

**T.C.
BATMAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI
YAKIN ÇAĞ TARİHİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**7 NUMARALI ANTALYA ŞER'İYYE SİCİLİ DEFTERİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (H.1266-1270; M.1850-1854)**

Mehmet Salih ÖZCAN

**Mart-2024
BATMAN**

**T.C.
BATMAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM
YAKIN ÇAĞ TARİHİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**7 NUMARALI ANTALYA ŞER'İYYE SİCİLİ DEFTERİ'NİN
TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (H.1266-1270; M.1850-1854)**

Mehmet Salih ÖZCAN

**Danışman
Doç. Dr. Ahmet ÖZTURHAN**

**Mart-2024
BATMAN**

TEZ KABUL VE ONAYI

Mehmet Salih ÖZCAN tarafından hazırlanan “7 Numaralı Antalya Şer’iyye Sicili Defteri'nin Transkripsiyonu Ve Değerlendirilmesi (H.1266-1270; M.1850-1854)” adlı tez çalışması 29/04/2024 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Batman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı’nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmza

Başkan

Doç. Dr. Hanife ALACA

.....

Danışman

Doç. Dr. Ahmet ÖZTURHAN

.....

Üye

Dr. Öğr. Üyesi Türker UYGUR

.....

Yukarıdaki sonucu onaylarım.

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Murat ÖTER
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdür Vekili

TEZ BİLDİRİMİ

Bu tezdeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edildiğini ve tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Mehmet Salih ÖZCAN

29.04. 2024

DECLARATION PAGE

I hereby declare that all information in this document has been obtained and presented in accordance with academic rules and ethical conduct. I also declare that, as required by these rules and conduct, I have fully cited and referenced all material and results that are not original to this work.

Mehmet Salih ÖZCAN

29.04. 2024

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

7 NUMARALI ANTALYA ŞER'İYYE SİCİLİ DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRİLMESİ (H.1266-1270; M.1850-1854)

Mehmet Salih ÖZCAN

**Batman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Tarih Anabilim Dalı**

Danışman: Doç. Dr. Ahmet ÖZTURHAN

Jüri

Doç. Dr. Ahmet ÖZTURHAN

Doç. Dr. Hanife ALACA

Dr. Öğr. Üyesi Türker UYGUR

1850-1854 tarihli 7 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicilinin transkripsiyon ve değerlendirilmesi yöntemi ile oluşturulan bu çalışmada Antalya şehrinin o dönemdeki sosyal ve iktisadi durumunun incelenmesi ve bu durumun ortaya çıkardığı vaziyetin Osmanlı yerel tarihi bazında incelenmesi tezin çıkış noktası olmuştur.

Osmanlı yerel tarihi çalışmalarının hiç şüphesiz en önemli kaynakları arasında şer'iyeye sicilleri gelmektedir. Sicilde geçen belgeler incelenerek bir şehrin o tarihlerdeki sosyal, iktisadi durumu hakkında detaylı bilgiler elde edilebilir. Bu çalışmada 7 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicilinde mevcut bulunan belgeler incelenerek, Antalya'nın sosyal, iktisadi yapısı ile aile yapısı, evlilik, boşanma, ticaret gibi vaziyet ortaya çıkarılmaya çalışıldı.

7 numaralı Antalya şehrine ait sicilin genel değerlendirilmesi içerisinde; defterin tanıtımı, sicilde geçtiği şekliyle yerleşim yerleri, tereke kayıtları, buradaki aşiretler ve hayriyye tüccarlarına dair bilgiler verilmiştir. Dördüncü bölümde ise; defterin transkripsiyonu, transkripsiyonda takip edilen usul ile belge özetleri hakkında bilgiler yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Antalya, Hayriye Tüccarları, Kadı, Şer'iyeye Sicilleri, Tereke

ABSTRACT

MS THESIS

**TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF ANTALYA SHER'IYYE SİCİLİ
BOOK NO. 7 (H. 1266-1270; 1850-1854 AD)**

Mehmet Salih ÖZCAN

**BATMAN UNIVERSITY GRADUATE SCHOOL OF EDUCATION
DEPARTMENT OF HISTORY**

Jury

Doç. Dr. Ahmet ÖZTURHAN

Doç. Dr. Hanife ALACA

Dr. Öğr. Üyesi Türker UYGUR

In this study, which is based on the transcription and evaluation of the Antalya sher'iyye registry number 7 dated 1850-1854, the starting point of the thesis is to examine the social and economic situation of the city of Antalya at that time and to examine the situation caused by this situation on the basis of Ottoman local history.

Undoubtedly, one of the most important sources of Ottoman local history studies is shar'iyye registers. By analysing the documents in the registers, detailed information about the social and economic situation of a city at that time can be obtained. In this study, by analysing the documents available in Antalya's Sher'iyye Registry No. 7, Antalya's social and economic structure, family structure, marriage, divorce, trade, etc. were tried to be revealed.

In the general evaluation of the No. 7 Antalya registry, the introduction of the registry, settlements as mentioned in the registry, probate records, information about the tribes and hayriyye merchants are given. The fourth section includes information on the transcription of the registry, the procedure followed in transcription and document summaries.

Keywords: Antalya, Hayriye Merchants, Shar'iyye Registrys, Tereke, Qadi.

ÖNSÖZ

Osmanlı Arşiv kaynakları içerisinde Şer'iyye Sicil defterleri Osmanlı toplumunun sosyal ve iktisadi hayatı ve yerel tarih hakkında önemli bilgiler ihtiva etmektedir. Antalya şehri kuruluşundan itibaren önemli medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Osmanlı Dönemi Antalyası hakkında bir araştırma yapılırken bu şehre ait önemli bilgiler içeren Şer'iyye Sicil defterlerine başvurulması gerekmektedir.

Antalya'ya ait olan 7 Numaralı Şer'iyye Sicil defterini belirli usullere göre transkripsiyonunu ve özeti yapıldı. Akabinde bu transkripsiyon ve özetlerden yararlanarak defterin araştırma safhası yine belirli usul ve kaidelere bağlı kalınarak yapılmaya çalışıldı. Bu süreçte desteklerini esirgemeyen başta ailem olmak üzere kıymetli hocam Doç. Dr. Ahmet ÖZTURHAN'a teşekkür ederim. Ayrıca bilgisayar işlemleri için desteğini hiçbir zaman esirgemeyen Bilgisayar programcısı öğrencim Muhammed Bahattin SÜMERLİ ve başından sonuna kadar gerek motivasyon gerek teknik işlerde her zaman yanımda olan arkadaşım Kimyager Dr. Mehmet ASLAN'a teşekkür ederim.

Mehmet Salih ÖZCAN

29.04.2024

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ	vi
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR	ix
TABLolar LİSTESİ	x
1. GİRİŞ	1
2. ANTALYA TARİHİ	3
2.1. Şehrin Kuruluşu ve Roma İmparatorluğu Dönemi	3
2.2. Bizans ve Abbasiler Dönemi'nde Antalya.....	3
2.3. Anadolu Selçuklu Devleti Döneminde Antalya.....	4
2.4. Hamidoğulları Beyliği Döneminde Antalya	5
2.5. Antalya'nın Osmanlı Hâkimiyetine Girişi	6
3. OSMANLI HUKUK SİSTEMİ'NE GENEL BAKIŞ	9
3.1. Osmanlı Hukuk Sistemi.....	9
3.2. Şer'î Hukuk.....	9
3.3. Örfî Hukuk	10
3.4. Kadı.....	11
3.5. Şer'îyye Mahkemeleri.....	12
3.6. Osmanlı Arşivine Bakış	12
3.6.1. Şer'îyye Sicilleri	13
3.6.2. Antalya şer'îyye sicilleri	14
4. 7 NUMARALI ANTALYA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ	16
4.1. Defterin Tanıtımı ve Belge Muhteviyatı.....	16
4.1.1. Şekil özelliği	16
4.1.2. Belge içeriği.....	16
4.1.3. Tereke	17
4.2. 7 Numaralı Antalya Şer'îyye Sicili'ne Göre Antalya'daki Yerleşim Yerleri.....	19
4.2.1. Nahiyeleler.....	20
4.2.2. Mahalleler	20
4.2.3. Köyler	21
4.3. 7 Numaralı Antalya Şer'îyye Sicili'ne Göre Antalya Kazasında Aşiretler	23
4.3.1. Karakoyunlu Aşireti.....	23
4.3.2. Yeni Osmanlı Aşireti	24

4.4. Antalya Kazasında Beratlı Hayriye Tüccarları	24
5. 7 NUMARALI ANTALYA ŞER'İYYE SİCİLİ DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU, BELGE ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSİYONDA TAKİP EDİLEN YÖNTEM	26
5.1. Transkripsiyon	26
5.2. Defterin Transkripsiyonunda İzlenilen Yöntem	27
5.3. 7 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili Defteri'nin Transkripsiyonu Ve Belge Özetleri.....	27
SONUÇ	220
KAYNAKLAR	221
EKLER	224
ÖZGEÇMİŞ	227

KISALTMALAR

BOA : Başbakanlık Osmanlı Arşivi (Türkiye Cumhuriyeti Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi)

B : Belge

C : Cilt

Çev. : Çeviren

d. : Dosya

H : Hicri takvim

Hz : Hazreti

M. : Miladî takvim

MŞH. ŞSC. : Meşihât Şer'iyye Sicilleri

No : Numara

N.V. : Numara Verilmemiş

S. : Sayfa

vb. :Ve benzeri

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. 7 Numaralı Şeri'yye Sicilinde Geçen Mahalle İsimleri.....	21
Tablo 2. 7 Numaralı Şeri'yye Sicilinde Geçen Köy İsimleri.....	22
Tablo 3. Defterin Transkripsiyonunda Kullanılan Harf ve Karakterlerin Gösterimi.....	27

1. GİRİŞ

Osmanlı Devleti, XIII. yüzyıl sonlarında Söğüt ve çevresinde küçük bir uç beyliği olarak kurulmuştur. Oğuzların Kayı boyuna mensup bu Türkmen grubun oluşturduğu Osmanlı Devleti, Müslüman Türklerden oluşan bir topluluk II. Mehmet'in İstanbul'un fethiyle birlikte güçlenerek büyük bir imparatorluğa dönüşmüştür. Osmanlı'nın hızlı gelişmesinde birçok etken rol oynamış olsa da adaletin ön planda tutulması, özellikle padişahlar ve yöneticilerin adalet ilkesine bağlı kalması en önemli faktördür. Adaletli yönetim anlayışı, aynı zamanda devlet yöneticileri için meşruiyet kaynağı olmuştur.

Osmanlı Devleti'nde adaletin korunması ve düzenin sağlanması için padişahın büyük bir sorumluluğu vardır. Padişah, adil bir düzenin kurulması ve sürdürülmesi için adalet terazisini dengelemekle görevlidir. Yargı sistemi her ne kadar bağımsız olsa da, padişah tarafından kadıaskerin atamasının yapılması yargının yönetimden bağımsız olmadığını göstergesidir. Padişah, Divan-ı Hümayun'da yargılama görevini yerine getiren kadıaskerleri atamaktadır. Kadılar, adalet mekanizmasını işletirken aynı zamanda idari ve beledi görevleri de yerine getirirler. Halkın adaletli bir şekilde yönetilmesi, devletin ve toplumun istikrarı için önemlidir.

Osmanlı coğrafyasının bir parçası olan Antalya tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmasının yanı sıra Türkiye Selçukluları, Osmanlı Türkleri gibi devletlerin her zaman ilgisini celp etmiştir. Kentin sosyal yaşamına bakıldığında şehirdekilerin çoğunun tüccar, esnaf ya da zanaatkâr ehlinden olduğu, köyde yaşayan ahalinin de ekserisinin hayvancılık faaliyetini icra edenlerden oluştuğu, bazılarının da tarımla uğraştıkları görülmektedir (BOA, MŞH. ŞSC. d.1154).

Osmanlı Devleti'nin önemli defter kataloglarından birisi de şer'iyeye sicilleridir. Osmanlı hukuk sisteminin temel kaynaklarından biridir. Şer'iyeye sicilleri, Osmanlı Devleti'ndeki mahkeme kayıtlarını içerir ve adaletin uygulanması sırasında ortaya çıkan her türlü muameleyi kaydeder. Siciller, tarihi değerleri yanı sıra sosyal bilimlerin her alanına ait bilgileri içermektedir. Şer'iyeye sicilleri, yerel tarih çalışmaları için önemli bir kaynak olup Osmanlı'nın siyasi, idari, ekonomik ve kültürel gelişmelerine ışık tutmaktadır. Şer'iyeye sicilleri, şer'iyeye mahkemesinin kayıtları olup, barındırdığı belge muhteviyatıyla Osmanlı tarihçiliğinde ve hukuk tarihi açısından son derece öneme sahiptir (BOA, MŞH. ŞSC. d.1154). Şahitler huzurunda kayda alınmalarından dolayı da

ayrıca araştırmada ana kaynak olmasına vesile olmuştur (BOA, MşH. şSC. d.1154; 18-54).

Antalya'ya ait olan 7 Numaralı şer'iyye Sicili Transkripsiyon usulüne tabi tutulup, belgelerin özetleri yapılmıştır. Ortaya çıkan belgelerden tarih metodolojisine göre yararlanılmış ayrıca yararlanılan belgeler dipnot ve kaynakçada gösterilmiştir. Tez toplamda dört ana bölüm olarak yazılmıştır.

Birinci Bölümde; Antalya tarihi içinde şehrin kuruluşu, Roma İmparatorluğu, Hamidoğulları, Selçuklu dönemleri anlatılmıştır. şehrin Osmanlı idaresine geçişi ile Osmanlı Dönemi'ndeki iktisadi ve sosyal hayatına değinilmiştir. İkinci Bölümde; Osmanlı hukuk sistemi (şer'î, örfî), Osmanlıda kadı, şer'iyye mahkemeleri, Osmanlı arşivi ve şer'iyye sicilleri ile Antalya şer'iyye sicillerine değinilmiştir. Üçüncü Bölümde; Sicilin genel değeriendirilmesi içerisinde; defterin tanıtımı, şekli, sicil içerisindeki terekelere, Antalya'daki yerleşim yerlerine değinilmiş ayrıca 7 Numaralı Antalya şer'iyye Sicili'ne göre Antalya kazasında aşiretler yazılmaya çalışılmıştır. Dördüncü ve son bölümde ise 7 Numaralı Antalya şer'iyye Sicili Defteri'nin Transkripsiyonu, belge özetleri ve transkripsiyonda takip edilen yöntem yazılmaya çalışılmıştır.

2. ANTALYA TARİHİ

2.1. Şehrin Kuruluşu ve Roma İmparatorluğu Dönemi

MÖ. 5. ve 3. yüzyıllarda darp edilen sikkelerde Antalya şehrinin banisi olarak Kilikya krallarının atası kabul edilen “Kral Mupsus” ismi zikredilmektedir. Lakin birçok kaynağa nispetle Antalya şehrinin gerçek kurucusu olarak Bergama Kralı II. Attalos kabul edilir. Düşmanlarını yenerek tahtını güvence altına alan Bergama Kralı Attalos, Frigya ve Pamfilya’da da hüküm sürüyordu. Bu bölgelerdeki nüfuzu vasıtasıyla şehirler inşa etmiştir. Antalya şehri de Attalos’un kurduğu yerlerden birisidir (Texier, 2002; 371)

Antalya şehri, Anadolu’nun güneyinde, kendi ismiyle anılan körfezin kuzeydoğu tarafında kurulmuş bir kenttir. Kadim eserlerde Attaleia, Avrupa’da Adalia ve Türk kaynaklarında da Adalya olarak ismi geçmektedir. Antalya, adını kurucusu Bergama kralı Attalos’tan almaktadır. Şehir kurulmadan daha önce burasının bir yerleşim alanı olduğu düşünülmektedir. Antalya coğrafyası, eski tarihlerde burada bir liman şehri oluşturulmasına imkân veren tabii şartlarıyla ilgi çekici bir yerdir. Anakara tarafında iyice sokulmuş körfezin sonunda bulunan mevki, Akdeniz tarafından Anadolu iç bölgelerine nüfuz etmeye imkân sağlayan bir durumdadır (Darkot, 1978; 459-460). Bergama Krallığı, MÖ.133 tarihinde vasiyet yoluyla Roma İmparatorluğu’na bağlanınca, Antalya da Roma İmparatorluğu hükümrânlığına geçmiştir. Doğal limanlarıyla çevresindeki yerleşimlerden daha hızlı gelişen ve onları gölgesinde bırakan Antalya, Akdeniz’in en hareketli ticari limanlarından biri olmayı başarmıştır (Moğol, 1991; 17).

2.2. Bizans ve Abbasiler Dönemi’nde Antalya

MS. 395 tarihinde Roma İmparatorluğu Doğu ve Batı olmak üzere ikiye ayrıldığında Antalya da bütün Anadolu gibi Bizans topraklarında kalmıştır. Bizans zamanında da kentin önemi giderek artmış ve Akdeniz bölgesinin en önemli ticari geçiş güzergâhların biri haline gelmiştir (Moğol, 1991; 17).

Bu olaydan sonra Antalya’da Hıristiyan nüfusunun artışıyla burası adeta bir Hıristiyan şehrine dönüşmüştür (Çimrin, 1999; 48). Burada hâkimiyet kuran Bizanslılar için şehir, Akdeniz’de en işlek limana sahip olması ve de doğu tarafına açılan bir kapı

durumunda olması nedeniyle büyük öneme sahiptir. Şehrin surları 4. asırda tamir ettirilmiştir. Bu dönemde Antalya Anadolu taraflarına ulaşımının yanı sıra Hıristiyanların dini yaymasına olanak sağlamaktaydı. Müslümanlığın yayılması ve Müslümanların kenti ele geçirmesine kadar Antalya Bizans şehirleri için ticari ve ekonomik olarak önemli bir yerdi (Çimrin, 1999; 48).

Abbasi Hilafeti döneminde Halife el-Mütevekkil tarafından Antalya 860 yılında fethedilmiştir. Şehir belirli bir süre Müslümanların idaresinde kalmış, tekrar Bizanslıların eline geçmiştir. Şehrin Arap-İslam orduları tarafından geçici de olsa fethedilmesi, Bizans İmparatorluğu için buraya yeni surlar inşa etmesine sebebiyet vermiştir. Onbirinci asırda Bizans İmparatorluğu'nun zayıflamasıyla şehrin ekonomisi büyük bir sıkıntıya girmiştir. Bu tarihlerden sonra kentte artık Türk-İslam akınları görülmeye başlanmıştır (Çimrin, 1999; 48).

2.3. Anadolu Selçuklu Devleti Döneminde Antalya

Selçuklu Türkleri, uzun zamanlardan gerçekleştirmiş oldukları akınlar nedeniyle Antalya ve çevresini tanımış, buraya bir üs kurmanın önemini kavramışlardı. Antalya'nın fethi Türkler açısından ticari sebeplerden dolayı oldukça önem arz etmekteydi. Çünkü burası Anadolu Selçuklu başkenti Konya ve Anadolu'nun güney cihetindeki tabii çıkış noktasıydı. Ayrıca Mısır ile yapılan ticaret için önemli bir limana sahipti (Cahen, 2000;65). Kutalmışoğlu Süleyman Şah 1085 senesinde Antalya'yı fethetmiştir, ancak bir süre sonra yine Türkler tarafından fethi gerçekleştirilen şehir 1120 senesinde Doğu Roma İmparatoru Yuannis tarafından tekrar geri alınmıştır (Çimrin, 1991; 49).

1182 senesinde II. Kılıçarslan Antalya'yı kuşatmış lakin şehri alamamıştır. İstanbul'a gerçekleştirilen Latin İstilasını nedeniyle buraya İtalyan Aldobrandini hâkim olmuştur. İktisadi faaliyetin aksaması ve denizlerdeki güvenliğin sekteye uğraması nedeniyle Anadolu Selçuklu Sultanı Gıyaseddin Keyhüsrev harekete geçip Antalya'yı muhasara altına almış, fakat şehre hâkim olan Aldobrandini'ye Kıbrıs tarafından yardım yetiştirilmesi nedeniyle muhasarayı kaldırmak durumunda kalmıştı. Muhasarayı kaldırmasına rağmen şehirden vazgeçmeyen Sultan Gıyaseddin, şehre ulaşan yolları abluka altına almıştır. Bu vesileyle şehri teslim olmaya mecbur kılmak istiyordu (Turan, 2004; 306).

Anadolu için büyük ehemmiyete sahip Antalya limanı Batı'dan ve Mısır'dan gidip gelen ticaret gemilerinin, Anadolu içine nakledilmesinde büyük öneme sahipti (Turan, 2004; 306). Bizans İmparatorluğu'nun dağılması nedeniyle Anadolu ticaret yollarında asayiş sekteye uğramıştı. Ticaret yollarına ehemmiyet veren Sultan Gıyaseddin Keyhüsrev Karadeniz ticaret yollarını güvence altına aldıktan sonra güneye yönelerek Antalya şehrini almayı düşünüyordu. Anadolu'da birçok bölgede olduğu gibi Antalya şehrinde de Rum-Latin çatışması meydana gelmekte bu sebeplerden dolayı Afrika ve Asya'dan gelen gemiler soyulmaktaydı. Antalya'yı bu girdaptan kurtarmak ve Türk hâkimiyetiyle şerefliendirmek gayesini güden Sultan burayı kuşatmış, fakat başarılı olamamıştır (Sevim-Merçil, 1995; 453).

Şehirdeki Latin yöneticilerden bunalan Rum ahali, Latin zulmünden kurtulmak istiyorlardı. Bu nedenlerden dolayı Sultan Gıyaseddin ile gizlice görüşülmüş ve şehri tekrar muhasara etmesi durumunda ona yardım edeceklerine söz vermişlerdi. Sultan Gıyaseddin Keyhüsrev şehirde oluşan karışıklık nedeniyle harekete geçmiş ve şehri kuşatma altına almıştır. 5 Mart 1207 tarihinde Antalya Anadolu Selçuklu hâkimiyetine geçmiştir. Sultan, şehrin valiliğine Mübarizeddin Ertokuş'u getirmiştir. Şehre imam, müezzin ve hatipler atamıştır (Turan, 2004; 307).

Antalya şehri, Anadolu Selçuklu idaresine geçtiği vakit, buraya kurulan tersane ile Türklerin birinci tersanesi durumuna gelmiş ve yeni bir değişim sürecine girmiştir. Bizans idaresinden kalan kale ve kuleler tamir edilmiş, şehrin savunma sistemi güçlendirilmeye çalışılmıştır (Texier, 2002; 443).

2.4. Hamidoğulları Beyliği Döneminde Antalya

Hamidoğulları, 13. yüzyıldan evvel Isparta, Eğirdir, Borlu ve Yalvaç taraflarına Selçuklular tarafından iskân edilmiş olan Türkmen aşiretinin oluşturduğu bir beyliktir. Bu beyliği oluşturan aşiret muhtemelen Teke aşiretidir. Beylik kurulmasından hemen sonra güney cihetine doğru genişlemiştir (Uzunçarşılı, 1988; 49). Antalya bölgesi Beylikler zamanında da önemini yitirmemiş, Selçukluların tarih sahnesinden silinmesinden sonra Göller Bölgesi ile beraber Hamidoğulları yönetimine girmiştir.

Anadolu'nun Avrupa ile olan ticaretinde önemli bir paya sahip olan ve doğudan gelen ticari malların değiş-tokuş edildiği limana sahip Antalya, bir süre Hamidoğulları sülalesinin idaresinde kalmıştır. İlhanlı Devleti Anadolu'yu egemenliklerine alınca, Anadolu Genel Valisi Demirtaş Bey, Anadolu'daki mevcut beylikleri birer birer ortadan

kaldırmaya yeltenmişti. 1324 senesinde Hamidoğulları üzerine hücum eden Demirtaş Antalya'da bu beyliği muhasara altına almıştı. O zamanda Antalya hâkimi olan Mahmud, İlhanlılara iyi görünmek için Hamidoğulları Beyi Dündar Bey'i ona teslim etmiştir. Böylece Demirtaş, kendisine muavenette bulunduğu için şehrin Mahmud Bey idaresinde kalmasına müsaade etmiştir (Çimrin, 1999; 51)

2.5. Antalya'nın Osmanlı Hâkimiyetine Girişi

Moğol istilasının akabinde Anadolu'da bağımsız hale gelen Türk beyliklerinden bir tanesi de Osmanlılar idi. Osmanlı Beyliği idaresini eline alan kabiliyet sahibi, akıllı, idealist, âdil ve liyakat ehli yöneticiler sayesinde kısa bir zaman sonra bir dünya devleti konumuna gelmişti. Osmanlı bürokrasisi buldukları konumun avantajlarından en iyi şekilde istifade etmişlerdi. Kuruluş ve büyüme safhasında gaza idealiyle Türk beylikleri üzerine gitmeyip Bizans Devleti üzerine hücum edip kısa bir zaman diliminde beylik durumunu devlete inkılap ettirmişlerdir.

Antalya'nın Osmanlı yönetimine geçişi, kaynaklarda farklı izah edilmektedir. Hamidoğullarından Osman Çelebi'nin oğlu Mustafa'nın elinde bulunan Antalya, Yıldırım Beyazıt tarafından fethedilerek Osmanlı idaresine alınmıştır. Yıldırım Beyazıt, fetihten sonra Antalya muhafızlığına Firuz Bey'i tayin etmiştir. Teke Sancağı fetihten sonra bir şehzade sancağı durumuna getirilmiştir (Yücel-Sevim, 1990; 45).

Murad Hüdavendigâr'ın Kosova'da şehit edilmesi üzerine Karamanoğulları, Hamidoğulları çevresindeki Osmanlı topraklarına saldırarak Beyşehir'i zapt etmişlerdi. Bunun üzerine Yıldırım Beyazıt, Karamoğullarının zapt ettiği yerleri geri alarak, Antalya şehrine doğru harekete geçmişti (Uzunçarşılı, 1988; 265). Antalya şehrinin Yıldırım Beyazıt tarafından fethedilmesi üzerine, burası Şehzade İsa Çelebi'ye sancak olarak ihsan edilerek Hamidoğulları Beyliği'nin dönemi de kapanmış oluyordu (Uzunçarşılı, 1988; 53). Ankara savaşını müteakip Osmanlı, büyük ölçüde toprak zayıfına uğramıştı. Osmanlı Devleti'ni mağlup eden Timur, devletin Fetret devrine girmesine, beyliklerin tekrar ortaya çıkmasına sebebiyet vermiştir. Antalya ve Korkutuli tarafları da bu durum neticesinde Hamidoğlu Osman Bey'e verilmişti (Yücel-Sevim, 1990; 102).

Antalya gibi önemli bir kentin, gücünü, hâkimiyetini artırmak ve elde ettiklerini kalıcı kılmak için kendi iktidarına girmesini isteyen Osman Çelebi, Antalya Kalesi'ne taarruz için Karamanoğullarından yardım gelmesini beklemekteydi. Antalya'nın

iktidarsız kalmasından faydalanan Teke ailesi, Karamanoğulları'nın da yardımıyla Antalya'yı alarak beyliği tekrar ihya etmeye çalışıyorlardı. Osmanlı kuvvetlerini tek başına yenemeyeceğini anlayan Osman Çelebi, Karamanoğlu Mehmet Bey'den yardım istemiştir. Firuz Bey'in Karahisar subaşılığında bulunan oğlu Hamza Bey Antalya'ya gelerek, kendisine karşı ittifaka müsaade etmeden Osman Çelebi'yi öldürtmüş ve Antalya'yı kurtardığı için burası sancak olarak kendisine verilmiştir (Akdağ, 1959; 290). Antalya, Mehmet Bey tarafından kuşatılmış fakat bu kuşatma sırasında Mehmet Bey'in ölmesiyle bütün bölge kesin olarak Osmanlı Devleti'nin eline geçmiştir. Artık Antalya'da Osmanlı idaresi tesis edilmişti. 1574-1575 senelerinde Osmanlı'da buğday sıkıntısı baş göstermişti. Bütün memleketteki bu sıkıntıya Antalya taraflarından yük hayvanlarıyla getirilen buğdaylar gemiler vasıtasıyla İstanbul'a gönderilmişti (Arıkan, 1988; 106). Bu durumun bize izah ettiği Antalya'da üretilen hububat miktarının kendi kendine yetip dış satıma da yeterli bir durumunu göstermektedir. (Arıkan, 1988; 106).

Teke Sancağı'nın sancak merkezi konumunda olan Antalya XVIII. ve XIX. asırlarda Karaman ve Konya eyaletlerine bağlı bir sancak olarak idare edilmiştir. Teke Sancağı bazen tek başına bazen de Hamid Sancağı ile beraber mutasarrıflık olarak, vezir rütbeli paşaların yönetimine verilmiştir (Özdemir, 1994; 1369). Antalya, bundan sonra merkezi Kütahya'da bulunan Anadolu eyaletinin 14 sancağından birinin merkezi konumunda olmuş ve Teke Sancağı ismiyle anılmıştır. Antalya Sancağı, merkez kaza Antalya (nefs-i Antalya) ile beraber 10 Kaza, 3 nâhiye, 307 köyden oluşmaktaydı. Diğer taraftan Antalya kentinde 41 mahalle mevcuttu (Akbal, 1951; 620; Özdemir, 1994; 1387-1390).

Osmanlı'nın son dönemlerine gelinceye kadar beş kazalı olan Antalya Sancağı 1913 senesinde Konya Valiliğine bağlanmış ve bu vilayetin beş sancağından biri durumuna gelmiştir. Bu tarihlerde Antalya'ya merbut bulunan toplam köy sayısı 549 idi. 1913 senesinde Antalya, Teke Sancağı adıyla bağımsız bir mutasarrıflık olmuş, Avusturya-Macaristan ve İtalya burada birer konsolosluk açmışlardır (Çimrin, 1999; 53).

XIX. asır ortasına gelinirken Antalya'da iç tüketime yönelik, envai iktisadi faaliyetlere yönelik alış-veriş maddeleri ve üretim için küçük kuruluşlar da vardı. Bu faaliyetler içerisinde, kerestecilik, tuz alım-satımı, peynir ve yağ üretimi, kıl ticareti ve değirmenlerin olmasıyla izah edilebilir. Kerestecilik, Osmanlı kent hayatının en önemli iktisadi ürünü içindedir. Çeşitli araç-gereç, ev inşası, tarım aletleri, gemi inşasına değin pek çok alanda ahşaba dayalı üretim söz konusuydu (Taşbaş, 2007; 100). Tuz, Antalya

için alınıp satılan ürünler arasında bir tüketim maddesi olarak önümüze gelmektedir. Günlük hayatta yeme ve içmede hayatın vazgeçilmez parçasıydı (Taşbaş, 2007; 100).

XIX. asrın ortalarında, Antalya'da tarım üretimine dayalı olarak gelişen diğer bir önemli iktisadi faaliyet alanıysa değirmenciliktir. Hububat ticareti ve üretimi, Osmanlı tarım iktisadında çok önemli bir yer işgal etmekteydi. Bu durum devlete ait arazilerde ve bütün yerleşimlerde değirmencililiğin gelişmesine olanak sağlamaktaydı (Taşbaş, 2007; 100).

Anadolu kentleri Türk idaresine girdiğinde, Türkler de kentlerde değişik milletlerle bir arada yaşama tecrübesini tatbik etmeye başlamışlardır. Ancak Antalya'da Rum, Yahudi ve Türk unsurunun ayrı ayrı mahallelerde oturdukları görülmektedir. Şehirde ortaya çıkan bu durum, şehrin uluslararası kimliğe sahip bir liman şehri olmasından ve Selçukluların diğerbatı şehirlerine göre Antalya'yı daha sonra fethe girişmelerinden kaynaklanmaktadır (Cahen, 2000; 147-148). Antalya'da yaşayan ahali dini kimliklerine göre ayrı ayrı mahallelere ikâmet ediyorlardı. Hıristiyan tüccarlar Liman ismiyle anılan semtte oturmakta, bu semtin çevresi büyük bir duvarla ihata edilmişti ve bu duvarların kapıları gece ile cuma vakti olunca kapalı konumda tutulmaktaydı (Batuta, 2004; 403).

Gayrimüslimlerin, Müslümanlardan ayrı olarak kendi mahallelerinde yaşamaları, onların Müslüman toplumdaki ayrıştırıldığı manasına gelmemektedir. İki topluluk arasındaki ticari ve kültürel ilişki her zaman varlığını korumuştur. Nitekim Müslüman ve Gayrimüslimler arasındaki ticari ve kültürel ilişkiler neticesinde çoğu Hıristiyanlar, Türk adlarını taşımaktaydılar (Arıkan, 1988; 64).

Ahalinin ekserisini meydana getiren Rumlar ve Yahudiler de yalnızca kendi cemaatlerinin bulunduğu ayrı bir mahallede yaşamlarını sürdürüyordu. Mahallelerinin çevresi surlarla çevrilmişti. Müslümanlar ise şehrin merkezinde yaşamaktaydılar. Antalya şehrinin merkezinde Cuma Camisi, medrese, hamamlar bulunmaktaydı. Bunların yanı sıra Müslümanların elinde bulundurdukları, planlı ve düzenli bir şekilde yapılmış kalabalık ve zengin çarşılar vardı (Batuta, 2004; 403).

Kırsal kesimde ise genelde ahali tarımla uğraşmakta, konar-göçer bir şekilde ise hayvancılık faaliyetlerini icra etmekteydiler. Kırsal kesimin çoğu Yörük Türkmenlerinden müteşekkildi. Bu durumun ortaya çıkmasında kuşkusuz Antalya'nın coğrafi konumu etkilidir (BOA, MŞH. ŞŞC. d. 1154: 14-18).

3. OSMANLI HUKUK SİSTEMİ'NE GENEL BAKIŞ

3.1. Osmanlı Hukuk Sistemi

Osmanlı, kuruluşundan itibaren bağlı olduğu dinin vecibelerine göre bir hukuk sistemini kabul etmiştir. Gerek cezai, gerekse vergi konularıyla Müslüman olan ve Müslüman olmayanların bağlı oldukları unsurlar ve bunların birbirleriyle ilişkileri bu hüküm esaslarına göre tatbik etmişti (Halaçoğlu, 1996;104). Kendinden önceki diğer İslam devletleri gibi Osmanlı Devleti de İslam Hukukuna dayalı hukuk sistemi inşa etmişti. Ancak bunun yanı sıra özellikle yönetim ve teşkilat düzeninde, eski Türk devletleri yönetim geleneği veyahut fethi gerçekleştirilen yerlerdeki vergi, teşkilat ile milli ve örfe dayalı bir hukuk sistemini de benimsediği bilinen bir gerçektir (Halaçoğlu, 1996;105).

Osmanlı, etnik, dini ve kültürel olarak pek zengin ancak problemleri bir coğrafyada altı yüzyıl gibi bir süre zarfında ayakta kalmasının sebebi müesseselerinde bu hukuki yapıları doğru bir şekilde sürdürmelerinden ileri gelmekteydi. Osmanlı Devleti'nin hukuki sistemini İslam Hukuku oluşturmaktaydı. Bunun yanı sıra örfi hukukun daha etkin olduğu görülmekteydi (Akgündüz, 2009; 14). Osmanlı hukuku iki başlık altında değerlendirilebilir

3.2. Şer'î Hukuk

Sözlük anlamıyla şer', Allah'ın emri, âyet-i kerîme, icmâ-ı ümmet ve kıyâs-ı fukahâ temelleri üzerine bina edilmiş olan din kanunlarını ifade eder. Şer'iyeye mahkemesi ise, şeriatın hükümlerine göre yargı usullerini benimsemiş ve uygulamaya almış mahkemedir (Devellioğlu, 2017;1157). Osmanlı'nın İslam devleti olması şer'î hükümleri uygulanmasını da gerekli kılmıştır.

Şer'iyeye mahkemeleri, kuruluş tarihinden itibaren şeriatı uygulayan Osmanlı devletinin yargılama organıydı (Akgündüz, 2009; 13). Osmanlı şer'iyeye mahkemelerinin başında kadı bulunmaktaydı. Mahkeme-i şer'iyeye reisi olarak kadılar, şer'î ve hukûkî anlamda adalet mekanizmasını yerine getiren devletin görevlisiydi. Şeriatla yönetilen devlette kuşkusuz bütün hukûkî meselelerin çözüm yeri şer'iyeye mahkemeleri ve Hanefî fikhî idi (Halaçoğlu, 1996; 124).

Osmanlı şer'îyye mahkemelerine Gayrimüslim ahali de başvuruda bulunabilirdi. Bakıma muhtaç, yetimlere vasi tayini, kendi davalarına vekil tayini, alım ve satımda şer'î mahkemelere müracaat ederlerdi (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 73-98-99). Mahkemeler yargılamanın yanı sıra bugünkü anlamda noterlik vazifesi de görürlerdi. Mahkemeye alım ve satım, vekil vb. konularda da başvurulurdu.

Osmanlı Devleti, her şeyden önce tabi olduğu dinin gereği olarak bir Türk-İslam devletiydi. Kendi hukuki düzenini ve müesseselerini buna göre dizayn etmek mecburiyetindeydi. İslam hukukunun dayandığı prensipler Kuran-ı Kerim, Peygamberimiz'in sünnet-i seniyyesi olan Hadis-i Şerifler, icma, kıyas gibi temellere oturtulmaktaydı (Akgündüz, 2009; 51). Şer'î Hukuk adını verdiğimiz bu hukuk sistemi, devletin hüküm sürdüğü her alanda tatbik edilmekteydi. Osmanlı Devleti bünyesinde, Mâlikî, Şâfiî ve Hanbelî mezhebine bağlı kimseler bulunmakla birlikte halkın ekserisi Hanefî mezhebine mensuptu. Bu durum şer'î mahkemelerin yargılama usullerini de buna göre dizayn etmek mecburiyetinde bırakıyordu (Halaçoğlu, 1996; 104).

Şer'î Hukuk'a göre, yargılamada bulunan Osmanlı kadıları yargılamada dayanak olarak şeriat kanunlarını tatbik etmekteydiler. Aile kurma (evlenme), boşanma ve toplumsal yaşam, miras hukuku, alacak-verecek meseleleri vb. gibi konularda şer'î hukuk usullerinden yararlanmaktaydılar (BOA, MŞH. ŞSC. 1154: 21-26).

3.3. Örfî Hukuk

Osmanlıların İslam devleti olması hasebiyle şer'î hukuk usullerini benimsemekteydi. Ancak bunun yanı sıra eski Türk töresi ya da eski Türk devlet geleneği veyahut Türk ananesi üzere örfî hukuk kurallarına da sahipti. Bu örfî hukuka, kavânin-i örfiyye de denilirdi. Osmanlılarda örfî hukuk hiç bir şekilde şer'î hukuka ters düşmemişti. Örfî hukuk, hükümdarın siyasi-idari meselelerde bağımsız iradesidir. Örfî vergiler, halka yüklenen çeşitli hizmetler, gümrükler yani halkı doğrudan ilgilendiren konularda bir Kânûn-ı Osmanî meydana gelmesine sebebiyet vermiştir.

İslâm hukukunun, sosyal yapıda, yaşamının her alanında geçerli olmadığı durumlarda, temelini Türk âdet ve geleneklerinden alan örfî hukukun devreye girdiği görülmektedir. Farklı alanlarda ya da konularda çözüm olarak sunulan bu iki hukuk anlayışı, birbirine zıt veya çatışan özellikler taşımadıkları gibi, aksine birbirini tamamlamaktadırlar. Aile hukuku da bu yapıya bağlı olarak bu hukuk içerisinde yer

almaktadır. Aile hukukunun temelleri, fıkıh kitapları içerisinde yer aldığı için bütünüyle şer'î hukuka bağlıdır (Taşbaş, 2007; 114).

3.4. Kadı

Lügat manasıyla, mahkeme-i şer'iyeye reisi, şer'î hükümlere göre muhakeme eden anlamlarına gelir. İslam fetihleri geniş bir coğrafyaya yayılınca İslam devletinin kurumsallaşmaya ve müesseselerini buna göre düzenlemeyi gerekli kılmaktaydı. Dört Halife devrinde büyük atılımlar gerçekleştirilmiştir. Hz. Ömer devrinde kadılık müessesesi ortaya çıkmıştır (Sami, 1996; 1029).

Kadı, Osmanlılarda şer'î ve hukukî hükümleri uygulayan ve devletin emirlerini yerine getirmekle sorumlu memurdur. Her ne kadar hukuki bir alanda görev icra etse de idari anlamda da bir memur görevi görmektedir. Bu durumda Osmanlı kadısının görevlerini olarak idari, hukuki ve beledi olarak zikretmekte fayda vardır (Halaçoğlu, 1996; 109).

Osmanlılarda, şeriat ve hukuk alanındaki davalar şer'iyeye mahkemelerinde Hanefî fıkıhı üzere çözüme bağlanmaya çalışılırdı. Bu görevi de icra etmeye memur kişi kadılardı (Halaçoğlu, 1996; 109). Bir talebe medreseden mezun olup, kazasker divanında staj gördükten sonra kadı olarak tayin edilmekteydi. Sahn ve Ayasofya müderrisleri kadılığın en yüksek rütbesi olan Taht kadılığı veyahut Mevleviyet ismi verilen eyalet kadılıklarına atanırdı (Halaçoğlu, 1996; 111-112).

Kadılık süresi, onsekiz aydan üç seneye değin değişiklik göstermiştir. Süreleri dolan kadılar azledilir ve İstanbul'da belirli bir zaman üst rütbelere yükseltmek için bekletilirdi. Kadıların mahkeme nezdinde kendi görevlerini ifa etmekle görevli birden fazla naibi bulunabilirdi. Kaza, kadı, mevali, bab, ayak ve arpalık olmak üzere altı kısma ayrılmaktaydılar (Halaçoğlu, 1996; 112-113).

Osmanlı devletinin son zamanlarına doğru bazı kadıların haklıyı haksız, haksızı haklı göstermek için rüşvet aldıklarına da şahitlik edilmekteydi. Adaleti tesis etmek için devletin bir memuru hüviyetinde olanlardan bu durum beklenmiyor ve hoş karşılanması söz konusu değildi (Çadircı, 2013; 83)

3.5. Şer'iyeye Mahkemeleri

Şer'iyeye mahkemeleri Osmanlıların kuruluşundan itibaren şeriatin uygulamasını benimseyen devletin yargılama organıydı. Şeriatla yönetilen devlette kuşkusuz bütün hukuki meselelerin çözüm yeri şer'iyeye mahkemesidir. Tanzimatın ilan tarihi olan 1839 yılına değin İslam hukukunun öngördüğü çerçevede başka haklaştırma işleminin yapıldığı bir merci veya kuruluş yoktu.

Osmanlı devletinde başlangıcından beri şeriat mahkemelerinde bütün davalara bakılmakla beraber, nikâh, miras taksimi, yetimlerin malının korunması, vasi ataması, vekâlet gibi işler burada görülmekteydi (Çadırcı, 2013; 79).

Her mahkemede kadı dışında, naib, muhızırbaşı kâtip-başkâtip gibi görevliler mevcuttu. Muhızırlar Tanzimat'ın tatbikine kadar adli polis görevi icra etmekteydiler. Diğer bir görevli olan kâtipler, Osmanlı şer'iyeye mahkemesinin kayıtlarını tutmakla görevliydi (Çadırcı, 2013; 88).

Kâtipler mahkeme reisi ve ileri gelenlerin uygun gördükleri kimseler arasından seçilip görevlendirilmekteydiler. Kâtiplerin yazısı düzgün, güvenilir ve becerikli kişiler arasından seçilirlerdi. Tanzimat'ın ilanını müteakip gerçekleştirilen bir takım idari reformlar sonucunda, kadıların ellerinden bazı mülki ve beledi görevleri alınmıştı. Bundan sonra kadılar nikâh, boşanma, vasiyet ve miras gibi kişi ve aile hukukunu alakadar eden meselelerle ilgili davalara bakmakla sorumlu tutulmuşlardı (Çadırcı, 2013; 88).

3.6. Osmanlı Arşivine Bakış

Osmanlı devleti, hüküm sürdüğü altıyüz sene boyunca bütün devlet işlerini kayıt altına almaya çalışmıştır (Kütükoğlu, 1994; 1; Sertoğlu, 1985; 47). İlk devirlerde bugünkü arşiv anlayışından uzak olarak gerektiğinde belgelere erişimin kolay bir şekilde olması için işlem görmüş belgeler günöbirlik tomar haline getirilirdi.

İstanbul'un fethedilmesi üzerine evrak mahzeni olarak Yedikule mevkiisi kullanılmıştır (Kütükoğlu, 1994; 1; Sertoğlu, 1985; 47). Belirli bir müddet sonra devletin arşiv malzemesi Divan toplantılarının gerçekleştiği Hazine-i Âmire'de saklanmaya başlanmıştı (Uzunçarşılı; 1943; 43). Günümüz Türkiye'sinde Osmanlı devleti devrine ait birçok arşiv bulunmaktadır. Bunlardan önem arzedenler arasında; Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi, Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi, Tapu ve Kadastro

Genel Müdürlüğü Arşivi, Cumhuriyet Arşivi ve Başbakanlık Osmanlı (Cumhurbaşkanlığı) Arşivi bunlardan bazılarıdır (Halaçoğlu, 1996; 25).

3.6.1. Şer'iyeye Sicilleri

Merkez teşkilatta bu kaidelere göre arşiv oluşturulurken, taşrada ise durum tamamen farklıydı. Kadı, beylerbeyi ve diğer görevlilere aldıkları karar ve uygulamaların tatbikinde defter tutmaları emredilmişti. Konu gereği tezi ilgilendiren defterler şer'iyeye sicilleri ya da kadı sicil defterleridir. Mahalli kadınlara, defter tutma ve bu defteri bir sonraki kadıya devretme zorunluluğu getirilmiş, böylece şer'î kayıtlar günümüze ulaşmıştır (Halaçoğlu, 1996; 29).

Osmanlı devletinde Şer'iyeye mahkemelerindeki kayıtlar standart bir duruma getirilmiştir. Sicillerde yazı olarak, ilk başlarda Arapça ve Türkçe ağırlıklı biçimdedir. Ancak XVII. asrın sonlarına doğru dil tamamen Türkçeleşmiş ve kullanılacak kelimelere dek her bölümde bir üslup birliği sağlanmaya çalışılmıştır (Akgündüz, 2002; 58).

Belirli bir kurala göre düzenlenen şer'iyeye sicillerinin incelenmesinde belli başlı problemler vardır. Bu sicillerin dil, üslup ve yazı tarzı olarak kendilerine has özellikleri vardır. Yazı tarzı, Osmanlı Devleti'nin hemen her tarafında aynı şekilde olmakla beraber, dil, Arap vilayetlerinde tutulan sicillerde Arapça, diğer yerlerde ise Türkçe, yer yer de Arapça'dır. Osmanlı erken dönemlerinde, Anadolu ve Balkan şehirlerinde tutulan şer'iyeye sicillerinin içerisinde Arapça belgeler daha çok iken bu sayı giderek azalmış ve üslup birliği sağlanmıştır (İpşirli, 1991; 159).

İlk başlarda özellikle mahalli vakalara ait kayıtlar defterde en başa kayıt edilirken, merkezden gelen ferman, berat ve buyruldu gibi belgeler ise defterin sonuna kaydedilmeye çalışılırdı. XVII. asırdan sonra yerel belgeler defterin baş kısmına, merkezden gelenlerin de defter ters çevrilip diğer tarafın başına yazılması bir gelenek haline gelmiştir (İpşirli, 1991; 159).

Şer'iyeye sicilleri, mükemmel ve detaylı bir Osmanlı tarihi belgeleri olduğu kadar mali, askeri, hukuki, idari, iktisadi ve diğer sosyal kurumların tarihi ile Osmanlı Devleti'nin çok çeşitli maddi ve kültürel konuları üzerinde yapılabilecek araştırmaların da birinci elden kaynakları durumundadır. Şer'iyeye sicillerinin en eskisi Fatih Sultan Mehmed (Mehmet) zamanına kadar gitmektedir (Gürkan, 1988; 765).

Belge ve konularıyla içerik olarak alım ve satım, alacak-verecek, vekil, vasi tayini, evlenme, boşanma, miras ve tereke gibi meseleleri kapsamaktaydı. Belge itibariyle ise hüccet, mürasele, ilam, merkezden gelen ferman, berat gibi belgeleri ihtiva etmekteydi (Akgündüz, 2009; 13).

3.6.2. Antalya şer'iyeye sicilleri

Antalya Şer'iyeye Sicilleri ilk önce Antalya Müzesi'nde bir araya getirilmiştir. Bu sicil defterleri yüz âdete tekabül etmektedir (Moğol, 1997; 18-20; Beden, 2004; 9; Dinç, 2004; 5). Sicil defterleri genel itibariyle Ondokuzuncu asırdan itibaren başlamaktadır.

1 Numaralı defter; 1223-1232 (1808-1817) seneleri arasındaki mahkeme tutanaklarını ihtiva etmektedir. Son üç sayfası boş olmak üzere toplam 43 sayfadır. Defterdeki mevcut kayıtlar oldukça çok fazla çeşitliliğe sahiptir. Defterden, kent tarihi için önemli bilgiler içeren konulara rastlanmaktadır. Defterde narh kaydı, çeşitli vergilere ait kayıtlar, hububat fiyatları, idari bilgiler, tereke kayıtları, Antalya Kalesi, çeşitli fermanlar, hüccetler, vakfiye kayıtları gibi belgeler bulunmaktadır.

2 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicili Defteri; 98 sayfadır ve 1233-1241 (1817-1826) seneleri arasındaki kayıtları dâhil etmektedir. Pek çok vergi kaydı, mübayaa ve tereke kayıtları gibi belgeleri içeren bu defter günümüze sağlam olarak ulaşmış nadir sicil defterlerinden birisidir.

3 Numaralı Defter; Antalya Şer'iyeye Sicili Defteri; 1241-1249 (1825-1834) tarihlerini ihtiva eden defter toplam 25 sayfadır oldukça küçük bir defter sayılmaktadır. Fakat çok fazla yıpranmış olduğu için içerdiği belgelerin yarısı okunamayacak vaziyettedir.

4 Numaralı Defter; 1249-1251 (1833-1836) tarihlerini kapsamakta ve toplam 49 sayfadan meydana gelmektedir. Defterde, vergi, emir, tereke kayıtlarını ihtiva etmektedir.

5 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicili Defteri; 1251-1253 (1835-1838) yılları arasındaki belgeleri ihtiva etmekte ve toplam 96 sayfadır. 6 ve 4 numaralı defter gibi oldukça yıpranmış haldedir.

6 Numaralı defter; 1266-1271 (1849-1855) tarihleri arasını dâhil etmektedir. Toplamda 35 sayfadan mürekkep olup; vergi, ferman, hüccet gibi çeşitli kayıtlar mevcuttur.

8 Numaralı defter; 43 sayfadan mürekkep olup 1266-1275 (1851-1859) tarihleri arası bir zaman dilimini oluşturmaktadır. Defterdeki kayıtlar kronolojik sıralamayı takip etmemekle beraber; hüccetler, ilâmlar ve üst makamlardan nâibe hitaben yazılmış belgelerin kayıtları ekseriyettedir.

9 Numaralı sicil defteri; 45 sayfadan ibaret olup 1275-1277 (1858-1861) yılları arasındaki bir zamanı kapsamaktadır. İçerik olarak toplam 144 tane belgeyi ihtiva etmektedir. Belgelerin çoğunluğu hüccet, ilâm ve terekelerden mürekkeptir.

10 Numaralı sicil defteri; 82 sayfadır. 1277-1279 (1861-1863) tarihleri arasındaki belge kayıtlarını ihtiva etmektedir

11 Numaralı sicil; 1279-1280 [1863-1864] yılları arasındaki kayıtları içermektedir. Toplam 157 sayfadan oluşan defter oldukça büyüktür. Defter çoğunlukla hüccet, ilâm ve terke kayıtlarından oluşmaktadır.

12 Numaralı sicil; 1280-1281 (1864-1865) tarihleri arasındaki belge kayıtlarını barındırmaktadır. Defter genellikle hüccet ilâm ve tereke kayıtlarından mürekkeptir. Toplam 104 sayfadan meydana gelmektedir.

13 Numaralı sicil; 1281-1282 (1866-1867) yılları arasını kapsamaktadır. Defter 73 sayfadır ve kayıtlı toplam belge sayısı 280'dir. Ancak defterin bazı sayfalarının yırtılmış ve okunamaz olduğunu da belirtmek gerekir. Defterdeki kayıtlar hüccet, ilâm ve tereke kayıtlarından oluşmaktadır. Transkripsiyonu ve değerlendirmesi yapılan 7 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicili'ne ihtiva ve şekil ile diğer bilgilerine, detaylı bir şekilde üçüncü bölümde değinilecektir.

4. 7 NUMARALI ANTALYA ŞER'İYYE SİCİLİ'NİN GENEL DEĞERLENDİRİLMESİ

7 Numaralı Şer'iyeye Sicili dipnot ve kaynakçada "BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154" olarak, kullanılacak belgeler ise "BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 1-2-3" şeklinde gösterilecektir.

4.1. Defterin Tanıtımı ve Belge Muhteviyatı

Çalışma konusu olan 7 numaralı Antalya Şer'iyeye Sicili; 1266-1270 (1850-1854) yıllarını kapsamakta bu defter toplam 49 sayfadan oluşmaktadır. Defter; i'lam, tereke, alacak-verecek, hayriyye tüccarları, arazi meseleleri ve boşanma gibi belgeler ihtiva etmektedir. Belirli usul ve düzen üzere kaleme alınan defter diğer şer'iyeye sicillerinde olduğu gibi, boy olarak uzun, en olarak da dar bir şekildedir. Yazı çeşidi olarak rik'a yazısı benimsenmiştir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154).

4.1.1. Şekil özelliği

7 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicilinin özelliklerine bakıldığında, Antalya şehrinde tutulan diğer defterle aynı özelliklere sahip olduğu görülmektedir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 2,3,8,59,98 nolu defterler).

Ankara Milli Kütüphanede bulunan defter, Milli Kütüphane Başkanlığı tarafından mikrofilmi çekilmiş olup mikrofilm ve basım şubesinde 7 numaralı demirbaş ve 4313 mikrofilm numarası ile kaydedilmiştir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154). Defter 49 mikrofilm olarak çekilmiştir. Bunlardan sicil dışında olup kapak hüviyetinde veyahut boş varak olarak 1,2,3, 46,47,48 ve 49 numaralı mikrofilmler ile sicilin içindeki [21-22], [23-24], [27-28], [30-31], [38-39-40] numaralı mikrofilmler mükerrer olarak çekilmiştir. Defterin transkripsiyonu yapılırken bu duruma dikkat edilmiştir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154).

4.1.2. Belge içeriği

7 nolu Antalya Şer'iyeye sicil defterinin içeriğindeki belgeler incelendiğinde toplamda belge sayısının 100 adet olduğu görülmektedir. Bunlardan 45 adet belgenin,

ölenlerin miras taksimine dair tereke kayıtlarını oluşturduğu tespit edilmiştir. Defterde yer alan diğer belge türleri içerisinde 6 adedinin kadı tayin belgesi, 5 adedinin boşanma kaydı, 10 adedinin satış (alım ve satım) kaydı ile merkezden gelip sicile kaydedilen belgelerden berat kaydı olarak 5 adet belge, ferman kaydı olarak ise 9 adet belge mevcuttur (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154). Geriye kalan 20 küsur belge ise muhtelif konulardaki dava hüccetlerine (yaylak davası, arazi davası ve diyet davası vs.) dair belgelerdir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154).

Sicile kaydedilen belgeler incelendiğinde 72 numaralı olarak iki belge görülmüştür. Bunların numaraları aynı olup içeriği farklı olduğundan mükerrer belge sınıfına dâhil edilmemiştir. Bu belgeler dipnotta gösterilirken 72 [1] ve 72 [2] diye numaralandırılmıştır (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154).

7 numaralı sicildeki bir diğer husus da bazı belgelerin kayda geçirilmiş olup numara verilmemiş olduğudur. Bunlar içerisinde toplamda 5 adet belge bulunmaktadır. Bu beş belge içerisinde konu ihtivası incelendiğinde; tayin, hayriyye tüccarlığına dair ferman-berat ve tereke kaydını oluşturmaktadır. Bu belgeler dipnotta gösterilecek olursa, N.V. [Numara Verilmemiş] [1], N. V. [2] şeklinde bir dipnot gösterimi meydana getirilmiştir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154).

7 numaralı Antalya şer'iyeye sicili; birinci belge olan Antalya kadısı olarak Mevlana es-Seyyid Mustafa Sıdkı Efendi'nin tayin belgesiyle başlayıp, Kağras Karyesi ahalisinin yaylaklarına dair verilen hüccet kaydı ile son bulmaktadır (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154). Defterde varak usulü takip edilmemiş olup, sayfa-numara usulüyle kayda alınmıştır (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154).

Yazı çeşidi olarak Osmanlı resmî yazışmalarında olduğu gibi rik'a ile yazılmış ve kayda alınmıştır (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154). Defterde yer alan diğer belgeler içerisinde merkezden gelen berat, ferman kayıtları mevcuttur. Bunlar genellikle Antalya hayriyye tüccarlarıyla alakalı kayıtlardır. Genel itibariyle sicilde tereke kayıtları mevcuttur. Bu nedenle en çok tereke ile alakalı konulara değinilmiştir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154).

4.1.3. Tereke

Sözlükteki anlamı, geriye kalan, geride kalandır. Tereke, ölen birinin ardında bıraktığı şeyler, metrûkât, muhallelât anlamında kullanılan bir ifadedir. Osmanlı Devleti'nin hukuk sistemine göre, vefat eden kişilerin ardında kalan eşya ve mallarının

tespit edilmesi, taksimi kadıların görev alanlarını kapsamaktadır. Zaman içerisinde mirasın taksim edilmesi hususu, kadıların emrindeki kassam adı verilen devlet memurlarına tevdi edilmiştir (Özcan, 2020; 405-406).

Kişinin ölmesiyle beraber derhal bırakmış olduğu malların tespit edilir ve bu maldan techiz ve tekfin masrafları ödenir, borçları varsa eda edilir, bu mallar borçların tamamını ödeyemezse alacaklılar terekedeki payları nispetinde hak sahibi olurlardı. Ölen birisinin borçları içerisinde ödeme önceliği vakıflara aittir. Bu borç faslı biter bitmez, vefat edenin vasiyeti varsa yerine getirilir ve ardından miras pay edilirdi (Özcan, 2020; 405-406).

Kişinin mirasçısı olmadığı durumlarda, mallar beytülmale devredilirdi. Mirasçısı olmayan veya mirasçısı tespit edilemeyen bu şahısların terekesiyle muhalefat kalemi ilgilenirdi. Bu kalemde müsadere edilen malların kayıtları bulunurdu (Özcan, 2020; 405-406).

Kassâm memurları; vefat eden şahsın malını, mahkeme önünde mirasçıları arasında taksim eden devlet memurudur. Osmanlı Devleti'nin şer'î teşkilatında, kazasker kassamları ve şer'îyye mahkemelerinde bulunan kassamlar olmak üzere iki sınıf olarak hizmet verirlerdi.

Kazasker kassamları, askeri sınıfa ait ölen bir kimsenin mallarının paylaşımıyla ilgilenirken, şer'îyye mahkemelerinde görevli kassamlar, diğer bütün davalardaki miras paylaşımını yapmakla sorumluydu (Uzunçarşılı, 1984; 94).

Belli bir maaşı olmayan kassamlar, mirasçılar arasında taksim ettiği terekenin belli bir miktarını “resm-i kısmet” adı altında kendilerine alırlardı.

7 Numaralı Antalya Şer'îyye Sicilindeki tereke kayıtlarından resm-i kısmet ismiyle maktu ücretler incelendiğinde; kassamların genel itibariyle tereke miktarının yaklaşık olarak 1/40 ile 1/50 arasında değişen miktarını kendi payları olarak almakta oldukları görülmektedir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 9-40-41-42-43-44-45-46).

Kassamın mevcut bulunmadığı durumlarda şer'îyye mahkemelerin kassamın işini kadıların üstlendiği de olurdu. 7 numaralı sicil defterinde görevli herhangi bir kassam memuru ismi tespit edilememiştir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154).

7 Numaralı Antalya Şer'îyye Sicilinde; yaklaşık olarak 45 belgenin tereke kaydı olduğu hakkında yukarıda bilgi verilmişti. Bu terekeler genellikle ölen şahsın mal varlığının kassam marifetiyle varisleri arasında taksim edildiğine dair belgelere dair kayıtlar ihtiva etmekteydi (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 9-40-41-42-43-44-45-46 vd.).

Osmanlı taşra teşkilatında olduğu gibi, Antalya'da bulunan şer'iyeye mahkemesindeki 7 numaralı defterde yer alan tereke kayıtlarında vefat eden şahsın öncelikle varsa borcu terekesinden ödenir, daha sonra vasiyeti varsa yerine getirilirdi. Bu hususlara yerine getirildikten sonra ise müteveffanın techiz ve tekfin işlemleri kendi terekesinden karşılanırdı (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154; 9-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60).

Vefat eden bireyin kimi kimsesi, akraba ve taallukatı yoksa malı beytülmale devredilirdi. Buraya devredilen mallar artık devletin sayılırdı. Bu usul terekelere verilen önemi göstermekle beraber, son dönem Osmanlı toplumunun da durumunu yansıtmaktadır. Ölenin terekesi taksim edilirken; şahsın mensup olduğu aile, aşiret veya obaya bakılmamaktaydı (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154; 9-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60).

7 numaralı sicildeki terekelere göre; vefat eden birinin İslamî usullere göre terekesi taksim edilmeye çalışılırdı. Bu durumda ne vefat eden, ne de vefat edenin ailesi ne de borçluları zarar görmemekteydi (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154; 9-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60).

4.2. 7 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicili'ne Göre Antalya'daki Yerleşim Yerleri

Tanzimat sonrası Osmanlı idari sisteminde bir takım değişiklikler meydana gelmiştir. 1871 Vilâyet Nizâmnamesi'ne göre ülke vilayet, liva, kaza ve köy olarak yeniden teşkilatlandırıldı.

Tanzimat'ın ilanından sonra taşra teşkilatının işleyişiyle ilgili ilk icraat 1864 senesinde yürürlüğe konulan Vilayet Nizamnamesi'yle mümkün hale gelmişti. Bu tertibat ilk olarak Tuna Vilayeti'nde uygulanmış ve başarılı sonuçlar elde edilmişti. 1867 senesinde ilana konulan Vilâyet-i Umûmiye Nizamnamesi'nde ise, 1864 düzenlemesinin bütün imparatorlukta uygulanacak kapsama yaygınlaştırılmıştır.

1871 Vilayet Nizamnamesi'ne göre; vilayetler livalara, livalar kazalara, kazalar nahiyelere, nahiyeler de köylere taksim edilmiştir. Bu taksimata göre; vilayetin başında en yetkili yönetici olarak vali bulunuyordu (Yaman, 1940; 198). Livaların başında mutasarrıf, kazaların başında ise kaymakam bulunmaktaydı (Ortaylı, 2011; 62-63).

4.2.1.Nahiyeler

Nahiye sözlükte; taraf, cihet, yöre, kenar, bölge manalarına gelmektedir. Osmanlı idari sistemi içerisinde bazen bir yönetim ünitesini ve bölgeyi, bazen de coğrafi bakımdan küçük veya büyük bir çevreyi ifade eder. Tanzimat'tan sonra daha çok kazadan küçük idari birimler için bu tabir kullanılmıştır (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 81-82-83-84-85). 1871 Vilayet Nizamnamesi'ne göre; köylerin ve çiftliklerin bir araya gelmesiyle nahiyeler oluşturulmuştur. Bu oluşumun başında bir nahiye müdürü bulunmaktadır (Ortaylı, 2008; 503).

7 numaralı sicilde tespit edilen hiyerarşiye göre; Antalya kaza olarak geçmektedir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 24-41-43). Günümüzdeki teşkilat düzeninde ilçenin karşılığı olarak kaza, Osmanlı idaresinde hem kadının idare alanını hem de bu bölgeyi tanımlayan coğrafi bir terimi ifade etmekteydi (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 24-41-43). 7 Numaralı sicilde geçen ve Antalya kazasına bağlı bulunan Istanos, İğdir, Kaş ve Murtuna nahiyelerinin ismi yer almaktadır (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 24-41-43).

Burada ismi geçen nahiyelerden olan Istanos'a bağlı yerleşim yerleri olarak, Belen Çiftliği, Taşköprü mahali, Ali Fahreddin-i Sağır köyü, Zivind Çiftliği köyü; İğdir nahiyesine bağlı Tekfurova; Kaş nahiyesine bağlı Bayat Çiftliği ve Murtuna nahiyesine bağlı Demirler köyü yer almaktadır (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 24-41-43).

4.2.2. Mahalleler

Toplumsal hayatın en önemli unsurlarından olan mahalle, İslam şehirlerinde, özellikle Osmanlı toplumunda şehrin ekonomik, sosyal ve kültürel hayatına katkıda bulunan önemli bir yerleşim birimidir. Mahalle, devamlı veya geçici olarak ikamet etmek üzere kurulan küçük yerleşim birimlerini ifade etmektedir. Mahalle, sadece fiziki mekân olmamakla birlikte, birbirini tanıyan ve birbirlerinin davranışlarından sorumlu olduğu şahıslardan mürekkep bir topluluğun yaşadığı yerdir (Yel, 24 Şubat 2024).

19. yüzyılın ilk yarısına kadar, mahallelerden imamlar sorumluydu. İmam, padişahın beratı ile atanan ve mülki ve beledi bir yönetici olan kadının mahalle düzeyindeki temsilcisiydi (Ortaylı, 2008; 305).

7 numaralı sicilde geçen ve doğrudan doğruya Antalya kazasına bağlı mahallelerde genellikle ticaret ehli, zanaatkârlar ikâmet etmekteydi (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 20-28-37). Bazı mahallelerde Müslümanlar ile diğer din mensupları bir arada

yaşamaktaydı. 7 Numaralı sicile göre; mahalleler genellikle orada zaviyesi olan, camii inşa etmiş olan, vakfiye vakfetmiş olan ya da çeşitli meslek gruplarına mensup olan şahısların isimleriyle adlandırılmıştır (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 12-13-14-15-17-18-19-21-26-30-32-42-50-52-56-68-92-97). Antalya kazasına bağlı olup sicilde isimleri geçen mahalleler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154).

Tablo 1. 7 Numaralı Şeri'yye Sicilinde geçen mahalle isimleri

Ahî Kızı	Arab Mescidi	Aşağı Oba	Baba Doğan
Bâlî Beg	Camii Atîk	Camii Cedîd	Demirci Kara Mehmed
Demirci Süleyman	Elmalû	Hatîb Süleyman	Kirişçiler
Makbûle	Meydân	Sağır Beg	Sûfiler
Şeyh Sinan	Tahıl Bâzârı	Takyeci Mustafa	-

4.2.3. Köyler

Köy, iktisadi özellikleri olan, genellikle tarım ve hayvancılık ile uğraşan, kasaba ve şehir yerleşimlerine göre nüfusu daha seyrek olan birimlerdir. Kurulduğu tabii şartlara göre ormancılık, madencilik, balıkçılık ve avcılık yapıldığı gibi daha çok tarım ve hayvancılık köylerin başlıca iş sahalarındandır (Gümüştü, 2007).

Osmanlı devlet yönetiminde Tanzimat'tan sonraki süreçte yukarıdan aşağıya doğru sıralamadaki en alt birim olarak köyler isimlendirilmekteydi (Ortaylı, 2008; 305). Antalya kazasına bağlı olan ve isimleri sicilde geçen köyler genellikle Türkmenlerin yerleştikleri ve yaylak ile kışlak olarak kullandıkları yerleşim birimleridir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 6-8-11-81).

Antalya kazasındaki köylerde ahali genellikle Osmanlı iktisadi yapısında olduğu gibi tarım ve hayvancılıkla uğraşmaktaydı (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 6-8-11-81). Köy nüfusu genellikle yaylak-kışlak arasında bir yaşam sürdürmekteydi. (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 6-8-11-81).

7 numaralı sicilde geçen köyler; orada ikamet etmiş veya etmekte olan Türkmen aşiretleri, o yörede önemli faaliyette bulunan kimseler, orada görev yapmış valilerin (tekfurlar) isimleriyle ya da o yörede bulunan coğrafyanın özelliklerine göre isimlendirilmiştir. Antalya kazası köyleri detaylı bir şekilde ve alfabetik sıraya göre aşağıda gösterilmiştir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 6-8-11-16-25-27-29-N.V[1]-43-57-

58-59-60-61-62-63-64-65-66-74-75-76-77-81-N.V[2]-83-84-85-86-87-88-93-96-99-100).

Tablo 2. 7 Numaralı Şeri'iyye Sicilinde geçen köy isimleri

Akçaeniş	Aşağı Oba	Ali Fahreddîn-i Kebîr	Ali Fahreddîn Sağîr	Balkan
Barbaş Cândar	Belek	Bıyıklı	Camili	Çağlak
Çakırlar	Çiftliği-i Zivind	Demirler	Istavroz	İlya[s]
Kara Sâib	Karanlık	Kara Diken	Kara Kuyu	Karkın
Kağras	Kalemler	Kemer Ağzı	Kundu	Kütükçü
Kışla	Mamatlar	Söğüd	Sülles	Taş Kesiği
Tekfur Ova	Tekke	Varsak	Yağca	Yaka
Yazır	Yelten	-	-	-

4.3. 7 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicili'ne Göre Antalya Kazasında Aşiretler

Sözlükte aşiret; bir asıldan çıkmış, bir arada yaşayan ve birlikte konup göçen topluluk, oymak demektir (Sami, 1978; 938). Aşiret mensubiyeti üzerine yerel terimler, ortak bir soy ve ortak yerleşim ideolojisiyle birlikte ele alınırsa, bir tarih ve geçmişten devralınan kültürel bir önemlilik iddiası manasına da gelir.

Anadolu'da hâkimiyet kuran Türkler, Asya'dan beri var olan oğuş, urug, boy, bodun ve il olarak hiyerarşik bir nizamda sıragelen sosyal düzenlerini kısmen farklı olsa da Anadolu'da yörükler arasında da devam ettirmişlerdir. Yörükler, sosyal yapı olarak il veya ulus ismi altında sınıflandırılırken sırayla boy veya kabile, aşiret, cemaat, oymak, mahalle ve oba şeklinde bölümlere taksim edilmişlerdir (Kafesoğlu, 1999; 227; Halaçoğlu, 2006; 16; Halaçoğlu, 2007; 112).

Yörükler, Antalya yöresinde yaylak-kışlak döngüsü içerisinde asırlardan beri sosyal ve kültürel yapılarını muhafaza eden, Oğuz boylarına mensup, Türkmen teşekkülleridir.

4.3.1. Karakoyunlu Aşireti

Karakoyunlu aşireti ya da yörükleri; Oğuzların Yıva boyuna mensup olup, Teke bölgesinin en eski Türkmenlerindedir. 16. asırdan itibaren kaynaklarda geçen ve 1530 tahrir sayımında Ulu-yörük grubu içerisinde kendine yer edinmiştir. Türkmenler arasında besledikleri hayvanların rengine göre isim alma bir gelenek olup isimlerini besledikleri koyunların renginden alan Karakoyunlu Yörükleri, bölgede 16. asırdan itibaren konar-göçer hayatı idame ettirmektedirler (Gülten, 2009;192-193).

Karakoyunluların, Türkistan'dan gelerek Horasan ve Azerbaycan bölgelerine yerleşerek devlet kurmuş ve Akkoyunlular ile yaptıkları mücadeleyi kaybederek aşiretin bir bölümü Adana ve Antalya bölgesine göç etmişler ve buraya yerleşmişlerdir (Alpant, 1954; 21).

Anadolu'nun değişik bölgelerinde iskân edilmiş Karakoyunlu ve Karacakoyunlu isimleriyle anılan yörük aşiretlerinin Karakoyunlu devleti ile akrabalık bağının olduğu kaynaklarda geçmemektedir (Sümer, 1992; 19-20). Teke Yöresinde bulunan Karakoyunlu Yörükleri, belgelerde "Cemaat-i Karakoyunlu, Cemaat-i Karakoyunlu Celiloğlu, Cemaat-i Aşiret-i Karakoyunlu ve Karakoyunlu Aşireti" olarak isimlendirilmekle beraber konar-göçer Türkmen yörüklerindedir (Ak, 2012; 36).

7 numaralı sicile göre; Antalya kazasında Aşağı Oba, Camili ve Karanlık köylerinde ikâmet ettikleri tespit edilmiştir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 41-83-84-85-86-88). Sicile kaydedilen ve isimleri Hacı İsmail, Ali Kahyaoğlu Mehmed, Foturoğlu Halil, Döleş Ali ile Güreşoğlu Osman bu aşirete mensuptur (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154:41-83-84-85-86-88).

4.3.2. Yeni Osmanlı Aşireti

Teke bölgesi yörüklerinden Yeni Osmanlı Yörükleri, Teke Sancağı'nın Kızılkaya kazasında 1721 senesinde Teke Türkmenleri taifesinden Karahacılı cemaati grubuna bağlı Yeniosman Mahallesi cemaati adıyla kayıtlı olup Oğuzların Bayındır Boyuna mensuptur (Ak, 2012; 61).

Yeniosmanlı Yörük taifesi, Antalya'da genellikle kendi obalarının isimleriyle anılan köylerde yaşamakla beraber Odabaşı, Kömürcüler, Duacılar, Başköy, Çıplak, Kirişçiler ve Topallı köylerinin çoğunluğu Yeniosmanlı Yörüğü olduğu gibi Aşağıoba köyü ile Antalya'nın Etiler mahallesi de yerleştikleri yerlerdir (Seyirci, 1999; 76).

7 numaralı şer'iyeye sicilinde bu aşiretin ismi geçmektedir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 44-45). Bu aşirete mensup olan, Ayşe Hatun, Döşek Hasan, Hadimoğlu Osman gibi şahıslar sicilin 44 ve 45. belgelerinde geçmektedir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 44-45).

4.4. Antalya Kazasında Berathı Hayriye Tüccarları

XIX. asırdan önce Avrupalı tüccarların, Osmanlı ülkesinde Osmanlı tüccarlarından daha elverişli şartlarla ticaret etmesi, Gayrimüslim tüccarın, Avrupalı ülkelerin boyundurluğu altına girip dış ticarete aktif rol oynamasına sebebiyet vermiştir. Padişah III. Selim saltanat devresinde Osmanlı tebaasından dileyenlere Avrupa tüccarı sıfatıyla berat verilerek, Avrupalı tacir statüsünde ticaret yapması sağlanmıştı (Kütükoğlu, 1974;71-73). Ancak bu defa Avrupa ile ticaret eden Müslüman tüccarlar, Avrupa ülkeleri tüccarı veya Avrupalı tüccarların adı ve himayesi altında komisyon vermek suretiyle ticaret etmek mecburiyetinde kalmışlardı (Kütükoğlu, 1974; 71-73).

II. Mahmud saltanatının ilk yıllarında Müslüman tacirlere de diğerleriyle eşit şartlarda dış ticarete bulunma hakkı tanınırken, bu husus göz önünde

bulundurulmuştur. Müslüman tüccara verilmek üzere hazırlanan beratın padişah tarafından da uygun görülmesiyle hayriye tüccarı olarak isimlendirilen sınıf meydana gelmiştir (Kütükoğlu, 1974; 71-73).

İlk zamanlar, İstanbul'da kırk, İzmir, Antalya, Şam, Halep ve Kıbrıs gibi yerlerde onar hayriye tüccarı bulundurulması yasallaştırılmış, ama birçok şehirdeki tüccar sayısının kısa bir sürede doluluk oranına ulaşması nedeniyle şehbender ve muhtarları tarafından sınırlamanın kaldırılması için girişimlerde teşebbüste bulunulmuştur (Çadırcı, 1980; 237-241; Kütükoğlu, 1974; 71-73).

7 numaralı Antalya şer'iyeye sicilinde; padişah tarafından beratlı hayriye tüccarı olarak vasıflandırılan tüccar kayıtlarına ulaşılmıştır (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 36-37). Moralı İbrahim Ağa'ya, İbrahim veled-i Mustafa'ya ve Hacı Ahmed veled-i Abdülkadir'e padişah tarafından berat verilerek Osmanlı topraklarında hayriye tüccarı olarak bulunması ve ticaret yapması sağlanmıştır (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 36-37).

Sicilde yer alan beratlı tüccarlar, kendi maiyetlerinde birer hizmetli görevlendirmek istediklerinde bu meramlarını bir dilekçe ile belirtirlerdi. Gönderilen dilekçe üzerine padişahın Antalya naibine ferman buyurması üzerine hizmetliler hayriye tüccarları nezdinde görevlendirilirdi (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 36-37). Padişahın Antalya naibine gönderdiği fermanlarda; Moralı İbrahim Ağa, İbrahim veled-i Mustafa ve Hacı Ahmed veled-i Abdülkadir'in beratlı hayriye tüccarı oldukları bildirilmiştir. Onlarla maiyetleri altında bulunan hizmetlilerinin haklarına riayet edilmesi emredilmiştir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 36-37).

Antalya kazasında bulunan beratlı hayriye tüccarlarının ticareti nerelere kadar yapacakları, ticaretlerinin hangi şartlar ve hususlar altında bulunacağı kesin olarak belirlenmiştir (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 36-37). Devletin bu şekildeki politikası; şüphesiz kendi vatandaşını korumak, ticaretin Avrupalı ve yabancı tüccarlar tekeline geçmesini önlemeyi amaçlamaktadır (BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 36-37).

5. 7 NUMARALI ANTALYA ŞER'İYYE SİCİLİ DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYONU, BELGE ÖZETLERİ VE TRANSKRİPSİYONDA TAKİP EDİLEN YÖNTEM

5.1. Transkripsiyon

Transkripsiyon kelimesinin aslı Fransızca transcription Türkçe'ye geçmiş olup, bir alfabede mevcut seslerin (harflerin) bazı özel işaretler kullanılarak başka alfabe harflerine dönüştürülüp gösterilmesi manasını ifade etmektedir (Durmuş, 2013;306-308). Transkripsiyon; Göktürk, Uygur, Kiril, Grek vb. alfabelerinin seslerinin Latin alfabesindeki karakterlere çevrilmesi şeklinde görüldüğü gibi daha çok şarkiyat çalışmalarına paralel olarak Arapça metinlerin, Arap alfabesinin kullanıldığı Farsça ve Urduca metinlerin ve aynı alfabeyle yazılmış Türkçe metinlerin Latin harflerine dönüştürülmesi şeklinde uygulanır (Durmuş, 2013;306-308). Bu tür metinlerin Latin harfleriyle yazılmasına da Latinizasyon, bu duruma getirilmiş metinlere de Latinize denir (Durmuş, 2013;306-308).

Bir metnin çevrildiği yeni yazıda ilk yazısındaki bir takım sesleri tam olarak karşılayacak harfler olmayabilir; transkripsiyon işte bu durumda bazı işaretler kullanılarak o seslerin yansıtılmaya çalışılması demektir. Osmanlı Türkçesi metinleri Arap alfabesine dayanan bir alfabe ile yazılmıştır. Ayrıca dilimize Arapça ve Farsçadan birçok kelime girmiş ve kullanılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti'nde yeni Türk alfabesinin kabul edilmesiyle Osmanlı ve daha önceki dönemlere ait metinlerin günümüz alfabesiyle yazılması meselesi ortaya çıkmıştır. Metinlerin okunuşlarıyla aynen aktarılması esnâsında, özellikle Arapça, bazen Farsça ve Türkçe kelimelerin yazılışlarında kullanılmış harflerin karşılıkları tam olarak verilememektedir. Aynı durum Arap alfabesiyle yazılmış bir metnin batı dillerinden birine geçirilmesi sırasında da yaşanmaktadır. Bu durumu düzeltmek ve asıl metindeki sesleri aslına uygun olarak yansıtılabilmek için transkripsiyon alfabesi geliştirilmiştir.

Osmanlı döneminde kullanılan alfabeden günümüz Türk alfabesine geçişten sonra, eski metinlerimizin yeni alfabeyle nasıl yazılacağı hususunda bazı tereddütler yaşanmıştır. Hatta yerleşmiş ve herkes tarafından kabul edilip ortak olarak kullanılan bir sistemin olmadığı görülmektedir. Ancak son yıllardaki bilimsel çalışmalarda ortak veya çok az farkları bulunan bir transkripsiyon uygulamasının yerleşmeye başladığı görülmektedir (Durmuş, 2013;306-308).

5.2. Defterin Transkripsiyonunda İzlenilen Yöntem

Transkripsiyonu yapılan 7 Numaralı Antalya Şer’iyye Sicili’nde ayn ɛ harfinin gösterimi (‘), hemzenin ء gösterimi ise (’), uzatma işareti (^) ile okunamayan yerler üç nokta [...] ve okunup da emin olunamayan veya tereddütte kalınan yerler için soru işareti [?] kullanılmıştır.

Transkripsiyon usulünde mümkün olduğu kadar az hatayla belgeler günümüz harflerine dönüştürülmeye çalışılmıştır.

Tablo 3. Defterin Transkripsiyonunda Kullanılan Harf ve Karakterlerin Gösterimi

-	TRANSKRİPSİYONDA GÖSTERİMİ
Ayn Harfi “ɛ”	‘
Hemze “ء”	’
Uzatma İşareti	^
Okunamayan Ya da Silik Yerler	[...]
Okunup da Emin Olunamayan veya Tereddütte Kalınan Yerler İçin	[?]

5.3. 7 Numaralı Antalya Şer’iyye Sicili Defteri'nin Transkripsiyonu Ve Belge Özetleri

[Sayfa]:1

1

Özet: [Antalya kadısı olarak Sıdkı Efendi'nin tayin edildiğine dair Anadolu Kazaskeri Keçecizâde Abdülhalim Efendi'nin kendisine gönderdiği belgedir].

Huve'l-mu'în

Euzu Billahi mine'ş-şeytâni'r-racîm Bismi'llahi'r-rahmani'r-rahîm Yâ Hallâk
 Rabbi yessir ve lâ tu'assir Rabbi temmim bi'l-hayr Yâ Vedûd Yâ Kerîm Yâ Gaffâr
 'İzzet-meâb şerî'at-nisâb eşrâf-ı kuzât-ı kirâm-ı zü'l-ihtirâmıdan Mevlânâ es-
 Seyyid Mustafa Sıdkı Efendi kâmyâb

Ba'de't-tahiyyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki. Antalya Kâdısı es-Seyyid
 Mehmed Şemseddîn işbu sene-i semân ve hamsîn ve mieteyn ve elf muharremü'l-
 harâmı gâyetinden bakiyye on dört ay ve muvakkitleri el-Hâcc Hüseyin on beş ay ve
 Mehmed Şâkir müddet-i 'örfiye es-Seyyid Mehmed Tâhir on ay el-Hâcc Mehmed Sâlih
 müddet-i 'örfiye zamânların ba'de't-tasarruf ref' û berî bâ-sened Sinob kazâsından
 yetmiş iki ay hakîkî infisâlin olub sezâvâr-ı 'inâyet-i şehriyârî ve şâyeste-i re'fet-i
 tâcidârî olmakla kazâ-i merkûm bâ-sened tevcîh olunması mübârek hâk-i pây Hazret-i
 Hilâfet-penâhî'ye ba'de'l-'arz şeref-rîz-i sahîfe-i sudûr olan hatt-ı humâyûn-ı şevket-
 makrûn hazret-i şâhâne mücebince sana tevcîh olunmuşdur. Gerekdir ki kazâ-yı
 merkûma ba'd-i hulûl-i vakt-i müddet-i 'örfiyye-i kâmile mutasarrıf olub beyne'l-ahâlî
 icrâ-yı ahkâm-ı şer'iiyyede sa'y-ı cemîl iyleyesin, ve's-selâm.

el-Fakîr Abdülhalîm hafid-i Keçecizâde el-Kazasker-i Anadolu

2

Özet: [Antalya kadısı olarak Mustafa Sıdkı Efendi'nin tayin edildiğine dair
 hüccettir].

Li-sene seb'â ve hamsîn ve mieteyn ve elf.

Fî'l-hücceti'ş-şerîfe

Antalya Kâdısı es-Seyyid Şemseddîn gâyet-i şehir-i âtîden bakiyye on dört ay
 muvakkitleri el-Hâcc Hüseyin on beş ay ve Mehmed Şâkir müddet-i 'örfiyye ve es-
 Seyyid Mehmed Tâhir on ay ve el-Hâcc Mehmed Sâlih müddet-i 'örfiyye zamânların
 ba'de't-tasarruf ref' û berî bâ-sened Sinob kazâsından yetmiş iki ay hakîkî infisâli olan
 eşrâf-ı kuzât-ı kirâm-ı zü'l-ihtirâmıdan sezâvâr-ı 'inâyet-i şehriyârî ve şâyeste-i re'fet-i
 tâcdârî Mevlânâ es-Seyyid Mustafa Sıdkı dâ'îlerine kazâ-i merkûm bâ-sened tevcîh
 olunması mübârek-i hâk-i pây-i Hazret-i Hilâfet-penâhî'ye ba'de'l-'arz şeref-rîz-i sudûr

buyurulan hatt-ı humâyûn-ı şevket-makrûn-ı şâhâne mücebince tevcih olunub ba'd-ı hulûl-ı vakt müddet-i 'örfiyye-i kâmile mutasarrıf olmak üzere sadaka buyruldu.

Özet: [Antalya kadısı olarak Mustafa Sıdkı Efendi'nin tayin edildiğine dair hüccettir].

'İzzet-meâb şerî'at-nisâb eşrâf-ı kuzât-ı kirâm-ı zû'l-ihtirâmdan Mevlânâ İmâmzâde Mustafa Sıdkı Efendi kâmyâb

Ba'de't-tahiyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki. Gâyetinden iki ay tevkîtiyle ref' û berî bâ-sened-i muvakkatî olduğun kazasker rûznâmçesinde mukayyed sezâvâr-ı 'inâyet-i şehriyârî ve şâyeste-i re'fet-i tâcdârî olmakla ber-tevcih-i esbak sana tevcih olunmuşdur. Gerekdir ki.

3

Özet: [Antalya kadılığına İbrahim Edhem Efendi'nin tayin edildiğine belgedir].

Euzu Billahi mine'ş-şeytâni'r-racîm Bismi'llahi'r-rahmani'r-rahîm Yâ Fettâh Yâ Rezzâk Yâ Kerîm iftah lenâ bi'l-hayr destûr Yâ Hazret-i Mevlânâ

'İzzet-meâb şerî'at-nisâb eşrâf-ı kuzâtdan İbrâhîm Edhem Efendi kâmyâb

Ba'de't-tahiyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki. Ber-vech-i mansıb mutasarrıf olduğum Antalya kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer'iiyesi işbu sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf cumâdî'l-aherî gurresinden zât-ı vâlâ-yı hazret-i fetvâ-penâhînin intihâb buyurduklarına binâen tarafımızdan cenâb-ı şerîfinize ihâle ve tefvîz olunmuşdur. Gerekdir ki kazâ-i mezkûru gurre-i merkûmeden bi'n-niyâbe zabt idüb beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i 'âlîye ve vâkı'a olan muhallefât tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzeti'ş-şer'iiye tevzî' ve taksîm iyleyüb câdde-i şerî'at-ı garrâdan serimû-i inhirâfa cevâz göstermeyesiz. Ve's-selâm.

el-Fakîr es-Seyyid Ali Mutasarrıf-ı Be-kazâ-i Elmalû

[Sayfa]: 2

4

Özet: [Antalya kadılığına Mevlânâ es-Seyyid Mustafa Sıdkı Efendi'nin tayin edildiğine dair belgedir].

Huve

‘İzzet-meâb şerî’at-nisâb eşrâf-ı kuzât-ı kirâm-ı zû’l-ihtirâmdan Mevlânâ es-Seyyid Mustafa Sıdkı Efendi kâmyâb

Ba‘de’t-tahiyyetü’l-vâfiye inhâ olunur ki. Antalya Mutasarrıfı el-Hâcc Mehmed Sâlih işbu sene-i hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf şevvâlü’l-ekremi gâyetinden ref‘ û berî bâ-sened-i muvakkatî olduğun kazasker-i esbak rûznâmçesinde mukayyed sezâvâr-ı ‘inâyet-i şehriyârî ve şâyeste-i re’fet-i tâcdârî olmakla ber-tevcîh-i esbak sana ibkâ olunmuşdur. Gerekdir ki kazâ-i merkûma sene-i mezbûr zilka‘de-i şerîfesi guresinden müddet-i ‘örfiyye-i kâmile mutasarrıf olub beyne’l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer‘-i ‘âlî ve vâkı‘a olan muhallefât-ı mevtâ-yı ‘askeriyeyi dahi tahrîri husûsuna sa‘y-ı gayret iyleyesin. Ve’s-selâm.

El-Fakîr Mehmed Saîd Kilisevîzâde el-Kazasker-i Anadolu

5

Özet: [Antalya kadılığına Mevlânâ es-Seyyid Mustafa Sıdkı Efendi'nin tayin edildiğine dair belgedir].

Fî şehri-i ramazânü’l-mübârek sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Antalya Mutasarrıfı el-Hâcc Mehmed Sâlih gâyet-i şehri-i âtîden ref‘-i berî bâ-sened ma‘rifeti olduğukazasker-i esbak rûznâmçesinde mukayyed eşrâf-ı kuzât-ı kirâm-ı zû’l-ihtirâmdan sezâvâr-ı ‘inâyet-i şehriyârî ve şâyeste-i re’fet-i tâcdârî Mevlânâ es-Seyyid Mustafa Sıdkı dâ‘îlerine ber-tevcîh-i esbak ibkâ olunub sene-i mezbûr zilka‘de-i şerîfesi guresinden müddet-i ‘örfiyye-i kâmile mutasarrıf olmak üzre ba‘de’l-‘arz sadaka buyuruldu.

6

Özet: [Tekfur Ova Köyü'nden Hatîboğlu Mehmed ve köyün ileri gelenlerinden bazılarının, katledilen Sağır Kaşlı Mehmed'e ödenmesi gereken borçları olan dokuz yüz yetmiş yedi buçuk kuruşun maktulün varislerine ödeneceği hakkında mahkeme siciline kaydedilmesi için yaptıkları başvuruya dair belgedir].

İğdir kazâsına tâbi' Tekfur Ova karyesi ihtiyârı Hatîboğlu Mehmed ve karye-i merkûmenin bi'l-cümle ahâlîleri huzûr-ı şer' de hâzır oldukları hâlde şöyle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm iylediler ki; karyemiz ahâlîsinden bundan akdem katlen fevt olan Sâğır Kaşlı Mehmed'in deyni akçesinden bi't-tahvîl sekiz yüz elli guruş ve senevî inhâsî yüz yirmi yedi buçuk guruş ki cem'ân dokuz yüz yetmiş yedi buçuk guruş edâsı vâcib ve kazâsı lâzım zimmetimizde deynimiz olduğu katîl-i merkûm Kaşlı Mehmed eytâmları Ali ve Ahmed taraflarına virilen bir kıt'a deyn-i temessükümüz sicil-i mahkemeye kayd olunsun didiklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î kayd kılındı.

Fî 21 Rebîülahir Sene [12]66

[Sayfa]: 3

7

Özet: [Tüccar Sarı Simsonoğlu Kastandi'nin ölen kardeşi Lifori ile alakalı hüccet kayıdır].

Sarı Simsonoğlu Kastandi Bâzîrgân'a virilen hâlik karındaşı Lifori husûsîçûn vârid olan fermân-ı 'âlî mûcebince gönderilen hüccet

Medîne-i Antalya'da Makbûle mahallesinden bundan akdem mürd olan Sarı Simsonoğlu Kastandi'nin vârislerinden zevcesi ve evlâd-ı sığârının vâlihe ve velîleri olup şahsı ta'rîf-i şer' ile mu'arrefe olan Kirid veled-i Karbanlerili nâm nasrâniye meclis-i şer' de hâlik-i mersûmun karındaşı işbu bâ'isü'l-vesîka Kastandi veled-i Sarı Simson nâm bâzîrgân muvâcehesinde kendi tarafından bi'l-asâle ve zikri âtî evvelâ ve sığârları taraflarından bi'l-velâye bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve

[Sayfa]: 4

8

Özet: [Vefat eden Dergâh-ı Âlî Kapucubaşlılarından Hâcî Bekir Ağazâde Hâcî Mehmed Ağa'ya ait olan Belen Çiftliği'ne ait davanın hüccet kayıdır].

Huve

Belen Çiftliği'nin Hücçet Kaydı

Medîne-i Antalya hânedânından ve Dergâh-ı Âlî kapucubaşlarından olub bundan akdem vefât iden Hâcî Bekir Ağazâde Hâcî Mehmed Ağa'nın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkeleri Âişe Kadın bint-i Mehmed ve Fâtıma Kadın bint-i nâm hatunlar ile sulbiye-i kebîre kızları Havvâ Hanım ve sulbiye-i sağîre kızları Esmâ ve Âdile ve Güldâlî'ye ba'de'l-inhisâr zevce-i mezbûrât Esmâ ve Âdile ve Güldâlî nâmûn sağîrelerin vekîlleri Mübâyaacızâde Mustafa Beg ve nâzırları el-Hâcc İbrâhîm Efendi bi'n-nezâre ve Mustafa Beg sağîrler taraflarından bi'l-vesâye ve bint-i kebîre-i mezbûre Havvâ Hanım tarafından bi'l-vekâle meclis-i şer' de medîne-i mezbûr kurâlarından Ali Fahreddîn-i Kebîr karyesinden Merhûm Hüseyinağazâde Müteveffâ Sâlih'in oğulları Abdülkâdir ve Feyzullah nâm hâzırân oldukları hâlde taraflarından me'zûn vekîlleri 'ammîleri Emrullah nâm kimesne dahi hâzır olduğu hâlde üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm iderler ki; müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hâcî Mehmed Ağa'nın ile'l-vefât taht-ı tasarrufunda olub medîne-i mezbûra tâbî İstanos nâhiyesi muzâfâtından Belen Çiftliği dimekle ma'rûf çiftliğin bir tarafı Taşkesiği karyesi sınırı ve bir tarafı Ali Fahreddîn Yaylası tarîki ve bir tarafı Gülcük'den Cad Mezârlığı ve bir tarafı Çakrakçı Pınarı ve bir tarafı Karagöl ve bir tarafı Akçaeniş karyesi sınırında uçuk yeri işbu hudûd ile mahdûd ve mümtâz tahmînen dörtbin dönüm mikdârı arâzî ile derûnunda bir bâb hârâbe âsiyâb ve iki kıt'a anbar ve müstemilât-ı sâireyi hâvî çiftliğin nısfını müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hâcî Mehmed Ağa Abdülfettâh bin Hüseyin Ağa nâm kimesneden iştirâ idüb ve diğer nısfı merkûmân Abdülkâdir ve Feyzullah'ın olub merkûmânın kable'l-bülûğ kibel-i şer' den vasîleri olan mezkûr Alî Fahreddîn karyesinden el-Hâcc Şeyh Alî Ağa bin Mehmed vasîleri olduğu sağîrân-ı merkûmân Abdülkâdir ve Feyzullah'ın eşedd-i ihtiyâcla muhtâc oldukları hasebiyle çiftlik-i mahdûd-ı mezkûru zirâ'at ve tasarrufumdan 'âciz olmağın olvechle zarûret beyânıyla elli dokuz senesi Teke Sancağı kâimmakâmı bulunan Mehmed Nâzım Beg huzûrunda vasîleri olduğu sağîrân-ı mezbûrân Abdülkâdir ve Feyzullah'ın çiftlik-i mahdûd-ı mezkûrda olan nısf çiftlik hisselerini tâlibi olan müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hâcî Mehmed Ağa'ya bi'l-vesâye bi't-tav' ve'r-rızâ bey' ve ferâğ ve tefvîz mûmâ-[ileyh] Hâcî Mehmed Ağa dahi iştirâ ve tefevvüz ve kabûl-ı birle bedel-i bey' ve ferâğ olan altıbin beşyüz guruşu mûmâ-ileyh Hâcî Mehmed Ağa vasî-i merkûm Şeyh Alî Ağa yedinden tamâmen ahz û kabz ve kabûl idüb olvechile bi'l-cümle çiftlik-i mahdûd-ı mezkûr müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hâcî

Mehmed Ağa'nın taht-ı tasarrufunda iken târîhden dokuz mâh mukaddem mûmâ-ileyh Hâcî Mehmed Ağa'nın vefât-ı vukû'uyla merkûmân Abdülkâdir ve Feyzullah çiftlik-i mahdûd-ı mezkûrda olan nısf hisseleri fuzûlî zabt itmek murâd iderler, suâl olunub müdâhaleleri men' olunmak matlûbumdur didiklerinde gıbbe's-suâl merkûmân Abdülkâdir ve Feyzullah cevâblarında vasîmiz merkûm Şeyh Alî Ağa çiftlik-i mezkûrda olan nısf hisse-i 'akârımız bizlere zarûret-mess itmeksizin ferâğ itmekle ve mâ-'adâ hisse-i mezkûremiz hudûd ve sınırı nâ-ma'lûm olub hâlî ve mahlût olmamağla hisse-i şâyi'anın ferâğı sahîh olmamağla istirdâd murâd ideriz deyu didiklerinde gıbbe's-suâl vasî-i merkûm Mustafa Beg ve nâzır-ı mûmâ-ileyh Hâcî İbrâhîm Efendi cevâblarında merkûmân Abdülkâdir ve Feyzullah mûmâ-ileyh Mehmed Ağa'nın hâl-i hayâtında altmış üç senesi huzûr-ı şer'e gelüb el-ân bizler 'âkil ve bâliğ olub ve vasîmizin hâl-i suğrumuzda çiftlik-i mezkûrda olan nısf çiftlik hisselerimizi akdem vukû' bulduğı üzre bey' ve ferâğa râzıdır diyerek vasîleri merkûm zimmetinde olan altıbin beşyüz guruş nısf çiftlik-i mezkûr bedel ve semenini bi'l-mutâlebe ahz ve tahsîl iyleyüb olvechle tasaddî iyledikleri müdâhaleleri meşrû' değıldir didiklerinde merkûmân Abdülkâdir ve Feyzullah'dan gıbbe's-suâl ve'l-inkâr vasî-i merkûm Mustafa Beg'den be nâzır-ı mûmâ-ileyh Hâcî İbrâhîm Efendi'den beyyine taleb olundukda fi'l-vâki' merkûmân Abdülkâdir ve Feyzullah altmış üç senesi beheri on ikişer yaşlarına tecâvüz iyledikleri hâlde huzûr-ı şer'e gelüb bizler 'âkil ve bâliğ olduk diyerek bey' ve ferâğa râziler olarak zikr olunan nısf çiftlik behâsı haklarına vasî Şeyh Alî Ağa'dan bi'l-mutâlebe tamâmen ahz û kabz ve çiftlik-i mezkûr da'vâsından müşterî-i mûmâ-ileyh Hâcî Mehmed Ağa'nın ve vasîleri merkûm Şeyh Alî Ağa'dan zimmetlerin huzûrumuzda ibrâ iylediler deyu Miralay İsmâil Beg ve [...] Mustafa şehâdetleriyle ba'de'l-ısbât ber-mûceb-i şer'-i şerîf izâ kâne hîn-i ikrârihim isnâ 'aşer sünneti fî sünnehim yakbal kavlihim 'ibâre-i şerîfesi medlûlünce merkûmân Abdülkâdir ve Feyzullah rücû' ideriz deyu tasaddî iyledikleri müdâhalelerine şer'ân ve kânûnen iltifât ve mesmû' olunmayub merkûmân müdâhaleden men'-i birle bi'l-cümle çiftlik-i mezkûr müteveffâ-yı mûmâ-ileyh Hâcî Mehmed Ağa'nın vereselerinin olmak üzre ba'de'l-hükm mûcebiyle çiftlik-i mahdûd-ı mezkûrdan arâzî-i emîriyesi müstakill dört nefer kerîmelerine intikâl ve derûnunda vâki' bâlâda muharrer mülklerinden semeni zevcelere ve mâ-'adâsı dahi mezbûrât dört nefer kerîmelerinin olmak üzre yedlerine virile. Hücet-i şer'iiyenin meâli kaydı.

Fî Gurre-i Safer Sene [12]66

Şühûdü'l-hâl:

Azâdan Nakîb Hâcî Mahmûd Ağa

ve Müftü Hâcî Mehmed Efendi
ve Konyalı Alî Ağa ve gayruhum

[Sayfa]: 5

9

Özet: [Gazzâlî ahâlisinden olup vefat eden Mehmed ibn-i Mustafa'ya ait tereke kaydıdır].

Fî'l-asl Gazzâlî ahâlisinden Medîne-i Antalya iskelesinde Şerâfetlû Nakîbüleşrâf el-Hâcc Mahmûd Efendi Hâmî'nda otuz seneden beru sâkin olan Mehmed ibn-i Mustafa bi-Emrillahi Teâlâ vefât idüb zâhirde vâris-i ma'rûfu ve ma'rûfesi olmamakla bu makûle terekenin cânib-i beytü'l-mâla 'âid ve râci' olduğu kânûndan olduğu beytü'l-mâl vekîli bulunan Teke Mâl Müdiri Fütüvvetlû İsmail Hakkı Efendi tarafından Mustafa Çöveş ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve sûk-ı sultâniyede bi'l-müzâyede bey' olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zikr û beyân olunur.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Evân nuhâs	6	72	-
Köhne 'aba	3	8	-
Keser	1	2	-
Kısa köhne yağmurluk	1	19,5	-
Habbe potur	1	20	-
Köhne pantor	2	7,5	-
Köhne kilim	1	6,5	-
Ma'a yasdık	1	-	-
Köhne gömlek ma'a kuşak	-	2,5	-
Köhne rûbe parça	5	8	-

Köhne elbiseler		16,5	-
Def'a köhne elbise	-	16	-
Göğüs şâl	1	29	-
Fâs	1	-	-
Bellik	1	-	-
Şâl	1	-	42
Zenbil	1	3	-
Hurde demir alay	-	15	-
Toprak tencere	1	1	-
Köhne sandık	2	9	-
Kolluk	1	0,5	-
Köhne balta	-	1,5	-
Sandık	1	42,5	-
Bıçak	1	30	-
Ecnâs-ı 'adîd	52 'aded	98	-
Rub'iyeye	6 'aded	57	-
Merbût	6 'aded	21	-
Yirmilik altunı	43 'aded	920	-
Çinko	1 'aded	21,20	-
Beyâz altılık	20 'aded	20	-
Beyâz akçe beşlik ve yirmi paralık	-	191	-
Mecidiye	3	60	-
Direkli iryâl	4	92	-
Sachı iryâl	3	67,5	-

Cem'ân Yekûn	-	-	2000
Minhe'l- ihrâcât	-	-	-
Techîz-i tekfîn	-	98	-
Resm-i kısmet	-	50	-
Resm-i beytü'l-mâl	-	50	-
Kaydiye	-	3	-
Delâliye	-	5	-
Düyûnu	-	14	-
Altun ziyânı	-	22	-
Yekûnü'l- ihrâcât	-	-	242
Resm-i beytü'l-mâl	-	-	0050
Sahhe'l- bâkî	-	-	1808

Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâdî 'işrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

İşbu bâlâda mezkûr müteveffânın terekesi akçesini sahhe'l-bâkî ve resm-i beytü'l-mâl bin sekiz yüz sekiz guruşu mâl müdürî mûmâ-ileyh fütüvvetlû efendi ma'rifetiyle teslîm-i sandık olduğu işbu mahale kayd-şûd.

[Sayfa]: 6

10

Özet: [Teke, Hamid ve Alaiye sancakları evkaf müdürlerinin, adı geçen vakıf mütevellileri ve yöneticilerini denetlemeleri ve vakıf işlerine ihtimam ve dikkat etmelerine dair kendilerine gönderilen ferman kaydıdır].

Teke ve Hamîd ve Alâiye Sancakları Evkâf Müdürlüğüne Me'mûr Mehmed Ferhâd Efendi ile Evkâfa Dâir Şeref-sudûr İden Fermân-ı Âlî Kaydı

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbir-i umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmim-i mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhid-i bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i erkânü's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûf bi-sünûfi 'avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Konya Vâlîsi Vezîrim Hasan Paşa edâmallâhu Teâlâ iclâlehû müfehîrî'l-ümerâi'l-kirâm mu'temedü'l-küberâi'l-fihâm zû'l-kadri ve'l-ihîrâm sâhibü'l-'izzî ve'l-ihîşâm el-muhtass bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'd-dâim Alâiye Muhassılı Ferhâd Paşa dâme ikbâlehu ve mefâhirü'l-ekâbir ve'l-ekârim Istlab-ı Âmirem Müdürlüğü pâyelûlerinden Teke Sancağı Muhassılı İzzet Beg ve Hamîd Sancağı Muhassılı Ahmed Beg zîde 'uluvvuhumâ ve mefâhirü'l-kuzzât ve'l-mahâkim ma'adinü'l-fazâil ve'l-keâm elviye-i mezkûrenin hâvî olduğu kazâların kuzzât ve nüvvâbı zîde fazlulum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân elviye-i mezkûreden bi'l-cümle evkâf-ı şerîfeye bu def'a müdür nasb ü ta'yîn olunan Mehmed Ferhâd ve sâir a'zâ-i meclis zîde kadrum tevki'-i refi'-i humâyûn vâsil olacak ma'lûm ola ki. Teke ve Hamîd ve Alâiye sancaklarında vâki' müstakil me'mûr ile idâre olunmakta iken muahharan Konya Evkâf Müdiri Halîl Efendi zîde mecduhya 'ilâve-i me'mûriyet olarak ihâle kılınmış ise de Konya evkâfının hürmeti ve mezkûr elviye-i selasenin dahi oraya bu'udiyeti bulunmak hasebiyle bunların bir me'mûr ma'rifetiyle bir vakf-ı matlûb hüsn-i idâreleri mümkün olamayacağından ve kâffe-i evkâf-ı şerîfe husûsâtının ise her hâlde nizâmı vechle hüsn-i tesviyesi muktezâsı irâde-i seniyyemden bulunduğundan yalnız Konya ve livâ-i ba'îde evkâf-ı şerîfesi kemâkân mûmâ-ileyh Halîl zîde mecduhu ma'rifetiyle idâre olunmak üzere fakat elviye-i selase-i mezkûrenin evkâf-ı şerîfesinin bi't-tefrîk sâbıkı vechle müstakil me'mûr nasbıyla idâre itdirilmesi lâzımeden görünmüş ve bu husûsa mûmâ-ileyh Mehmed Ferhâd zîde kadruhu ehîl ve erbâb bulunduğu tahkîk ve istihbâr kılınmış olmağla bu sûrette zikr olunan elviye-i selase evkâfının Konya'dan bi't-tefrîk husûsâtın nizâmına tatbîken hüsn-i idâre ve beher sene muhâsebelerin görüb ma'a mürettebât mûmzâ ve memhûr defterlerini vakt ü zamâniyle hazîne-i evkâf-ı humâyûnuma isdâr ve itâre itmek silkinin müddet-i muhâsesinin dahi mahallinde meclisçe bi'r-rü'ye defteri tanzîm ve bu tarafa takdîm kılınmak üzere elviye-i selase-i mezkûreye mûmâ-ileyh Ferhâd zîde kadruhunun evkâf müdiri muvâfık irâde-i seniyyem olduğu hâlde evkâf muhâsesine kayd ile me'mûriyetini hâvî lâyhısıyla leffen emr-i şerîfim isdâr ve evkâf-ı humâyûnum ve mülhakât zimmetleri defterlerine 'ilmuhaberi tahrîr ve i'tâsıyla icrâsı husûsu efâhim-i ricâl-i Devlet-i Aliyyemden hâlâ evkâf-ı

humâyûnum nâzırı iftihârü'l-a'lâ ve'l-e'âzim Alî Şefîk Beg dâme 'uluvvuhu tarafından bi't-tefrîk lede'l-'arz inhâ ve istîzân ve olunduğu üzre icâbının icrâsına irâde-i seniyye-i pâdişâhânem müte'allik ve şeref-sudûr olmak ve olvechle keyfiyyet-i muhâsebe-i merkûmeye kayd ve imlâ ve mahal-i merkûmeye 'ilmuhaberleri tahrîr ve i'tâ itdirilmiş olmağla mûmâ-ileyhimin me'mûriyetini hâvî lâyhısıyla beraber işbu emr-i şerîfim irdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi siz ki vâlî ve pâşâ-yı muşâr ve muhassıllar ve kuzzât ve nüvvâb ve sâir mûmâ-ileyhimine cümlelerin ma'lûm olduğu üzre evkâf-ı şerîfe-i mezkûreden ekserîsinin mütevellîleri fazla hâsılâtını ekl iderek hayrâtlarının i'mârına bakmadığından harâb ve mu'attal olmakda ve hademesi dahi hizmetlerini edâ itmeyerek terk iylemekde olduğundan bu keyfiyyet şarâit-i evkâfin hilâfı ve rızâ-yı meyâmin irtizâ-yı şâhâneme muğâyir ve münâfi olarak her bir tarafa evkâf müdürü nâmıyla me'mûr ta'yîn ve irsâlinde murâd-ı aslî sâye-i hayret-vâye-i şâhânemde husûsen taht-ı râbıtaya idhâl olunmakda idüğü misillü vaktiyle bunca himmetle husûle gelmiş olan evkâf-ı şerîfenin nizâmına ve şarâit-i vakfiyyelerine tatbîkân hüsn-i idâreleriyle hâsılâtlarının ekliyetden kurtarılması ve hayratlarının i'mâr ve ihyâsı kazıyye-i hayriyyesinden 'ibâret idüğünden elviye-i selase-i merkûme ve tevâbi'i kazâlarda kâin bi'l-cümle evkâf-ı şerîfenin husûsâtı dahi şurût-ı vakfiyelerine lâyhâ-i mezkûrede muharrer nizâmına tevfikân hüsn-i idâre itdirilmesi ve beher sene muhâsabeleri görülüb memhûr ve mûmzâ defterleriyle mürettebât-ı hazîne ve harc-ı ferâğa ve intikâl ve rûsûmât-ı sâire vakt ü zamânıyla hazîne-i evkâf-ı humâyûnuma irsâl ve itâre kılınması ve muhâsabelerinin hîn-i rü'yetlerinde ne makûle hayrâtları olduğu keyfiyetlerini bi't-tahkîk içlerinde hayrâtları harâb olduğu tebeyyün iden evkâfin fazla hâsılâtı olan ve mütevellîye meşrût olsun ve gerek olmasun ol emrde fazlalarından hayrâtlarına sarfla i'mâr ve ihyâlarına bakılmak üzre keyfiyetleri lâyhâ-i mezbûrede beyân olunduğu vechle bu tarafa inhâ ve istîzândan olunması ve hâsılât-ı evkâfa ber-vechle halel gelmeyerek ve ber-sûretle ketm ü ihfâ olunmayarak cânib-i hazîneye gönderilmesi ve elviye-i mezbûre-i selaseden mûmâ-ileyh Halîl zîde mecdahunun müddet-i idâresinde bi'l-cümle makbûz ve medfû'un muhâsabeleri bâ-ma'rifet-i şer'le meclisçe bi'r-rü'ye zimmetinde akçe zuhûr ider ise bi't-tahsîl lâzım gelen muhâsebe defteriyle leffen tesyâr kılınmış ve hidmet-i evkâfin yedlerinde mevcûd berâtlarında mastûr olduğu üzre bilâkusûr edâ-yı hidmet itdirilmesiyle hayrâtlarının nezâfetle tutulması ve hidmet-i mezkûrun içlerinde şayed terk ü tekâsül idenler olur ise ve nâ-ehil bulunur ise ref'lerinden ehl ü erbâbına tevcîh olunmak üzre müdür-i mûmâ-ileyh tarafından 'arz ve meclis cânibinden mazbata ve i'lâm-ı şer'îsinin ba's ve isrâsıyla bu husûsdan dolayı

aslâ hâtıra ve gönüle bakılmayub ve meclis tarafından ve taraf-ı aherden kimesne iltizâm olunmayub zât-ı maslahat mültezim tutulmak ve'l-hâsıl husûsât-ı evkâfın bir vakf-ı matlûb rü'yet ve tesviyesi emrinde müdür-i mûmâ-ileyhime lâzım gelen mu'âvenetin îfâsıyla nizâmât-ı evkâf-ı şerîfenin halelden vikâyesi husûslarına sarf-cû ve miknet ve sen ki müdür-i mûmâ-ileyhsin bu husûsa me'mûr ta'yîn kılınmış olduğundan senin dahi muktezâ-yı me'mûriyetin üzre işbu emr-i şerîfim mazmûn-ı münîfi iktizâsınca 'amel ve hareket ve yedine i'tâ olunan mârrü'z-zikr lâyhada münderic şarâit ve nizâmâtın [...] icrâsıyla îfâ-yı emr-i me'mûriyetine dâmen-i dermiyân-ı gayret ve hilâf-ı emr ve rızâ ve muğâyir-i lâyiha vaz' ve sâlât ve kavlimiz tecvîzle dünyâ ve ahiretde mes'ûl olunmaktan bekâyet-i mübâ'adet iylemeniz bâbında fermân-ı 'âlişânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vüsûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şeref-yâfte sūdûr idesiz. Fermân-ı 'âlişânımın mazmûn-ı itâ'at-i makrûnuyla 'amel idesiz. Şöyle bilesiz ki 'alâmet-i şerîfeme ihtimâm kılasız. Tahrîren fi'l-yevmü'-selase 'işrîn min şehr-i rebî'ü'l-ahir sâmin ve sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Antalya'ya vusûlü târihi Fî 14 Safer Sene [12]66

Mahrûse-i Konstantiniyye

Hâlâ

Kibâr-ı mezbûrûn Alî'nin Hums ahâlîsinden Alî Kethudâ yedinde olan on altı ibrilerine Hâs Müdiri Mehmed Alî Ağa fuzûlî dörtyüz yirmi guruşa bey' iylediği Gül Alî oğlu İsmâil ve Memîş oğlu Mehmed şehâdetleriyle sâbit olmuşdur.

Fî 29 Muharrem Sene [12]66

[Sayfa]: 7

11

Özet: [Öldürülen Kaşlıoğlu Sağır Mehmed'in eşi Ümmühan Hatun ile küçük çocuklarına vasi olan Hızır bin Ahmed ve Kaşlıoğlu Sağır Mehmed'in husumetlisi olan Kara Ali oğlu Halil arasındaki diyet davasına dair hüccet kayıdır].

Teke Sancağı mülhakâtından İgdir kazâsına tâbi' Tekfur Ova karyesi ahâlîsinden olub bundan akdem katilen fevt olan Kaşlıoğlu Sağır Mehmed ibn-i Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi ibnet-i Mehmed nâm hatun ile sağır oğulları Alî ve Ahmed ve sulbiye-i sağıre kızları Zeyneb ve Dur Kadın nâmûn vereselere inhisârı tahakkukundan sonra mezbûrân Alî ve Ahmed ve Zeyneb ve Dur Kadın 'ömürleri olub

tesviye-i umûruna vasî nasb olunan müteveffâ-yı merkûmun li-ebeveyn erkarındaşı Hızır bin Ahmed nâm kimesne medîne-i mezbûre meclisinde huzûr-ı meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde yine mezkûr Tekfur Ova karyesi ahâlîsinden işbu hâfîzî’l-kitâb Kara Alî oğlu Halîl nâm kimesne mahzarında bi’l-vesâyeye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i vesîkadan altı buçuk ay mukaddem sağırân-ı mezbûrânın babaları mezbûr Sağır Mehmed merkûm Kara Alî oğlu Halîl bi-gayr-ı hakkın sağır bıçak ile burundan cerh ve ‘amden katl iyledi deyu merkûm Halîl’den bundan akdem medîne-i mezbûrede hâkimü’ş-şer‘ bulunan Alî Nazîf Efendi zamân-ı hükûmetinde medîne-i mezbûrede ‘akd olunan meclis-i şer‘-i ‘âlîde bi’l-vesâyeye ve bi’l-velâyeye zevce-i mezbûre dahi bi’l-asâle müceb-i şer‘îsi da‘vâ iylediklerinde cârih-i merkûm cevâbında târîh-i merkûmede müteveffâ-yı mezbûr Mehmed benim ile kereste husûsçûn nizâ‘ ü mücâdele esnâsında bana hücum ve üzerime çöküb beni katl ve telef itmeğe niyet ve kasd ve kebîr taş ile şiddet-i darb ve ağzımı cerh ve birkaç dişlerimi ihrâc iylediğinde bayğınlık gelüb lâ-yu’kal olduğum hâlde tahlîs-i nefis içün mezkûr sağır bıçağı fekk olunan buruna sokmuş olduğu ‘amden katlini inkârını mukârin def‘-i da‘vâ ve dâfi‘-i merkûm def‘-i meşrûhunu isbât sadedinde iken müteveffâ-yı merkûmun zevcesi mezbûre Ümmühân Hatun dem ve diyet ve katl da‘vâsından bi-tav‘ihâ meccânen fâriğa olmağla mezbûre hatunun hakkı sâkıt olmuş ise de sağırûn-ı mezbûrûn içün da‘vâ-yı diyete musırr olmamla beynimizde münâza‘ât-ı kesîre vâki‘ olmuş idi. Elhâletü hazîhi beynimizde muslihûn tavassut idüb vesâyetim hasebiyle benim da‘vâ-yı mezkûrumdan sağırûn-ı mezbûrûn içün üçbin guruş üzerine inşâ-i ‘akd-i sulh iylediklerinde sulh-i mezbûr sağırlar haklarında enfa‘-ı mahzar olmağla bendahi bi’l-vesâyeye ve bi’l-velâyeye sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezkûr üçbin guruş hâric merkûm Halîl def‘aten edâya iktidârı olmamağla bin guruşunu peşinen merkûm yedinden ahz ve bâkî ikibin guruşu işbu târîh-i hüccetden iki gâyesine değin beher sene bin guruş virmek üzere merkûmu ber-vech-i taksît bi’l-vesâyeye te‘cîl iylediğimde oldahi ber-vech-i muharrer te‘cîl-i mezkûru kabûl ve müeccelen edâya ta‘ahhüd itmegin fimâba‘d müteveffâ-yı merkûmun dem-i diyete müte‘allik ‘âmme-i da‘vâdan cârih-i merkûm Halîl’in zimmetini bi’l-vesâyeye ve bi’l-velâyeye ibrâ ve her birimiz aherin ibrâsını kabûl idüb husûmet-i mezbûreye dâir benim ve sağırûn-ı mezbûrûn vechen mine’l-vücûh ve sebeben mine’l-esbâb da‘vâ ve nizâ‘ ve husûmetimiz kalmadı didiklerinde gibbe’t-tasdîki’’ş-şer‘î mâ huve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb olundu.

Şühûd:

Fî 25 Safer Sene [12]66

Müftî Efendi

Hâcî İbrâhîm Efendi
 Nakîbüleşrâf Efendi
 Sâbık Miralay İsmâil Beg
 Moravî Alî Ağa

12

Özet: [Aîşe bint-i Ciğerci Ali'ye ait olan bağın Badem Ağaçlı Osman Kethuda'ya satışına dair hüccet kaydıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Sağır Beg Mahallesi sâkinelerinden Âîşe bint-i Ciğerci Alî nâm hatun huzûr-ı şer‘-i şerîf-i enverde ve mahfil-i dîn-i münîf-i ezherde işbu bâ‘setü’l-vesîka Bâdem Ağaçlı Osmân Kethudâ mahzarında bi’t-tav‘ ve’r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb Kızılkaya kazâsından Bâdem Ağacı Bağı arasında vâki‘ etrâf-ı erba‘adan bir tarafı Koca Hamıçoğlu Yusuf bağı ve Hamza bağı ve Hamza tarlası ve tarîk-i hâss ile mahdûd ve mümtâz tahmînen altı evlek mikdârı bağıımı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfsideden ‘ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘iyye ile üçyüz elli guruşa bey‘ ve temlik ve teslîm idüb mezbûr Osmân Kethudâ dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl itdikden sonra semeni olan üçyüz elli guruşu bi’t-tamâm ve’l-kemâl ahz û kabz idüb ba‘de’l-yevm bağı mezkûr-ı mahdûdda benim aslâ ve kat‘a ‘alâkam ve medhalim kalmayub mezbûr Osmân’ın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhi olmuşdur. Keyfemâyeşâ mâlik ve mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ huve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb olundu.

Şuhûdü’l-hâl:

Dabak oğlu Alî Onbaşı
 Zebillû oğlu Süleymân
 Kâtib Hâcî Mehmed Efendi
 Murâd Hâfız
 Muhzır Mustafa

13

Özet: [Rabia bint-i el-Hâcc Osman'a ait olan İstanos nahiyesinde bulunan hamamın Hamamcı Veli'ye üç bin kuruş bedelle satışına dair hüccet kaydıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi-i Atîk mahallesi sâkinelerinden Râbia bint-i el-Hâcc Osmân nâm hatun huzûr-ı şer‘-i şerîfde Hamâmcı Velî mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb işbu târîh-i kitâba değin silk-i mülk-i sahîhde münselik ve taht-ı tasarrufumda Istanos nâhiyesinde Taşköprü nâm mahalde vâki‘ dokuz kubbe ve beş kurnalı bir bâb hamâm cemî‘ tevâbi‘ ve levâhıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfsideden ‘ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘iyye ile üçbin guruş ve temlik ve teslim idüb mezbûr Velî dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl andan sonra semeni olan üçbin guruşu müşterî-i mezbûr yedinden bi’t-tamâm ve’l-kemâl ahz ü kabz idüb ba‘de’l-yevm hamâm-ı mezkûrda benim aslâ ve kat‘â ‘alâka ve medhalim kalmayub mezbûr Velî’nin mülk-i müşterâ-yı sahîhi ve hakk-ı sarîhi olmuştur. Keyfemâyeşâ mâlik ve mutasarrıf olsun didikde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ s-huve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb olundu.

Fî 15 Safer Sene [12]66

Şühûdü’l-hâl:

Debbâğ Mustafa Onbaşı

Murâd Hâfız oğlu Alî Hâfız

Uncu oğlu Mehmed

[Sayfa]: 8

14

Özet: [Şerife bint-i Ali Çivit ile boşandığı eşi Filibeli Muhammed arasındaki menzil davasına dair hüccet kayıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Demirci Süleymân mahallesi sâkinelerinden zâtı ta‘rîf-i şer‘î ile mu‘arrefe Şerîfe bint-i Alî Çivit nâm hatun huzûr-ı şer‘-i şerîf-i enverde ve mahfil-i dîn-i münîf-i ezherde işbu bâ‘isü’l-vesîka Filibeli Muhammed ibn-i Hasan mahzarında üzerine da‘vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Mehmed ile zevciyyet beynimizde kâime iken benim ma‘lûmü’l-hudûd ve beyne’c-cîrân bir bâb mülk-i müşterâmı ölünceye kadar senin ile hüsn-i mu‘âşeret iderim deyu bey‘ ve teslim itdürüb ba‘dehu beni tatlık iyledi. Şimdi menzilimi istirdâd iderim deyu ba‘de’d-da‘vâ mezbûr Mehmed dahi cevâbında menzil-i mezkûru bana bin guruşa bey‘ idüb ikiyüz kırk guruş virüb yedi yüz bana bey‘-i sahîh ile bey‘ ve teslim idüb bundan altı sene mukaddem bu misillû da‘vâ itmiş idim ve lakin hâtır içün da‘vâmı şer‘ân görmediler deyu ba‘de’d-da‘vâ merkûm Filibeli Kara Muhammed cevâbında işbu târîh-i hüccetden akdem

mezbûre Şerîfe Hatun mahall-i mezkûrda vâki' menzili bana kendi hüsn-i rızâsıyla bin guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'iyeye ile bey' ve temlik ve teslîm idüb ben dahi kabz ve kabûl itdikden sonra semeni olan mebâlig-i mezkûr bin guruşun yedi yüz altmış guruşunu bana bey'-i sahîh-i şer'iyeye ile bey' ve teslîm ve ben dahi kabz ve kabûl itdikden sonra bâkî ikiyüz kırk guruşdan kırk guruşunu kendi yedine teslîme hâlâ zimmetimde borcumdur def'le cevâb idince merkûm Filibeli Mehmed'den ber-vechle iştirâ ve tesellüm ve temellük ve yedi yüz guruşa kendine bey' ve tesellümüne beyyine taleb olundukda 'udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i Müslimînden Yörükzâde Hâcî Ahmed Ağa Tokmakoğlu Hâfız Ömer nâmûn kimesneden hazirûn-ı mezbûrûn mezbûre Şerîfe Hatun bizim huzûrumuzda zevc-i sâbı Filibeli Kara Mehmed'e mezkûrda vâki' ma'lûmü'l-hudûd beyne'c-cîrân menzili bin guruşa bey' ve temlik ve teslîm oldahi iştirâ ve ah ve kabz ve kabûl itdikden sonra semeni olan bin guruşun yedi yüz altmış guruşunu zevci Mehmed'e bey' ve teslîm idüb bâkî ikiyüz kırk guruşdan kırk guruşunu mezbûre Şerîfe'ye teslîm ve ikiyüz guruş zimmeti kıldı. Bizler bu vechle şâhidleriz ve şehâdet dahi ideriz deyu her birileri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye iylediklerinde şehâdetleri ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye mu'teber olmağın menzil-i mezkûr-ı mahdûd Şerîfe'nin aslâ ve kat'â 'alâka ve medhali kalmayub merkûm Muhammed'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhi olmuşdur. Keyfemâyeşâ mâlik ve mutasarrif olsun didikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Fî 7 Rebülevvel Sene [12]66

Şühûdü'l-hâl:

Muhzır Mustafa

Murâd Hâfız

15

Özet: [Hıristiyan milletinden olup, ölen Forse veled-i İlyaz ve Desbon ismindeki kadının varisleri arasındaki miras paylaşımına dair hüccet kayıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi-i Cedîd mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Forse veled-i İlyaz nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Marya veled-i İstefan nâm Nasrâniyye ile sulbî sağır oğlu Nikola ve sulbiye-i sağîre kızları Kadif ve Desbina ve Marya ve Romina Avis Vesbene'den mütevellide sulbiye-i kebîre kızları Eliz ve Marina'ya ba'de'l-inhisâr sığâr-ı mesfûrlar mersûmânın kîbel-i şer'den vasîleri mesfûre Marya ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'iyeye tevzî' ve taksîm olundukda mahall-i merkûma

vâki' etrâf-ı erba'adan bir tarafı Küçük Dimitri ve bir tarafı Durmuş ve bir tarafı Aveste ve İvan menzilleri ve tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz olan fevkânî bir göz oda ve bir matbâh ve sâir tevâbi' ve levâhık ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir bâb mülk menzil zevce-i evvelî halike-i mesfûre Desbon nâm Nasrâniyye'nin bâ-hüccet-i şer'iyye şirâen ve müstakillen mülk-i müşterâsı olub ba'de'l-helâk zevce-i hâlik-i mersûm Hacı Huri ve kızları Marya Velinti ve anası Marina veled-i Totoz nâmûn vereselere ba'de'l-inhisâr mes'ele-i mîrâsları bi-hükmü'l-'adliye on üç sehemden üç sehemî hâlik-i mersûm Hacı Horse'ye müntakil olmağlamenzil-i mezkûr-ı mahdûd cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le takdîm-i bahâ olundukda on beş guruş kadar virilmiş ve ziyâde itmeyeceğini haber virmeleriyle on beş bin guruşdan hâlik-i mersûm Hacı Horsi'ye üçbin dört yüz kırk guruşa musîbi olmağın vasî-i mesfûr Marya huzûr-ı şer'de üvey kızları Eliva ve Marya mahzarlarında üzerlerine takrîr-i kelâm idüb der ki ma'lûmü'l-hudûd menzil-i mezkûrda olan mûrisimiz hâlik-i mersûmun üç sehem hissesi ba'de'l-helâk bana ve evlâdlarına münhasire olmağın takvîm-i behâ olduğu üzere mesfûretân Eliz ve Marya Nasrâniyye hisselerine mahsûben üçbin dörtyüz kırk iki guruş bi'l-vesâye ve bi'l-asâle virdim deyüb anlar dahi bi'l-asâle üçbin dörtyüz kırk iki hisselerine mahsûben ba'de'l-kabûl menzil-i mezkûr-ı mahdûdun üç sehemî babalarından mevrûs ve on sehem anaları ve ninelerinden mevrûs hakları olmak üzere keyfemâyeşâ ve haysu mâ-yahtâr mâlike ve mutasarrıfe olmalarıçün gıbbe't-tasdîki's-şer'î 'alâ mâ huve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve tahrîr ve taraf-ı şer'den mesfûrân Eliz ve Marya Nasrâniyye'nin yedinden i'tâ olundu. Fîl-yevmü'l-hâmis 'aşer min şehr-i rebî'ü'l-evvel sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl:

Denair oğlu Evram Corci

Yable oğlu Eci Dimitri

Kırzi oğlu Anasteas

Ve Evarim Corci'nin oğlu

Ve Papas oğlu ve Kahyâ

[Sayfa]: 9

16

Özet: [Candarlı Kısa Abdülkerim, vefat eden Mehmed kızı Havva ile Hacı Numan Efendi arasındaki tarla davasına dair hüccet kayıdır].

Cândârlı Kısa Abdülkerîm'e Virilen Hüccet Kaydı

Medîne-i Antalya kurâlarından Barbaş Cândâr karyesi ahâlîsinden Kısa Abdülkerîm kendi tarafından bi'l-asâle ve li-ebeveyn erkarındaşı Müteveffâ Mehmed'in sulbiye kızı Havvâ Ana tarafından bi'l-vekâle huzûr-ı şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrdan ve müderrisîn-i kirâmdan Hâcî Numân Efendi ibn-i Ömer Efendi mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîhden kırk seneyi mütecâviz tasarruflarımda olub karye-i mezkûre tımarı dâhilinde etrâf-ı erba'adan bir tarafı Karadere ve bir tarafı Akdere ve bir tarafı Küçük Irmak ve çay ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz tahmînen altmış dönüm mikdârı arâzî-i emîriyemizin on beş dönüm mikdârını mezbûr Numân Efendi fuzûlî zabt ider suâl olunub müdâhalesi men' olunmak matlûbumdur deyu bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ba'de'da'vâ ve's-suâl müdde'î-ün 'aleyh el-Hâcc Numân Efendi cevâbında on beş dönüm mikdârı arâzî-i mîriyeyi zabt ve müdâhale iylediğini ikrâr idüb der ki târîh-i vesîkadan on beş sene akdem müdde'î-i mezbûrun diğerkarındaşı olub vefât iden Hüseyin'in hissesi olub vefâtından altı sene sonra ben karye-i mezbûrun sipâhîsi olmamla mahlûlünden kendi üzerime temessük idüb dokuz seneden beru zabtımda olub ve bir sene dahi zirâ'at iyledim def'e tasaddî iylemiş ise de kânûn-ı sipâhînin mahlûlünden kendi üzerine tarlayı temessük idüb zirâ'at ve tasarruf itmesine mesâğ olmamağla mezbûr Hâcî Numân Efendi'nin bî-vech-i mu'âraza ve müdâhalesi ba'de'l-men' bi'l-cümle arâzî-i mezkûre müdde'î-i mezbûr Kısa Abdülkerîm'in ve müvekkile-i mezbûre Havvâ Ana Hatun'un zabt û tasarruflarına ba'de'l-hükm yedlerine virilen hüccet-i şer'iyenin kaydı.

Fî 7 Rebülevvel Sene [12]66

Şühûdü'l-hâl:

Azâdan Hâcî İbrâhîm

Ve Nakîbüleşrâf Efendi

El-Hâcc Mahmûd Efendi

Ve Miralay İsmâîl Beg

Ve Müftî el-Hâcc Mehmed Efendi

Ve Cândârlı Hâcî oğlu Hâcî İbrâhîm ve gayruhum.

17

Özet: [Ölen Değirmenci Asıtefan'ın varisleri arasındaki miras davasının barış yoluyla çözüldüğüne dair hüccet kayıdır].

Değirmenci Hacı Asıtefan'ın Vârislerinin Musâlaha Hücceti Sûretidir

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem mürd olan Batlakoğlu Âsiyâbçı Hâci Asıtefan veled-i Astradi veled-i Duka nâm hâlik verâseti zevce-i metrûkesi Eci Eliz bint-i Hâci Yanni nâm Nasrâniyye ile li-ebeveyn erkarındaşı Gira ve li-ebeveyn ‘ammîzâdeleri Eci Tifani Eci Anton veledîn Anton nâmûnlara inhisârı ‘inde’ş-şer‘î’l-enver zâhir ve numâyân olduktan sonra hâlik-i mersûmun kızkarındaşı mersûme Gira Nasrâniyye ile ‘ammîzâdeleri zevce-i metrûkesi işbu bâ‘isetü’l-vesîka Hâci Eliz bint-i Eci Yanni muvâcehesinde her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mûrisimiz hâlik-i mesfûr Eci Asıtefan'ın bi'l-cümle tereke-i ma'lûmesi iltimâsında beni ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beynimizde bi'l-farîzatü'ş-şer'iyeye iktisâm ve ber-mûceb-i kassâm beherimize isâbet iden hisse-i irsiyyelerimizi her birimiz tamâmen ahz û kabz ve kabûl iylediğimiz mûrisimiz hâlik-i mesfûr Eci Asıtefan'ın kâffe terekesine müte'allik 'âmme-i da'vâdan zevci mersûme Eci Eliz nâm Nasrâniyye'nin zimmetini ibrâ-yı 'âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ ve ıskât idüb ve yine her birimiz âherin ber-minvâl-i muharrer ba'de'l-kabûl fimâba'd husûs-ı mezkûreye müte'allik biri birimizin vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve husûmetimiz kalmadı didiklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î 'alâ mâ huve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ ve hâlik-i mersûmun zevcesi mersûme Eci Eliz yedine i'tâ olundu. Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâmis min şehr-i rebî'ü'l-evvelî sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl:

Denayir oğlu İstradi Corci

Denayir oğlu Hacı Evram

Terzî Efki'nin oğlu Anton

Hâci Mustafa Rez

Muhzır Mustafa

İşbu da'vâ-yı mezkûr akdem hüccet-i şer'iyeye rabt olunub tekrâr da'vâ olduğundan istimâ olunmayub tekrâr imzâ ve temhîr olduğu bu mahalle şerh olundu.

Fî 21 Rebîülevvel Sene [12]66

18

Özet: [Mevlûd ibn-i Mustafa ile Hurşid Efendi arasındaki menzilin satışına dair hüccet kayıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Sağır Beg mahallesi ahâlîlerinden Mevlûd ibn-i Mustafa nâm kimesne huzûr-ı şer‘-i şerîf-i enverde ve mahfil-i dîn-i münîf-i ezherde işbu bâ‘isü’l-vesîka Hurşid Efendi ibn-i Abdullah mahzarında bi’t-tav‘ih ve’r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb işbu târih-i kitâba değın silk-i mülk-i sahîhde münselik ve taht-ı tasarrufumda yine mahalle-i mezkûrda vâki‘ etrâf-ı erba‘adan bir tarafı müşterî-i mûmâ-ileyh Hurşid Efendi Asdarcızâde zevcesi Âişe Hatun’dan iştirâ iylediği havluyu ve bir tarafı Kasarcıoğlu Alî menzili ve tarafeyni tarîk-i ‘âmm ile mahdûd ve mümtâz bir göz Girid puşide oda ve eşcâr-ı müsmireyi bir mikdâr havluyu müstemil bir bâb menzili tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ‘ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘iyye ile dokuz yüz guruş semen-i ma‘lûme ile bey‘ ve temlîk ve teslim idüb mûmâ-ileyh Hurşid Efendi dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl itdikden sonra semeni olan dokuz yüz guruşu müşterî-i mûmâ-ileyh yedinden bi’t-tamâm ve’l-kemâl ahz ü kabz idüb ba‘de’l-yevm menzil-i mezkûrda benim aslâ ve kat‘â ‘alâka ve medhalim kalmayub mûmâ-ileyh Hurşid Efendi’nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhi olmuştur. Keyfemâyeşâ mâlik ve mutasarrıf olsun didikde gıbbe’t-tasdîki’s-şer‘î mâ huve’l-vâki bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Tahrîren fi’l-yevmü’l-hâmis ‘aşer min şehr-i rebî‘ü’l-ahir sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şühûdü’l-hâl:

Attâr Hâcî Halîl

Yörükzâde el-Hâcc Ahmed Ağa

Oğlu Mehmed Efendi

Kör Mehmed oğlu el-Hâcc Alî

Evlâd-ı Arab’dan Abdullah Mülâzim

Moravî İsmâil

Dâver oğlu Alî

Murâd Hâfız

[Sayfa]: 10

19

Özet: [Aîşe bint-i Ali ile Mehmed Hurşid Efendi arasındaki menzil satışına dair hüccet kaydıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Sağır Beg mahallesi sâkinelerinden zâtı ta'rif-i şer'ile mu'arrefe Asdârcızâde el-Hâcc Hâfız zevcesi Âîşe bint-i Alî nâm hatun huzûr-ı şer'-i şerîf-i enverde ve mahfil-i dîn-i münîf-i ezherde işbu bâ'isü'l-vesîka Mehmed Hurşid Efendi mahzarında bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb işbu târih-i kitâba değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik taht-ı tasarrufumda mahalle-i mezkûrda vâki' etrâf-ı erba'adan bir tarafı Kirâzzâde Hüseyin Ağa menzili ve bir tarafı Kasarcıoğlu Alî menzili ve bir tarafı müşteri-i mûmâ-ileyh Mehmed Hurşid Efendi'nin Mevlûd Arab'dan iştirâ iylediği menzil ve bir tarafı tarîk-i 'âmm ile mahdûd ve mümtâz bir bâb fevkânî bir göz oda ve eşcâr-ı müsmireli bir mikdâr havluyu müstemil bir bâb mülk menzili tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden 'ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'iyye ile ikibin yüz guruşa bey' ve temlik ve teslim idüb mûmâ-ileyh Mehmed Hurşid Efendi dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl itdikden sonra semeni olan iki bin yüz guruşu müşteri-i mûmâ-ileyh yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz idüb ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr-ı mahdûdda benim aslâ ve kat'â 'alâka ve medhalim kalmayub mûmâ-ileyh Mehmed Hurşid Efendi'nin mülk-i müşteri-i ve hakk-ı sarîhi olmuştur. Keyfemâyeşâ mâlik ve mutasarrıf olsun didikde gibbe't-tasdîki-ş-şer'î mâ vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min şehri rebî'ü'l-ahir sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl:

Bakkâl Karcıoğlu el-Hâcc Hüseyin

Evlâd-ı Arab'dan Kassâb el-Hâcc Ahmed

Sarı Osmân Ağazâde Ahmed Ağa

Murâd Hâfız

20

Özet: [Altıparmaklı Süleyman ile Mehmed Hurşid Efendi arasındaki mülk satışına dair hüccet kaydıdır].

Medîne-i Antalya ahâlîsinden Altıparmaklı Süleymân nâm kimesne medîne-i mezbûre muzâfe İstanos nâhiyesi mahkemesinde 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i

enverde işbu bâ'isü'l-kitâb ketebeden Mehmed Hurşîd Efendi ibn-i Abdullah nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb 'akd-i âtî'z-zikrin sudûruna değîn hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn'dan Fütüvvetlû Mehmed Nâzım Begefendi Hazretleri tarafından bâ-sened ma'mûl-ün bih silk-i mülk-i sahîhimde münselik ve taht-ı tasarrufumda olub sâlifü'z-zikrin İstanos nâhiyesiyle medîne-i mezbûr tarîki beyninde kâin etrâflarından bir tarafı kabristân ve bir tarafı Koçak Yolu ve bir tarafı Selvili Pınar ve bir tarafı cebel işbu hudûd ile mahdûd tahmînen on beş dönüm mikdârı arâzîyi hâvî Tahtalı Kahvesi ta'bîr olunur kahvehânenin müşt Emil olduğu toprak puşîdeli üç bâb oda ve iki göz samanhâne ve iki göz ahûr ve bir dönüm mikdârı bağ ve sâir eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli mülklerimiz cemî'-i tevâbî' ve levâhıkıyla ve kâffe-i hukûk ve murâfıkı ile tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şûrût-ı müfsideden 'ârî ve muvâza'adan ve gabr ve tağrîrden berî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile üçbin beşyüz guruşa mûmâ-ileyh Mehmed Hurşîd Efendi'ye bey' ve temlik ve teslim iylediğimde oldahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl itdikden sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr üçbin beşyüz guruşu müşt erî-i mûmâ-ileyh Mehmed Hurşîf Efendi yedinden tamâmen ve kâmilen ahz û kabz iyleyüb semen-i mezkûr üç bin beşyüz guruşun mutâlebesine müte'allik 'âmme da'vâdan müşt erî-i mûmâ-ileyh Hurşîd Efendi'nin zimmetini ibrâ ve ıskât iylediğimde oldahi ibrâ-yı mezkûru ber-vech-i mübîn kabûl itmegin fîmâba'd kahvehâne-i mahdûd-ı mezkûrda benim aslâ ve kat'â 'alâka ve medhalim kalmayub mûmâ-ileyh Hurşîd Efendi'nin mülk-i müşt erâsı ve hakk-ı sarîhi olmuşdur. Keyfemâyeşâ mutasarraf olsun didikde bâyi'-i mukırr-ı merkûm Süleymân'ın cemî'-i kelimât-ı meşrûhasını müşt erî-i mûmâ-ileyh Mehmed Hurşîd Efendi vicâhen tahkîk ve şifâhen tasdîk ve kabûl itmekle gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-huve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ olundu. Tahrîren fî's-sâlis min şehr-i zî'l-hicce'ti'ş-şerîfe sene hams ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl:

Medîne-i mezbûr hânedânından Hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn'dan Fütüvvetlû el-Hâcc İbrâhîm Efendi Hazretleri

Muteberân-ı tüccârdan el-Hâcc Ömer Ağa

Osmân Ağazâde Hâfız Bekir Efendi

Ketebeden Himmet Efendi

21

Özet: [Emine bint-i Mehmed ile eşi Ali ibn-i Mustafa arasındaki boşanma kaydına dair hüccet kaydıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Tahılbazârı mahallesi sâkinelerinden zâtı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe Emîne bint-i Mehmed nâm hatun huzûr-ı şer'-i şerîfde zevc-i muhâlî'ı Alî ibn-i Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Alî 'inde mukarrer ve ma'kûd-ün 'aleyh olan yüz bir gurusumu 'aynen ahz ü kabz idüb ve nafaka-i 'iddet-i ma'llûmemi ve meunet-i süknâm dahi kendi üzerine olmak ve bağırimda evlâd zuhûr iderse bilâ-nafaka infâk ve iksâ işlemek üzre ben hul'ime tâlibe olduğumda oldahi hul'-i mezkûru 'alâ-vechi'l-müzâkere ba'de'l-kabûl 'âmme-i da'vâdan zimmetlerini ibrâyledikleri.

Fî 25 Rebûlahir Sene [12]66

Şühûdü'l-hâl:

Zabtiye Çöveş Cafer Ağa

Vekîl-i Harc Halîl Ağa

Moravî Sâlih Ağa

Murâd Hâfız

22

Özet: [Save, kayıp Nikola kızı Varvara ve Kanbe'ye ait menzilin satışına dair hüccet kaydıdır].

Şâm Trablusu'nda Harâbe mahallesinde vâki' Musâ Nakkâş ve Nikola harcû'l-kübbe ve tarîk-i hâss ile mahdûd mülk-i menzili Hanna veled-i Haçir Corci nâm Nasrâniyye'den münfik oğulları Save ve gâib Nikola ve kızı Varvara ve Kanbe'ye münhasır ve iki bâb mülk dükkânları mahallinde bey'e vekîl-i merkûm Save Tireli Corci İskender veled-i Yanni

Şühûdü'l-hâl:

Riks Mayk veled-i Yusuf ve oğlu Nikob

Yorgi veled-i Yanni Bedro veled-i Dimitri

Berakos Nikrev veled-i Marta

[Sayfa]: 11

23

Huve'l-feyyâz

Euzu Billahi Mine'ş-şeytâni'r'-racîm

Gevher-i gencîne-i feyz-i kerîm bi-İsmillahi'r-rahmani'r-rahîm

Elhamdülillahi'l-lezî şer'ü's-sükûk ve's-sicillât teharrüzen 'an ziyâ'-i hukûke'l-müslimîn ve'l-müslimât ve's-salâvâti ve's-selâm 'alâ nebiyyinâ efdalü'l-enbiyâ fi'l-hidâyât ve 'alâ âlihi ve sahibihî vâzihü'l-cemî'l-beyyinât fehinne cerîmeti ciddiyet ve[...]

24

Özet: [Antalya Kadısı olarak Mevlânâ Mehmed Şemseddîn Efendi'nin tayin edildiğine dair Anadolu Kazaskeri Mehmed Kâmil Efendi'ye ait hüccet kayıdır].

'İzzet-meâb şerî'at-nisâb mevâlî-i fihâmdan Mevlânâ Mehmed Şemseddîn Efendi kâmyâb

Ba'de't-tahiyetü'l-vâfiye inhâ olunur ki. Ber-vech-i mansıb Antalya kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer'iiyesi işbu bin ikiyüz altmış altı senesi cemâzîye'l-evvelîsi guresinden zabt itmek üzere nezâretimize binâen tarafımızdan cenâb-ı feyzinize ihâle ve tefvîz olunmuşdur. Gerekdir ki kazâ-i merkûma gurre-i mezbûreden bi'n-niyâbe mutasarrif olub beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'îye ve tahrîre muhalledfât-ı mevtâ-yı 'askeriyede sa'y-i cemîl ve dikkat-i birle infâz-ı evâmîr-i 'aliyyeye dahi müsâra'at ve gayret iyleyerek câdde-i şerî'at-ı garrâdan serimû-i inhırâfa cevâz göstermeyesiz ve's-selâm.

El-fakîr Mehmed Kâmil el-Kâzasker-i Anadolu

25

Özet: [Çağlak Köyü ile Ali Fahreddin Köyü arasındaki yaylak davasına dair hüccet kayıdır].

Çağlak Karyesi Ahâlîsinin Yaylak Husûsuna Dâir Hüccet-i Şer'îyye Kaydı

Medîne-i Antalya kurâlarından Çağlak karyesi ahâlîsinden işbu bâ'isünü'l-vesîka muhtârân ve imâm ve sâir söz anlarlarından el-Hâcc Akça İbrâhîm bin Ahmed ve Bozok Mestânoglu Deli Yusuf ve müderrisinden Hüseyin Efendi Kôr Mollâ Alî ve sâir ahâlî-i karye-i merkûme bâ-cem'ahum medîne-i mezbûrda ma'kûd meclis-i şer'-i şerîf-i 'âlîde zikri câî yaylak arâzîsine müdâhele ve ta'arruz iden yine medîne-i mezbûra muzâfe İstanos nâhiyesi kurâlarından Alî Fahreddîn-i Sağîr karyesi ahâlîsinden ihtiyâr ve muhtârânı Hâcî Şeyh Alî oğlu Musâ Çöveş ve Hâcî Ömer oğlu el-Hâcc Ömer Suyolcu el-Hâcc Hüseyin ve Çıldıroğlu el-Hâcc Hasan ve Kara Ömer ve sâir karye-i merkûme ahâlîsi bâ-cem'ahum hâzır oldukları hâlde üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mine'l-kadîm cedd be-cedd yaylakımız olub etrâflarından bir tarafı el-yevm ağaç ve bir tarafı Bozçay ve bir tarafı Alî Fahreddîn-i Kebîr karyesi ile mezkûr Alî Fahreddîn-i Sağîr karyelileri beyninde münâza'alı olan Kınalıtaş ve bir tarafı Bozyayla Gediği ve Sivricedağ ve bir tarafı Kütükçü ve Koyunlar Yaylağı'na muntehî ve bir tarafı Etmekçi Beli'nden Kütükçüler Yaylağı kurâsından Kurudağı'na kadar işbu hudûd ile mahdûd olan yaylakımız mer'âsından Boz Bucak ta'bîr olunur mer'â kadîmen yaylakımız iken sâlifü'z-zikr Alî Fahreddîn karyesi ahâlîleri kendi yaylakları olmak zu'muyla işbu sene-i mübârekede zirâ'at iderek müdâhaleden hâlî olmamalarıyla suâl olunub müdâhaleleri men' ve keff-i yedleriyle tenbîh olunmak matlûblarımız didiklerinde gıbbe's-suâl ve gıbbe's-suâl ve 'akîbü'l-inkâr müdde'iyûn-ı merkûmûn Çağlak karyesi ahâlîlerinin müdde'aları olan hudûd-ı mezkûr dâhilinde vâki' zikr olunan Boz Bucak müdde'iyûn-ı merkûmûn Çağlak karyesi ahâlîsinin mine'l-kadîm taht-ı tasarruflarında olduğuna li-ecli'ş-şehâde hâzır ve mevcûd iyledikleri hem-civârları olub yaylak-ı mahdûd-ı mezkûrdan intifâ'ları olmayan zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî karye-i aher ahâlîsinin musinn û ihtiyârdan Müslimîn kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer'î isbât olunmak üzere iken merkûmûn Alî Fahreddîn karyesi ahâlîleri müdâhalelerinden tav'ân fâriğler olarak hudûd-ı mezkûr dâhilinde bulunan mârrü'z-zikr Boz Bucak fi'l-hakikat müdde'iyûn-ı merkûmûn Çağlak karyesi ahâlîlerinin i'tirâfları olub fimâba'd mahalle-i mezkûreye vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb müdâhale etmemek üzere huzûr-ı meclisde müte'ahhid oldukları ve ancak arz-ı mezkûrda ekilmiş olan mevrû'âtlarından vakt û zamânında olub ücret-i arz nâmıyla sâhib-i arz-ı mezkûr Çağlak karyesi ahâlîlerine yüz gurus edâsına tenbîh anlar dahi bi't-terâzî edâya ta'ahhüd-i birle zikr olunan Boz Bucak mezbûrûn Çağlak karyesi ahâlîlerinin ise de fakat zirâ'at olunmayub merkûmûn Çağlaklı ve Alî Fahreddîn-i Sağîr karyeli hayvânâtlarının ke'l-evvel mer'âsı olub olvechle kemâ fi's-sâbık tarafeynin hayvânları

mahalle-i mezkûrda ra'y ve geşt û güzâr olunmasına tarafeynden mûmâna'at olunmamak üzere kat'-ı nizâ' ve ref'-i husûmet iyledikleri 'alâ mâ-huve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmü's-sâlis 'aşer min şehr-i cemâziye'l-ahir sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl:

Kütükçü karyesinden Küçük oğlu Halîl

Kara Sâib karyesinden Küçük Mehmed

Varsak karyesinden Hâcî Bekir

Yağca karyesinden Yağcalı oğlu Ömer

el-Hâcc İbrâhîm Efendi Hazretleri

Ve sâir a'zâ-i meclis

26

Özet: [Şerîfe bint-i el-Hâcc Hüseyin ile eşi Hâfız Mehmed ibn-i Şeyh Ramazan arasındaki boşanma kaydına dair hüccet kayıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Demirci Süleymân mahallesi sâkinelerinden olub zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe Şerîfe bint-i el-Hâcc Hüseyin nâm huzûr-ı şer'-i şerîfde zevci muhâli'i Hâfız Mehmed ibn-i Şeyh Ramazân muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Hâfız Mehmed 'indinde mukarrer ve ma'kûd-ün 'aleyh olan ikiyüz bir guruş mehrinden fâriğa olub ve nafaka-i 'iddet-i ma'lûmeme ve meunet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak ve mezbûrun firâşından hâsıl ve benden mütevellide üç yaşında evlâdım Fâtıma bilâ nafaka infâk ve iksâ iylemek üzere ben hul'a tâlibe ve mufârakata râğibe olduğumda ol dahi hul'-ı mezkûru bi-vech-i mübîn ba'de'l-kabûl ve mezbûre Şerîfe'ye bir kat çamaşır ve bir kat yatak ve bir sandık dahi mezbûreye virmek üzere hul' olunduğu elli dirhem harârı sîm tepelik evlâdım Fâtıma'nın olub vâlidesi hıfzında olduğu.

Fî 25 Rebûlahir Sene [12]66

Şühûdü'l-hâl:

Kartopzâde el-Hâcc İbrâhîm Ağa

Muhzır Mehmed

Muhzır Süleymân

Murâd Hâfız

[Sayfa]: 12

27

Özet: [Yelten Köyü ile Zivind Çiftliği arasındaki su davasına dair hüccet kaydır].

Yelten Karyesinin Su Hücceti

Medîne-i Antalya'ya muzâfe İstanos nâhiyesi kurâlarından Zivind Çiftliği ahâlîsinden zikr-i âtî suya bilâ-mûceb müdâhale ve ta'arruz iden İsmâil ve İsbâ ve Hâcî Halîl ve Mollâ İbrâhîm ve el-Hâcc Ahmed ve Şeyh Alî Hoca ve Osmân nâm kimesneler kendi taraflarından bi'l-asâle ve karye-i merkûmenin sâir ahâlîsi tarafından bi'l-vekâle medîne-i mezbûrede ma'kûd meclis-i şer'-i 'âlîde yine nâhiye-i merkûmeye muzâfe Yelten karyesi ahâlîsinden işbu bâ'isûnü'l-vesîka İmâm Mollâ Ömer ve Dana Alî ve Ömer Alî oğlu Bekir ve karye-i merkûmenin sâir ahâlîsi mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb sâkin olduğumuz sâlifü'z-zikr Zivind Çiftliği'nin ahir suyu var ise de mukaddem Yelten karyesi derûnundan dahi kadîmen gelür olan suyumuzu karye-i merkûme ahâlîsi virmemek murâd iderler suâl olunub cümleten matlûbumuz dididklerinde gıbbe's-suâl merkûm Yelten ahâlîsi cevâblarında bizim karyemizde olan suda mezkûr Zivind Çiftliği ahâlîsinin aslâ 'alâka ve medhalleri yokdur deyu külliye inkâr itmeleriyle Çiftlik-i Zivind karyesi ahâlîsinden da'vâ-yı mezkûrelerine mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı 'aczleriyle yemîne dahi tâlibler olmayub ve bundan akdem çiftlik-i mezkûr ahâlîsi mezkûr su içün karye-i merkûme ahâlîsinden def'âtıyla da'vâ ve terâfu'-ı şer' olunduklarında bilâ beyân da'vâları mesmû' olmayarak mu'ârazadan men' ve def' olundukları ve mezkûr su müstakil Yelten karyesinin olduğunu civârlarında bulunan diğerkarye ahâlîsinden ve musinn û ihtiyârdan zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî Müslimîn kimesneleri gazez haber virmeleriyle binâen 'aleyh mezkûr Zivind Çiftliği ahâlîsinin mukaddem ve muahhar tasaddî itdikleri da'vâları tezvîrâta her cihet mütemerrid oldukları zâhir ve bâhir olmağın zikr olunan Yelten suyunda merkûm Zivind karyesi ahâlîsinin olduğuna ba'de'l-hükm 'alâ mâ-huve'l-vâki' bi't-taleb ketb ve imlâ ve mezkûr Yelten karyesi yedlerine i'tâ kılındı. Tahriren fi'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min şehr-i cemâziye'l-ahir sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl:

Yaka karyeli Güzerli oğlu Mehmed Ağa

Andızlı Monlâ Ahmed

Kağala ihtiyârı Osmân Ağa
 Kağalalı Kösenk Osmân
 Dâlzâde Osmân Ağa
 Çandar Hatîboğlu Velî Ağa
 Devletlû Hâcî İbrâhim Ağa
 Nakîbüleşrâf Mahmûd Ağa
 Moralı Alî Ağa
 Miralay İsmâil Beg
 Şeyh Cânbâz oğlu Hâcî İsmâil
 El-Hâcc Memiş Efendi
 Nimet Efendi

28

Özet: [Topal el-Hâcc Hüseyin bin Ali ile Ceregöz oğlu el-Hâcc Yusuf bin Mehmed arasındaki menzil satışına dair hüccet kaydır].

Bâlî Beg mahallesinden ve Evlâd-ı Arab'dan Topal el-Hâcc Hüseyin bin Alî huzûr-ı şer' de Demirci esnâfından işbu bâ'isü'l-vesîka Ceregöz oğlu el-Hâcc Yusuf bin Mehmed muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ takrîr-i kelâm ider ki. 'Akd-i âtî'z-zzikrin sudûruna deġin silk-i mülk-i sahîhamda münselik olub mahalle-i merkûmede vâki' etrâflarından bir Edhem Kahyâ oğlu Halîl ve tarafeyni Hâcî Velî oğlu Abdülkerîm Ağa ve tarîk-i 'âmm ile mahdûd fevkânî iki göz ve tahtında iki göz mağaza bir bâb mülk menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden 'ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bin üçyüz guruşa merkûm Hâcî Yusuf'a bey' akçesini tamâmen ahz iyledim fimâba'd menzil-i mezkûrda benim 'alâkam yokdur merkûm Hâcî Yusuf'un mülkü olmuşdur didikde. İşbu mahalle kayd-şûd.

Fî 3 Rebîülahir Sene [12]66

Şühûdü'l-hâl:

Hâcî Atiyye

Gavvâs Hâcî Ahmed

Ve Kara Kule oğlu Hâcî

Ve Kara Cula

29

Özet: [el-Hâcc Ali Efendi ibn-i Yusuf ile Mahmûd bin Osman arasındaki İlya[s] Zaviyesi Vakfı'na ait tarla davasına dair hüccet kayıdır].

Elmalulu Hâcı Alî Efendi'ye Virilen Arâzî Hüccet Kaydı

Elmalu kazâsı ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-vesîka el-Hâcc Alî Efendi ibn-i Yusuf nâm kimesne Antalya meclisinde 'akd olunan meclis-i şer'de kazâ-i mezbûr kurâlarından İlya karyesi ahâlîsinden Mahmûd bin Osmân üzerine da'vâ idüb karye-i merkûmede kâin Evkâf-ı Humâyûn mülhakâtından karye-i merkûmede medfûn İlya zaviyesi vakıf arâzîsinden olub Kütükçü Yeri dimekle ma'rûf etrâflarından bir tarafı Alî Abâ Yeri ve bir tarafı Koca Dere ve tarafeyni cebel ile mahdûd yirmi beş dönüm tarla târîh-i vesîkadan on yedi sene akdem bâ-izn-i mütevellî ve cânib-i nezâret-i humâyûndan mezkûr Ahmed Hurşîd ve Halîl Efendi zamânlarında tarla-yı mezbûr ve hâlîden olarak resm-i kânûniyesin bi'l-i'tâ bâ-sened ma'mûl-ün bih zirâ'at ve harâset iderek taht-ı tasarrufumda iken merkûm Mahmûd bundan iki sene akdem tarla-yı mezkûr benimdir deyu defa'âtiyle benden da'vâ ve terâfu-ı şer'î olduğumuzda merkûmun bilâ-mûceb tasaddî iylediği da'vâsı mesmû' olmayarak men' ve tarla-yı mezkûr kemâ fi's-sâbık zabt ve tasarruf içün yedime hüccet-i şer'iyye dahi i'tâ olunmuş iken merkûm Mahmûd bilâ mûceb hâlâ müdâhale ider didikde gıbbe's-suâl merkûm Mahmûd cevâbında müdâhale-i sâbıkı üzre tarla-yı mezkûr benimdir dimekle merkûm Mahmûd mûmâ-ileyh Hâcı Alî Efendi'nin tasarrufundan evvel mutasarrıf olduğunu dahi isbât idememekle ve Hâcı Alî Efendi tarla-yı mahdûd-ı mezkûr boz ve hâlî olarak cenâb-ı evkâfa resm-i kânûniyesin bi'l-i'tâ bâ-sened ma'mûl-ün bih on yedi seneden beru zirâ'atle tasarrufunda olduğu ba'de't-tahakkuk merkûm Mahmûd müdâhaleden men' olunub mûmâ-ileyh el-Hâcc Alî Efendi tarla-yı mezkûra kemâkân mutasarrıf olmak üzre yedine virilen hüccet kaydı.

Fî 17 Sene [12]66

[Sayfa]: 13

[Numara verilmemiş]

Özet: [Moralı Mahmud Ağa ibn-i Mehmed ile Karacaoğlu Ali ibn-i Habib arasındaki darp ve diyet davasına dair hüccet kayıdır].

Moralî Mahmûd Ağa'nın Alî Fahreddîn-i Kebîr'den Karaca oğlu Alî'den lâzım gelen diş Deyni İlâmı Sûreti

Der-devlet-mekîne 'arz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki. Fî'l-asl Mora muhâcirlerinden olub Medîne-i Antalya mahallâtından Elmalu mahallesi sâkinlerinden Mahmûd Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesne, Teke Sancağı Muhassılı Rikâb-ı Humâyûn-ı Şâhâne kapucubaşlarından Rifatlû Şâkir Beg ve sâir a'zâ-i meclis hâzır oldukları hâlde 'akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezbûr kurâlarından Alî Fahreddîn-i Kebîr karyesi ahâlîsinden Karaca oğlu Alî ibn-i Habîb nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb mezbûr Alî târih-i i'lâmdan iki buçuk mâh mukaddem medîne-i mezbûra dokuz sâ'at mesâfe olan Söğütcük nâm mahalde kable'z-zuhr bi-gayr-ı hakkın kebîr bıçak ile ağzıma darb ve iki dişimi ihrâc ve üzerimde mevcûd bir çift sîmli tabanca ve bir kebîr bıçağımı cebren ahz ü gasb itmekle suâl olunub ihrâc iylediği dişlerimin diyetiyle gasb iylediği tabanca ve bıçağımı alıvrılmek matlûbumdur didikde gıbbe's-suâl merkûm Alî cevâbında fi'l-hakîkat müdde'î-i mezbûr Mahmûd Ağa'nın târih-i mezkûrda Söğütcük nâm mahalde ağzına kebîr bıçak ile darb ve iki dişini ihrâc ve bir çift tabanca ve bir kebîr bıçağımı ahz iylediğini tav'ân ikrâr ve i'tirâf itmekle ber-mûceb ikrâr müdde'î-i mezbûrun ihrâc olunan iki dişî için gümüşden şer'ân lâzım gelen bin dirhem-i şer'î ile gasb iylediği tabanca ve bıçağı müdde'î-i mezbûra edâ ve teslîm iylemesi mezbûr Karaca oğlu Alî'ye hükm ile tenbîh olunduğu pâye-i serîr-i a'lâya 'arz ve i'lâm olundu. Bâkî emr hazret-i men lehü'l-emrindir. Tahrîren fi'l-yevmü's-sâlis 'aşer min recebü'l-ferd sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

[Sayfa]: 14

30

Özet: [Hafize bint-i Kavâs Mehmed'in gördüğü rüya üzerine İstanos'da Söğütlü Bol mevkiinde bulunan menzil ve beraberindeki bahçeyi vakf ettiğine dair hüccet kaydır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Hatîb Süleymân mahallesi sâkinelerinden olub İstanos'da sâkine olan Hafize bint-i Kavâs Mehmed nâm hatun perd-i bâlîn açub ve berhavâ ola gelmiş iken sayd-ı şikâr hüveydâsıyla Kûh-ı KâfGaffâr-ı hidâyet ve kerem-i lütf-ı Yezdânî ve 'inâyet Câvidânîsem've mâ halaktü'l-cinne ve'l-inse illâ li-ya'budûni

iktizâ-yı ya‘rifûn mazmûn-ı münîfî üzresayd-ı şikâr murğ-ı ‘irfân dâ‘iyyesinde iken mâ ‘indekum yenfedu ve mâ ‘İndallahi bâkînmeâl ve fe huve[...] münîfî‘idrâk iderek ve mâ tukaddimu li-enfusikum min hayrin teciduhu ‘İndallahi Âyet-i Kerîmesi’nin ma‘nâ-yı şerîfî hakikat-ı birle idrâk iylediğiecden mezbûre hatunun vekîli olub ve vekâleti Dervîş oğlu İbrâhim ve Arab Hasan oğlu Mustafa şehâdetleriyle sâbit olan Osmân ibn-i Ömer Efendi meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde ve mahfil-i dîn-i münîf-i ezherde vakf-ı âtî‘l-beyânı tescîl-i şer‘î ve teslîm-i ile‘l-mütevellî zımnında vakf-ı mezkûra mütevellî nasb û ta‘yîn iylediği işbu bâ‘isü‘l-kitâb Kartobzâde el-Hâcc İbrâhîm nâm kimesne mahzarında bi‘l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb işbu târîh-i kitâba değinsilk-i mülk-i sahîhde münselik ve taht-ı tasarrufumda münderic İstanos‘da Söğütlü Bol nâm mahalde vâki‘ bir tarafı Osmân Paşa ve Kartob oğlu Halîl ve Borucu Hâcî Ahmed ve Dolğun oğlu Alî ve Devenci oğlu Mehmed menzilleri ve değirmen harkı ve tarîk-i hâss ile mahdûd ve mümtâz olan menzil ma‘a bağçe cümleten mâ-yeştemle ve bi-huveyn tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfsideden ‘ârî zikr olunan menzili mülkünden ihrâc ve vakf ve hubs li-rızâen Lillahi Teâlâ vakf itdim ve tescîl-i şer‘î seyrinde ve teslîm-i ile‘l-mütevellî ve şöyle şart iylediği hâlâ İstanos‘da mütevellî el-Hâcc İbrahim Ağa’nın ta‘mîr iylediği mescid-i şerîfim imâm ve müezzinine ve revğan-ı zeyt ve hasır ve mum ve ta‘mîr ve termîmine şurût olarak bağçe-i mezkûrun îcâr yahud gallesinden şart-ı sâbık üzre sarf ve harc olunub ve mescid-i şerîfe imâm olan kimesne beher salât-ı subh ba‘de’s-salâ üç İhlâs ve bir Fâtiha kırâat idüb sevâbını ervâhıma hîbe olunması matlûbumdur didikde gibbe’s-suâl merkûm el-Hâcc İbrahim Ağa kabûl-ı birle ber-minvâl-i muharrer edâ-yı hizmetine kabûl-ı birle zeylde vekîl-i merkûm istikâf-ı kelâm idüb ve fakr-ı hâlınden mübâhasa-i birle Eimme-i Hanîfiyye‘den İmâm-ı Azâm ve İmâm-ı Akdem Hazretleri’nin istinbât ve istihrâclarına göre vakıfdan rucû‘ kabûl olduğuna mebnî vakf-ı mezkûrdan rucû‘ ve mülkiyyet üzre zabt iderim didikde kelâmına iltifât olunmayub imâmeyn-i humâyûn istihrâc ve istinbâtlarında müftî bir vakıfdan rucû‘ olunmayub kelâmı redd olunub vakfiyyete hükm-i şer‘î lâhık olduğu gibbe’t-tasdîki’s-şer‘î mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu. Tahrîren fi‘l-yevmü‘l-hâdî ‘aşer min şehr-i şevvâlü‘l-mükerrem sene hamse ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü‘l-hâl:

Arab Hâcî Yusuf Ağa

Burdurlu Kıyaf Hâfız Osmân

Dervîş oğlu Mustafa

Murâd Hâfız

Mâ fih-i mine'l-vakf

el-Hâcc İbrahim Efendi el-Vekîl vakf-ı İstanos ve gayrum

31

Özet: [Hafize bint-i Kavâs Mehmed'in vakf ettiği evkafa, vefatından sonra varisleri olan Hanife ve Saliha'nın el koymaya çalışması üzerine vakfın mütevellisi Kartobzâde el-Hâcc İbrahim ibn-i Süleyman'ın açtığı davaya dair hüccet kayıdır].

İşbu vakfiyenin hilâl-ı sutûrunda mastûretü'l-ism vâkıfe Hafize ibnet-i Mehmed nâm hatunun hâl-i hayâtında ve kemâl-i sıhhatinde zikr-i âtî vakfına mütevellî nasb iylediği Kartobzâde el-Hâcc İbrâhîm ibn-i Süleymân meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüb vâkıfe-i mezbûre Hafize Hatun işbu derûn-ı vakfiyye 'inde'c-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât İstanos nâhiyesinde kâin bir bâb mülk menzilini işbu târîh-i hâmişden dokuz mâh mukaddem hâl-i hayâtında ve kemâl-i sıhhatinde nâhiye-i merkûmede vâkı' benim binâ iylediğim mescid-i şerîf-i mezkûrenin ber-vech-i meşrûh levâzımâtına deyu ta'yîn-i şurût ve tahsîs-i kuyûd ile menzil-i mezkûru fâriğan 'ani's-şevâğil beni mütevellî nasb iderek bana teslîm ben dahi vakfiyyet üzre ahzû't-tesellüm ve'l-kabz sâir evkâf mütevellîlerinin evkâfda tasarrufları gibi elhâletü hazîhi ta'rif itmîş iken bu def'a mezbûre Hafize Hatun'un vefâtı vukû'uyla mezbûrenin vereseleri bulunan li-ebbin -kızkarındaşları zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefetân Hanîfe ve Sâliha benât-ı Mehmed nâm hatunun vakf-ı menzil-i mezkûru istirdâd itmek zu'muyla ta'arruz ve müdâhale iderler. Suâl olunub müdâhaleleri def' ve men' olunmak tevliyetim hasebiyle matlûbumdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl verese-i mezbûretân Hanîfe ve Sâliha menzil-i mezkûrun ber-vech-i muharrer vakfiyyetini ikrârlarından mâ-'adâ zeyl-i vesîkada muharerü'l-esâmî-i Müslimîn kimesneler dahi ber-vech-i şer'î 'alâ-tarîki's-şehâde ihbâr itmeleriyle mücebince verese-i mezbûrât Hanîfe ve Sâliha nâmânın müdâhaleleri meşrû' olmamağla İmâm Yusuf katında vâkıf-ı mücerred vakafet dimekle ve İmâm Mehmed 'inde teslîm-i ile'l-mütevellî bulunmağla onların kavî-i şerîfleri üzre mütevellî-i merkûm hükm ricâ iderim didikde hâkim-i muvakki'-ı kitâb lâ zâle hükm-i câriyen bi'l-hakki ve's-savb hazretleri menzil-i mezkûrun sıhhat-i vakfiyyetine hükm û kazâ ve tenfîz ve imzâ itmeleriyle vakf-ı mezbûr lâzım ve mütemmem olub nakz ve tenkîze mecâl-i muhâl ve ibtâli mümteni'ü'l-ihtimâl oldu. femen beddele ba'de mâ semi'ahü fe-innemâ ismuhu 'ale'l-lezine yübeddîlune İnnallahe Semiun Alim. Ve ecrâ'l-vakf 'ale'l-hayyi'l-cevvâdi'l-kerîm ve

cerâ zâlike ve harrarehu fî'l-yevmü's-sâbi' 'aşer min şehr-i recebü'l-ferd sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Müderrişinden Çandarlı İsmâil Efendi

Azâdan Fütüvvetlû el-Hâcc İbrâhîm Efendi

Rızâ Efendizâde Mehmed Şemseddîn

[Sayfa]: 15

32

Özet: [Vefat eden Ömer oğlu Ebubekir'in küçük oğlu Ahmed'e vasiye olan Saliha bint-i Yusuf'un vefatıyla yerine vasi olarak Ali ibn-i Bekir'in tayin edilmesine dair hüccet kayıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Sağır Beg mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden Ömer oğlu Ebubekir'in sulbî sağır oğlu Ahmed'in tesviye-i umûruna kıbel-i şer' den mansûb-ı vasîsi Sâliha bint-i Yusuf nâm hatunun vefâtı vukû'uyla yerine bir vasî nasb olunmak ehemm ve elzem olmağla sağır-i mezbûrun 'ammîsi olub her vechle umûr-ı vesâyetini rü'yete kâdir idüğü zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olan işbu bâ'isü'l-kitâb Alî ibn-i Bekir nâm kimesne hâkim-i muvakkı'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i meâb efendi hazretleri sağır-i mezbûr Ahmed'in tesviye-i umûruna vasî nasb û ta'yîn buyurdukda oldahi vesâyet-i merkûmeyi kabûl ve hidmet-i lâzımesini kemâyenbağî edâya ta'ahhüd ve iltizâm iyledikten sonra vasî-i merkûm talebiyle hâkim-i mevkî'-i sadr-ı kitâb tûbâ lehu ve hüsn-i meâb efendi sağır-i mezbûr Ahmed'in babası müteveffâ-yı merkûmdan ve vâlidesi müteveffîye-i mezbûreden müntakıl mâl-ı mevrûsunun idâre ve kifâyet itmek üzere işbu târîh-i vesîkadan sağır mezbûrun nafaka ve kisve-bahâsiçûn yevmiye para nafaka ve kisve-bahâ ve sâir levâzımât-ı zarûriyesine harc ve sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve 'inde'z-zufr sağır-i mezbûr asıl hissesine rücû'a vasî-i merkûma izin virilmegin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Tahriren fî gurre-i şa'bânü'l-mu'azzam sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl:

Mahkeme Kâtibi İsmâil Efendi

Murâd Hâfız

Muhzır Süleymân

Muhzır Osmân

33

Özet: [Halil ibn-i Ahmed ile eşi Zeyneb bint-i Mehmed'in birbirleri aleyhine açtıkları mehir ve nafaka davalarından vazgeçtiklerine dair hüccet kaydıdır].

Ahî Kızı Mahallesi sâkinlerinden Halîl ibn-i Ahmed nâm kimesne huzûr-ı şer'î-i şerîf-i enverde zevcesi Zeyneb bint-i Mehmed Saîd nâm hatun muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm [idüb] mezbûre Zeyneb benim zevce-i dâhilem ise de beynimizde 'adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî 'indimde mukarrer ve ma'kûd-ün 'aleyh olan yirmi beş guruş mehrini ve otuz beş guruş nafaka-i 'iddet-i ma'lûme ve meûnet-süknâ olan cem'ân mezbûre yedine bi't-tamâm altmış guruş u huzûr-ı şer'de edâ ve teslîm idüb ba'de'l-yevm mezbûre zimmetinde hukûk-ı zevciyyete müte'allik 'âmme-i da'vâdan müstemirr ibrâ ve ıskât idüb ve yine her birimiz aherin ibrâsını ba'de'l-kabûl işbu mahalle kayd olundu.

Fî 25 Rebûlahir Sene [12]66

Şühûd:

Mahkeme Kâtibi İsmâil Efendi

Murâd Hâfız

Hâcî Abdurrahman

Muhammed Yusuf

34

Özet: [Ahmed ibn-i Şerif ile eşi Zehrî arasındaki boşanma davasına dair hüccet kaydıdır].

Takyeci Mustafa mahallesi sâkinelerinden Zehrî nâm zenciye huzûr-ı şer'î-i şerîf-i enverde zevci Ahmed ibn-i Şerîf mahzarında takrîr-i kelâm idüb mezbûr Ahmed zevce-i dâhilim ise de beni tatlık murâd ider suâl olunub 'adem-i tatlike matlûbe midir didikde mezbûr Ahmed cevâbında ben mezbûre Zehrî talâk-ı selase ile tatlık iyledim nece nikâh iyleyim deyu cevâbında mezbûre Zehrî Hatun talâk-ı selâse ile mutallaka olub hattâ hulle lâzım gelmiş oldukda elli bir guruş mehrini ve elli guruş nafaka-i 'iddet cem'ân

yüz guruş ma‘rifet-i şer‘le mezbûre[ye] i‘tâ olunub ba‘de‘l-yevm hukûk-ı zevciyyete müte‘allik ‘âmme-i da‘vâdan zimmetlerini ibrâ iyledikleri bu mahalle şerh ve kaydı.

Fî 27 Sene Rebûlahir Sene [12]66

Şühûd:

Muallimülsıbyân Alî Efendi

Çandarlı Hâcı oğlu Hâcı İbrâhîm

Mahkeme Kâtibi İsmâil Efendi

Murâd Hâfız

Muhzır Süleymân

35

Özet: [Ayşe Hatun ile İdris ibn-i Mustafa arasındaki menzil satışına dair hüccet kaydır].

Demirci Süleymân Mahallesi sâkinelerinden zâtı ta‘rif-i şer‘î ile mu‘arrefe Ayşe Hatun tarafından vekîli olan ve vekâleten hükm-i şer‘î olan hatunun mahalle-i mezbûrede vâki‘ menzilimin bir tarafı Mehmed Efendi vakfı ve bir tarafı Hamavî menzili ve bir tarafı Hâcı Mehmed menzili ve tarîk-i ‘âmm ile mahdûd fevkânî bir göz oda ve bir göz tahtanî oda ve bir mikdâr havlulu müstakil bir bâb menzilimin tâlibi olan İdris ibn-i Mustafa’ya bin altıyüz elli guruşa bey‘ ve akçesini tamâmen ahz û kabz olduğu bu mahalle şer olundu.

Fî 29 Rebûlahir Sene [12]66

Şühûdü‘l-hâl:

Hamavî Hâcı Ömer Ağa

Hâcı Atiyye

Bahtlı Hâcı Monlâ Alî

[Sayfa]: 16

36

Özet: [Teke Kaimmakamı Şâkir Bey, Antalya Naibi ve Hayriye Tüccarı Nazır Vekili Süleyman’a, hayriye tüccarları ile hizmetkârlarıyla alakalı gönderilen ferman kaydır].

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mahâmid ve'l-mekârim, el-muhtassu bi-mezîd-i 'inâyeti'l-Meliki'd-dâim Rikâb-ı Humâyûn-ı Şâhânem kapucubaşlarından Teke Kâimmakâmı Şâkir Beg dâme mecduhû ve kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerri'in Antalya Nâibi Mevlânâ zîde 'ilmuhu ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Antalya'da sâkin berâtlû hayriyye tüccârı mu'teberândan olub bu def'a kazâ-i mezbûre hayriyye tüccârı nâzırı vekîli nasb û ta'yîn kılınan Süleymân zîde kadruhu tevki'-i refi'-i hümâyûnum vâsil olucak ma'lûm ola ki Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretiyle ma'rûf olan berâtlû hayriyye tüccârı ve fermânlû hizmetkârlarının umûr-ı lâzıme ve masâlih-i vâkı'alarına Ticâret Nezâret-i Celîlesi tarafından nezâret ile Dersââdetimde bulduklarından birini gerek ehl-i İslâm ve gerek re'âyâdan her kim olursa olsun li-ecli't-terâfu' mahkemeye veyahud Bâb-ı Âlîmize getürmek murâd iyledikde zâbitân tarafından tekdîr ile mu'âmele ve kesr-i i'tibârını mûcib olacak vaz' vukû'a gelmemek içün nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ tarafından mübâşir ta'yîniyle kaldırılıb aher tarafından ahar tarafından mübâşir ta'yîn olunmaması vecibleri iktizâ ider ise nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ ma'rifetiyle habs olunub ve'l-hâsıl tüccâr-ı merkûmenin kâffe-i emvâline ve intihâbla Dersââdetimde bir nefer şebbenderden ve iki nefer muhtâr nasb-ı birle ve ta'yîn-i birle bunların bir gûnâ cürm û kabâhatları tahakkuk itmedikçe 'azl û tebdîl olunmayub ticâret-i merkûmenin umûr-ı vâkı'la ticâretleri anların ma'rifetleriyle irâde ve rü'yet itdirmesi husûsları bâ-hatt-ı humâyûn-ı suziş olan nizâmı muktezâsından olduğuna ve tüccâr-ı merkûmeden mahall-i cesîmede bulunanların mevâdd-ı ticârete müte'allik vukû'-yâfte olan umûr ve husûslarına nezâretle usûl-ı ticârete tatbîk-i hüsn-i tanzîm ve tesviyesine i'tinâ ve dikkat ve lede'l-îcâb mevâdd-ı mukteziyye-i nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ tarafından iş'âr ve işâretle vâkı' olacak tenbîhâta göre rü'yet ve temşiyete mübâderet iylemek üzre tüccâr-ı hayriyye nezâret ve vekâletin birine ihâlesiyle sâye-i mekârim-vâye-i mülûkânemde husûsât-ı vâkı'a ticâretlerinin muhavver hadd-ı lâyıkında irâde ve icrâsı zımnında ba'zı mahallerde nâzır vekîli nasb û ta'yîn olunmuş olduğu misillû Antalya'da sâkin tüccâr-ı merkûme nezâret ve birine ihâlesi lâzım gelüb sen ki mûmâ-ileyhsin. Sen tüccâr-ı merkûm-ı mu'teberândan ve erbâb-ı ehliyyet ve istikâmetden bulunmağına mebnî vekâlet-i mezkûrenin 'uhdene ihâle ve tefvîzi husûsu tüccâr-ı merkûmeden oltarafda bulunanlar câniblerinden iltimâs ve inhâ olunduğu tüccâr-ı merkûmenin Dersââdetimde olan şebbenderi ve muhtârları memhûr-ı şâhâneme takdîmiyle ifâde olunmuş olduklarından ber-vech-i muharrer vekâlet-i mezkûre me'mûriyetine olbâbda nizâmı vechle emr-i şerîfim sudûru Ticâret Nezâreti tarafından bâ-takrîr ifâde ve inhâ kılınmış ve mücebince me'mûriyetinin husûsuna irâde-i 'aliyyem

ta'alluk iylemiş olmağın me'mûriyetini hâvî emr-i şerîfim ısdâr ve tesyâr olunmuşdur. İmdi sûret-i me'mûriyetin ma'lûmun oldukda ba'dezîn Antalya'da bulunan tüccâr-ı hayriyye ve hizmetkârlarının ticârete dâir vukû' bulacak umûr-ı mahsûslarının yedinde olan berât ve evâmîr-i şerîfemde mûnderic şarâit-i imtiyâziyeye tatbîkân ve umûr-ı ticâret ve hakkâniyete tevfikân hüsn-i tanzîm ve tesviyesine ve kendünüzün her hâlde himâyet ve vesâyetleri emrine ihtimâm ve dikkat ve zinhâr işbu me'mûriyetini vesîle iderek ticâret-i merkûmeden büyücek akçe almak veyahud ahara tecrîm ve tekdîr itdirmek misillû muğâyir-ı rızâ-yı şâhânem ve kavânîn-i ma'delet-i rehîn-i pâdişâhâneme ta'addî ve rencîde-i mûceb ve hâlet vukû'u tecvîzden hazer ve mûcânebet ve sen ki kâimmakâm ve nâib-i mûmâ-ileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim sizin dahi meczûmunuz olarak mûceb ve muktezâsıyla 'amel ve harekete mûbâderet iyleyesiz. Şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfime i'timâd kılışız. Tahrîren fî evâil-i şehri cemâziye'l-ahir sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

[Sayfa]: 17

37

Özet: [İbrahim veled-i Mustafa'nın hayriye tüccarı olarak tanındığına dair berat kaydır].

Moralı İbrâhîm Ağa'nın Hayriye Tüccârlığına Berât ve Fermânları Sûretidir
Berâtı

Yâverî-i tevfik-i Bârî ile i'mâr-ı memleket ve tevsî'-i ticâret-i mutlaka nizâm-ı hâl-i tüccâr ve ra'yyet husûslarına dikkat ve nezâret-i birle bu bâbda iktizâ iden esbâb ve vesâilin istihsâli ve istikmâline mütevakıf û menût ve usûl ve kavâ'id-i düvel ve rûsûm û ayîn-i milel bi'l-ittifâk bu nizâm üzre mütedâvil ve mazbut olarak bu vechle berren ve bahren Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretiyle me'lûf olarak ve silk-i tüccâra iştirâk ve hâhiş ve arzûsunda bulunan ve ehl-i İslâm tüccârının serbestiyet-i ticâretlerini müstelzim olub ba'zı hâlâtın ikmâli envâ'-ı kavâ'id ve menâfi'i mûcib olacağı mukaddemâ nezd-i saltanat-ı seniyyemde tasavvur ve hüsn-i mütâla'a ile tüccâr-ı merkûme haklarında bâ-irâde-i seniyye-i şâhânem te'sîs olunan nizâm iktizâsınca kendülerinin mu'teber ve mütehayyizinden bâ-fermâ Dersaâdetimde bir nefer şehbender ve iki nefer muhtâr nasb û ta'yîn olunub bunların bir gûna cürm û kabâhetleri tahakkuk itmedikçe 'azl û tebdîl olunmayub sâir berât-ı 'âlî istid'â idenlerin hâl ve keyfiyetleri

ol emirde anların ma'rifetleriyle bi't-taharrî fi nefsü'l-emr ehl-i 'ırz ve dindâr ve beyne't-tüccâr istikâmetle mücerrebü'l-etvâr olduğun ihbâr ve şehâdet iyledikleri sûretde ism ve şöhret ve mahall ve memleket tasrîhiyle virecekleri memhûr ve şehâdetnâmeleri ve ticâret nâzırının takrîriyle ticâret-i mezkûreye me'zûniyetlerini müş'ir yedlerine zikr-i âtî ticâret şurûtu derciyle berâvât ve ikişer nefer hizmetkârlarına evâmîr-i şerîfem virilmekte ve bunlara tüccâr-ı hayriyye ta'bîr olunarak berâtlû Avrupa tüccârının ve fermânlû hizmetkârlarının nâil oldukları imtiyâz ve emniyyet ve müsâ'ade ve ri'âyet bunların haklarında bilâ istisnâ ve ma'a ziyâde icrâ kılınmakta idüğüne binâen olvechle ehl-i İslâm tüccârından Antalya'da sâkin râfî'-i tevkî'-i ref'ü's-şân-ı hakanî İbrâhîm veled-i Mustafa nâm tâcir berren ve bahren Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretine tâlib ve hâhişger ve kendüsü beyne't-tüccâr müstakîm ve mu'teber idüğü beyânıyla ber-mûceb-i şurût ve nizâm berât-ı 'âlîşânım i'tâsı tüccâr-ı hayriyyenin şehbender ve muhtârları taraflarından memhûr şehâdetnâme takdîmiyle inhâ ve istid'â olunmuş ve tâcir-i merkûm mu'ayyen olan bin altıyüz guruş mîrimiz cânib-i ticâret-hâneye edâ iylemiş olduğunuz beyânıyla nizâmı vechle berât-ı şerîfim i'tâsı husûsu Ticâret Nezâreti tarafından ifâde ve inhâ kılınmış olmağın vech-i meşrûh üzre işbu nişân-ı humâyûnumu virdim ve buyurdum ki merkûm ba'de'l-yevm defterlû tüccârdan olub ber-mûceb-i nizâm işbu hayriyye tüccârından hasbe'l-iktizâ biri veyahud hizmetkârı âdemleri li-ecli'ticâre bir memleketde murâd idüb şehbender ve muhtârân-ı mûmâ-ileyhimin memhûr 'arzlarıyla istid'â olundukda ticâret şurûtu derciyle yol emirleri virile ve ashâb-ı berâvât olan tüccârlara buldukları mahalde yanlarında bulunmak şartıyla başka başka evâmîr-i şerîfem ile tahsîs kılınan ikişer nefer hizmetkârları işbu imtiyâzâta 'ayniyle nâil olalar ve işbu zikr olunan iki nefer hizmetkârın biri iktizâ ider ise memâlik-i mahrûsemden mevki'-i tüccâr olan memâlikde ikâmete me'zûn ola ve ashâb-ı berâvâtdan birinin her kimde olursa olsun mûmzâ ve ma'mûl-ün bih buldukları mahalde yanlarında bulunmak şartıyla başka başka evâmîr-i şerîfem ile tahsîs kılınan ikişer nefer hizmetkârları işbu imtiyâzâta 'ayniyle nâil olarak işbu zikr olunan iki nefer hizmetkârlara birer iktizâ ider ise memâlik-i mahrûsemden mevki'-i ticâret olan mahalde ikâmete me'zûn ola ve ashâb-ı berâvâtdan birinin her kimde olur ise olsun mûmzâ ve ma'mûl-ün bih temessük mücebince şehbender ve muhtârları ve esnâfının tevâtüren şehâdetleriyle diyet-i matlûbu olarak yedinde olan temessükü hâkime ibrâz

[Sayfa]: 18

yledikde lede's-subût matlûbu olan meblağ tahsîl olunub yüzde ikiden ziyâde resm mutâlebe olunmaya ve tüccâr-ı merkûmeden birini gerek ehl-i İslâm ve gerek re'âyâdan birisi li-ecli't-terâfu' mahkemeye veyahud Bâb-ı Âlîmize getürmek murâd yledikde zâbitân taraflarından tekdîr ile mu'âmele ve kesr-i i'tibârını müceb olacak vaz' vukû'oa gelmemek şurût-ı nizâmları muktezâsından ve 'ale'l-ıtlâk sunûf-ı tebe'a hakkında o misillû mu'âmele vukû' bulmaması kavânîn-i cerîde-i müesses iktizâsından olmak hasebiyle zikr olunan tüccâr ve hizmetkârları Ticâret Nezâreti tarafından mübâşir ta'yîniyle kaldırılıb ahar tarafından mübâşir ta'yîn olunmaya ve habsları iktizâ ider ise nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ ma'rifetiyle habs oluna ve bunların ekser-i ticâretleri Frengistan emti'asına müte'allik olduğundan gerek müste'menân ve gerek ehl-i İslâm ve milel-i sâireden her kiminle da'vâ ve nizâ'ları zuhûr ider ise nezâret-i muşâr-ün-ileyhimin inzimâm-ı re'yve şehbender ve muhtârları ve tarafeynden bi'l-intihâb me'mûr olacak mu'teber ve mevsûk tüccâr ma'rifetleriyle kâ'ide-i tüccâr üzre ticârethânedeki rü'yet ve kat'-ı nizâ'a mübâderet olunub şer'-i şerîfe mürâca'atleri lâzım geldikde ahara mahallerde görülmeyüb huzûr-ı şeyhülislâmda şer'iyile görülerek vaz' oluna ve bundan mâ-'adâ sâir-i gûn umûr ve husûsları ve mevâdd-ı ticârete dâir hesâb ve kitâbları ve lâsiyyemâ idhâl ve ihrâcları keyfiyyâtı dahi nezâret-i muşâr-ün-ileyhimin müteferri'ât-ı me'mûriyetinden olmak mülâbesesiyle ber-vech-i muharrer tüccâr-ı merkûmenin kâffe-i ahvâline nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ cânibinden ber-vech-i dikkat-i nezâret ve olvechle masâlih-i vâkı'aları ma'rifet-i nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ ile rü'yet kılına. Müste'menânın taşrada dört bin akçeden ziyâde olan da'vâları Asitâne-i Saâdetime havâle olunmak 'ahidnâmeleri şurûtundan olduğu misillû bunların dahi müste'menân ile olan nizâ'ları kezâlik Dersaâdetime havâle kılına ve'l-hâsıl tüccâr-ı merkûmenin kangî devlet tâcirleri ile nizâ'ları zuhûr ider ise devleteyn beyninde mün'akid olan 'ahidnâmeler şurûtu icrâ olunub bir vakitte hilâfı tecvîz olunmaya ve tâife-i merkûmenin bu vechle taht-ı râbitaya idhâl olunmalarından maksûd ancak ticâretlerine vesîle-i yesâr ve suhûlet olmak kaziyesine mebnî olduğundan tüccâr-ı merkûmenin diyâr-ı ecnebiyeden memâlik-i mahrûsime getürdükleri emti'a ve eşyâdan İngiltere ve Fransa devletleri ve sâir ba'zı düvel-i müntehâbe ile muahharan 'akd olunan ticâret mu'âhedesi ve tanzîm kılınan ta'rifesi vechle hîn-i vürûdunda emriye olarak yüzde üç ve gayr-ı ez damğa-i reftiye ve rusûmât-ı sâire yerine munzam olan yüzde iki daha resm-i gümrük ve memâlik-i mahrûse-i şâhânem mahsûlünden nakl idecekleri emti'a ve eşyâ ve erzâk mahallinde bâyi'î tarafından virilecek 'öşrüyle îcâb ider resm-i damğadan

başka ber-mûcib-i ta'rifeye mezkûre iskelelere hîn-i tenzîlinde yüzde dokuz ve dışarı götürdüklerinde yüzde üç reftiye resmi alına ve memâlik-i mahrûse-i şâhânem mahsûlu olup yine memâlik-i şâhânem derûnunda bey' û furûht olunan kâffe-i emti'a ve eşyâ ve erzâkın dahi rusûmât-ı mukteziyesi usûl-ı mukarrere vechle bilâ [...] te'diye ve ifâ kılına ve tüccâr-ı merkûme dahi bu vechle îcâb iden resm-i gümrüklerini edâ idüb yedine ma'mûl-ün bih edâ tezkiresi aldıklarından sonra mükerrer ve ziyâde gümrük talep ve ahz olunmaya ve eğer gümrük ümenâsı taraflarından ziyâde ve mükerrer gümrük nâmıyla akçeleri alunur ise derhâl redd itdirile ve eğer tüccâr-ı merkûmenin îcâblarında hâsılât-ı sukûk kesr ve terakkî îrâsını mûcib bir gûna hîle ve hud'aya mütecâsir olan olur ise şebender ve muhtârları mesûl ve mu'âteb olalar.o O makûlelerin kendüleri hakkında dahi müstehak olacakları te'dîbât-ı lâzîme kânûnnâme-i cezâyâ tatbîken icrâ olacağından ana göre takayyüdât-ı mukteziyenin kemâyenbağî îfâsına şebender ve muhtârân-ı mûmâ-ileyhim taraflarından dahi ihtimâm ve dikkat oluna ve müste'men tüccârının memâlik-i İslâmiyeden memnû'âtdan olmayarak alub vilâyetlerine götüreceklere emti'a ve eşyâyı bunların dahi bilâ istisnâ berren ve bahren nakl ve ihrâcları câiz ola ve bunlar ticâret-i bahriyyeleriçün sefine tedârik ve inşâ idecek olduklarında hey'et ve cesâmeti ve Tersâne-i Âmireme merbûtiyeti ve nakl ve ihrâc emti'a ve eşyâ ve erzâk mâddeleri ittifâk-arâ ile karârgîr olan

[Sayfa]: 19

imtiyâz nizâmına ve resm-i gümrükleri husûsu dahi işbu berâtları şurûtuna tatbîken icrâ olunan ve tüccâr-ı merkûme ve fermânlû hizmetkârlarının vardıkları Frengistan iskelelerinde tervîc-i umûr-ı ticâretlerine bi'l-vucûh mu'âvenet ve her hâlde himâyet ve sıyânet işlemek oralarda taraf-ı Devlet-i Aliyyemden mensûb olan şebenderlerin muktezâ-yı me'mûriyetlerinden olduğuna mebnî umûr-ı müşkilelerini anlara ifâde ile tesviye ve tanzîm idüb beyne'd-devleteyn cârî ve mer'î olan 'ahidnâmeler şurûtunun hilâfî hareketden mücânebet işlemeleri hîn-i 'azîmetlerinde nâzırları tarafından kendülerine ba'de't-tenbîh ve gelmeyüb bir gûna uygunsuzluğa mütecâsir oldukları haber alunub veyahud haklarında istinkâh vukû' bulur ise şikâyet-ı vâkı'a tahkîk olunarak mukârin-i hakk olduğu takdîrde yedinde olan berâtının kaydı terkîn ile ashâblarından ihrâc oluna ve içlerinde giderek hakk-ı sülûk ve dirâyet ve istikâmeti mücerreb ve meşhûm olanlarından münâsebetlerinin lede'l-iktizâ cânib-i Devlet-i Aliyyemden düvel-i müntehâbe iskelelerinde şebenderlik me'mûriyetine intihâb ve ta'yîni câiz ola ve tüccâr-ı merkûmeye vülât ve hükkâm ve sâir me'mûriyete

ve zâbitân taraflarından hilâf-ı şer‘-i şerîf ve muğâyir-i kavânîn-i cerîde müesses ta‘addî ve rencîde vukû‘u tecvîz olunmayub matlûb-ı hümâyûn-ı ma‘delet-makrûn-ı mülûkânem her hâlde himâyet ve sıyânetlerine dikkat oluna ve tüccâr-ı merkûmeden vefât idenlerin dükkân ve oda ve sâir emlâkları cânib-i şer‘den başka ve Ticâret Nezâreti tarafından başka temhîr olunub emvâl-ı metrûke ve emlâk ve ‘akâr ve sâir cüzî ve küllî eşyâ ve nukûdlarına vereseleri mevcûd oldukça cânib-i mîriyeme ta‘arruz ve temhîr ve zabt olunmaya ve sağır sağıreleri bulunub şer‘an tahrîri lâzım gelenlerinden ziyâde resm talebiyle tazyîk itdirilmeyüb ber-muktezâ-yı şer‘-i şerîf beyne’l-verese nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ ma‘rifetiyle taksîm itdirile ve sağır ve sağıre ve gâib ve gâibesi olmayub beyne’l-verese takassümü murâd olunmayan tereke dahi bir dürlü cebr ve ibrâm ile temrîr itdirilmeye ve bu imtiyâz ancak tüccâr-ı merkûme ve fermânlû hizmetkârlarına mahsûs olub yedinde emr-i ‘âlî olmayan hizmetkâr ve sâir ta‘allukâtları haklarında cârî olmaya ve bunların taht-ı râbîta ve nizâma idhâlleri mücerred ticâretlerine vüs‘at gelmek ve umûr-ı ticâretlerini pürüzsüzce rü‘yet idüb her bir umûr ve husûslarında bir gûna uygunsuzluk vukû‘a gelmemek gazezinden ‘ibâret olmağla içlerine garz-ı fâsidin icrâ içûn duhûl ed‘iyyesinde olan ehl-i fesâd ve müzevver makûlesi erbâb-ı iktidârdan olsa bile idhâli ber-vechle tecvîz olunmayub bi’l-farz hîle ile berât almak bulunur ise lede’t-tedkîk berâtlı kaydı terkîn ile ‘âmme-i ihtimâmlarına mebnî şebender ve muhtârları dahi mesûl ve mu‘âteb olalar ve tüccâr-ı merkûme vefât idenlerin kebîr olub da berât almağa tâlib ve şâyân bulunur ise ol dahi silk-i tüccâra idhâl olunarak yedine berât-ı ‘âlîşânım i‘tâ kılına ve zikr olunan şebender ve muhtârları dahi beyne’t-tüccâr cürm û kabâhatleri mütehakkık olur ise Ticâret Nezâreti ma‘rifetiyle ihrâc olunan birine cümlenin mu‘teber ve mütehayyizi olan aher-i münâsibi yine bâ-emr-i ‘âlî nasb û ta‘yîn oluna ve tüccâr-ı merkûme dahi haklarında bu vechle erzân kılınan ‘inâyet-i ‘aliyye ve müsâ‘ade-i seniyyemin şükrünü bilüb her hâlde ‘ırz ve edebleriyle ticâret iderek tezâyüd-ı ‘ömr û devlet ve[...] şevketim da‘vâtına iştiğâl ve muvâzebet iyleyeler. Şöyle bileler ‘alâmet-i şerîfeme i‘timâd kılalar. Tahrîren fi’l-ahir-i şehri zi’l-ka‘deti’ş-şerîfe sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

[Sayfa]: 20

38

Özet: [Hayriyye tüccarından İbrahim veled-i Mustafa’nın, Ali veled-i Derviş’i hizmetinde istihdam etmek için verdiği istida ve padişahın buna dair Antalya Naibine yazdığı ferman kayıdır].

Fermân Sûreti

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'in Antalya Nâibi Mevlânâ zîde 'ilmuhu tevkî'-i refî'-i hümayûnum vâsil olacak ma'lûm ola ki. Berren ve bahren Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâreti itmek üzere Asitâne-i Saâdet-i Âşiyânemde ve memâlik-i mahrûsemenden Şâm ve Haleb ve İzmir ve sâir mevki'-i ticâret olan ba'zı mahallerde sâkin ehl-i İslâm tüccârının usûl-ı ticâretleri taht-ı râbıta ve nizâma idhâl olunmak üzere içlerinden bir nefer şehbender ve iki nefer muhtâr nasb ü ta'yîn kılınarak o misillü Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretiyle me'lûf olan ve bundan böyle izhâr hâhiş ve arzû ider ehl-i İslâm tüccârı yedlerine salâhiyyet-i imtiyâziye derciyle başka başka ve ikişer nefer hizmetkârlarına evâmir-i şerîfem i'tâ olunması müesses olan nizâmı muktezâsından olmakdan nâşî berâtlü İslâm-ı hayriyye tüccârından Antalya'da sâkin İbrâhîm veled-i Mustafa nâm tâcir Alî veled-i Dervîş nâm bir neferi hizmetinde istihdâm iylemek üzere ber-mûceb-i şurût emr-i şerîfim i'tâsını tüccâr-ı merkûmun şehbender ve muhtârları memhûr 'arzlarıyla istid'â iyledikleri Ticâret Nezâreti tarafından bâ-takrîr ifâde ve inbâ olunmuş ve Dîvân-ı Humâyûnumda mahzûz-ı nişân kaydına mürâca'at olundukda tâcir-i merkûm yedine işbu sene-i mübâreke evâhir-i zî'l-ka'deti's-şerîfesinden mufassal ve meşrûh ticâret berâtı i'tâ olunduğu mestûr ve mukayyed bulunmuş olmağın sen ki nâib-i mûmâ-ileyhsin hizmetkâr-ı merkûm Alî veled-i Dervîş tâcir-i merkûmun hizmetinde oldukça berât-ı şerîf-i mezkûrlara mutazammın olduğu imtiyâzâta nâil olub târik-i hidmet olduğu hâlde işbu emr-i şerîfim yedinden nez' ve mütâlebe hıfz kılınmak ve ber-mûceb-i şurût-ı nizâm zâbitân taraflarından tekâlif-i 'örfiyye ve menzil ve 'avâriz ve kasabiye akçesi ve aher gûna mutâlebât-ı zulmiye ile ta'addî ve rencîde olunmayub her hâlde himâyet ve sıyânet olunmak bâbında sâdır olan işbu fermân-ı 'âlîşânımın mazmûn-ı münîfi üzere 'amel ve hareket iyleyesin. Şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfeme i'timâd kılâsın. Tahrîren fi'l-evâhir-i şehri-zî'l-ka'deti's-şerîfe sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

39

Özet: [İbrahim veled-i Mustafa'nın hayriyye tüccarı olarak tanındığına dair olan beratın Antalya Mahkemesi siciline kaydedilmesi ve gereken kolaylığın bu tüccara sağlanmasına dair Antalya Naibine yazılan ferman kaydıdır].

Fermân Diğeri

Kıdvatü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'în Antalya Nâibi Mevlânâ zîde 'ilmuhu tevki'-i refî'-i humâyûnum vâsıl olacak ma'lûm ola ki. Asitâne-i Saâdeti Aşiyânemden ve memâlik-i mahrûsemden mevki'-i ticâret olan ba'zı mahallerde berren ve bahren Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâreti itmek isteyen ehl-i İslâm tüccârı ve hidmetkârlarına ticâretime ba'zı şurût-ı imtiyâziye derciyle başka başka berâvât ve evâmir-i şerîfim i'tâ olunması müessis olan nizâmı muktezâsından olmakdan nâşî ehl-i İslâm tüccârından Antalya'da sâkin İbrâhîm veled-i Mustafa nâm tâcir yedine mufassal ve meşrûh ticâret berâtı i'tâ olunduğu beyânıyla ber-mûceb-i şurût yedine virilen berât-ı şerîfim Antalya Mahkemesi siciline kayd ü sebt ve mûceb ve muktezâsıyla 'amel ve hareket ve himâyet ve sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunca tüccâr-ı merkûmenin şebender ve muhtârları memhûr 'arzuhâllerleriyle istid'â iyledikleri Ticâret Nezâreti tarafından bâ-takrîr ifâde ve inbâ olunmuş olmağla sen ki nâib-i mûmâ-ileyhsin ber-minvâl-i muharrer Avrupa ve Acem ve Hindistan tüccârından olmak üzere tâcir-i merkûma virilen mârrü'z-zikr berât-ı 'âlîşânımı Antalya Mahkemesi siciline kayd ü sebt ve yedinde ibkâ-i birle berât-ı şerîf-i mezkûrda muharrer şurût ve nizâmlarının kemâyenbağî icrâsıyla muğâyir-i şurût-ı berât-ı hâlât-ı tecvîz

[Sayfa]: 21

olunmuş ve her hâlde tâcir-i merkûmun himâyet ve sıyâneti husûslarına i'tinâ ve mübâderet olunmak bâbında sâdır olan işbu fermân-ı 'âlîşânımın mazmûn-ı münîfi üzere 'amel ve hareket iyleyesin. Şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfeme i'timâd kılâsın. Tahrîren fî'l-evâhir-i şehri-i zi'l-ka'deti'ş-şerîfe sene sitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

40

Özet: [Vefat eden Hadice bint-i Mustafa'ya ait tereke kaydıdır].

Medîne-i Antalya'da Kirişçiler mahallesinde sâkine iken bundan akdem müteveffîye olan Hadice bint-i Mustafa'nın verâseti zevci metrûku Ali Onbaşı ve sadr-i sabiyy oğlu Mehmed bin Selîm'e ve sadriye-i sabiyye kerîmesi Emîne bint-i Ali ve vâlidesi Emîne'ye münhasire olub verese-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan terekesi defteridir.

Fî 13 Ra Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Müsta'mel çuka silte	1	25	-
Köhne Trablus	1	25	-
Köhne peştemâl	1	5	-
Müsta'mel entâri	2	20	-
Köhne baraka	1	3	-
Köhne yorğan	-	1	-
Köhne silte yasdık	1	15	-
Müsta'mel kilim	2	30	-
Nuhâs tencere ma'a kapak	2	50	-
[...]	2	-	-
Sahan	2	-	-
Su taşı	1	45	-
Ufak hamâm leğeni	1	15	-
Nikâh	-	101	-
Altun	-	350	-
Yekûn	-	-	684
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	17	-
Delâliye ve	-	13	-

kaydiye			
Süls-i vasiyyet	-	215	-
Yekûn	-	-	245
Sahhe'l-bâkî	-	-	439
Hisse-i zevc	-	109,30	-
Hisse-i ümm	-	54,22	-
Hisse-i ibn	-	182,39	-
Hisse-i bint	-	91,19	-

[Sayfa]: 22

41

Özet: [Vefat eden Karakoyunlu aşiretinden Hâcî İsmail bin Hâcî Ali'ye ait tereke kaydıdır].

Antalya kazâsında Karakoyunlu Aşireti'nden Aşağı Oba mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Hâcî İsmâil bin Hâcî Ali'nin verâseti zevce-i menkûhası Hadice ve sulb-i kebîr oğlu Mehmed Ali ve sulbiye-i kebîr kerîmesi Fâtîma ve suğrâ kerîmeleri Azra ve Rahime ve pederi Ali ve vâlidesi Aişe'ye münhasıre olub suğrâ-i mezbûrelerin umûrlarını tesviye idecek vâlideleri mezbûre Hadice taraf-ı şer'-i şerîfden vâsiye nasb û ta'yîn olunub verese-i kibâr ve vâsiye-i mezbûre ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan terekesi defteridir. Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâmis min şehr-i saferü'l-hayr li-sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Diğer vefât iden zevcesinden aldığı mîrâs	-	36	-
Köhne entâri	1	100	-
Nebâtî sarık	1	16	-

Diğer nebâtî sarık	1	12	-
Diğer nebâtî sarık	1	20	-
Entâri ve sabâhlık	-	20	-
Kuşak	1	80	-
Cuka cübbe	1	60	-
Entâri	1	20	-
Ra'y	1	20	-
Deve	1	10	-
Gömlük	1	8	-
Kefenlik	-	15	-
Kebe	1	10	-
Kutnî	1	80	-
Mecidiye	1	80	-
Diğer mecdiye	1	60	-
Bir şık parça bahâ	-	80	-
Tabanca	1	200	-
İp	-	80	-
[...] Hurdevât	1	25	-
Keçe	4	30	-
Yeni keçe	1	36	-
Yağmurluk	1	10	-
Çuval yün	5	50	-
Puşide halı	-	20	-
Kilim	1	10	-
Ak entâri	1	15	-
Peşkir	1	25	-
Bakır	8	82,5	-
Zile kilim	1	150	-

Kısrak	1	200	-
İki baş tay	1	100	-
Bir dişi tay	1	80	-
Uyuz deve	1	380	-
Kabalık deve	1	500	-
Dorum deve	1	350	-
Kuzulu koyun	48	1200	-
Boz koyun	58	1292	-
Hâcî Musa'da nakden	-	308	-
Mehmed Ali'de	-	40	-
Arab'da	-	15	-
Ali Hoca'da	-	9	-
Yün akçesi	-	87	-
Nebbâş akçesi	-	30	-
Deve bahâsı	-	575	-
Nuhâs ibrik	1	20	-
Sac	1	10	-
Sac ayağı	1	3	-
Hâcî Musâ'da deve	1	35	-
Nuhâs ibrik	1	35	-
Bağ ve nebbâş akçesi	-	13	-
Nühâs zemzemiye	1	25	-
Bağ, kerîmesi Fâtîma'da	13	78	-
Zevcesinde bağ	1	18,7	-
Müncesimbağlık	2-1	20	-
Heybe	1	8	-
Demir tarak	1	5	-

Sac ayağı	1	5	-
Zevcesinde nakden	-	25	-
Cem'-i yekûnü't- tereke	-	-	7332
Minhe'l-ihracât	-	-	-
Kara Hasan oğlunda düyûn-ı müsbet	-	200	-
Kara Ahmed'de düyûn	-	160	-
Zevcesine nikâh	-	101	-
Çuval bahâsı	-	20	-
Hâcî Mustafa'ya düyûn	-	13	-
Kızıl Ömer'e düyûn	-	100	-
Resm-i 'âdî	-	185,5	-
Kaydiyye	-	10,5	-
Kassâm-ı varaka-i bahâ	-	4	-
Delâliye ve sâire	-	112	-
Yekûnü'l- ihracât	-	-	906
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	6369
Hisse-i ebb	-	1061,5	-
Hisse-i umm	-	1061,5	-
Hisse-i zevc	-	796	-
Hisse-i ibn Mehmed Ali	-	1376	-

Hisse-i bint Fâtıma	-	688	-
Hisse-i bint Azra	-	688	-
Hisse-i bint Rahime	-	688	-

Mezbûre Rahime dahi müteveffıyye olub verâseti vâlıdesi mezbûre Hadice ve kebîr karındaşı Mehmed Ali ve kebîre kızkarındaşı Fâtıma ve sağîre kızkarındaşı Azra'ya münhasıre olub verese-i kibâr ve vâsiye-i mezbûre ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunduğu.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Bâlâda muharrer pederinden intikâl iden hissesi	-	688	-
Resm-i 'âdî	-	017	671
Kaydiyye	-	1	670
Delâliye ve sâire	-	13	657

[Sayfa]: 23

Hisse-i ümm-i Hadice	-	109,5	-
Peder bir vâlıdesi başka hisse-i ehMehmed Ali	-	146	-
Borcu- hisse-i	-	73	-

uht-i Fâtıma			
Müteveffiye ile ana baba bir karındaşı hisse- i uht-i sağîre Azra	-	328,5	-

42

Özet: [Vefat eden kızı Kâmile bint-i Ali'ye ait tereke kaydıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Meydân mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem müteveffiye olan Hâcî Musa kızı Kâmile bint-i Ali nâm hatunun verâseti zevc-i metrûku el-Hâcc Mehmednâm kimesne ile zî-rahm rihletinden üvey kızı Âişe bint-i Ebubekir nâm hatuna münhasıre olduğu şâhidîn-i 'âdilîn şehâdetleriyle ba'de'l-ısbât verâsete hükm-i şer'î lâhik olduktan sonra verese-i mezbûretân taleb ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bahâya takdîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm kılınan metrûkât-i müteveffiye-i mezbûre defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî 15 S. Sene 1263

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/B âb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Mahalle-i mezkûrda bağçe-i kebîr	1	20	-
Yine mahalle-i merkûmede Yokuşbaşı'nda mülk menzil	-	1000	-
Mülk bağ	12 Evlek	1050	-
Evâni nuhâs	35	259	-
Bakır su ibrîği	1	20	-
Güğüm	1	40	-
Ayakkabı	1	25	-

Subakırı	2	-	-
Sini	1	50	-
Kahve cezvesi	2	20	-
Sarı don hâkî	1	20	-
Müsta‘mel mor dana kilimi	1	20	-
Köhne keçe ve çul	-	30	-
Ham ipek	1-150	85	-
Kürâzlı mücessem	1	7	-
Peşkir	2	40	-
Amerikan bezi	2	2,5	-
Köhne çuka	1	5	-
Bazen mücessem	2	12	-
Müsta‘mel suvanî entari	1	250	-
Köhne canfes ferâce	1	80	-
Köhne al çuka silte	2	25	-
Gümüslü bakır kuşak	1	400	-
Sofra pişkeri	1	15	-
Basma şalvar	1	10	-
Rîme toka entari	1	25	-
Parça bez	-	5	-
Fanila peştamal	1	25	-
Gömlek	1	6	-
Boğça	1	5	-
Simli hasır	1	100	-
Bilezik	2	50	-
Bakır kuşak başlığı	2	20	-
Def‘abasma şalvar	1	5	-
Köhne telli kaftan	1	40	-

Kutnî top yarım ma'a diğ̃er parça	-	60	-
Sim bürülü sabahlık	1	10	-
[...]	1	15	-
Sîm askı	1	50	-
İncülü küpe çift ma'a sîm	1	60	-
Köhne telli parça	-	5	-
Tülbent gömlek	1	10	-
Kuzâk ibrişimi	1	200-105	-
Def'a ham ipekdirem	300	45	-
Yünden iplik	-	5	-
Boğça derûnunda hurdavât	-	20	-
Sandık	1	10	-
Direm	-	105	-
Mahiffe kilimi	1	150	-
Mahiffe çift	1	30	-
Darı keyl	4	20	-
Şa'ir keyl	5	35	-
Mercimek	5	6	-
Köhne çuval 'aded	7	42	-
Muşamma'	3	10	-
Kebîr bekmez kazganı	1-16	240	-
Çamaşır leğeni	1	70	-
Minder-yasdık	2-4	40	-
Müsta'mel kutnî yorğan	1	60	-
Sağîr tahta sandık	2	50	-
Kuzak- kuru	1	50	-

tohumluk			
Kızılekşi	1500	75	-
Kıl heybe	1	10	-
Cezve çift	1	5	-
Küçük bakır	2	8	-
Kahve tepsi	1	-	-
Ceviz keyl	1	15	-
Bestil ma'a deste	-	15	-
Boş deste	8	10	-
Hurdavât	-	100	-
Dişi deve	1	600	-
Kısrak ma'a tay	1	300	-
Kır kısrak	1	200	-
Sulakda Cunlu oğlu yedinde sağır dana düge	11	600	-
Yine Sulak'da kısrak-aygır	1-2	600	-
Öküz çift	1	400	-
Bargir	1	200	-
Kalaycı Kara Yanni zimmîde matlûb	-	130	-
Müteveffiyenin zevci Mehmed zimmetinde matlûb	-	2500	-
Yine zevc-i merkûm Hâcî Mehmed zimmetinde mehri	-	51	-
Zuhûr iden ecnâs-ı nakdîsinde ber- mûceb-i irâde-i şâhâne	-	630	-

Yeni yirmilik altun	2	40	-
Yeni onluk altun	6	60	-
Beyâz akçe	-	45,5	-
Hatîmesine virilen	-	80	-
Cem'-i yekûnü't-tereke	-	-	17888,5
Minhe'l-ihracât	-	-	-
Bâ-vasiyyet techîz-i tekfîne ve kefareti-yemîn ve savm	-	160	-
Bâ-vasiyyet-i müsbet-i salât	-	500	-
Bâ-vasiyyet-i müsbet Meydân Mahallesi Medresesine ta'mîriyye	-	350	-
Yine bâ-vasiyyet Meydân mahallesi kabristânı içinde kabir ta'mîriyesine	-	100	-
Bâ-vasiyyetyol hayrâtı	-	500	-
Bâ-vasiyyet su hayrâtı	-	500	-
Bâ-vasiyyetKızılkaya'da kâin kabir ta'mîri	-	100	-
Bâ-vasiyyet-i hatîme	-	80	-
Ziyâret içün	-	20	-

[Sayfa]: 24

Meydân Mahallesi Camii Şerîfî'ne kandil akçesi	-	200	-
Bâ-vasiyyet-i hatîme	-	80	-
Ziyâret içün	-	20	-
Kabir taşına ve[...]	-	250	-
Hamâl ve tabut içün	-	100	-
Mevâdd ve sâir sarfi içün	-	100	-
Meydân Mahallesi Medresesi civârında kenîflerin ta'mîrine	-	50	-
Vasî-i muhtârı İbrâhim Efendi'ye ücret-i vesâyet	-	120	-
Nâzırı Alî Efendi'ye nezâret ücreti	-	100	220
Resm-i kısmet	-	447	-
Kaydiyye	-	27	-
Delâliye ve masârifât-i	-	200	-

müteferrika			
Yekûnü'l- ihrâcât	-	-	3904
Sahhe'l-bâkî	-	-	13984
Hisse-i zevc-i mezbûr el-Hâcc Mehmed	-	6992	-
Hisse-i bintü'l- hâlû'l-mezbûre Âişe Hatun	-	6992	-
Ba'de'l-kassâm isbât-ı verâset idüb işbu hisse-i irsiyyesi vâzı'ü'l-yedden bi't-tahsîl mezbûrdan alınan resm-i tahsiliye	-	170	6822

43

Özet: [Vefat eden Fatıma bint-i Numan'ın tereke kaydıdır].

Antalya kazâsında Bıyıklı karyesinde sâkine iken bundan akdem müteveffiyeye olan Koca Bacak kerîmesi Fâtıma bint-i Numân Hatunun verâseti zevci Yarangümeli Hâcî Hâfız Süleymân bin İsa ve erkarındaşı oğlu Aşağı Obalı Sağır Ali ibn-i İbrahim'e münhasire olub verese-i kibâr ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan terekesi defteridir.

Fî S. Sene [1]267

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/Pâra
Dişi deve	2	1000	-
Dorum deve	1	250	-

Kısır inek	1	60	-
Düge	1	40	-
Buzağılı inek	1	20	-
Kazan	1	-	-
Leğen	5	-	225-1812
Sahan ma'a kapak	1	-	-
Def'akazan	1	-	-
Tencere	2	-	-
Somun çömleği	1	-	-
[...]	1	225	-
Ufak leğen	1	12,5	-
Leğen	1	9	-
Nuhâs ibrik	1	25	-
Hurda bakır bahâsı	-	10	-
Yün iplik	-	20	-
Müsta'mel entarı ma'a parça	2	30	-
Ayakkabı köhne	2	10	-
Basma köhne kebe	1	5	-
Müsta'mel gömlek	2	5	-
Setr	-	5	-
Bakır kuşak	1	50	-
Harhar çuval	-	20	-
Müsta'mel yorgan-yasdık	1-1	25	-
Müsta'mel kilim	1	10	-
Heybe içinde	-	5	-

hurdavât			
Arı kovanı	6	100	-
Bıyıklı karyesinde Avşar oğlu Hüseyin'de karz	-	580	-
Bıyıklı karyesinde Koca Osmân'da	-	580	-
Zevci Hâcı Mustafa'da		48	
Nikâh	-	25	-
Yekûn	-	-	3482
Minhe'l-ihrâc	-	-	-
Elif oğlu Osmân'a düyûn	-	40	-
Def'a 'işret çuval bahâsı	-	15	-
Koca Mehmed'de çuval bahâsı	-	10	-
Mekerli Veli'ye	-	3	-
Resm	-	87	-
Kaydiye	-	5	-
Varaka-i bahâ ve delâliye ve masârif-i sâire	-	72	-
Bâ-vasiyyet sülûs mâl	-	1083,13	-
Yekûn	-	-	1315,13
Sahhe'l-bâkî	-	-	2166,27
Hisse-i zevc	-	1083,13,5	-
Hisse-i ibn-i eh	-	1083,13,5	-

[Sayfa]: 25

44

Özet: [Vefat eden Yeni Osmanlı aşiretinden Ayşe Hatun'un tereke kayıdır].

Antalya kazâsında Yeni Osmanlû aşiretinden olub bundan akdem vefât iden Ayşe Hatun'un verâseti sulb-i sağır kerîmesi Fâtıma ve vâlidesi Medîne ve karındaşı Mehmed ve İbrahim ve kızkarındaşı Dürdane'[ye] münhasıre olub verese-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan terekesi defteridir.

Fî 25 S. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/Pâra
Deve	1	700	-
Davar	4	80	-
Sığır inek	5	500	-
Kilim	1	150	-
Nasîf kilim	1	50	-
Çanak	1	5	-
Kırmızı çuval	1	30	-
Kırmızı çuka cübbe	-	100	-
Kutnî entari	1	40	-
Üslük	1	40	-
Keçe	2	30	-
Nakden	-	175	-
Cezve çift	1	15	-
Zevcesinden mirâs hissesi	-	400	-
Kerîmesinden mirâs hissesi	-	905	-
Cem'-i yekûnü't- tereke	-	-	2210
Minhe'l-ihrac	-	-	-

Resm-i 'adî	-	55	-
Kaydiye ve harc ve sâire	-	35	-
Techîz-i tekfinden	-	75	-
Yekûnü'l-ihrac	-	-	165
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	2045
Hisse-i bint-i Fâtıma	-	1022,5	-
Hisse-i ümm-i Medîne	-	341	-
Hisse-i ehi Mehmed	-	272,24	-
Hisse-i ehi İbrahim	-	272,24	-
Hisse-i uht-i Dürdane	-	136,12	-

45

Özet: [Vefat eden Yeni Osmanlı aşiretinden Döşek Hasan'ın tereke kaydıdır].

Antalya kazâsında meskûn Yeni Osmanlû aşiretinden bundan akdem vefât iden Döşek Hasan'ın verâseti zevce-i menkûhası Emine ve sulb-i sağır oğlu İbrahim ve Hasan ve Abdullah nâmûnlara münhasıre olub verese-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan terekesi defteridir.

Fî 25 S. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/Pâra
Deve	4	3000	-

Davar	200	4000	-
İnek	1	100	-
Merkeb	1	100	-
Kısrak ma'a tay	-	300	-
Çadır	1	200	-
Hınta keyl	15	180	-
[...]	15	30	-
Kebîr tencere	1	40	-
Sağîr tencere	1	30	-
Çuval çift	9	200	-
İbrik	1	20	-
El bakır	1	25	-
Su tası	1	25	-
Çanak mürettebâtı	3	20	-
Kebîr bakır	1	20	-
Kahve takımı	1	50	-
[...]	20	30	-
Revğan-ı sâde	10	80	-
Tüfenk	1	150	-
Elbise müte'allik menzil derûnunda ip	-	500	-
Kilim	2	50	-
Kepenek	1	20	-
Hurdavât	-	25	-
Yekûnü't- tereke	-	-	9180
Minhe'l- ihracât	-	-	-

Resm-i 'âdî	-	230	-
Kaydiye ve sâire	-	40	-
yekûn	-	-	270
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	8890
Hisse-i zevce Emine	-	1481,26	-
Hisse-i ibn İbrahim	-	2469,18	-
Hisse-i ibn-i Hasan	-	2469,18	-
Hisse-i ibn-i Abdullah	-	2469,18	-

[Sayfa]: 26

46

Özet: [Vefat eden Osmanlı aşiretinden Hâcî Ahmed oğlu Molla Mustafa'nın tereke kaydıdır].

Teke sancağı kazâlarından Antalya kazâsında meskûn Yeni Osmanlû aşiretinden olup bundan akdem vefât iden Hâcî Ahmed oğlu Monlâ Mustafa'nın verâseti zevcesi Ayşe ve sulb-i sağır kerîmesi Hadice ve vâlidesi Edme ve kızı Fâtîma ve karındaşı Musa ve İsa ve Süleyman ve kızkarındaşları Hadice ve Ayşe nâmûnlara münhasır olup verese-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan defteridir.

Fî 25 S. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Deve	4	2400	-
Duru deve	1	150	-

Davar keçi	53	780	-
Sığır inek	2	160	-
İp	27	140	-
Nısf çadır	-	115	-
Keçe	1	30	-
Kilim	1	40	-
Çuval	3	60	-
Çuval-1 sağır	4	120	-
Kırmızı çuval	2	60	-
Kuşak	1	60	-
Hind aynası	1	150	-
Mintan	1	60	-
Sarık	2	30	-
Kutnî entari	1	150	-
Gömlek	2	-	-
Dizlik	2	-	20
Gülmez top	1	50	-
Tesbih	1	10	-
Silahlık ve harbî	-	30	-
Tesbih	1	10	-
Keser	1	10	-
Bıçak	1	15	-
Boyalı ip	1	12	-
Tüfenk	1	100	-
Kahve takımı	-	40	-
Kazan	1	120	-
Bakır	1	30	-
Tencere	1	40	-
Yağ tavası	1	10	-
Çanak	1	10	-
Mertebânî	2	13	-

Sac ve sac ayağı	-	20	-
Hurdavât-1 beytiyye	-	25	-
Cem'-i yekûnü't- tereke	-	-	6170
Minhe'l- ihrâcât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	155	-
Kaydiyye ve sarfiyye ve sâire	-	50	-
Sarrâc Ahmed'de düyûn-1 müsbet	-	35	-
Mesâbeci oğluna	-	25	-
Monlâ İbrahim'e	-	14	-
Bakırcı Zımmiye	-	20	-
Çulha Mehmed'e	-	13	-
Kör Terziye	-	13	-
Semerci Zımmiye	-	7	-
Ispartalı Zımmiye	-	325	-
Çulluoğlu'na	-	40	-
Karındaşı Arâb'a	-	60	-

Solhun oğluna	-	83	-
Hoca'ya	-	20	-
Kassâb Hâcî Ahmed'e	-	20	-
Bâ-vasiyyet techîz ve tekfîne	-	360	-
Abdi oğluna	-	30	-
Cemî'-i yekûnü'l- ihrâc	-	-	1200
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l- verese	-	-	4970
Hisse-i zevce Ayşe	-	621,10	-
Hisse-i sağır kerîmesi Hadice	-	1656,5	-
Hisse-i diğer kerîmesi Fâtıma	-	1656,5	-
Hisse-i ümm	-	828,10	-
Hisse-i ehi Musa	-	51,30	-
Hisse-i ehi İsa	-	51,30	-
Hisse-i ehi Süleyman	-	51,30	-
Hisse-i uht Hadice	-	25,35	-
Hisse-i uht Ayşe	-	25,35	-

[Sayfa]: 27

47

Özet: [Vefat eden Molla Mehmed'e ait tereke kaydıdır].

Antalya kazâsında İki Başlı'da sâkin iken bundan akdem vefât iden Mollâ Mehmed'in verâseti verâseti zevce-i menkûhası Havva ve sulb-i sağîr oğulları Süleyman ve Mehmed ve Mustafa'ya münhasıre olub verese-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le taksîm ve tahrîr olunan terekesi defteridir.

Fî 25 S. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Öküz çift	1	500	-
Kısrak ma'a tay	1	300	-
İki baş tay	1	200	-
İnek	2	200	-
Düğe sığır	2	200	-
Merkeb	1	100	-
Bârgir	1	200	-
Nuhâs	4	60	-
Tava	8	60	-
Hamur leğeni	1	30	-
Hurdâvât	-	30	-
Cem'-i yekûnü't- tereke	-	-	1880
Minhe'l- ihrâcât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	37	-
Kaydiyye ve sâir	-	20	-
Yekûnü'l- ihrâcât	-	-	57
Sahhe'l-bâkî			

li't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	1823
Hisse-i zevce Havvâ	-	227,35	-
Hisse-i ibn-i Süleyman	-	531,17	-
Hisse-i ibn-i Mehmed	-	531,17	-
Hisse-i ibn-i Mustafa	-	531,17	-

48

Özet: [Vefat eden Emine bint-i Mehmed'e ait tereke kaydıdır].

Medîne-i Antalya'da Meydân mahallesinde Olukbaşı nâm mahalde sâkine iken bundan akdem müteveffıye olan Emine bint-i Mehmed nâm hatunun verâseti zevc-i metrûku Mustafa bin Osman nâm kimesne ile zevc-i evvelinde hâsıl ve hâsıla sadriye-i kebîre kızı Hafîze ve 'askeriyede gâib-i 'ani'l-beled sadrî kebîr oğlu İsmail'e münhasıre olduğu lede's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bermûceb-i irâde-i seniyye gâib-i merkûm İsmail'in mâlını bey' ve esmân-ı hâsılasını hıfz û hırâset ve tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den vasî nasb û ta'yîn olunan eniştesinin karındaşı Kiraz Ali nâm kimesne ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bey' ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü's-şer'iyye tevzî' ve taksîm kılınan esmân-ı tereke-i müteveffıye-i mezbûre-i defter-i kassâmdır ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Tahrîren fi'l-yevmü't-tâsî' ve'l-'işrîn şehr-i saferü'l-hayr li-sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Dişi deve	1	650	-
Bey' olunan kısırak	1	180	-
Bey' olunan	1	120	-

'amel-mande koca öküz çift			
Bey' olunan davar öküz	1	400	-
Zevci Mustafa hissesine Acemî davar	1	140	-
Zevci Mustafa hissesine buzağılı sığır	3	270	-
Zevci Mustafa [hissesine] erkek siyah merkeb	1	80	-
İki baş düge	1	50	-
Nakd-i mevcûdesi	-	293	-
Zevci Mustafa hissesine arı kovanı	6	100	-
Poşet	1	-	-
Evân-i nuhâs	9	130	-
Kadayıf tepsisi- tas	1-1	20	-
Su ibriği	1	20	-
Bey' tebâşir tulum	30	45	-
Bey'-i def'a tebâşir	14	20	-
Bey'-i revgan-ı sâde	10	70	-
Bey'-i Sisâm keyl	1,5	125	-

Darı keyl	8,5	60	-
Bey'-i köhne kilim	2	40	-
Bey'-i köhne çuval	5	30	-
[...]ma'a deste	1	40	-
Bakır kuşak	1	200	-
Köhne entari ve sâir	-	13	-
Saban demir ve sâir çift takımı	-	20	-
Kahve takımı ma'ahurdavât-ı menzil	2	20	-
Zevci Mustafa zimmetinde mehri	-	50	-
Yekûn	-	-	3201

[Sayfa]:28

Minhe'l-ihracât	-	-	-
Bâ-vasiyyet techîz ve tekfin ve kefâret	-	400	-
Vasî-i muhtârî Kiraz Ali'ye ücret içûn taksîm iylediği bâ- vasiyyet-i müsbet düge	1	50	-
Süleyman'a düyûn	-	30	-
Tarla ücürâtı	-	40	-

deyni müsbet			
Kara Ali'ye deyn-i müsbet	-	15	-
Zımmiye deyni müsbet	-	15	-
Koca Osman'a düyûnu	-	3	-
Bağcı Yanni düyûnu	-	40	-
Resm-i kısmet	-	80	-
Kaydiyye	-	5	-
Delâliye ve sâire	-	62,5	-
Yekûn	-	-	740
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	2460,5
Hisse-i uhtü'l-mezbûr	-	615,5	-
Hisse-iibneti'l-mezbûre Hafize	-	615,5	-
Hisse-igâibü'l-mezbûr İsmail	-	1230 10	-

49

Özet: [Vefat eden Emine bint-i Mehmed'e ait terekeden, kayıp olan oğlu İsmail'e ait hissenin satıldığı ve ücretlerinin vasisi Kiraz Ali'ye teslim edildiğine dair kayıttır].

Gâib-i merkûm İsmail'in müstakil kendi mâlı olup kimesne hıfzında olmağla ma'rifet-i şer' olunub esmân-ı hâsılası bir vasî-i kayyım yedinde zuhûruna kadar hıfz olunmak enfa' û evlâ olduğundan kıbel-i şer' den vasî-i kayyım nasb olunan bâlâda mezkûrü'l-ism Kiraz Ali ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bi'l-müzâyede bey' ve

esmân-ı hâsılası vasî-i merkûm yedine bi'l-emânet teslîm olunan mâlının kıymetleri beyânı.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[[Toplam] Guruş/pâra
Gâib dışı deve	1	400	-
Öküz çift	1	400	-
Tosun	1	120	-
Buzağılı inek	2	180	-
Merkeb	1	60	-
Sisâm keyl	6,5	125	-
Darı keyl	8,5	60	-
Süt çömleği ve bir sahan	-	15	-
Revğan-ı sâde	5	35	-
Çift takımı saban demiri	-	20	-
Köhne tüfenk ve bıçak ve tabanca	-	35	-
Ma'a yekûn- esmân-ı mâl-ı gâib-i merkûm İsmail	-	-	-
Kendi eşyâ-i muharrere-i mezkûre semeni	-	1450	-
Ber-vech-i bâlâ vâlidesinden isâbet iden	-	1230	-

metrûkât-ı mebî' semeni			
Resm-i 'âdî ve harc-ı kıymet kaimesi ihrâc	120	-	2680
Anar [?] bahâsı deyni	-	40	2560
Tarla ücürâtı deyni	-	40	100
Bağcı Yanni deyni	-	20	2460

İşbu ikibin dörtyüz altmış guruş nukûd olarak vasî ve kayyım-ı mansûbu merkûm Kiraz Ali yedinde ve hıfzında olub emr-i muhâfaza ta'yîn-i şer'î kılındığı işbu mahalle şerh virildi.

50

Özet: [Vefat eden Hâce Mebrûke bint-i Şeyh Yunus'a ait tereke kaydıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbule mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem müteveffıye olan Hâce Mebrûke bint-i Şeyh Yunus nâm hatunun verâseti zevc-i metrûku Davud ile sadrı kebîr oğulları el-Hâcc Hasan ve İsmail'e münhasır olduğu lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra bi'l-cümle verese ma'rifetleri ve talepleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bahâya takdîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'ıyye tevzî' ve taksîm kılınan metrûkât-ı müteveffâ-yı mezbûre defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zıkr olunur. Tahrîren fî evâil-i şehr-i rebî'ü'l-evvel li-sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Beyne'l-verese müşterek mahalle-i	-	2500	-

merkûmede kâin nısf mülk menzil			
Hâcî Hasan'da sîm zarflı direm	65	162,5	-
Hâcî Hasan'da sîm bilezik çift	30	75	-
Hâcî Hasan'dapeşkir	2	30	-
Hâcî Hasan'da Havlû uçkur ve boğça	-	16	-
Hâcî Hasan'da yeni peşkir	1	41	-
Hâcî Hasan'da yorgan döşek	-	100	-
Hâcî Hasan'da Zile kilimi	1	25	-
Hâcî Hasan'da sini	1	50	-
Hâcî Hasan'da def'a sini	1	21	-
Hâcî Hasan'da hamur leğeni	2	18	-
Hâcî Hasan'da tencere	6	150	-
Hâcî Hasan'da kapaklı tas	1	13	-
Hâcî Hasan'da def'a kapaklı tas	1	25	-
Hâcî Hasan'da	10-8	170-300 direm	-

lenger			
Hâcı Hasan'da def'a lenger	2	26	-
Karavana	1	8	-
Bakır balık tavası ma'a tas	-	15	-

[Sayfa]: 29

İsmail'de altun küpe çift	1	210	-
İsmail'de sarı cezve	1	5	-
İsmail'de sarı gömlek	2	65	-
İsmail'de def'a gömlek	2	35	-
İsmail'de peşkir	2	30	-
İsmail'de kaşık deste	1	8	-
İsmail'de sandık	1	25	-
İsmail'de bir kat firâş	-	70	-
İsmail'de seccâde	1	30	-
İsmail'de yasdık	3	17	-
İsmail'de çamaşır leğeni köhne	2	35	-
Kazgan	6	90,5	-
İsmail'de kebîr sini	1	41	-
İsmail'de kapaklı tencere-kapak	2-3	69	-
İsmail'de def'a tencere- kapak	2-2	44	-

İsmail'de su tası	2-10	13	-
İsmail'de kapaklıtuñ sahan	2	30	-
İsmail'de havan ve sarı tas	-	41	-
Merkûm İsmail matlûb	-	150	-
Zevci Davud'dakahve tepsisi-fincan	1-7	20	-
Dâvûd'dasağır sandık	1	10	-
Dâvud'da sofa pişker ve yorğan	-	9	-
Dâvûd'da yazma	1	9	-
Dâvûd'da tahta Sandık	3	22	-
Dâvûd'da kilim	1	26	-
Dâvûd'da yasdık	2	10	-
Dâvûd'da minder-yasdık	1-2	17	-
Dâvûd'da sağır sini	1	25	-
Dâvûd'da leğen ibriği	1	30	-
Dâvûd'da[...]	2	15	-
Dâvûd'da kapaklı tencere-kapak	2-3	55,5	-
Dâvûd'da kadayıf tepsisi	1	14	-
Dâvûd'da çukur sahan-kapak	5-1	2 direm- 42,5	-
Def'a çukur sahan-kapak	5-3	48,30	-

Zevc-i merkûm Davud zimmetinde	-	415	-
Yine merkûm zevc zimmetinde mehir	-	51	-
Kapaklı sahan-kapak	5	4[Şeyh Mehmed'e bey' 70 guruş]	-
Harîr gömlek ve uçkur	2-1	Şeyh Mehmed'e bey' 52 guruş	-
Vasiyyet olub vasî-i muhtârî İtmekçi Mehmed Usta ma'rifetiyle bey' ve sarf olunan sîm kuşak	1	520	-
Yekûn	-	-	5946
Minhe'l-ihracât	-	-	-
Bâ-vasiyyet-i müsbet techîz-i tekfîn ve hayrât-ı sâiresine sîm-i kuşak-ı bahâ	-	520	-
Resm-i kassâmiyye	-	148,5	-
Kaydiyye	-	8,5	-
Delâliye ve sâire	-	43	-
Cemî'-i yekûnü'l-ihracât	-	-	720
Sahhe'l-bâkîli't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	5226
Hisse-i zevci'l-mezbûr Davud-eşyâdan	-	681,5	-

Hisse-i zevci'l-mezbûr Davud-menzilden	-	625	1306,5
Hisse-i ismü'l-mezbûr el-Hâcc Hasan-eşyâdan	-	1022,10	-
Hisse-i ismü'l-mezbûr el-Hâcc Hasan-menzilden	-	927,20	1959,30
Hisse-i ismü'l-mezbûr-eşyâdan	-	1022,10	-
Hisse-i ismü'l-mezbûr-menzilden	-	927	1959,30

51

Özet: [Hâfız İbrahim'e ait bahçenin Ömer ibn-i Mustafa'ya satışına dair hüccet kaydır].

Medîne-i Antalya'da Sûfiler mahallesi ahâlisinden el-Hâcc Hâfız İbrahim ibn-i el-Hâcc Ahmed nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'î şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâcc Ömer ibn-i Mustafa nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb 'akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde mülk ve hakkım olan Tekeci Hâcî Mustafa mahallesinde vâki' bir taraftan Çiğil Hâfız bağçesi ve bir taraftan Hamâmcı Sarı bağçesi ve ba'zen Memiş Efendi ve ba'zen Tatar Osman ve ba'zen Ömer Ağa ve ba'zen kavuşan ve bir taraftan tarîk-i 'âmm ile mahdûd eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir kıt'a bağçemi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfside ve mudâkka ve tağrîr-i gabndan 'ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ve safka-i vâhide ile müşterî-i mezbûr el-Hâcc Ömer'e üçbin guruşa bey' ve temlik ve teslim iylediğimde ol dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz-ı kabûl idüb semeni olan meblağ-ı mezkûr üçbin guruşu bana def' û teslim bendahi yedinden tamâmen ve kâmilten ahz û kabz idüb fîmâ ba'd bağçe-i mahdûd-ı mezkûrda benim aslen ve kat'en 'alâka ve medhalimkalmayub müşterî-i mezbûr el-Hâcc Ömer'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhi olmuşdur. Keyfemâyeşâ mutasarrıf olsun didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vak'a

bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmü's-sâmin min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şühûdü'l-hâl:

Nüfûs Müdüri Süleyman Efendi

Moralı Sâlih Efendi

Gök Mehmed oğlu Hâcî Ali

İmam oğlu Hâcî Ali

Muhzır Mehmed ve gayruhum.

[Sayfa]: 30

52

Özet: [Aslen Mora muhacirlerinden olup vefat eden Emine bint-i Halil Ağa'nın tereke kaydıdır].

Fî'l-asl Mora muhâcirlerinden olup medîne-i Antalya mahallâtından Kızılsaray mahallesinde sâkine iken bundan akdem müteveffıye olan Emine bint-i Halil Ağa nâm hatunun verâseti zevc-i metrûku Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed nâm kimesne ile sadri sağır oğlu Hasan ve sadriye-i sağıre kızı Zeyneb ve babası merkûm Halil Ağa ibn-i Ali ve vâlidesi Hadice bint-i Mahmûd nâmûnlara münhasıre olduğu lede'sş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra verese-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bahâya takdîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzatü'sş-şer'iyye tevzî' ve taksîm kılınan tereke-i müteveffıyye-i mezbûre-i defter-i kassâmıdır kiber-vech-i âtî zikr û beyân olundu. Tahrîren fi'l-yevmü'-tâsi' min şehr-i rebî'ü'l-evvel sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Sırmalı şilte	1	200	-
Selimiye entari	1	250	-
Canfes şalvar	1	100	-
Selimiye kısa	1	25	-

hırka			
Basma entari şalvâr	1	50	-
Def'a basma şalvâr	1	15	-
Tülbend gömlek	1	25	-
Al gömlek	1	-	-
Nakışlı uçkur	4	20	-
Beyâz gömlek	2	20	-
Yazma	-	2	-
Tül [...]	1	15	-
Def'a yazma	1	15	-
Pullu başlık	2	-	-
Çarşab	2	25	-
Sofra peşkiri	1	10	-
Müsta'mel şalvâr	1	5	-
Bakışlı peşkir	2	25	-
Hamâm havlusu	1	-	-
Def'a çarşab	1	15	-
Beyâz şilte yüzü	2	20	-
Cedîd mesh ve müsta'mel çedik	-	15	-
Çamaşır boğçası	5	30	-
Yarım sarı şâl	-	10	-
Basma yasdık yüzü	4	20	-

Basma mak'ad	2	-	-
Kapaklıçorba tası	1	20	-
Leğen ma'a ibrik	-	45	-
Kahve cezvesi	1	-	-
Zarf	8	-	-
Kahve tepsi	1	-	15
Müsta'mel yorgan- Şilte	2-1	120	-
Evân-i nuhâs- kapak	8-16	128	-
Peşmil sandık	1	22	-
Zevci zimmetinde mehr-i müeccelesi	-	500	-
Yine zevci merkûm Hüseyin Efendi mehr-i mu'accelesi	-	500	-
Yekûn	-	-	2315
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Resm-i kısmet	-	58	-
Kaydiyye	-	3	-
Varaka-i bahâ	-	2	-
Kalemiye ve müzâyede ve masârif-i sâire	-	17	-
Cem'-i yekûnü'l-	-	-	80

ihrâcât			
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l- verese	-	-	2235
Hisse-i zevcü'l- merkûm Hüseyin Efendi	-	558,3	-
Hisse-i ebbî'l- merkûm Halil Ağa	-	372,20	-
Hisse-i ümmü'l- mezbûre Hadice	-	372,20	-
Hisse-i ibnü'l- mezbûr sağîr Hasan	-	620,33	-
Hisse-i bintü'l- mezbûre Zeyneb	-	31,16	-

53

Özet: [Vefat eden Emine bint-i Halil Ağa'nın veresesinden küçük olan Hasan ve Zeyneb'in hisselerinin vasileri olan babaları Hüseyin Efendi'de olduğuna dair hüccet kayıdır].

İşbu sağîr-i mezbûr Hasan ve sağîre-i mezbûre Zeyneb'in vâlideleri mütevefiyye-i mezbûreden müntakil ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiyyeleri para-i kesr vasî-i mansûbları babaları merkûm Hüseyin Efendi hıfzında olduğu işbu mahalle şerh virildi.

[Sayfa]: 31

54

Özet: [Vefat eden Hâcî Mehmed Hasan Efendi ibn-i Mehmed'e ait tereke kaydıdır].

Medîne-i Antalya'da Meydân mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem Biemrillahi Teâlâ vefât iden Hâcî Mehmed Hasan Efendi ibn-i Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkası Havva bint-i Mustafa nâm hatun ile kendüden evvel müteveffîye olan sadriye kızının sağîr oğlu Mehmed ibn-i Ahmed Efendi nâm sağîre münhasire olduğu lede's-şer'i'l-enver zâhir ve numâyân oldukdan sonra sağîr-i mezbûrun velîsi babası mûmâ-ileyh Ahmed Efendi ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bahâsı takdîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'îyye tevzî ve taksîm kılınan metrûkât-ı müteveffâ-yı mûmâ-ileyh defter-i kassâmdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Tahrîren fi'l-yevmü's-sâbi' min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Kelâm-ı Kadîm heybesi	-	20	-
Mahalle-i merkûmede kâinbağçede nısf mülk hisse	-	1200	-
Bağçe-i mezkûrda Mehmed 'inde kirası	-	1000	-
Takyeci mahallesinde vâki' bir bâb harâb mülk menzil	-	800	-

Bağ arasında kâin iki evlek bağ	-	300	-
Manavgat kazâsında Kalemler karyesinde Derviş Mehmed nâm kimesnede gars-ı bahâ	-	1000	-
Mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'de bağçe kıymeti	-	1000	-
Kundu karyesinde bârgir	-	200	-
Bağçedde koca kır bârgir ma'a semer	-	250	-
Koca merkeb	1	80	-
Öküz re's	1	120	-
Sağman	1	100	-
Balkan karyesinde tohumlu hinta	10	100	-
şa'îr keyl	5	35	-
Balkan karyesinde öküz çift	1	250	-
Bağçe tütünü	5	15	-
Kebîr sini	1	100	-

Kebîr çamaşır leğeni	1-7	131	-
Müsta'mel abdestlik	1	60	-
Köhne kısa kürek	1	10	-
Def'a köhne abdestlik	1	25	-
Mürettebâtılı sahan	1	15	-
Müsta'mel alaca entari	1	10	-
Kazgan-teşt	1-1	100	-
Câmii şerîfe vakf iylediği Kelâm-ı Kadîm	1	80	-
Keyl kantarı	1	40	-
Arı kovanı	6	60	-
Köhne çevgan	3	30	-
Köhne çuval	1	15	-
Müsta'mel kilim ve seccâde	-	50	-
Tahta sandık	1	15	-
Hurdavat-ı beytiyye	-	50	-
Koca topal kısarak	1	100	-
Haleb kısarak	1	160	-
İki baş tay	1	80	-
Buzağılı sığır	2	160	-
Kısır sığır	30	180	-
Üç baş düge	1	50	-

İki baş düge	1	30	-
Yekûn	-	-	8026
Minhe'l- ihrâcât	-	-	-
Resm-i kısmet	-	200,5	-
Kaydiyye	-	12	-
Varaka-i bahâ	-	4,5	-
Kalemiyye ve delâliye ve sâire	-	58	-
Mehr-i müeccel zevceci'l- mezbûre Havva	-	101	-
Karyesinde kâin kapunun vakf akçesinden rub'	1	100	-
Bağçe-i şâberdi Mehmed'de ücret-i deyni	-	70	-
Papaz oğlu zımmiye deyni	-	251	-
Yekûnü'l- ihrâcât	-	-	797
Sahhe'l-bâkî	-	-	7229
Süls-i vasiyyet- i müsbitesi	-	2409	-
sahhe'l-bâkî taksîm-i beyne'l-verese	-	-	4820
Hisse-i ez-	-	1205	-

zevçetü'l- mezbûre Havva			
Hisse-i ibn sağır Mehmed	-	3615	-

[Sayfa]: 32

55

Özet: [Vefat eden Kıstırğaççıoğlu Hacı Mehmed İbe'ye ait tereke kayıdır].

Medîne-i Antalya'da Ekdir Hasan mahallesi ahâlisinden bundan akdem vefât iden Kıstırğaççı oğlu Hâcî Mehmed İbe nâm müteveffânın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe bint-i Süleyman nâm hatun ile sadri kebîr oğlu Ali ve sağır oğlu İsmail ve sadriye-i sağîre kızları Şerîfe ve Fâtîma'ya münhasîre olduğu lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sağîrûn-ı mezbûrunun tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'eden vasî-i mansûbeleri vâlideleri mezbûre Ayşe Hatun ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bahâya takdîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm kılınan tereke-i müteveffâ-yı mezbûr-ı defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâdî 'aşer min şehr-i saferü'l-hayr li-sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb mülk menzil	-	4500	-
İstanos nâhiyesinde kâin bir bâb mülk menzil	-	1200	-
Erkek kıtâr devesi	14	1000	-
Deveci bârgiri	1	250	-

Merkeb	2	120	-
Türkmen kilimi	1	70	-
Cedîd Mor Tuna kilimi	1	80	-
Tüylü seccâde	6	50	-
Harar çift	6	150	-
Çoğal çift	6	180	-
Köhne çoğal	5-2	70	-
Sarı çedik	5	100	-
Demir kürek sapı	2	30	-
Hatab çakı	2	25	-
[...]	5	25	-
[...] zili	1	60	-
Kebîr alaca	2	70	-
Sini	1	30	-
Evânî-i nuhâs	12	150	-
Su bakırı	1	100	-
Cedîd kutnî yorğan	2	150	-
Çuka abdestlik	-	200	-
'Abâ mintân ve sarık ve köhne entari	-	30	-
Sîm-i zarâif	3	30	-
Köhne kebîr bıçak	1	10	-
Mahiffe çift	1	60	-
Mahiffe kilimi	1	250	-
Tahta sanduk	2	40	-
Nohud keyl	8	80	-
Def'a keyl	6	70	-

Bulğur keyl	1	10	-
Yine	30	40	-
Sağır tahta anbar	1	20	-
Hınta keyl	40	480	-
Şa'ır keyl	15	105	-
Kebîr anbar	1	150	-
Köhne bakır kuşak	1	10	-
Cerreyün	2	20	-
Kahve takımı	1	50	-
Kara güğüm	1	20	-
Kebîr çul	1	30	-
Hurdavât-1 menzil	-	178	-
Nakd-i mevcûd	-	200	-
Hayvânât	-	-	-
Yörük Akdede[de] ana koyun	99	1980	-
Merkûmda kuzu	39	780	-
Kara Ali oğlu Kocabaş'da ana koyun	49	980	-
Kuzu	22	440	-
Def'a kuzulu koyun	1	40	1460
Mollâ Hüseyin'de ana koyun	82	1640	-
Kuzu	55	1100	-
Def'a ana koyun	68	1360	4100
Osman Keto	52	1040	-

oğlunda ana koyun			
Kuzu	35	700	1740
Çirkin Oba'da Sariflerin Şeyh Ali'de ana koyun	126	2520	-
Mamatlar karyesinde Veli Ağa'da kısırak	4	700	-
Merkûmda buzağılı sığır	4	320	-
Yine Mollâ Hüseyin'de dişi deve	1	500	-
Yine Yörük Ak Dede dişi deve	4	2000	-
Merkûmda erkek deve	1	600	-
Merkûm Akdede[de] nakden	-	500	3100
Zimemât	-	-	-
İspartalı Luka zimmîde bâ-tahvîl	5	5350	-
Deveci Arab oğlu Hasan'da bâ-tahvîl	-	3000	-
Yine merkûm Arab Hasan'da ve şerîki Hacı Abdurrahman'da	-	4000	-

bâ-tahvîl deyni			
Çirkin Obalı Salih oğlu Hüseyin'de bâ- tahvîl	-	3000	-
Osman Hoca'da bâ-tahvîl	-	445	-
Çirkin Obalı Şeyh Ali'de bâ- tahvîl	-	703	-
Sarık oğlu Süleyman'da bâ- tahvîl	-	654	-
Konyalı Muhtâr Bekir'de bâ- tahvîl	-	450	-
Moralı Salih'de bâ-tahvîl	-	1150	-
Çirkin Obalı Kabacaların Güli'de bâ- tahvîl	-	5700	-
Bayatlı Kavas'da bâ- tahvîl	-	3500	-
Kürek Köse Mehmed oğlu İsmail'de bâ- tahvîl	-	3740	-
Derviş Hâcî Hasan'da bâ- tahvîl	-	150	-
BağcıSadri	-	1500	-

yedinde			
Zebo oğlu Hâfız'da	-	190	-
Bâzâr Ağası oğlu Hüseyin Beg'de	-	215	-
Kaffar oğlu Ali'de	-	50	-
Boyacı Hasan oğlu Hsan'da	-	10	-
Babalığında	-	5	-
Usta Ahmed'de	-	15	-
Kızında	-	21	-
Deveci İbiş oğlu Osman'da	-	300	-
Arab Hâcı Mehmed[de]	-	95	-
Yörük Mehmed oğlu Ali'de	-	10	-
Sarı Hasan oğlu Osman'a	-	50	-
Merkûmda bağ	4	24	-
Abdülhayy oğlu Mollâ Hüseyin'de	-	450	-
Merkûm'da alaca bahâ ve na'l ve kaltak	2	120	-
Def'a merkûmda koyun ve camış bahâsı	-	440	-
Tonkuş oğlu Ömer'e	-	10	-

Erbaa oğlu Mustafa'ya	-	80,5	-
Kara Ali oğlu Kocabaş'da hınta bahâsı	-	90	-
Def'a merkûmda kınta keyl	4	60	-
Merkûmda pirinç hubûbat bahâsı	-	15	-
Yine merkûmda eski hesâbla bâkî	-	54	-
Merkûmda toklu	7	175	-
Dişi koyun	1-7	210	-
Def'a dişi koyun	5	150	-
Merkûm Kara Ali ma'rifetiyle hınta keyl	10	75	-
Kara Köse oğlunda hınta keyl	5	37	-

[Sayfa]: 33

şarakçı'da hınta keyl	5	37,5	-
Koca Kerim oğlunda hınta keyl	4,5	34	-
Ali Bedir oğlu Kel İsmail'de	-	50	-
Merkûmda bağ kıt'a	2	15	-
Bâlâda muharrer Akdede	-	500	-

zimmetinde yirmi koyun bahâsı			
Merkûmda erkek koyun bahâsı	4	160	-
Merkûmda düge ve kısarak bahâsı	-	800	-
Merkûmda hesâbıyla bâkî	-	200	-
Teke eski yörükünden Adıgüzel oğlu Hasan'da	-	150	-
Merkûmda bağ kıt'a	7	45	-
Mersil oğlu Baba oğlunda	-	40	-
Merkûmda hinta	-	30	-
Bekir'in Koca kızlarda	-	14	-
Yıldıoğlu Deli Namoş'da	-	16	-
Yıldı oğlu Kör Ali'de	-	10	-
Çaycıoğlu Kerim'de	-	78	-
Birâderi Mehmed Ali Hoca'da	-	10	-
Çaycı oğlu İsmail'de	-	15	-
İmâm'in oğlu Beşir'de	-	35	-
Ak Efendi'nin oğlunda	-	50	-

Hâcî İsmail'de	-	145	-
Bacaksız oğlu Gök oğlanda	-	40	-
Seyid oğlu Deli Hüseyin'de	-	40	-
Topal Hüseyin oğlu Mustafa'da	-	235	-
Topal Hasan'ın Süleyman'da	-	24	-
Gök Ali'de	-	30	-
Köse Ali oğlu Ali'de	-	3	-
Mümine'nin oğlu Mehmed'de	-	32	-
Gülsüm'ün oğlu Veli Hüseyin	-	28	-
Ahmed Beg'de	-	40	-
Gökmen oğluİçelli Mustafa'da	-	167,5	-
Heybet oğlu Hüseyin'de	-	100	-
Bayatlı İsa'da	-	431	-
Yine merkûmda hâvit bahâsı	-	50	-
Mamatlar karyesinde Mollâ Osman oğluMollâ Mehmed'de	-	300	-
Mollâ Osman oğlu Akça'da deve bahâsı	-	650	-
Def'a merkûmda	-	100	-
Genç oğlu Veli	-	112,5	-

Ağa'da			
Kara İbrahim'de	-	70	-
Sarı Ahmed'de	-	100	-
Koca Yusuf'da	-	40	-
Koca Ahmed'de bağ	-	245	-
Abdülmelik'de	-	600	-
Çaykenarı'nda Ali Beg'de	-	70	-
Çirkin Oba Hüseyin Kethüdâ'da	-	75	-
Merkûm Hüseyin Kethudâ öküz çift	1	500	-
Serik'de Sarrâclarda Koca Yatak'da	-	750	-
Eminceler'de Ayvaz Beşe oğlu zaviyyesinde	-	170	-
Eminceler'de Mehmed Ali'de	-	130	-
Balkız'da Koca Bıyık oğlu Ali'de	-	480	-
Merkûmda hınta	4	60	-
Dağlıda hınta bahâsı	-	35	-
Merkûmda şa'îr bahâsı	-	45	-
İmâm'da öküz akçesinden	27	100	-
Merkûm İmâm'da sisâm yük	-	100	-

Hınta bahâsı	-	37,5	-
Kara Mehmed Kethudâ	-	40	-
Köse Hasan'da	-	42	-
Koca Ayşe'de	-	79	-
Eski Yörük'de Döndü'nün oğlu Süleyman'da	-	500	-
Akbıyık oğlu Osman'da	-	302	-
Mamatlar'da Üzergi Akça'da tohum hınta	1	100	-
Şa'îr	8	30	-
İmâm'da hınta	25	250	-
Camus öküz re's	1	300	-
Celîl'de hınta	20	200	-
Merkûmda öküz	3	600	-
Merkûmda şa'îr	14	7	-
Yekûn	-	-	81200
Bâ-vasiyyet techîz- i tekfîne	-	1000	-
Resm-i kısmet	-	2030	-
Kaydiyye	-	122	-
Varaka-i bahâ	-	37	-
Kıymet ve delâliye ve masârif-i sâire	-	450	-
Mehr-i müeccel-i zevceti'l-mezbûre Ayşe Hatun	-	500	-
Hâcî Kese Bakır Bezîrgân'a deyn	-	770	-

Ak oğlan zımmiye deyn	-	40	-
Kırmızı oğlu bázirgâna deyn	-	60	-
Tuzcu oğlu İsrani bázirgâna deyn	-	135	-
Denayir oğlu Hoca İsrani'ye deyn	-	525	-
Cem'-i yekûnü'l-ihracât	-	-	5679
Sahhe'l-bâkî li't-taksîmi beyne'l-verese	-	-	75521
Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre	-	9440	-
Hissetü'l-ibnü'l-merkûm kebîr Ali	-	22027	-
Hissetü'l-ibnü'l-merkûm sağır İsmail	-	22027	-
Hissetü'l-bintü'l-mezbûre sağire Şerîfe	-	11013,5	-
Hissetü'l-bintü'l-mezbûre sağır Fâtıma	-	11013,5	-

[Sayfa]: 34

56

Özet: [Vefat eden Avcı Veli Mehmed bin İbrahim'e ait tereke kayıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Bali Beg Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât iden Avcı Veli Mehmed bin İbrahim nâm müteveffânın verâseti zevce-i

menkûha-i metrûkesi Ayşebint-i Abdullah nâm hatun ile sadriye-i kebîre kızı Hadice'ye münhasire olduğu lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra verese-i mezbûretân ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bey' ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm kılınan tereke-i müteveffâ-yı merkûm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olundu. Tahrîren fî'l-yevmü'l-hâdî 'aşer min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/B âb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâr a
Mahalle-i merkûmede vâki' bir bâb mülk menzil	-	1400	-
İstanos nâhiyesinde harâb menzil 'arsası	-	250	-
Kazğan	1	50	-
Çamaşır leğeni	1	50	-
Davar	33	495	-
Fürûht olunan tül	3	60	-
Sini	1	40	-
Kapaklı cedîd tas	1	15	-
Hamur leğeni ve kadayıf tepsisi	1	84	-
Sahan-tağan	2-1	12	-
Köhne güğüm	2	18	-
Fener	1	7	-
Tencere	2	44	-
Köhne çoğal	6	24	-
Harâr	1	-	-
Burma kıl	4	15	-
Köhne demir terâzi	2	10	-
Sac ayağı	1	-	-

İbrik	2	-	-
Kapak	3	3	-
Küçe havlusu	1	25	-
Köhne mahiffe kilimi	1	45	-
Çul	1	18	-
Dimetoka entari	1	22	-
Köhne tahta sanduk	2	7	-
Müsta'mel mahiffe çift	-	20	-
Köhne küçük kilim	-	5	-
Yekûn	-	-	2708
Minhe'l-ihracât	-	-	-
Techîz-i tekfîn	-	100	-
Resm-i kısmet	-	67,5	-
Kaydiyye	-	4	-
Kalemiyye ve delâliye ve sâire	-	23,5	-
Mehr-i zevce-i mezbûre	-	301	-
Yine zevce-i mezbûreye deyni kuşak bahâsı	-	130	-
Deveci oğlu Niyâzi'ye ve vâlideleri Hanîfe Hatun'a deyni	-	230	-
Moralı Tütüncü Ahmed Ağa'ya deyni	-	117	-
Terzi zımmiye deyn	-	34	-
Kassâb Kerîm'e deyn	-	45	-
Kahveci Ali'ye	-	6	-
Kalaycı Ali'ye	-	5	-

Kartop oğlu Hâcî İbrâhim'e deyn	-	50	-
Yanni Kethudâ zımmiyye	-	120	-
Şeyh Bâlî oğlu Abdullah'a	-	45	-
Debbâğ İbrahim ma'rifetiyle[...]duyû nu	-	34	-
Ni'am husûsunda analığına deyn	-	50	-
Cevâhir Mehmed Ali Hâfız'a	-	8	-
Moralı Şaban Ağa'ya	-	20	-
Yörük Hâcî İbrahim'e deyn	-	6	-
Terzi Anton zımmiye	-	14	-
Helvâcî Köse Mehmed'e deyn	-	20	-
Topal Hâcî Hüseyn'e	-	12	-
Ispartalı Mustafa'ya	-	5	-
Gömlekçi Avni'ye	-	22	-
Müteveffânın .. Nuri'ye	-	40	-
Yekûnü'l-ihracât	-	-	1508
Sahhe'l-bâkî li't- taksîm-i beyne'l- verese	-	-	-
Hisse-i ez-zevce Ayşe	-	175	-
Hisse-i el-bint Hadice	-	1025	-

[Sayfa]: 35

57

Özet: [Vefat eden Çeltikçili İbrahim'e ait tereke kayıdır].

Antalya kazâsı Kara Kuyu karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Çeltikçili İbrahim'in verâseti zevce-i metrûkesi Dürdane ve sulbiye-i sağır oğlu Ali ve Mehmed ve Yusuf'a münhasıre olub verâse-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan terekesi defteridir.

Fî 19 Ra. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Mülk menzil	1	300	-
Bağ kıt'a	1	200	-
Merkeb	1	100	-
Sığır ineği	2	200	-
Sütlük	1	50	-
Tüfek	5	60	-
Çuval	2	15	-
İbrik	1	30	-
Döşek-yorğan	-	50	-
Tencere	1	20	-
Çanak	1	10	-
Bulğur keyl	4	50	-
Hınta	20	200	-
Mahsûlünden hınta	20	200	-
Yekûn	-	-	1600
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	40	-
Kaydiyye	-	2	-
Delâliye ve sâire	-	38	-

Yekûnü'l- ihracât	-	-	80
Sahhe'l-bâkî taksîmi beyne'l-verese	-	-	1520
Hisse-i zevce Dürdane	-	190	-
Hisse-i ibn-i Ali	Akçe 1-para 13	443	-
Hisse-i ibn-i Mehmed	Akçe 1-para 13	443	-
Hisse-i ibn-i Yusuf	Akçe 1-para 13	443	-

58

Özet: [Vefat eden Bayrakdar'a ait tereke kaydıdır].

Antalya kazâsı kurâlarından Kara Kuyu karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Bayrakdar'ın verâseti zevce-i menkûhası Rabia ve sulbiye-i sağîre kerîmeleri Ayşe ve Rukiye ve Şerîfe ve oğulları Hüseyin ve Ali ve İbrahim'e münhasır olub verâset-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan terekesi defteridir.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Menzil	1	500	-
Merkeb	1	100	-
Nuhâs tencere	1	20	-
İbrik	1	20	-
Leğen	1	20	-
Tencere	1	20	-
Bakır	2	50	-
Yağ tavası	1	15	-
Tava	1	20	-
Mertüban	2	20	-

İbrik	1	50	-
Sahan	5	30	-
Tencere	1	20	-
Sini	1	50	-
Su tası	-	5	-
Hınta	20	150	-
Çuval çift	-	100	-
Sandık	2	50	-
Dükkân	1	20	-
'araba	1	200	-
Bel	1	5	-
Hamur leğeni	1	50	-
Mertebânî	1	5	-
Tabak takım	1	50	-
Çuval	2	50	-
Tencere	2	20	-
Darı yük	3	80	-
Tohumluk	-	200	-
Hurdavât-1 beytiyye	-	80	-
Yekûnü't- tereke	-	-	1900
Minhe'l- ihrâcât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	47,5	-
Kaydiyye	-	3	-
Sarf ve delâliye	-	29,5	-
Yekûnü'l- ihrâcât	-	-	80

[Sayfa]: 36

Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	1820
Zevce-i mezbûre	-	227	-
Bint-i saġire Ayşe		176 guruş 38 para	-
Bint-i saġire Rukiye	-	176 guruş 38 para	-
Bint-i saġire Şerîfe	-	176 guruş 38 para	-
İbn-i saġir Hüseyin	-	356 guruş 36 para	-
İbn-i saġir Ali	-	356 guruş 36 para	-
İbn-i saġir İbrahim	-	356 guruş 36 para	-

59

Özet: [Vefat eden Havva Hatun'a ait tereke kaydıdır].

Antalya kazâsı Belek karyesinde sâkine iken bundan akdem müteveffiyeye olan Havva Hatun'un verâseti zevc-i metrûku Kadir oġlu Mehmed ve sulb-i saġir oġulları Halil ve Durali ve kerîmesi Habîbe[ye] münhasır olub verâset-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan terekesi defteridir.

Fî 19 Ra. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Deġeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Baġ	1	900	-
Merkeb	1	50	-
Davar	3	60	-
Çanak	2	20	-
Leġen	1	20	-
Mertebânî	1	10	-

Kek[keklik kuşu] kutusu	1	10	-
Cüre	1	10	-
Tencere	1	20	-
Abdest ibriği	1	50	-
Kutnî entari	1	50	-
Yatak takımı	1	50	-
Sandık	1	20	-
Müressem dönüm	1	100	-
Yekûnü't-tereke	-	-	1380
Minhe'l-ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	34,5	-
Delâliye ve kaydiyye ve sâire	-	15,5	-
Yekûnü'l-ihracât	-	-	50
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	1330
Hisse-i zevce	-	332,5	-
Hisse-i ibn-i Halil	-	399	-
Hisse-i ibn-i Durali	-	399	-
Hisse-i bint-i Habîbe	-	399	-

60

Özet: [Vefat eden Kavlak Durmuş'a ait tereke kaydıdır].

Antalya kazâsı kurâlarından Kara Kuyu karyesinde bundan akdem fevt olan Kavlak Durmuş'un verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Rabia ve sulb-i sağîr oğlu Ömer ve sağîre kerîmesi Emine'ye münhasır olub verâse-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan terekesi defteridir.

Fî 21 Ra. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Mülk menzil bâb	1	500	-
Bağ	1	500	-
Merkeb	1	100	-
İnek	1	100	-
'Araba	1	200	-
Çuval	2	50	-
Seccâde	1	25	-
Bez	-	25	-
Tencere	1	20	-
Çanak	1	20	-
Yağ tavası	1	20	-
İbrik	1	20	-
Güğümlü	1	100	-
Tüfek	1	100	-
Harbî	1	100	-
Süt leğeni	1	50	-
Zirâ'atından mahsûl	-	150	-

[Sayfa]: 37

Yekûnü't-tereke	-	-	2100
Resm-i 'âdî	-	-	-
Minhe'l-ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	52,5	-
Kaydiyye	-	3	-
Delâliye ve sâire	-	37	-
Yekûnü'l-ihracât	-	-	92,5
Sahhe'l-bâkî taksîm-i beyne'l- verese	-	-	2008,5
Hisse-izevce	-	251, 2 para	-
Hisse-i ibn	-	1171- 25 para	-
Hisse-i bint	-	525- 33 para	-

61

Özet: [Vefat eden Hâcî İmam Ahmed Efendi'ye ait tereke kayıdır].

Antalya kazâsında Yaka karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Hâcî İmâm Ahmed Efendi'nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Durkadın ve sulb-i sağîr oğlu Abdurrahman ve Mehmed ve sulbiye kerîmeleri Nefise ve kerîmesi Hanım ve Fâtıma'ya münhasıre olub verese-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan terekesi defteridir.

Fî 19 Ra. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb/Cil	[Değeri]	[Toplam]
	d	Guruş/Pâra/Akçe	Guruş/pâra
Mülk menzil bâb	1	500	-
Merkeb	1	100	-
Hınta	30	240	-
Çuval çift	3	80	-
Hınta	20	140	-

Bakar	20	300	-
Bârgir	1	300	-
Kazğan	1	100	-
Kilim	1	60	-
Yatak takım	1	50	-
Kitâb cild	5	100	-
İbrik	1	30	-
Yekûnü't-tereke	-	-	2020
Minhe'l-ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	50,5	-
Delâliye ve kaydiye ve sâire	-	29,5	-
Yekûn	-	-	80
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	1940
Hisse-i zevce	-	242,5	-
Hisse-i ibn Abdurrahman	-	485	-
Hisse-i ibn-i Mehmed	-	485	-
Hisse-i bint Nefise	-	242,5	-
Hisse-i bint Hanım	-	242,5	-
Hisse-i bint Fâtıma	-	242,5	-

62

Özet: [Vefat eden Cafer'e ait tereke kaydıdır].

Antalya kurûlâlarından Kara Diken karyesinde sâkin iken bundan akdem fevt iden Cafer'in verâseti vâlidesi Havva ve kızkarındaşı Fâtıma'ya münhasır olub beyne[l-] verese tahrîr ve taksîm olunan kassâm defteridir.

Fî 19 Ra. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Merkeb	1	200	-
Sığır	4	400	-
Merkeb	1	200	-
Döşek yorğan	-	50	-
Bakır	1	25	-
Süt leğeni	1	100	-
Kazğan	1	100	-
İbrik	1	20	-
Tencere	3	60	-
Çanak	2	20	-
Kahve takımı	-	30	-
Mertebânî	3	30	-
Bıçak	1	30	-
Tabanca	1	20	-
Çuval çift	2	60	-
Çul	1	20	-
Balta bıçak ve ...	-	25	-
Küçük bakır	1	20	-
Nukûd mevcûdu	-	200	-
Hurdavât-1 beytiyye	-	25	-

Yekûnü't-tereke	-	-	1660
------------------------	---	---	-------------

[Sayfa]: 38

Resm-i 'âdî	-	41,5	-
Kaydiyye ve delâliye ve sâire	-	58,5	-
Yekûnü'l-ihrâcât	-		100
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	-		1560
Hisse-i ümm	-	260	-
Hisse-i uht	-	1300	-

63

Özet: [Karantaoğlu Halil'e ait tereke kayıdır].

Antalya kurâlarından Karkın karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Karanta oğlu Halil'in verâseti zevce-i metrûkesi Ümmügülsüm ve oğlu Mustafa ve kerîmesi Emine'ye münhasır olub verâse-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'iyile tahrîr olunan terekesi defteridir.

Fî 19 Ra Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Merkeb	-	100	-
Mülk menzil	1	500	-
Bağçe	1	400	-
Çuval	4	300	-
Hınta	25	200	-
Bakır	12	300	-
İnek	3	80	-

Don	1	50	-
Yorğan- döşek-yasdık	1-11	50	-
Bakır ibrik	-	30	-
Balta	1	5	-
Kahve takımı	1	30	-
'Araba	1	150	-
Yekûnü't- tereke	-	-	2300
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Yekûnü't- tereke	-	-	2300
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	65	-
Kaydiyye ve delâliye ve sâire	-	35	-
Yekûnü'l- ihracât	-	-	100
Sahhe'l-bâkî li'taksîm-i beyne'l-verese	-	-	2200
Hisse-i zevce	-	275	-
Hisse-i ibn-i Mustafa	-	1283 guruş 13 para	-
Hisse-i bint-i Emine	-	641 guruş 27 para	-

64

Özet: [Vefat eden Hızır Ahmed'e ait tereke kaydıdır].

Antalya kazâsı kurâlarından Kemer Ağzı karyesinde sâkin iken Emrillah-i Teâlâ vefât iden Hızır Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife ve kızkarındaşı

Zeliha ve Fâtıma'ya münhasır olub verese-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve taksîm olunan defteridir.

Fî 19 Ra. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Mülk menzil	1	120	-
Bağ	1	100	-
Öküz	1	300	-
Sığır ineği	1	100	-
Koyun	10	200	-
İbrik	1	30	-
Leğen- kapak	1-7	100	-
Bakır	1	20	-
Küçük bakır	1	15	-
Evânî sini	8	112	-
Kebe	1	25	-
Sini	1	20	-
[...]	-	5	-
Balta	1	10	-
Keser	1	5	-
Burğu ve bıçkı	-	20	-
Bel ve sac ve sac ayağı	-	25	-
Kahve takımı	-	35	-
Çuval	2	30	-
Seccâde	1	10	-
Bakır	1	20	-
Çuval çift	2	60	-
Hinta	5	60	-
Zimem-i	-	45	-

alacağı			
Yün çuval	2	30	-
Melez	1	100	-
Yorğan- döşek-yasdık	-	50	-
Çuval	1	20	-
Heybe	1	20	

[Sayfa]: 39

Kilim	1	80	-
Anbar	1	50	-
Tencere	1	50	-
Bıçak	1	30	-
Tabanca	1	50	-
Hınta	18	200	-
Yekûnü't-tereke	-	-	2142
Minhe'l-ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	53,5	-
Kaydiyye	-	3	-
Delâliye ve sâire	-	43,5	-
Düyûn-ı müsbet	-	400	-
Techîz-i tekfin ve ücreti	-	500	-
Mehr-i zevce	-	200	-
Yekûn	-	-	1200
Sahhe'l-bâkî	-	-	942
Hisse-i zevce Şerife	-	235,5	-
Hisse-i uht Zeliha	-	353 guruş 20 para	-
Hisse-i uht Fâtıma	-	353 guruş 10 para	-

65

Özet: [Vefat eden Hâcî Hasan Ağa'ya ait tereke kaydıdır].

Antalya kazâsında Yazır karyesinde bundan akdem vefât iden Hâcî Hasan Ağa'nın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Hasan ve sulb-i kebîr oğlu Salih ve sulbi oğulları Hüseyin ve Mustafa ve Şaban ve Ömer ve Murad ve sulbiye-i kebîre kerîmeleri Ümmühan ve Nazife ve suğra kerîmeleri Hadice ve Ayşe nâmûn ve nâmûnelere münhasır olub verese-i kibâr ve vâsîleri müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin damadı karye-i mezkûr mekânından Süleyman Efendi ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'-i şerîf ile terekesi tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan kassâm defteridir.

Fî 3 R. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb/Dönüm	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pârâ
Öküz çift	1	500	-
Def'a öküz	2	450	-
Davar sağır ve kebir	100	1500	-
Bârgir-tay	2-1	600	-
Merkeb	1	100	-
Deve dürümleri	3	1100	-
İnek	1	100	-
Bağçe dönüm	1	100	-
Bakır kabı	25	350	-
Hınta	60	600	-
Şa'îr	50	200	-
'Anbâr	1	400	-
Gözele damları	6	300	-
Oda damları	4	200	-

Öyük' de değirmen-i dakîk	1	1500	-
Müsta'mel çuval	10	100	-
Çul	3	60	-
Kilim-i müsta'mel	3	90	-
Seccâde	1	20	-
Tüfenk	1	150	-
Tabanca	1	150	-
Bıçak	1	20	-
Saban	4	40	-
Balta nacak	4	40	-
Kantar	1	4	-
Hurdavât-ı beytiyye	-	100	-
Cem'-i yekûnü't- tereke	-	-	8950
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	224	-
Kaydiyye	-	13	-
Varaka-i bahâ-i kassâm	-	8	-
Delâliye ve sâire	-	100	-
Zevcesine nikâh düyûnu	-	250	-
Basmacı	-	978	-

oğlu Nuri'ye			
Duman oğlu Musa'ya	-	500	-
MoralıHalil'i n eytâmlarına	-	220	-
Hatib Sâlih'e	-	70	-
Dalkara'ya ve oğluna	-	40	-
Yekûnü'l- ihrâcât	-	-	2403
Sahhe'l- bâkî li't- taksîm-i beyne'l- verese	-	-	6547
Hisse-i zevce Emine	-	819 guruş 8 para	-
Hisse-i ibn-i Sâlih	-	713 guruş 4 para	-
Hisse-i ibn-i Hüseyn	-	713 guruş 4 para	-
Hisse-i ibn-i Mustafa	-	713 guruş 4 para	-
Hisse-i ibn-i Şaban	-	713 guruş 4 para	-
Hisse-i ibn-i ömer	-	713 guruş 4 para	-
Hisse-i ibn-i Murad	-	713 guruş 4 para	-
Hisse-i bint-i Ümmühan	-	358 guruş 2 para	-
Hisse-i bint-i	-	358 guruş 2 para	-

Nazife			
Hisse-i bint-i Hadice	-	358 guruş 2 para	-
Hisse-i bint-i Ayşe	-	358 guruş 2 para	-

66

Özet: [Tıraşoğlu Süleyman bin Halil'e ait tereke kaydıdır].

Antalya kazâsında Kışla karyesinde bundan akdem vefât iden Tıraşoğlu Süleyman bin Halil'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hafize bint-i Süleyman ve kübra kızları Fâtıma ve suğra kızları Havva ve Emine ve ehhi'l-ebeveyn karındaşı Mustafa bin İbrahim ve kızkarındaşı Ayşe'ye münhasır olduğu verese-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve taksîm olunan defteridir.

Gurre-i Ra. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Kısrak	3	600	-
Öküz	3	750	-
Sığır	4	300	-
Dana	1	25	-
İki baş dana	1	40	-
Tosun	1	150	-
Merkeb ma'asıpa	1	150	-
Erkek sıpa	1	60	-
Erkek merkeb	1	80	-
Koca merkeb	1	30	-
Bağ ma'a bağçe dönüm	3	1600	-
Menzil-i göz	3	1200	-
Ceviz ağacı	7	150	-

Anbar göz	2	150	-
Müşterek olarak menzil hissesi	-	470	-
Kazan ve nuhâs-1 bahâ	-	350	-
[...]	-	31	-
Sini	1	50	-
Güğüm	1	40	-
Al bakır	1	20	-
Bakır-1 kebîr	1	30	-
Çorba tası	1	20	-
Su tası	1	8	-
Hurdavât-1 nuhâs	7,5	155	-
Kilim	2	160	-
Çul	3	150	-
Harar	3	60	-
Çoğal	6	70	-
Kahve takımı	-	20	-
Al bakır	1	15	-
Nakd-i mevcûdu	-	58	-
Yün	-	5	-
Yün ve kıl	-	20	-
Sahan	-	100	-
Bel	-	5	-
Burçak	3	21	-
Hinta	145,5	1740	-
Şa'îr	60	420	-
Darı	10	70	-
Kebe	1	35	-
Sarık	1	15	-

Basma	-	30	-
Entari	1	10	-
Kutnî entari	1	100	-
Sac vebend	-	20	-
Terazi	1	11	-
Kantar	1	15	-
Yağ tavası	-	15	-
Tabanca	1	50	-
Kapu	2,5	12	-
Çuka takımı	1	50	-
Nacak ve balta ve tasma	-	20	-
Sandık	1	10	-
Süt çömleği	-	10	-
Hurdavât-1 beytiyye	-	50	-
Demlik	-	20	-
Taşkesikli Abdullah 'indinde	-	100	-
Yekûnü't- tereke	-		9300
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	233	-
Kaydiyye	-	14	-
Delâliye ve sâire	-	93	-
Mehr-i zevce	-	301	-
Bâ-vasiyyet techîz-i tekfîn	-	580	-
Yekûnü'l-	-	-	1321

ihrâcât			
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	7990
Hisse-i zevce Hafize	-	-	-
Hisse-i bint-i Fâtıma	-	-	-
Hisse-i bint-i Havva	-	-	-
Hisse-i bint-i Emine	-	-	-
Hisse-i bint-i Ayşe	-	-	-
Hisse-i eh Mustafa	-	-	-
Hisse-i uht Ayşe	-	-	-

[Sayfa]: 40

67

Özet: [Vefat eden Fâtıma Hatun bint-i Abdullah'a ait tereke kaydıdır].

Medîne-i Antalya'da Demirci Kara Mehmed Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem Biemrillahi Teâlâ müteveffıye olan Fâtıma Hatun bint-i Abdullah'ın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmadığından tereke-i mevcûdesi cânib-i beytü'l-mâle 'âid olmağla bâ-emr-i 'âlî me'mûr-ı mâl müdîr Koyunlu İsmail Hakkı Efendi ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan tereke-i müteveffıye-i mezbûrenin müfredât defteridir ki ber-vech-i âti zikr û beyân olunur. Tahriren fi'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min şehr-i rebî'ü'l-evvelî li-sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Kazan	1	41,10	
Çarşâb	1	13	-
Hurdavât	-	9	-
[...]	-	5	-
Evân-ı nuhâs	5	85	-
Def'a hurdavât	-	4	-
İpek entâri	-	15	-
[...]	-	50	-
[...]	-	50	-
İstavroz karyesinde Mehmed'de	-	180	-
Bakomi'de	-	50	-
Uncu Mehmed'de	-	50	-
Beşkonaklı Ahmed'de	-	100	-
Yekûn	-	-	652
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	11	-
Delâliye	-	10	-
Deyn-i müsbet-i Mehmed	-	28	-
Sülüs-i vasiyyeti	-	216	-
Yekûn	-	-	265
Sahhe'l-bâkî	-	-	387

68

Özet: [Arab İmâmoğlu Hâcî Hüseyin'e ait tereke kayıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Arab Mescidi mahallesi ahâlîsinden olub bundan akdem vefât iden Arab İmâm oğlu Hâcî Hüseyin nâm müteveffanın verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Aişe ve sulb-i kebîr oğlu Hâcî Ali ve sulbiye-i kebîre kızı Hadice ve sulb-i sağîr oğlu Halîl'e münhasire olub bi'l-cümle terekesi bundan akdem hîn-i vefâtında ma'rifet-i şer'le tahrîr ve defter-i kassâm olunmuş ise de elhâletü hazihi ba'zı terekesinden ve infisâl bulub veresesı 'adâlet vechle iksâm itmemeleri lede'da'vâ tereke-i müteveffâ-yı mezbûrun bi'l-cümle veresesı ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le rü'yet olunan hesâbı defter budur ki ber-vech-i âtî zikr olunur. Tahrîren fi'l-vevmü'l-hâdî 'aşer min şehr-i saferü'l-hayr sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Ber-müceb-i defter-i kassâm-ı 'atîk hisse-i zevce-i mezbûre	-	867 guruş 30 para	-
Mehri	-	201 guruş	1068 guruş 5 para
Lede'l- muhâsebe düyûndan	-	117 guruş 5 para	951 guruş 5 para
Harc-ı muhâsebe	-	31	920
Sahhe'l-bâkî	-	920	-
[...]	-	280	640
Oğlu Hâcî Ali'ye deyn	-	138,5	451,5
Menzilden deyn içün	-	40	411,5

Numan oğlu İbrahim Ağa'ya mezbûrun düyûnu	-	200	211,5
Sağır oğlu Halil'e Antalya İstanos menzilleri semeninden dolayı Hakkı Hoca'dan nakden virilmiş olan	-	211,5	-
Ber-mûceb defter-i kassâm-ı 'atık hisse-i ibn-i kebîr Hâcı Ali	-	2428 guruş 30 para	-
Lede'l- muhâsebe mezbûrûndan sebt iden hissesi	-	326 guruş 20 para	2102
Harc-ı muhâsebe	-	32	-
Sahhe'l-bâkî	-	-	2070
İbn-i kebîr-i merkûm Hâc Ali'nin ahz û kabz iylediği	-	-	-
Bâ-defter-i müfredât	-	1897	-

İstanbul'da bir bâb menzil	-	10450	2347
Ber-vech-i b�l� hissesi	-	2070	277
İşbu ziyâde olan ikiyüz yetmiş yedi guruşun nısfı vâlidesi Ayşe'ye ve nısfı kızkarındaşı Hadice n�m�n hatunlara havâle olundu.	-	-	-
Ber-vech-i defter-i kass�-i 'atık hisse ibn-i sağır Halil	-	2428 guruş 30 para	-
Ba'de'l-muh�be düyûn-ı müsbet iden hissesi	-	326 guruş 30 para	2105 guruş 10 para
Harc-ı muh�be	-	20	2082
Sağır-ı mezbûr Halil'in işbu hissesi mukâbelesinde tahsîs olunan	-	-	-
Antalya menzili	-	900	-
İstanbul menzili	-	550	-

Nakden Hakkı Hoca yedinde	-	672	2082
Ber-mûceb-i defter-i kassâm-ı 'atîk hisse-i bint-i Hadice	-	1214 guruş 15 para	-
Ba'de'l- muhâsebe hissesinden düyûn	-	163 guruş 15 para	1050
Harc-ı muhâsebe	-	10	341
Akdem makbûzu	-	700	341
Menzil kirası düyûnu	-	40	301
Karındaşı Hâcî Ali'den	-	138,5	162,5
Nakden Hakkı Hoca'dan	-	162,5	0

İşbu sağır-i mezbûr Halîl'in ber-vech-i bâlâ hisse-i irsiyesi olan ikibin seksen iki guruşdan yüz otuz iki guruşu nukûd olarak ve Antalya ve İstanos menzilleri 'aynen kibel-i şer'den vasî-i mansûbu Feyzi Abdullah Hoca hıfzında olduğu işbu mahalle şerh virildi. Verese-i kibâr-ı cümle-i merkûm Feyzi Abdullah Hoca'nın zimmetini ibrâ ve iskât-ı hakk iylemiştir.

[Sayfa]: 41

69

Özet: [Hâcî Ahmed veled-i Abdülkadir'in hayriyye tüccarı olduğuna dair berat kaydır].

Tüccâr-ı Hayriyeye Dâir Hâcî Ahmed Ağa'nın Fermân ve Berâtları

Yâverî-i tevfiik-i Bârî ile i'mâr-ı memleket ve tevsî'-i ticâret mutlaka nizâm-ı hâl-i tüccâr ve ri'âyet husûslarına dikkat ve nezâret-i birle bu bâbda iktizâ iden esbâb ve vesâilin istihsâli ve istikmâline mütevakıf û menût ve usûl ve kavâ'id-i düvel ve rûsûm û ayîn-i milel bi'l-ittifâk bu nizâm üzre mütedâvil ve mazbut olarak bu vechle berren ve bahren Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretiyle me'lûf olan ve silk-i tüccâra iştirâk hâhiş ve arzûsunda bulunan ve ehl-i İslâm tüccârının serbestiyet-i ticâretlerini müstelzim olub ba'zı hâlâtın ikmâli envâ'-ı kavâ'id ve menâfi'i mûcib olacağı mukaddemâ nezd-i saltanat-ı seniyyemde tasavvur ve hüsn-i mütâla'a ile tüccâr-ı merkûme haklarında bâ-irâde-i seniyye-i şâhânem te'sîs olunan nizâm iktizâsınca kendülerinin mu'teber ve mütehayyizinden bâ-fermân-ı 'âlî Dersaâdetimde bir nefer şebbender ve iki nefer muhtâr nasb û ta'yîn olunub bunların bir gûna cürm û kabâhetleri tahakkuk itmedikçe 'azl û tebdîl olunmayub sâir berât-ı 'âlî istid'â idenlerin hâl ve keyfiyyetleri ol emirde anların ma'rifetleriyle bi't-taharrî fi nefsi'l-emr ehl-i 'ırz ve dindâr ve beyne't-tüccâr istikâmetle mücerrebü'l-etvâr olduğun ihbâr ve şehâdet iyledikleri sûrette ism ve şöhet ve mahall ve memleket tasrîhiyle virecekleri memhûr ve şehâdetnâmeleri ve ticâret nâzırının takrîriyle ticâret-i mezkûreye me'zûniyetlerini müş'ir yedlerine zikri âtî ticâret şurûtu derciyle berâvât ve ikişer nefer hidmetkârlarına evâmîr-i şerîfem virilmekte ve bunlara tüccâr-ı hayriyye ta'bîr olunarak berâtlü Avrupa tüccârının ve fermânlü hidmetkârlarının nâil oldukları imtiyâz ve emniyyet ve müsâ'ade ve ri'âyet bunların haklarında -ı bilâ istisnâ ve ma'a ziyâde icrâ kılınmakta idüğüne binâen olvechle İslâm tüccârından Antalya'da sâkin râfi'-i tevkî'-i ref'ü's-şân-ı hakanî Hâcî Ahmed veled-i Abdülkadir nâm tâcir berren ve bahren Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretine tâlib ve hâhişger ve kendüsü beyne't-tüccâr müstakîm ve mu'teber idüğü beyânıyla ber-mûceb-i şurût-ı nizâm-ı berât-ı 'âlîşânım i'tâsı tüccâr-ı hayriyyenin şebbender ve muhtârları taraflarından memhûr şehâdetnâme takdîmiyle inhâ ve istid'â olunmuş ve tâcir-i merkûm mu'ayyen olan bin altıyüz guruşu cânib-i ticârethâneye edâ iylemiş olduğun beyânıyla nizâmı vechle berât-ı şerîfem i'tâsı husûsu Ticâret Nezâreti tarafından bâ-takrîr ifâde ve inbâ kılınmış olmağın vech-i meşrûh üzre işbu nişân-ı humâyûnumu virdim ve buyurdum ki ba'de'l-yevm defterlû tüccârdan olub ber-mûceb nizâm işbu hayriye tüccârından hasbe'l-iktizâ biri veyahud hidmetkâr âdemleri bir mahale gitmek murâd idüb şebbender ve muhtârân-ı mûmâ-ileyhimin mehmûr 'arzuhâlleriyile istid'â olundukda ticâret şurûtu derciyle yedlerine yol emirleri virile ve

ashâb-ı berâvât olan tüccârın buldukları mahalde yanlarında bulunmak şartıyla başka başka evâmîr-i şerîfem ile tahsîs kılınan ikişer nefer hizmetkârları işbu imtiyâzâta ‘ayniyle nâil olalar ve işbu zikr olunan iki nefer hizmetkârın biri iktizâ ider ise memâlik-i mahrûsemden mevki‘-i ticâret olan mahalde ikâmete me‘mûr ola ve ashâb-ı berâvâtdan birinin her kimde olur ise olsun mümzâ ve ma‘mûl-ün bih nâme mücebince şehbender ve muhtârları ve esnâfının tevâtüren şehâdetleriyle müsbît matlûbu olarak yedinde olan temessükü hâkime ibrâz iyledikde lede’s-subût matlûbu olan meblağ tahsîl olunub yüzde ikiden ziyâde resm mutâlebe olunmak ve tüccâr-ı merkûmeden birini gerek ehl-i İslâm ve gerek re‘âyâdan birisi li-ecli’t-terâfu‘ mahkemeye veyahud Bâb-ı Âlîmize getürmek murâd iyledikde zâbitân taraflarından tekdîr ile mu‘âmele ve kesr-i i‘tibârını müceb olacak vukû‘ gelmemek şurût-ı nizâmları muktezâsıdan ve ‘ale’l-ıtlâk sunûf-ı tebe‘a hakkında o misillû mu‘âmele vukû‘ bulmaması kavânîn-i cerîde-i müesses iktizâsından olmak hasebiyle zikr olunan tüccâr ve hizmetkârları Ticâret Nezâreti tarafından mübâşir ta‘yîniyle kaldırulub ahar tarafından mübâşir ta‘yîn olunmaya ve habsleri iktizâ ider ide nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ ma‘rifetiyle habs oluna ve bunların ekser-i ticâretleri Frengistan emti‘asına müte‘allik olduğundan gerek müste‘menân ile ve gerek ehl-i İslâm ve millet-i sâireden her kiminle da‘vâ ve nizâ‘ları zuhûr ider ise nezâret-i muşâr-ün-ileyhânın inzimâm-ı re‘y ve şehbender ve muhtârları ve tarafeynden bi‘l-intihâb me‘mûr olacak mu‘teber ve mevsûk tüccâr ma‘rifetleriyle kâ‘ide-i tüccâr üzre ticârethânedeki rü‘yet ve kat‘-ı nizâ‘a mübâderet olunmayub şer‘-i şerîfe mürâca‘atleri lâzım geldikde ahara mahallerde görülmeyüb huzûr-ı şeyhülislâmda şer‘le görülerek

[Sayfa]: 42

fasl oluna ve bundan mâ-‘adâ sâir-gûn umûr ve husûsları ve mevâdd-ı ticârete dâir hesâb ve kitâbları vech-i siyyemâ idhâli ve ihrâcları keyfiyyâtı dahi nezâret-i muşâr-ün-ileyhânın müteferri‘âtından olmak mülâbesesiyle ber-vech-i muharrer tüccâr-ı merkûmenin kâffe-i ahvâline nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ cânibinden ber-vech-i dikkat-i nezâret ve olvechle mesâlih-i vâkı‘aları ma‘rifet-i nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ ile rü‘yet kılına ve müste‘menânın taşrada dört bin akçeden ziyâde olan da‘vâları Asitâne-i Saâdetime havâle olunmak ‘ahidnâmeleri şurûtundan olduğu misillû bunların dahi müste‘menân ile olan nizâ‘ları kezâlik Dersaâdetime havâle kılına ve’l-hâsıl tüccâr-ı merkûmenin kangî devlet tâcirleri ile nizâ‘ları zuhûr ider ise devleteyn beyninde mün‘akid olunan ‘ahidnâmeler şurûtu icrâ olunub bir vakitte hilâfı tecvîz olunmaya ve

tâife-i merkûmenin vechle taht-ı râbıtaya idhâl olunmalarından maksûd ancak ticâretlerine vesîle-i yesâr ve suhûlet olmak kazıyyesine mebnî olduğundan tüccâr-ı merkûmenin diyâr-i ecnebiyeden memâlik-i mahrûseme getürdükleri emti‘a ve eşyâları İngiltere ve Fransa devletleri ve sâir ba‘zı düvel-i muntelhâbe ile muahharan ‘akd olunan olarak yüzde üç ve gayr-ı ez-damga-i reftiye ve rûsûmât-ı sâire birine munzamm olan yüzde iki daha gümrük ve memâlik-i mahrûse-i şâhânem mahsûlatından nakl idecekleri emti‘a ve eşyâ ve erzâkdan mahallinde bâyi‘i tarafından virilecek ‘öşrüyle îcâb iden resm-i damgadan başka ber-mûceb-i ta‘rife-i mezkûre iskelelere hîn-i tenzîlde yüzde dokuz ve dışarı götürdüklerinde yüzde üç reftiye resmi alına ve memâlik-i mahrûse-i şâhâneme mahsûs olub yine memâlik-i padişâhânem derûnunda bey‘ û furûht olunan kâffe emti‘a ve eşyâ ve erzâkın dahi rusûmât-ı mukteziyesi usûl mukarrere vechle bilâ-cevr û ezâte’ diye îfâ kılınan ve tüccâr-ı merkûme dahi bu vechle îcâb iden resm-i gümrüklerini edâ idüb birine ma‘mûl-ün bih edâ tezkiresi aldıktan sonra mükerrer ve ziyâde gümrük taleb ve ahz olunmaya ve eğer gümrük ümenâsı taraflarından ziyâde ve mükerrer gümrük nâmıyla akçeleri alınur ise derhal redd itdirile ve eğer tüccâr-ı merkûmenin içlerinden hâsılât-ı gümrüğe îrâsını mûceb bir gûna hîle ve hud‘aya mütecâsir olan olur ise şebbender ve muhtârları mesûl ve mu‘âtib olalar. O makûle gerek kendüleri hakkındadahi müstehakk olacakları te‘dîbât-ı lâzıme kânûnnâme-i cezâya tatbîkan icrâ olunacağından ana göre tenkîdât-ı mukteziyenin kemâyenbağî îfâsına şebbender ve muhtârân-ı mûmâ-ileyhim taraflarından dahi ihtimâm ve dikkat oluna ve müste‘men tüccârının memâlik-i İslâmiyyeden memnû‘âtdan olmayarak alub vilâyetlerine götürecekleri emti‘a ve eşyâyı bunların dahi bilâ istisnâ berren ve bahren nakl ve ihrâcları câiz ola ve bunlar ticâret-i bahriyeleriçün sefîne tedârik ve inşâ edecek olduklarından hey‘et ve cesâmeti ve Tersâne-i Âmireme merbûtiyeti ve nakl ve ihrâc emti‘a ve eşyâ ve erzâk mâddeleritervîc-i umûr-ı ticâretlerine bi‘l-vucûh mu‘âvenet ve her hâlde himâye ve sıyânet işlemek ol emrde taraf-ı Devlet-i Aliyyemden mergûb olan şebbenderlerin muktezâ-yı me‘mûriyetlerinden olacağına mebnî umûr-ı müşkilelerini anlara îfâde ile tesviye ve tanzîm idüb beyne‘d-devleteyn cârî ve mer‘î olan ‘ahidnâmeler şurûtundan hilâfî hareketden mücânebet işlemeleri hîn-i ‘azîmetlerinde nâzırları tarafından kendülerine ba‘de‘t-tenbîhanlamayub bir gûna uygunsuzluğa mütecâsir oldukları haber alınur ise veyahud haklarında iştikâ vukû‘ bulur ise şikâyet-i vâkı‘a tahkîk olunarak muğâyir ve olduğu takdîrdeyedinde olan berâtının kaydı terkîn ile içlerinden ihrâc oluna veiçlerinde giderekhüs-ni sulûk ve dirâye ve istikâmeti cerbve meşhûd olanlarından münâsiblerinin lede‘l-iktizâ cânib-i Devlet-i Aliyyemden düvel-i

müntehâbe iskelelerindeşebenderlerin me'mûriyetine intihâb ve ta'yîni câiz ola ve tüccâr-ı merkûmeye vülât ve hükkâm ve sâir me'mûrîn ve zâbitân taraflarından hilâf-ı şer'-i şerîf ve muğâyir-i kavânîn-i cedîde-i müessise ta'addî ve rencîde vukû'utecvîz olunmayub matlûb-ı humâyûn-ı ma'delet-makarrdan mulûkânem vechle her hâle himâyet ve sıyânetlerine dikkat oluna ve tüccâr-ı merkûmdan vefât idenlerindükkân ve oda ve sâir emlâkları cânib-i şer'den başkave Ticâret Nezâreti tarafından başka temhîr olunub emvâl-ı metrûke ve emlâk ve 'akâr ve sâir cüz'î ve küllî eşyâ ve nukûdlarına vereseleri mevcûd oldukça cânib-i mîrîden ta'aruz ve temhîr ve zabt olunmaya

[Sayfa]: 43

ve sağîr ve sağîreleri bulunub şer'en tahrîri lâzım gelenlerinden ziyâde resm talebiyle tazyîk itdirilmeyüb ber-muktezâ-yı şer'-i şerîfbeyne'l-verese nezâret-i muşâr-ün-ileyh ma'rifetiyle taksîm itdirile ve sağîr ve sağîre ve gâib ve gâibesi olmayub beyne'l-verese taksîmi murâd olunan tereke dahi bir dürlü cebr ve ibrâz ile tahrîr itdirilmeye ve bu imtiyâz ancak tüccâr-ı merkûme ve fermânîlû hizmetkârlarına mahsûs olub yedinde emri 'âlî olmayan hizmetkâr ve sâir müte'allikâtları haklarında cârî olmaya ve bunların taht-ı râbıtave nizâma idhâlleri mücerred ticâretlerinevüs'at gelmek ve umûr-ı ticâretlerini pürüzsüzce rü'yet idüb her bir umûr ve husûslarında bir gûna uygunsuzluk vukû'a gelmemekgarazından 'ibâret olmağlaiçlerinegaraz-ı fâsidîni icrâ içûn duhûl dâ'iyyesinde olan ahâlî fesâd ve zarûr makûlesi erbâb-ı iktidârdan olsa bile idhâlî bervechle tecvîz olunmayub bi'l-farz hîle ile berât almış bulunur ise lede't-tahkîk berâtı kaydı terkîn ile 'adem-i ihtimâmılarına mebnî şebenderler dahi mesûl ve mu'âteb olalar ve tüccâr-ı merkûmeden vefât idenlerin kebîr oğlu olub da berât almağa tâlib ve şâyân bulunur ise ol dahi silk-i tüccâra idhâl olunarak yedine berât-ı 'âlîşânım i'tâ kılma ve zikr olunan şebender ve muhtârların dahi beyne't-tüccâr cürm û kabâhatleri mütehakkık olur ise Ticâret Nezâreti ma'rifetiyle ihrâc olunarakyedine cümlenin mu'teber ve müntehibi olan ahar münâsibi bâ-emr-i 'âlî nasb û ta'yîn oluna ve tüccâr-ı merkûme dahi haklarında bu vechle erzân kılınan 'inâyet-i 'aliyye ve müsâ'ade-i seniyyemin şükrünü bilüb her hâlde 'ırz ve edebleriyle ticâret iderek tezâyüd-ı 'ömr û devlet ve kıvâm-ı ferr û şevketim da'vâtına iştigâl û muvâzebe iyleyeler. Şöyle bileler 'alâmet-i şerîfeme i'timâd kılalar. Tahrîren fi'l-evâil-i şehri rebî'ülahir sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

70

Özet: [Hayriyye tüccarından Hâcî Ahmed veled-i Abdülkadir'in, Hâmid veled-i Hâcî İbrahim'i hizmetinde istihdam etmek için verdiği istida ve padişahın buna dair Antalya Naibine yazdığı ferman kayıdır].

Fermân Sûreti

Kıdvetü'n-nüvvâb ve'l-müteşerri'in Antalya Nâibi Mevlânâ zîde 'ilmuhu tevki'-i refî'-i hümâyûnum vâsıl olucak ma'lûm ola ki. Berren ve bahren Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâreti itmek üzere Âsitâne-i Saâdet-i Âşiyânemde ve Memâlik-i Mahrûsemden Şâm ve Haleb ve İzmir ve sâir mevki'-i ticâret olan ba'zı mahallerde sâkin ehl-i İslâm tüccârının usûl-ı ticâretleri taht-ı râbîta ve nizâma idhâl olunmak üzere içlerinden bir nefer ve iki nefer muhtâr nasb û ta'yîn kılınarak o misillü Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretiyle me'lûf olan ve bundan böyle izhâr-ı hâhiş ve arzû iden ehl-i İslâm tüccârı yedlerine murâbit imtiyâziye derciyle başka başka berâvât ve ikişer nefer hizmetkârlarına evâmir-i şerîfem i'tâ olunmuş müesses olan nizâmı muktezâsından olmakdan nâşî berâtlû ehl-i İslâm-ı hayriye tüccârından Antalya'da sâkin Hâcî Ahmed veled-i Abdülkadir nâm tâcir Hamîd veled-i Hâcî İbrâhîm nâm bir nefer hizmetinde istihdâm iylemek üzere ber-müceb-i şurût emr-i şerîfim i'tâsını tüccâr-ı merkûmenin şebender ve muhtârları memhûr 'arzuhalleri istid'â iyledikleri Ticâret Nezâreti tarafından bâ-takrîr ifâde ve inbâ olunmuş ve Dîvân-ı Humâyûnumda mahzûziyet-i nişân kaydına mürâca'at olundukda tâcir-i merkûm yedine işbu sene-i mübâreke evâil-i rebî'ülahirinde mufassal ve meşrûh ticâret berâtı i'tâ olunduğu mastûr ve mukayyed bulunmuş olmağın sen ki nâib-i mûmâ-ileyhsin hizmetkâr-ı merkûm Hamîd veled-i Hâcî İbrâhîm tüccâr-ı merkûmun hizmetinde oldukça berât-ı şerîf-i mezkûrlara mutazammin olduğu aynıyle nâil olub târik-i hizmet olduğu hâlde işbu emr-i şerîfim yedinden nez' battâlde hıfz kılınmış ve ber-müceb-i şurût-ı nizâm zâbitân taraflarından tekâlif-i 'örfiyye ve nüzul ve 'avarız ve kasabiye akçesi ve ahar gûnâ mutâlebât-ı zulmiyye ile ta'addî ve rencîde olunmayub her hâlde himâyet ve sıyânet olunmak bâbında sâdır olan işbu fermân-ı 'âlîşânımın mazmûn-ı münîfi üzere 'amel ve hareket iyleyesin. Şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfeme i'timâd kılâsın. Tahrîren fi'l-evâil-i şehri rebî'ü'l-ahir sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

[Sayfa]: 44

[Numara verilmemiş]

Özet: [Hayriyye tüccarından Hâcı Ahmed veled-i Abdülkadir, Hâcı Mehmed veled-i Hüseyin'i hizmetinde istihdam etmek için verdiği istida ve padişahın buna dair Antalya Naibine yazdığı ferman kayıdır].

Fermân-ı Diğer

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müşerri'in Antalya Nâibi Mevlânâ zîde 'ilmuhu tevkî'-i refî'-i humâyûnum vâsıl olacak ma'lûm ola ki. Berren ve bahren Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâreti itmek üzere Âsitâne-i Saâdet-i Aşiyânemde ve memâlik-i mahrûsemenden Şâm ve Haleb ve İzmir ve mevki'-i ticâret olan ba'zı mahallerde sâkin ehl-i İslâm tüccârının usûl-ı ticâretleri taht-ı râbîta ve nizâma idhâl olunmak üzere içlerinden bir nefer şehbender ve iki nefer muhtâr nasb ü ta'yîn kılınarak o misillü Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretiyle me'lûf olan ve bundan böyle izhâr-ı hâhiş ve arzû iden ehl-i İslâm tüccârı yedlerine şarâyit-i imtiyâziye derciyle başka başka berâvât ve ikişer nefer hizmetkârlarına evâmir-i şerîfem i'tâ olunması müesses olan nizâmı muktezâsından olmakdan nâşî berâtlü ehl-i İslâm-ı hayriye tüccârından Antalya'da sâkin Hâcı Ahmed veled-i Abdülkadir nâm tâcir Hâcı Mehmed veled-i Hüseyin nâm bir neferi hizmetinde istihdâm işlemek üzere ber-mûceb-i şurût emr-i şerîfim i'tâsını tüccâr-ı merkûmenin şehbender ve muhtârları memhûr 'arzuhâlleriyle istid'â yiledikleri Ticâret Nezâreti tarafından bâ-takrîr ifâde ve inbâ olunmuş ve Dîvân-ı Humâyûnumda mahzûz-ı nişân kaydına mürâca'at olundukda, tâcir-i merkûm yedine işbu sene-i mübâreke evâil-irebî'ü'l-ahirinde mufassal ve meşrûh ticâret berâtı i'tâ olunduğu mastûr ve mukayyed bulunmuş olmağın sen ki nâib-i mûmâ-ileyhsin hizmetkâr-ı merkûm Hâcı Mehmed veled-i Hüseyin tâcir-i merkûmun hizmetinde oldukça berât-ı şerîf-i mezkûrlara mutazammın olduğu imtiyâzâta ayniyle olub târik-i hizmet olduğu hâlde işbu emr-i şerîfim yedinden nez' ve battâlda hıfz kılınmak ve ber-mûceb-i şurût-ı nizâm zâbitân taraflarından tekâlif-i 'örfiyye ve nüzul ve 'avârız ve kasâbiye akçesive ahar gûna mutâlebât-ı zulmiye ile ta'addî ve rencide olunmayub her hâlde himâyet ve sıyânet olunmak bâbında sâdır olan işbu fermân-ı 'âlîşânımın mazmûn-ı münîfi üzere 'amel ve hareket iylesin. Şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfeme i'timâd kılâsın. Tahrîren fi'l-evâil-i şehri rebî'ü'l-ahir sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

72

Özet: [Hâcî Ahmed veled-i Abdülkadir'in hayriyye tüccarı olduğuna dair beratın Antalya Mahkemesi siciline kaydedilmesine dair ferman kayıdır].

Fermân-ı Diğer

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müteşerri'in Antalya Nâibi Mevlânâ zîde 'ilmuhu tevkî'-i refî'-i hümayûnum vâsıl olacak ma'lûm ola ki. Asitâne-i Saâdet-i Aşiyânemde ve memâlik-i mahrûsemenden mevki'-i ticâret olan ba'zı mahallerde berren ve bahren Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâreti itmek ehl-i İslâm tüccârı ve hizmetkârlarına ba'zı şarâyit-i imtiyâziye derciyle başka başka berâvât ve evâmir-i şerîfem i'tâ olunması müesses olan nizâmı muktezâsından olmakdan nâşî ehl-i İslâm tüccârından Antalya'da sâkin Hâcî Ahmed veled-i Abdülkadir nâm tâcir yedine mufassal ve meşrûh ticâret berâtı i'tâ olunduğu beyânıyla ber-mûceb-i şurût-ı nizâm yedine virilen berât-ı şerîfem Antalya Mahkemesi siciline kayd ü sebt ve mûceb-i muktezâsıyla 'amel ve hareket ve himâye ve sıyânet olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu tüccâr-ı merkûmenin şebender ve muhtârları memhûr 'arzuhâlleriyle istid'â iyledikleri Ticâret Nezâreti tarafından bâ-takrîr ifâde ve inbâ olunmuş olmağla sen ki nâib-i mûmâ-ileyhsin ber-minvâl-i muharrer Avrupa ve Acem ve Hindistan tüccârından olmak üzre tâcir-i merkûme virilen mârrü'z-zikr berât-ı 'âlîşânımı Antalya Mahkemesi siciline kayd ü sebt ve yedinde ibkâ-i birle berât-ı şerîf-i mezkûrda muharrer şurût ve nizâmlar bâbında kemâyenbağî icrâsıyla muğâyir-i şurût berât-ı hâlât-ı tecvîz olunması ve her hâlde tâcir-i merkûmun himâye ve sıyâneti husûslarına i'tinâ ve mübâderet olunmak bâbında sâdir olan işbu fermân-ı 'âlîşânımın mazmûn-ı münîfi üzre 'amel ve hareket iyleyesin. Şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfeme i'timâd kılâsın. Tahrîren fi'l-evâil-i şehri rebî'ül-ahir sene seb' ce sittîn ve mieteyn ve elf.

[Sayfa]: 45

[Numara verilmemiş]

Özet: [İbrâhîm veled-i İsmail'in hayriyye tüccarı olduğuna dair berat kayıdır].

Moralî Hâcî İbrahim'in ve [...] Hayriyeliklerine Dâir

Yâverî-i tevfiq-i Bârî ile i'mâr-ı memleket ve tevsî'-i ticâret mutlaka nizâm-ı hâl-i tüccâr ve ra'yyet husûslarına dikkat ve nezâret-i birle bu bâbda iktizâ iden esbâb-ı vesâilin istihsâli ve istikmâline mütevakıf ü menût ve usûl ve kavâ'id-i düvel ve rûsûm ü ayîn-i milel bi'l-ittifâk bu nizâm üzre mütedâvil ve mazbut olarak bu vechle berren ve

bahren Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretiyle me'lûf olan ve silk-i tüccâra iştirâk-ı hâhiş ve arzûsunda bulunan ve ehl-i İslâm tüccârının serbestiyet-i ticâretlerini müstelzim olup ba'zı hâlâtın ikmâli envâ'-ı kavâ'id ve menâfî'i mûcib olacağı mukaddemâ nezd-i saltanat-ı seniyyemde tasavvur ve hüsn-i mütâla'a ile tüccâr-ı merkûme haklarında bâ-irâde-i seniyye-i şâhâne te'sîs olunan nizâm iktizâsınca kendülerinin mu'teber ve mütehayyizinden bâ-fermân-ı 'âlî Dersââdetimde bir nefer şehbender ve iki nefer muhtâr nasb ü ta'yîn olunub bunların bir gûna cürm ü kabâhetleri tahakkuk itmedikçe 'azl ü tebdîl olunmayub sâir berât-ı 'âlî istid'â idenlerin hâl ve keyfiyetleri ol emirde anların ma'rifetleriyle bi't-taharrî fi nefsu'l-emr ehl-i 'ırz ve dindâr ve beyne't-tüccâr istikâmetle mücerrebü'l-etvâr olduğunu ihbâr ve şehâdet iyledikleri sûretde ism ve şöhet ve mahall ve memleket tasrîhiyle virecekleri memhûr şehâdetnâmeleri ve ticâret nâzırının takrîriyle ticâret-i mezkûreye me'zûniyetlerini müş'ir yedlerine zikr-i âtî ticâret şurûtu derciyle berâvât ve ikişer nefer hizmetkârlarına evâmîr-i şerîfem virilmekte ve bunlara tüccâr-ı hayriyye ta'bîr olunarak berâtlü Avrupa tüccârının ve fermânî hizmetkârlarının nâil oldukları imtiyâz ve emniyyet ve müsâ'ade ve ri'âyet bunların haklarında dahi bilâ istisnâ ve ma'a ziyâde icrâ kılınmakta idüğüne binâen olvechle ehl-i İslâm tüccârından Antalya'da sâkin râfî'-i tevkî'-i ref'ü's-şân-ı hakanî İbrâhîm veled-i İsmail nâm tâcir berren ve bahren Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretine tâlib ve hâhişger ve kendüsü beyne't-tüccâr müstakîm ve mu'teber idüğü beyânıyla ber-mûceb-i şurût ve nizâm berât-ı 'âlîşânım i'tâsı tüccâr-ı hayriyyenin şehbender ve muhtârları taraflarından memhûr şehâdetnâme takdîmiyle inhâ ve istid'â olunmuş ve tâcir-i merkûm mu'ayyen olan bin altıyüz gurus mirisin cânib-i ticârethâneye edâ iylemiş olduğu beyânıyla nizâmı vechle berât-ı şerîfim i'tâsı husûsu Ticâret Nezâreti tarafından bâ-takrîr ifâde ve inbâ kılınmış olmağın vech-i meşrûh üzre işbu nişân-ı humâyûnumu virdim ve buyurdum ki merkûm ba'de'l-yevm defterlü tüccârdan olup ber-mûceb-i nizâm işbu hayriyye tüccârından hasbe'l-iktizâ biri veyahud hizmetkârı âdemleri li-ecli'ticâre bir memleketde murâd idüb şehbender ve muhtârân-ı mûmâ-ileyhimin memhûr 'arzlarıyla istid'â olundukda ticâret şurûtu derciyle yedlerine yol emirleri virile ve ashâb-ı berâvât olan tüccârın buldukları mahalde yanlarında bulunmak şartıyla başka başka evâmîr-i şerîfem ile tahsîs kılınan ikişer nefer hizmetkârları işbu imtiyâzâta 'ayniyle nâil olalar ve işbu zikr olunan iki nefer hizmetkârın biri iktizâ ider ise memâlik-i mahrûsemenden mevki'-i ticâret olan memâlikde ikâmete me'zûn ola ve ashâb-ı berâvâtdan birinin her kimde olursa olsun mûmzâ ve ma'mûl-ün bih temessük mûcebince şehbender ve muhtârları ve esnâfının

tevâtüren şehâdetleriyle müsbet-i matlûbu olarak yedinde olan temessükü hâkime ibrâz iyledikde lede's-subût matlûbu olan meblağ tahsîl olunub yüzde ikiden ziyâde resm mutâlebe olunmaya ve tüccâr-ı merkûmeden biriyleehl-i İslâm ve gerek re'âyâdan birisili-ecli't-terâfu' mahkemeye veyahud Bâb-ı Âlîmize getürmek murâd iyledikde zâbitân taraflarından tekdîr ile mu'âmele ve kesr-i i'tibârını müceb olacak vaz' vukû'a gelmemek şurût-ı nizâmları muktezâsından ve 'ale'l-ıtlâk sunûf-ı tebe'a hakkında o misillü mu'âmele vukû' bulmaması kavânîn-i cedîde-i müesses iktizâsından olmak hasebiyle zikr olunan tüccâr ve hizmetkârları Ticâret Nezâreti tarafından mübâşir ta'yîniyle kaldırılıb ahar tarafından mübâşir ta'yîn olunmaya. Habsları iktizâ ider ise nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ ma'rifetiyle habs oluna ve bunların ekser-i ticâretleri Frengistan emti'asına müte'allik olduğundan gerek müste'menân ile ve gerek ehl-i İslâm ve milel-i sâireden her kiminle da'vâ ve nizâ'ları zuhûr ider ise nezâret-i muşâr-ün-ileyhânın inzimâm-ı re'y ve şebender ve muhtârları ve tarafinden bi'l-intihâb me'mûr olacak mu'teber ve mevkûf tüccâr ma'rifetleriyle kâ'ide-i tüccâr üzre ticârethânedeki rü'yet ve kat'-ı nizâ'a mübâderet olunub şer'-i şerîfe mürâca'atleri lâzım geldikde ahar mahallerde görülmeyüb huzûr-ı şeyhülislâmîde şer'le görölerek vaz' oluna ve bundan mâ-'adâ sâir-i gûn umûr

[Sayfa]: 46

ve husûsları ve mevâdd-ı ticârete dâir hesâb ve kitâbları ve lâ-siyyemâ idhâl ve ihrâcları keyfiyyâtı dahi nezâret-i muşâr-ün-ileyhânın müteferri'ât-ı me'mûriyetinden olmak mülâbesesiyle ber-vech-i muharrer tüccâr-ı merkûmenin kâffe-i ahvâline nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ cânibinden ber-vech-i dikkat-i nezâret ve olvechle masâlih-i vâkı'aları ma'rifet-i nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ ile rü'yet kılına ve müste'menânın taşrada dört bin akçeden ziyâde olan da'vâları Asitâne-i Saâdetime havâle olunmak 'ahidnâmeleri şurûtundan olduğu misillü bunların dahi müste'menân ile olan nizâ'ları kezâlik Dersââdetime havâle kılına ve'l-hâsıl tüccâr-ı merkûmenin kangî devlet tâcirleri ile nizâ'ları zuhûr ider ise devleteyn beyninde mün'akid olan 'ahidnâmeler şurûtu icrâ olunub bir vakitte hilâfitecvîz olunmaya ve tâife-i merkûmenin bu vechle taht-ı râbıtaya idhâl olunmalarından maksûd ancak ticâretlerinevesîle-i yesâr-ı suhûlet olmak kaziyesine mebnî olduğundan tüccâr-ı merkûmenin diyâr-ı ecnebiyeden memâlik-i mahrûsime getürdükleri emti'a ve eşyâdan İngiltere ve Fransa devletleri ve sâir ba'zı düvel-i müntehâbe ile muahharan 'akd olunan ticâret mu'âhdesi ve tanzîm kılınan ta'rifesi vechle hîn-i vürûdunda emriye olarak yüzde üç ve gayr-ı ez damğa-i reftiye ve

rusûmât-ı sâire yerine munzam olan yüzde iki daha resm-i gümrük ve memâlik-i mahrûse-i şâhânem mahsûlünden nakl idecekleri emti'a ve eşyâ ve erzâk mahallinde bâyi'î tarafından virilecek 'öşrüyle îcâb ider resm-i damğadan başka ber-mûcib-i ta'rife-i mezkûre iskelelere hîn-i tenzîlinde yüzde dokuz emriye ve dışarı götürdüklerinde yüzde üç reftiye resmi alına ve memâlik-i mahrûse-i şâhânem mahsûlü olup yine memâlik-i şâhânem derûnunda bey' û furûht olunan kâffe-i emti'a ve eşyâ ve erzâkın dahi rusûmât-ı mukteziyesi usûl-ı mukarrere vechiyle bilâ cevri ezâ te'diye ve ifâ kılına ve tüccâr-ı merkûme dahi bu vechile îcâb iden resm-i gümrüklerini edâ idüb yedine ma'mûl-ün bih edâ tezkiresi aldıklarından sonra mükerrer ve ziyâde gümrük talep ve ahz olunmaya ve eğer gümrük ümenâsı taraflarından ziyâde ve mükerrer gümrük nâmıyla akçeleri alınur ise derhâl redd itdirile ve eğer tüccâr-ı merkûmenin içlerinde hâsılât-ı gümrüğe kesri terakkî îrâsını mûcib bir gûna hîle ve hud'aya mütecâsir olan olur ise şehbender ve muhtârları mesûl ve mu'âteb olalar. O makûlelerin kendüleri hakkında dahi müstehak olacakları te'dîbât-ı lâzime kânûnnâme-i cezâyâ tatbîken icrâ olacağından ana göre takayyüdât-ı mukteziyenin kemâyenbağî îfâsına şehbender ve muhtârân-ı mûmâ-ileyhim taraflarından dahi ihtimâm ve dikkat oluna ve müste'men tüccârının memâlik-i İslâmiyeden memnû'âtdan olmayarak alub vilâyetlerine götürecekleri emti'a ve eşyâyı bunların dahi bilâ istisnâ berren ve bahren nakl ve ihrâcları câiz ola ve bunlar ticâret-i bahriyyeleriçün sefine tedârik ve inşâ idecek olduklarında hey'et ve cesâmeti ve Tersâne-i Âmireme merbûtiyeti ve nakl ve ihrâc emti'a ve eşyâ ve erzâk mâddeleri ittifâk-arâ ile karârgâr olan imtiyâz nizâmına ve resm-i gümrükleri husûsu dahi işbu berâtları şurûtuna tatbîken icrâ olunan ve tüccâr-ı merkûme ve fermânlû hizmetkârlarının vardıkları Frengistan iskelelerinde tervîc-i umûr-ı ticâretlerine bi'l-vucûh mu'âvenet ve her hâlde himâyet ve sıyânet iylemek oralarda taraf-ı Devlet-i Aliyyemden mensûb olan şehbenderlerin muktezâ-yı me'mûriyetlerinden olduğuna mebnî umûr-ı müşkilelerini anlara ifâde ile tesviye ve tanzîm idüb beyne'd-devleteyn cârî ve mer'î olan 'ahidnâmeler şurûtunun hilâfî hareketden mücânebet iylemeleri hîn-i 'azîmetlerinde nâzırları tarafından kendülerine ba'de't-tenbîh ve gelmeyüb bir gûna uygunsuzluğa mütecâsir oldukları haber alınub veyahud haklarında istinkâh vukû' bulur ise şikâyet-ı vâkı'a tahkîk olunarak mukârin-i hakk olduğu takdîrde yedinde olan berâtının kaydı terkîn ile ashâblarından ihrâc oluna ve içlerinde giderek hakk-ı sülûk ve dirâyet ve istikâmeti mücerreb ve meşhûm olanlarından münâsebetlerinin lede'l-iktizâ cânib-i Devlet-i Aliyyemden düvel-i müntehâbe iskelelerinde şehbenderlik me'mûriyetine intihâb ve ta'yîni câiz ola ve

tüccâr-ı merkûmeye vülât ve hükkâm ve sâir me'mûriyete ve zâbitân taraflarından hilâf-ı şer'-i şerîf ve muğâyir-i kavânîn-i cerîde-i müesses ta'addî ve rencîde vukû'u tecvîz olunmayub matlûb-ı hümâyûn-ı ma'delet-makrûn-ı mülûkânem her hâlde himâyet ve sıyânetlerine dikkat oluna ve tüccâr-ı merkûmeden vefât idenlerin

[Sayfa]: 47

dükkân ve oda ve sâir emlâkları cânib-i şer'-den başka ve Ticâret Nezâreti tarafından başka temhîr olunub emvâl-ı metrûke ve emlâk ve 'akâr ve sâir cüzî ve küllî eşyâ ve nukûdlarına vereseleri mevcûd oldukça cânib-i mîriyeme ta'arruz ve temhîr ve zabt olunmaya ve sağîr sağîreleri bulunub şer'an tahrîri lâzım gelenlerinden ziyâde resm talebiyle tazvîk itdirilmeyüb ber-muktezâ-yı şer'-i şerîf beyne'l-verese nezâret-i muşâr-ün-ileyhâ ma'rifetiyle taksîm itdirile ve sağîr ve sağîre ve gâib ve gâibesi olmayub beyne'l-verese takassümü murâd olunmayan tereke dahi bir dürlü cebr ve ibrâm ile temrîr itdirilmeye ve bu imtiyâz ancak tüccâr-ı merkûme ve fermânlû hizmetkârlarına mahsûs olub yedinde emr-i 'âlî olmayan hizmetkâr ve sâir müte'allikâtlarında cârî olmaya ve bunların taht-ı râbîta ve nizâma idhâlleri mücerred ticâretlerine vüs'at gelmek ve umûr-ı ticâretlerini pürüzsüzce rü'yet idüb her bir umûr ve husûslarında bir gûna uygunsuzluk vukû'a gelmemek gazezinden 'ibâret olmağla içlerine garaz-ı fâsidîni icrâ içün duhûl ed'iyyesinde olan ehl-i fesâd ve müzevver makûlesi erbâb-ı iktidârdan olsa bile idhâli ber-vech-i tecvîz olunmayub bi'l-farz hîle ile berât almış bulunur ise lede't-tahkîk berâtı kaydı terkîn ile 'âdem-i ihtimâmlarına mebnî şebender ve muhtârları dahi mesûl ve mu'âteb olalar ve tüccâr-ı merkûmeden vefât idenlerin kebîr oğlu olbâbda berât almağa tâlib ve şâyân bulunur ise ol dahi silk-i tüccâra idhâl olunarak yedine berât-ı 'âlîşânım i'tâ kılına ve zikr olunan şebender ve muhtârların dahi beyne't-tüccâr cürm û kabâhatleri mütehakkık olur ise Ticâret Nezâreti ma'rifetiyle ihrâc olunarak birine cümlelerin mu'teber ve mütehayyizi olan aher-i münâsibi yine bâ-emr-i 'âlî nasb û ta'yîn oluna ve tüccâr-ı merkûme dahi haklarında bu vechle erzân kılınan 'inâyet-i 'aliyye ve müsâ'ade-i seniyyemin şükrünü bilüb her hâlde 'ırz ve edebleriyle ticâret iderek tezâyüd-ı 'ömr û devlet ve kıvâm-ı ferr û şevketim da'vâtına iştigâl û muvâzebe iyleyeler. Şöyle bileler 'alâmet-i şerîfem i'timâd kılalar. Tahrîren fi'l-evâil-i şehri rebî'ü'l-ahir sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

71

Özet: [Hayriyye tüccarından İbrâhîm veled-i İsmail, Mustafa veled-i Ahmed'i hizmetinde istihdam etmek için verdiği istida ve padişahın buna dair Antalya Naibine yazdığı ferman kayıdır].

Fermânı

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müşerri'in Antalya Nâibi Mevlânâ zîde 'ilmuhu tevkî-i refî-i hümayûnum vâsıl olacak ma'lûm ola ki. Berren ve bahren Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâreti itmek üzere Asitâne-i Saâdet-i Âşiyânemde ve memâlik-i mahrûsemden Şâm ve Haleb ve İzmir ve sâir mevki'-i ticâret olan ba'zı mahallerde sâkin ehl-i İslâm tüccârının usûl-ı ticâretleri taht-ı râbîta ve nizâma idhâl olunmak üzere içlerinden bir nefer şehbender ve iki nefer muhtâr nasb ü ta'yîn kılınarak o misillü Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretiyle me'lûf olan ve bundan böyle izhâr hâhiş ve arzû iden ehl-i İslâm tüccârı yedlerine şarâyit-i imtiyâziye derciyle başka başka beravât ve ikişer nefer hidmetkârlarına evâmir-i şerîfem i'tâ olunması müesses olan nizâmı muktezâsından olmakdan nâşî berâtlü İslâm-ı hayriyye tüccârından Antalya'da sâkin İbrâhîm veled-i İsmail nâm tâcir Mustafa veled-i Ahmed nâm bir nefer hizmetinde istihdâm iylemek üzere ber-müceb-i şurût emr-i şerîfim i'tâsını tüccâr-ı merkûmun şehbender ve muhtârları memhûr 'arzuhâlleriyile istid'â iyledikleri Ticâret Nezâreti tarafından bâ-takrîr ifâde ve inbâ olunmuş ve Dîvân-ı Humâyûnumda mahzûz-ı nişân kaydına mürâca'at olundukda tâcir-i merkûm yedine işbu sene-i mübâreke evâil-i rebî'ü'l-evvelde mufassal ve meşrûh ticâret berâtı i'tâ olunduğu mestûr ve mukayyed bulunmuş olmağın sen ki nâib-i mûmâ-ileyhsin hidmetkâr-ı merkûm Mustafa veled-i Ahmed tâcir-i merkûmun hizmetinde oldukça berât-ı şerîf-i mezkûrlara mutazammın olduğu imtiyâzâ aynıyle nâil olub târik-i hidmet olduğu hâlde işbu emr-i şerîfim yedinden nez' ve battâlda hıfz kılınmak ve ber-müceb-i şurût-ı nizâmzâbitân taraflarından tekâlif-i 'örfiyye ve nüzul ve 'avârız ve kasabiye akçesi ve aher gûna metâlibât-ı zulmiye ile ta'addî ve rencîde olunmayub her hâlde himâyet ve sıyânet olunmak

[Sayfa]: 48

bâbında sâdir olan işbu fermân-ı 'âlîşânımın mazmûn-ı münîfi üzere 'amel ve hareket iyleyesin. Şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfeme i'timâd kılâsın. Tahrîren fi'l-evâil-i şehri rebî'ü'l-ahir sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

72

Özet: [Hayriyye tüccarından İbrâhîm veled-i İsmail'in, Mehmed veled-i Abdurrahman'ı hizmetinde istihdam etmek için verdiği istida ve padişahın buna dair Antalya Naibine yazdığı ferman kayıdır].

Kıdvetü'n-nüvvâbü'l-müşerri'în Antalya Nâibi Mevlânâ zîde 'ilmuhu tevkî'-i refî'-i hümâyûnum vâsıl olacak ma'lûm ola ki. Berren ve bahren Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâreti itmek üzere Âsitâne-i Saâdet-i Aşiyânemde ve Memâlik-i Mahrûsemenden Şâm ve Haleb ve İzmir ve mevki'-i ticâret olan ba'zı mahallerde sâkin ehl-i İslâm tüccârının usûl-ı ticâretleri taht-ı râbîta ve nizâma idhâl olunmak üzere içlerinden bir nefer şehbender ve iki nefer muhtâr nasb ü ta'yîn kılınarak o misillü Avrupa ve Acem ve Hindistan ticâretiyle me'lûf olan ve bundan böyle izhâr-ı hâhiş ve arzû iden ehl-i İslâm tüccârı yedlerine şarâyit-i imtiyâziye derciyle başka başka beravât ve ikişer nefer hizmetkârlarına evâmîr-i şerîfem i'tâ olunması müesses olan nizâmı muktezâsından olmakdan nâşî berâtlü ehl-i İslâm-ı hayriye tüccârından Antalya'da sâkin İbrahim veled-i İsmail nâm tâcir Mehmed veled-i Abdurrahman nâm bir neferi hizmetinde istihdâm iylemek üzere ber-mûceb-i şurût emr-i şerîfim i'tâsını tüccâr-ı merkûmenin şehbender ve muhtârları'arzuhâlleriyile istid'â iyledikleri Ticâret Nezâreti tarafından bâ-takrîr ifâde ve inbâ olunmuş ve Dîvân-ı Humâyûnumda mahzûz-ı nişân kaydına mürâca'at olundukda, tâcir-i merkûm yedine işbu sene-i mübâreke evâil-i rebî'ü'l-ahirinde mufassal ve meşrûh ticâret berâtı i'tâ olunduğu mastûr ve mukayyed bulunmuş olmağın sen ki nâib-i mûmâ-ileyhsin hizmetkâr-ı merkûm Mehmed veled-i Abdurrahman tâcir-i merkûmun hizmetinde oldukça berât-ı şerîf-i mezkûrlara mutazammın olduğu imtiyâzâta ayniyle nâil olub târik-i hizmet olduğu hâlde işbu emr-i şerîfim yedinden nez' ve battâlda hıfz kılınmak ve ber-mûceb-i şurût-ı nizâm zâbitân taraflarından tekâlif-i 'örfiyye ve nüzul ve 'avârız ve kasâbiye akçesi ve ahar gûna metâlibât-ı zulmiye ile ta'addî ve rencide olunmayub her hâlde himâyet ve sıyânet olunmak bâbında sâdır olan işbu fermân-ı 'âlîşânımın mazmûn-ı münîfi üzere 'amel ve hareket iyleyesin. Şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfeme i'timâd kılâsın. Tahrîren fi'l-evâil-i şehri rebî'ü'l-ahir sene seb' ve sittîn ve mieteyn ve elf.

[Sayfa]: 49

73

Özet: [Ölen Dolmacıoğlu Ayvaz'ın varisleri arasındaki alacak-verecek ve miras davasına dair hüccet kayıdır].

Medîne-i Antalya'da Baba Doğan mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Dolmacıoğlu Ayvaz'ın kızları şahsları mu'arrefe Desina ve Kires nâmân Nasrâniyyeler medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-vesîka li-ebeveyn karındaşları Kirye zımmî mahzarında da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîh-i hüccetden on iki sene mukaddem hâlik olan babamız mersûm Ayvaz'ın mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir bâb mülk menzili ile eşyâ-i sâiresi şimdiye kadar taksîm olunmayub karındaşımız mersûm zimmetinde kalmağla ma'rifet-i şer'le tahrîr ve taksîm olunmak ve karındaşımız mersûma nakden virmiş olduğumuz üçbin beşyüz guruşa dahi alıvirilmesi matlûbumuzdur deyu ba'de'd-da'vâ ve's-suâl mersûm Kirye zımmî cevâbında menzil-i mezkûru babası müteveffâ-yı mersûmdan hâl-i hayâtında bin gurusu semen-i ile iştirâ ve eşyâ-i sâireden müdde'iyeye-i mersûme nâmânın hisse-i irsiyyelerini [...] birle menzil-i mezkûr şirâen benim mülk ve hakkım olduğunu mukırr û mu'terif olarak hüccetden dokuz sene mukaddem babamız müteveffâ-yı mersûm ve vâlidemiz müteveffâ-yı mersûmenin mîrâs da'vâlarına ve sâir müte'allika 'âmme-i da'vâdan birbirimizin zimmetlerini ibrâ ve ıskât iyledik deyu def' itmekle takrîr-i meşrûhasına mutâbık beyyine taleb olundukda Koca Denayir Çorbacı ve Haco İsteforoz Çorbacı ve Baba Astori ve sâir mazbûtü'l-esâmî çorbacılar meclis-i şer'e hâzırân olub istişhâd olundukda fi'l-hakîka târîh-i hüccetden dokuz sene mukaddem bir huzûrumuzda müdde'iyeye-i mersûmetân Desina ve Kires Nasrâniyyeler karındaşları mersûm ile babaları ve vâlideleri mîrâsına ve menzil ve üçbin beşyüz gurusu da'vâsına ve sâire müte'allika-i 'âmme da'vâdan birbirlerinin zimmetlerini ibrâ ve ıskât iyleyüb müdde'iyeye-i mersûmetânın menzil ve mîrâs ve sâir alub virecekleri olmadığı bizim ma'lûmumuzdur bu vechle şâhidiz ve şehâdet ideriz deyu edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye itmeleriyle ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olub mücebiyle ba'de'l-hükm müdde'iyeye-i mersûmetân bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men'û def' olunduğu mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu. Tahrîren fi'l-yevmü'l-hâdî ve'l-işrîn min şehr-i rebî'ü'l-ahir li-sene seb' ve sittîn ve mieteyen ve elf.

Şuhûdü'l-hâl:

Nâzır-ı Nüfûs Berî Efendi

Tüccârdan Süleymân Efendi
 Arab Hâcî Yusuf Ağa
 Yörükzâde Hâcî Ahmed Ağa
 Denayir oğlu Haco İsterani Çorbacı
 Denayir oğlu Haco Afram Çorbacı
 Bavloz'un karındaşı Kiryakos Çorbacı
 Haço Besme Çorbacı ve karındaşı Arslan ve gayruhum.
 [Sayfa]: 50

74

Özet: [Vefat eden Süllesli Mehmed bin Kara'ya ait tereke kayıdır].

Medîne-i Antalya'da Meydân mahallesinde vefât iden Süllesli Mehmed bin Kara nâm müteveffânın verâseti zevcesi Zeyneb bint-i Mustafa nâm hatun ile sâlifü'z-zikrSülles karyesinde sâkin 'ammisine münhasire olduğu lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra müteveffâ-yı merkûmun gâib-i 'ani'l-beled vârisi 'ammisi merkûmun zuhûruna değin hisse-i irsiyyesini hıfz û hırâsete kibel-i şer'den vasî ve kayyım nasb olunan müteveffâ-yı merkûmun vasî-i muhtârı Yüzbaşı Hâcî Mustafa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bey' ve esmân-ı hâsılası beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm kılınan tereke-i müteveffâ-yı merkûm-ı defter-i kassâmdır ki ber-vech-i âtî zikr û beyân olunur. Tahrîrenfi'l-yevmü't-tâsî' 'aşer min şehri rebî'ü'l-ahir senesitte ve sittîn ve mieteyn ve elf.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Mezkûr Meydân mahallesinde kâin sâkin olduğu menzilin verâsında vâki' harâbe iki göz saz puşîdeli dam	-	250	-

ve bir mikdâr bağçe ‘arsası			
Darı	12	72	-
Hınta	1	13	-
Evân-ı nühâs	13	195	-
Tüfenk	1	40	-
Kahve takımı, bıçak, tabanca	1-1	20	-
Köhne yorğan- yasdık	1-2	30	-
Müsta‘mel çul	-	17,5	-
Sağır müsta‘mel kilim	1	20	-
Köhne don gömlek	-	10	-
Cedîd Dimetoka entâri	-	30	-
Köhne çoğal- harâr	2-2	10	-
Kahve takımı- kapak-cezve	4-2	10	-
Bârgir	1	200	-
Koca öküz çift	1	370	-
Tosun-öküz	1-1	200	-
Köhne eğer	1	25	-
Çift takımı	-	25	-
Hurdavât-1 menzil	-	24	-
Sığır-dana	2-2	250	-
Nükûdu	-	76	-
Köhne yağmurluk	-	30	-

Yekûn	-	-	1917,5
Minhe'l-ihracât	-	-	-
Techîz-i tekfîn	-	70	-
Bâ-vasiyyet salâtiye ve kefâret-i yemîn ve savm	-	300	-
Vâsiyyet-i Meydân Câmii Şerîfe kandil akçesi	-	30	-
Bâ-vasiyyet câmii şerîfe kilim	10	20	-
Bâ-vasiyyet yol hayrâtı	-	20	-
Bâ-vasiyyet Arab Mescidi mahallesinepınar içün su hayrâtı	-	50	-
Bâ-vasiyyetvasî- i muhtârı Hâcî Mustafa'ya	-	60	-
Deyn-i müsbet Felelzâde Ali Efendi'ye	-	150	-
Deyn-i müsbet Kör Ali'ye bittih akçesi	-	105	-
Mehr-i zevce Zeyneb'e	-	51	-
Resm-i kısmet	-	50	-
Kabîr ve Hoca	-	25	-

Mortanalı Hasan Ali'ye deyn	-	105	-
Hüseyin Kahya'ya deyn	-	10	-
Demirci Hüseyin Usta'ya	-	5	-
Hüseyin Çavuş'a	-	12	-
Çamköylü Silo'ya	-	16	-
Karayazıcı oğlu Kerbe'ye	-	412	-
Semerci zımmiye	-	19	-
Mandır'da değirmenci zımmiye	-	10	-
Yekûn	-	-	1475
Sahhe'l-bâkî li't-taksim-i beyne'l-verese	-	-	442,5
Rub' hisse zevce-i mezbûr Zeyneb	-	110 guruş 25 para	-
Mehri	-	51 guruş	161,25
Hisse-i 'amm-i gâib	-	331 guruş 35 para	-
Yüz altmış bir guruş yirmi beş paraya bedel-i zevciyyete virilen mehr	-	-	-

Hınta	1	13	-
Bakır	2	45	-
Darı	6	36	-
Menzil hüccetine virilen	-	30	-
Hurdavât-ı beytiyye	-	24	-
Burçak yük	4	10	-
Yaprak[...] Mehmed'de	-	2	-
Abdullah'dan aldığı	-	10	-

Gâib-i merkûmun üçyüz otuz bir guruş otuz buçuk parasını nükûd olarak zuhûrunda teslîm itmek üzere vasî ve kayyım nasb olunan merkûm Yüzbaşı Hacı Mustaf hıfzında olduğu

Şühûd:

Muhzır Hacı MehmedSarı oğlu Halil Ağa

İsmail Efendi

[Sayfa]: 51

75

Özet: [Vefat eden Emiralioğlu Akça İsmail'e ait tereke kaydıdır].

Antalya kazâsı kurâlarından Varsak karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Emiralioğlu Akça İsmail'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Abdullah ve sulb-i kebîr oğlu Ali ve sulb-i sağîr oğlu Mehmed ve suğrâ kerîmeleri Fâtıma ve Ümmi ve Hadice ve Havva'ya münhasır olub verâse-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve taksîm olunan terekesi defteridir.

Fî 28R. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Deve re's	3	1200	-
Kısrak	1	250	-
Merkeb	1	50	-
Çuval çift	3	30	-
Evân-i nuhâs	-	40	-
Sığır	1	120	-
Kilim ve çul hasır	-	50	-
Cem'-i yekû't-tereke	-	-	1740
Minhe'l- ihrâcât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	43,5	-
Kaydiyye	-	3	-
Varaka-i bahâ	-	1,5	-
Delâliye ve masârif ve sâire	-	41	-
Zevcesine nikâh düyûnu	-	101	-
Düyûn-ı müsbite Hacı Mehmed	-	50	-
Cem'-i yekûnü'l- ihrâcât	-	-	240
Sahhe'l-bâkî li-'t-taksîm-i beyne'l- verese	-	-	1500

Hisse-i bint-i Hadice	-	156 guruş 10 para	-
Hisse-i ibn-i Havva	-	156 guruş 10 para	-

76

Özet: [Vefat eden Bölükbaşı Mehmed'e ait tereke kaydıdır].

Antalya kazâsı kurâlarından Çakırlar karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Bölükbaşı Mehmed'in verâseti sulb-i kebîr oğlu Durmuş ve sağîr oğlu Halil ve sulbiye-i sağîre kızı Havva'ya münhasır olub verâse-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan tereke defteridir.

Fî 3 R. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Karye-i mezbûrda mülk bağçe	1	600	-
Menzil	2	400	-
İnek	1	80	-
Merkeb	1	130	-
Çuval	2	35	-
Tağan	1	10	-
Tencere ve tabak	-	18	-
Gubâr	1	80	-
Bir dönüm bağçe	-	60	-
Yekûn	-	-	1407,5
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	35	-

Kaydiyye ve varaka-i bahâ	-	3,5	-
Delâliye ve sâire	-	26	-
Yekûnü'l-ihracât	-	-	64,5

[Sayfa]: 52

Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	1342,5
Hisse-i ibn-i Durmuş	-	537	-
Hisse-i ibn-i Halil	-	537	-
Hisse-i bint-i Havva	-	268,5	-

77

Özet: [Vefat eden Kara Nebi'ye ait tereke kayıdır].

Antalya kazâsı kurâlarından Çakırlar karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Kara Nebi nâm kimesnenin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Abdullah ve sağîr oğlu Musa ve sulbiye-i sağîre kerîmeleri Şerife ve Ayşe'ye münhasır olup verâse-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'iyle tahrîr ve taksîm olunan tereke defteridir.

Fî 3 Ca. [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Mülk menzil	1	150	-
Merkeb	1	100	-

Çul	-	20	-
Kilim	1	10	-
Çuval çift	1	25	-
Hırâr	1	10	-
Nacak	1	8	-
Bakır kabı	-	50	-
Hurdavât	1	30	-
Yekûnü't- tereke	-	-	403
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	10	-
Kaydiyye ve varaka-i bahâ-i delâliye	-	11	-
Yekûnü'l- ihracât	-	-	21
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l- verese	-	-	403

78

Özet: [Vefat eden Ayşe bint-i Ali'ye ait tereke kaydıdır].

Antalya kazâsı kurâlarından Çakırlar karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Kavâs Mehmed'in zevcesi Ayşe bint-i Ali nâmûnenin verâseti Kavâs Mehmed ve sulbiye-i sağır kerîmesi Fâtıma'ya münhasır olub verâse-i kibâr ma'rifet ve ma'rifet-i şer'iyile tahrîr ve taksîm olunan defteridir.

Fî 3 Câ Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Maymun ağacı	8	200	-
Bakır kabı	-	30	-
Yorğan	-	20	-
Silte yasdık	-	10	-
Zevcesinde nikâh	-	40	-
Yekûnü't- tereke	-	-	300
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	7,5	-
Kaydiyye ve delâliye ve sâire	-	7,5	-
Yekûn	-	-	15
Sahhe'l-bâkî	-	-	285
Hisse-i zevce	-	71 guruş 10 para	-
Hisse-i bint	-	213 guruş 30 para	-

[Sayfa]: 53

79

Özet: [Vefat eden Kaymak Hasan'a ait tereke kaydıdır].

Medîne-i Antalya'da kâin Şeyh Sinan mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât iden Kaymak Hasan'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Meryem ve sulb-i kebîr oğlu Bayram Ali ve sulbiye kerîmeleri Kâmile ve Hadice ve Fâtıma'ya münhasır olub verâse-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'iyile tahrîr olunan tereke defteridir. Ber-vech-i âtî zikr û beyân olundu.

Fî 5 Câ Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb/Kıy met	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâr a
Mahalle-i mezbûrda mülk menzil	-	5000	-
Öküz çift	1	350	-
Merkeb	1	100	-
Hâcı Osman'da arı kovanı	7	105	-
Uzundubar'da arı kovanı	11	165	-
Baş altı terazi elce	28	224	-
Terazi-i ahâr	20	50	-
Tüfenk	-	30	-
Yolcu ipliği	26	182	-
Evân-i nuhâs	7,5	90	-
Ufak sini	2	40	-
Hamâm leğeni	1	15	-
Demir terazi okka	1	20	-
Hamur leğeni	1	25	-
Kazan çamaşur	1-5	60	-
Su kazanı	1-6	60	-
Ufak namâzlık müsta'mel kilim	1	5	-
Müsta'mel	1	80	-

nısf kilimi			
Müsta'mel çul	1-1	12	-
Müsta'mel yorğan	1	10	-
yasdık	1	5	-
Tahta sandık	2	10	-
Müsta'mel çuval	3	15	-
Bulgur keyl	2	25	-
Kantar	1	42	-
Kahve takımı	1	40	-
Dezgâh takımı	1	20	-
Müsta'mel entari-kebe- gömlek-don	1-1-1-1	15	-
At Veli'de alacağı	-	440	-
Kıtır İnci'de alacak	-	110	-
Sutrar zımmîde	-	400	-
Bakkâl Kiraz'da alacak	-	200	-
Ekin ortağında alacak	-	115	-
Ortağında tohum	-	60	-
Yetim kızdan alacağı	-	70	-
Hurdavât	-	30	-

Arı kovanı	42	630	-
Kazan	1	150	-
Yekûnü't- tereke	-	-	9030
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	226	-
Kaydiyye	-	13	-
Delâliye ve sâire	-	80	-
Varaka-i bahâ	-	5	-
Zevcesine nikâh-ı düyûn	-	151	-
Gönüllü Yanni oğlu zımmiye düyûn-i müsbet	-	215	-
Tuzcu oğlu zımmiye	-	31	-
Mollâ İbrahim Ağa'da düyûn-ı müsbet	-	105	-
Şerife Hatun'a düyûn-i müsbet	-	65	-
Balıkçı oğlu Hacı Mahmûd'a deyn	-	150	-
Moralı Yusuf	-	60	-

Ağa'ya deyn			
Yazıcı zımmiye deyn	-	20	-
Papuççu Yusuf'a	-	33	-
Hâcî Mustafa Efendi'ye deyn	-	70	-
Taşahırlı Hâcî Abdurrahman 'a	-	150	-
Kız Marya'nın oğluna deyn	-	220	-
Boyacı Vasil'e deyn	-	136	-
Bâ-vasiyyet techîz-i tekfîne	-	300	-

[Sayfa]: 54

Yekûnü'l- ihrâcât	-		1990
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l- verese	-	-	7540-7040
Hisse-i zevce-i mezbûre	-	885	-
Hisse-i ibn-i Bayram Ali	-	2198-2640	-
Hisse-i bint-i Kâmile	-	1099-1232	-

Hisse-i bint-i Hadice	-	1099-1232	-
Hisse-i bint-i Fâtıma	-	1099-1232	-

80

Özet: [Vefat eden Mustafa bin Abdullah'a ait tereke kayıdır].

Medîne-i Antalya'da Şeyh Sinan mahallesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Mustafa bin Abdullah'ın verâseti zevcesi Hafize ve sulb-i kebîr oğlu Mehmed ve sabiyy oğulları Süleyman ve Mürsel'in ve Turgutlu kasabasında bulunan diğerk zevcesi Zeyneb ve kebîr oğulları Ahmed ve Ali ve askerîde bulunan oğlu Halil'e münhasır olub verese-i kibâr ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan defteridir.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Oğlu Mehmed İstanos'da mülk menzil	1	1650	-
Sîm tüfenk	1	300	-
Sîm tabanca	1	220	-
Sini	1	220	-
Sahân ma'a kapak	-	20 guruş 10 para	-
Balta	1	3 guruş 5 para	-
Yorğan	1	15	-
Kadayıf tepsisi	1	30	-
Sîm zerrâk	5	51-126-7	-
Delle	-	98	-
Çay takımı	-	247	-
[...]	3	4	-
[...]	-	90	-

Leğen	1	60	-
Tombak zerrâk ve kahve ibrikleri	-	25	-
Seccâde	1	45	-
Çul	1	25	-
Çuval kiliim harâr	-	30	-
Çorba tası	-	35	-
Mintân	1	70	-
Topuk zili	-	45	-
Hatab sabanı	-	57	-
Tabanca-bıçak	1-1	70	-
Bakır çanak	1	7,5	-
katrân leğeni	1	7	-
[...]	-	45	-
Abdestlik	1	50	-
Mellâhlık ve [...]	-	1,5	-
Ufak sahân- çorba tası	5-1	55	-
Sac ayağı	3	7,5	-
Çuka parçaları	-	20	-
Silte yasdık	-	-	-
Kilim	1	70	-
Küstüm	-	8 guruş para	-
[...] ve şiş- maşa	-	4	-
Yekûnü't- tereke	-	-	3577
Minhe'l- ihrâcât	-	-	-

Resm-i 'âdî	-	89	-
Kaydiyye	-	5	-
Varaka-i bahâ	-	2,5	-
Delâliye ve sâire	-	70	-
Düyûn-i müsbete Hâcî Ömer Ağa	-	900	-
Debbâğ Hâcî Hasan'ın eytâmlarına	-	600	-
[...] suğraya	-	100	600
Konyalı oğlu eytâmlarına	-	400	-
Mehr-i zevce Hafize	-	300	-
Tuzcu Kâmil'e	-	33	-
Dabaklara	-	64	-
Eğer düyûnu için	-	50	-
Yekûnü'l-ihracât	-	-	2513,5
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	1063,5
Hisse-i zevce Hafize	-	75 guruş 30 para 12 guruş 20 para 63 guruş 10 para	-
Hisse-i zevce Zeyneb	-	75 guruş 30 para 12 guruş 20 para 63 guruş 10 para	-
Hisse-i ibn	-	152 guruş 30 para	-

Mehmed		122 guruş	
Hisse-i ibn-i Süleyman	-	152 guruş 30 para 122 guruş	-
Hisse-i ibn-i Mürsel	-	152 guruş 30 para 122 guruş	-
Hisse-i ibn Ahmed	-	152 guruş 30 para 122 guruş	-
Hisse-i ibn Ali	-	152 guruş 30 para 122 guruş	-
Hisse-i ibn Halil	-	152 guruş 30 para 122 guruş	-
Mesâbeci oğlu Hâcî Mehmed Ağa alacağı	-	30	122

[Sayfa]: 55

81

Özet: [Vefat eden Ali ibn-i el-Hâcc Hüseyin'e ait tereke kayıdır].

Antalya kazâsına tâbi' Murtuna nâhiyesinde Demirler karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Ali ibn el-Hâcc Hüseyin'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmügülsüm bint-i Abdullah ile sulb-i sağîr oğulları Hüseyin ve Ali ve suğrâ kızı Fâtîma'ya münhasır olduğu lede'sş-şer'i'l-enver zâhir ve numâyân oldukdan sonra kable'l-kısmet sağîrân-ı mezbûrândan Hüseyin ve Fâtîma dahi müte'âkiben fevt olub verâsetleri vâlideleri mezbûre Ümmügülsüm ile karındaşları sağîr-i mezbûr Ali'ye inhisârı ba'de't-tahkîk sağîr-i mezbûrun tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den vasî nasb û ta'yîn olunan 'ammisi Monlâ Musa ile el-Hâcc Hüseyin ma'rifet ve ma'rifet-i şer'iyle tahrîr ve ber-vech-i münâsaha tevzî ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrânın defteridir ki ber-vech-i âtî zikr û beyân olunur.

Fî 9 Câ. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Sığır	11	1000	-
Kancık dana	5	250	-
Erkek dana	20	180	-
Buzağı	7	110	-
Bârgir	1	250	-
Erkek deve	2	1000	-
Kancık deve	3	1400	-
Merkeb	1	70	-
Çoğal çift	3	40	-
Bakır kabı	15	225	-
Kazğan	5,5	55	-
Sac	1	10	-
Tabanca	1	80	-
Cezve	1	5	-
Kahve değirmeni	1	15	-
Kilim	2	200	-
Keçe	4	20	-
Bıçak	1	25	-
İp	2	20	-
Yekûnü't- tereke	-	-	4855
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Techîz-i tekfîne	-	30	-
Zevcesine nikâh	-	34	-

Bitli Zımmiye	-	15	-
İnceoğlu		5	-
Arab Ali'ye	-	6	-
Deyn-i müsbet	-	130	-
Gebeş oğlu Halil'e	-	15	-
Karagöz Hasan'a	-	15	-
Kr İbrahim	-	7	-
Debbâğ İbrahim	-	10	-
Beşe'ye	-	6	-
Ala Kavuğ'a	-	7	-
Resm-i 'âdî	-	121	-
Kaydiyye	-	8	-
Delâliye	-	85	-
Yekûnü'l- ihrâcât	-	-	601
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l- verese	-	-	4254
Hisse-i zevce-i mezbûre	-	903	-
Mehr virilen	-	101	1004
Hissesi in virilen kırmızı kayalık deve	-	500	5004
Kazđan	-	55	441
Sığır	2	159	290
Bârgir	-	250	40
İp	-	20	20

Keçe	-	20	0
Hisse-i ibnü'l-mezbûr	-	3346	-

[Sayfa]: 56

[Numara verilmemiş]

Özet: [Vefat eden Yatıroğlu İsmail'e ait tereke kayıdır].

Antalya kazâsı kurâlarından Murtuna'da Demirler karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Yatıroğlu İsmail'in verâseti kebîr kerîmesi Ünzile ve sulbiye-i sağîre kerîmesi Ayşe'ye münhasır olub verâse-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'iyle tahrîr olunan tereke defteridir.

Fî 9 Câ. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Kancık deve	1	600	-
Turûs	1	300	-
Kısrak	2	200	-
Bakır kabı	-	50	-
Kazğan	1	30	-
Tüfenk	1	70	-
Çoğal	1	5	-
Hasır ve çul	-	10	-
Yekûnü't-tereke	-	-	1265
Minhe'l-ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	31,5	-
Varaka-i bahâ	-	1,5	-
Kaydiyye	-	2	-
Delâliye ve	-	20	-

sâire			
Yekûnü'l- ihrâcât	-	-	55
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l- verese	-	-	1210
Hisse-i bint-i kebîr	-	605	-
Hisse-i bint-i sağîr	-	605	-

82

Özet: [Vefat eden Yüzbaşı İbrahim Ağa'ya ait tereke kayıdır].

Medîne Antalya'da Camii Atık mahallesinde sâkin iken bundan akdem Biemrillahi Teâlâ vefât iden Antalya Kalası Topçu yüzbaşılardan Yüzbaşı İbrahim Ağa'nın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine Hanım ve sulb-i sağîr oğlu Süleyman'a ve sulbiye-i sağîre kerîmeleri Samrus ve ve Şefika ve Ayşe'ye münhasır olub taraf-ı şer'-i şerîfden vasî-i muhtâr nasb û ta'yîn olunan kal'a-i merkûme topçu binbaşısı müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin karındaşı Binbaşı Hasan Ağa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese taksîm olunan defter-i kassâmdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur.

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâ b	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Çuval çift	1	25	-
Seccâde	1	150	-
Kilim	1	50	-
Şem'dân	2	50	-
Leğen bakraç	2	70	-

Siyâh cabiye	1	1500	-
Kahve takımı	-	150	-
Menzil kumanyası	-	250	-
Nakden altun	30	650	-
Odada şem'-i müsta'mel	1	50	-
Tütün tabakası	4	10	-
Fener	1	19,5	-
Kilim- nacak takım	2-2	90-300	-
Tepsi	1	50	-
Nargile	1	10	-
Müsta'mel oda döşemesi	-	10	-
Hoşâfkâsesi	-	12 guruş 5 para	-
Tencere	1	19	-
Müsta'minder	1	25	-
Kilim	1	40	-
Çuval	1	25	-
Müsta'mel şimşir	1	11	-
Minder	1	100	-
Leğen ibrik	1	50	-
Fes	1	12	-
Kehribâr takım	1	35	-
Kürek[...silik]	1	125	-
Minder	1	50	-
Bez pantol	2	30	-
Müsta'mel kalçin ve 'askı	-	1,5	-
Trabaza	1	30	-
Bârgir	1	500	-
Kehribâr çubuk	1	285	-

takımı			
İskelede mağazamahlût hınta	131	12272,5	-
Diğer mağaza simid hıntası	14,5	700 [...silik]	-
Kahya oğlu Mihail'de hınta	240	2400	-
İbrahim Beg oğlu Mahmûd Beg'de hınta	50	675	-
Suczâde Osman'da hınta	14-114	1596	-
Suczâde Osman'da	40	240	-
Ramazan'ın Hasan'da sermâye	-	5100	-
Antalyalı Şevket'inNumi'de	-	5500	-
Kâtib Ahmed Efendi'de	-	100	-
Binbaşı Hasan Ağa'da	-	100	-
KunduracıYorgi'de	-	180	-
Hüseyin Beg'de	377	-	-
Hâcı Velizâde Ahmed Ağa'da	-	300	-
Sarrâc Hâcı Mustafa'da	-	50	-
Solaklı İmâm'da sisâm	-		2500
Ber-vech-itahmîl-i	-	4000	-

gavata			
Bağaköylü Serd Ahmed[...silik]	-	650	-
Belek oğlu Ali'de	-	200	-
Hancı oğlu [...silik]	-	10	-
Hinta kirasından dolayı Moralı Hüseyin Ağa'da	-	1189	-
[...silik] Uzun Osman'da	-	125	-
Kavak Osman Hâfız'da	-	200	-
Debbâğ Veli Ağa'da	-	100	-
Kılınç	8	606	-
Kazzâz [...silik]	-	150	-
Topçu mehmed Çavuş'da	-	50	-
Hâkim Efendi'de	-	20	-
Müdü Efendi'de	-	60	-
Cân bâz Hatib oğlu Hâcî [...silik]	-	[silik]	-
Moralı Kör Osman'da	-	50	-
Cezayirli Hâcî Mehmed'de	-	50	-
Yekûnü't-tereke	-	-	54699 guruş 20 para

[Sayfa]: 57

Minhe'l- ihrâcât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	1367,5	-
Kaydiyye	-	82,5	-
Delâliye	-	150	-
Zevcesi Emine Hanım'a düyûn-ı Müsbet	-	2960	-
Yine mezbûreye mum-ı şem'dân bahâsı	-	1000	-
Yine mezbûreye nikâh	-	200	-
Abdülhamid Efendi'ye 'araba bahâsından bâkî	-	650	-
Camcı zımmiye	-	80	-
Cim'e Hekime	-	100	-
Gavata üstadiyesi Uşak'da	-	40	-
Topçu 'askerinde ma'âş	-	3275	-
Tefroz oğluna	-	100	-
Hâmmâl Araba	-	10	-
Deli Mehmed'e düyûn	-	10	-

Hayriyye tüccârı Süleyman Efendi'ye	-	2078,5	-
Çeltikçi Müdürü Mehmed Ağa'ya	-	2827,5	-
Bâ-vasiyyet techîz-i tekfîne	-	3000	-
Yusuf'a rifte hınta kârından	-	500	-
Kunduracı Tokgözoğlu	-	21	-
Cedîd oğlu Hâcî Ali'ye	-	123,10	-
Moralı Yusuf Ağa'ya	-	54	-
Araba bahâsından Moralı Deli Halil'e	-	200	-
Ispartalı Hrambon'da	-	105	-
Kerîmesi Samure'ye	-	500	-
Bordî'ye	-	150	-
Simon Usta	-	40	-
Samon oğlu Vasil'e	-	80 guruş 10 para	-
Varaka-i bahâ	-	29	-
Yekûnü'l- ihrâcât	-	-	19724 guruş 20 para
Sahhe'l-bâkî	-	-	34965

li't-taksîm			
Hisse-i zevce-i mezbûre	-	4371	-
Hisse-i ibn-i Süleyman	-	8741 guruş 6 para	-
Hisse-i bint-i sağîre Samure	-		4370 guruş 23 para
Hisse-i bint-i sağîre Ayşe	-	4370 guruş 23 para	-
Hisse-i bint-i sağîre Şefika	-	4370 guruş 23 para	-
Hisse-i Hasan	-	8741 guruş 6 para	-

[Sayfa]: 58

83

Özet: [Vefat eden Karakoyunlu aşiretinden Ali Kahyaoğlu Mehmed'in tereke kaydır].

Antalya kazâsına tâbi' Karakoyunlu aşiretinden Aşağı Oba karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât eden Ali Kahyaoğlu Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fâtıma bint-i Mustafa ve sulb-i kebîr oğlu Ali ve sağîr oğlu İbrahim ve sulbiye-i kerîmeleri Fâtıma ve Rahime ve Hadice'ye münhasır olub verâse-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'îyle tahrîr olunan tereke defteridir.

Fî 19 Câ. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Erkek deve	1	500	-
Kısrak	2	530	-
Sığır	3	300	-
Dana	1	50	-
Nısf-ı bağ	-	400	-

Yorğan ve yasdık	-	30	-
Çoğal	2	60	-
Kilim seccâde	-	50	-
Bakır kabı	6	50	-
Hurdavât-ı beytiyye	-	60	-
Yekûnü't-tereke	-	-	1900
Minhe'l-ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	47,5	-
Kaydiyye-varaka-i bahâ	-	4,5	-
Delâliye ve masârif ve sâire	-	35	-
Zevcesine nikâh düyûnu	-	101	-
Yekûnü'l-ihracât	-	-	188
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	1712
Hisse-i zevce	-	214	-
Hisse-i ibn-i kebîr Ali	-	408	-
Hisse-i ibn-i sağîr İbrahim	-	428	-
Hisse-i bint-i Fâtıma	-	214	-
Hisse-i bint-i	-	214	-

Rahime			
Hisse-i bint-i Hadice	-	214	-

[Sayfa]: 59

84

Özet: [Vefat eden Karakoyunlu aşiretinden Foturoğlu Halil'in tereke kayıdır].

Antalya kazâsına tâbi' Karakoyunlu aşiretinden Camili karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Foturoğlu Halil'in verâseti zevce-i menkûhası Hadice bint-i Halil ve sulb-i kebîr oğlu Hasan ve sağîr oğlu [...] ve sulbiye kerîmeleri Zeyneb ve Ayşe'ye münhasır olub verâse-i kibâr ma'rifet ve ma'rifet-i şer'iyile tahrîr olunan tereke defteridir.

Fî 20 Câ. [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Deve	1	200	-
Dişi deve	1	450	-
Sağîr durus [?]	2	350	-
İnek dana	5	250	-
Merkeb	1	50	-
Öküz	1	60	-
Bakır kabı	4	60	-
Çoğal	3	20	-
Kilim keçe müsta'mel	-	10	-
Hurdevât-ı beytiyye	-	10	-
Yekûnü't- tereke	-	-	1460
Minhe'l- ihrâcât	-	-	-

Resm-i ‘âdî	-	36,5	-
Kaydiyye	-	2	-
Varaka-i bahâ	-	1,5	-
Delâliye ve sâire	-	20	-
Yekûnü’t-tereke	-	-	60
Sahhe’l-bâkî li’t-taksîm-i beyne’l-verese	-	-	1400
Hisse-i zevce	-	175	-
Hisse-i ibn kebîr Hasan	-	306 guruş 10 para	-
Hisse-i ibn-i kebîr İsa	-	306 guruş 10 para	-
Hisse-i ibn-i Ali	-	306 guruş 10 para	-
Hisse-i bint-i Zeyneb	-	153 guruş 5 para	-
Hisse-i bint-i Ayşe	-	153 guruş 5 para	-

85

Özet: [Vefat eden Karakoyunlu aşiretinden Döleş Ali’nin tereke kaydıdır].

Antalya kazâsına tâbi‘ Karakoyunlu aşiretinden Karanlık karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Döleş Ali’nin verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Mihriban bint-i Abdullah ve sulb-i saġîr oġulları Veli ve İbrahim’e münhasır olup verâse-i kibâr ma‘rifet ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve taksîm olunan tereke defteridir.

Fî 21 Câ. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Erkek deve	3	1100	-
Dişi deve	3	1300	-
İnek	2	130	-
Merkeb	1	80	-
Merkeb	1	80	-
Çoğal	3	20	-
Bakır kabı	5	60	-
Keçe kilim ve yorgan	-	45	-
Hurdavât-ı beytiyye	-	40	-
Yekûnü't- tereke	-	-	2775
Minhe'l- ihrâcât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	69,5	-
Kaydiyye	-	3,5	-
Varaka-i bahâ	-	2	-
Delâliye ve masârif ve sâire	-	45	-
Zevcesine nikâh	-	31	-
Yekûnü'l- ihrâcât	-	-	151
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l-	-	-	-

verese			
Hisse-i zevce	-	328	-
Hisse-i ibn-i sağır Veli	-	1148	-
Hisse-i ibn-i sağır İbrahim	-	1148	-

[Sayfa]: 60

86

Özet: [Vefat eden Karakoyunlu aşiretinden Ali Kahyaoğlu Mehmed'in tereke kaydır].

Antalya kazâsına tâbi' Karakoyunlu aşiretinden Camili karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Süldüroğlu Süleyman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Mehmed ve sulb-i kebîr oğlu Ali ve sulb-i sağır oğlu Hasan ve sulbiye-i kebîre kerîmeleri Rubiye ve Hadice'ye münhasır olub verâse-i kibâr ma'rifet ve ma'rifet-i şer'iyile tahrîr ve taksîm olunan tereke defteridir.

Fî 22 Câ. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Deve	1	300	-
Erkek deve	1	500	-
Durus [?]	1	250	-
Dişi deve	1	300	-
Merkeb	1	100	-
Zahire	8	80	-
Keçe	3	40	-
Çoğal	4	70	-
Keçe	1	25	-
Kilim	2	35	-
Bakır kabı	11	145	-

Hınta	8	80	-
Çoğal	8	80	-
[...]	5	15	-
Menzil	1	300	-
Hurdavât-ı beytiyye	-	60	-
Yekûnü't- tereke	-	-	2375
Minhe'l- ihrâcât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	59,5	-
Varaka-i bahâ	-	2	-
Kaydiyye	-	3,5	-
Delâliye ve masârif ve sâire	-	45	-
Yekûnü'l- ihrâcât	-	-	110
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l- verese	-	-	2265
Hisse-i zevce	-	283	-
Hisse-i ibn-i kebîr Ali	-	535	-
Hisse-i ibn-i sağîr Hasan	-	535	-
Hisse-i bint-i kebîre Rubiye	-	267,5	-
Hisse-i bint-i Hadice	-	267,5	-
Hisse-i ümm	-	377	-

87

Özet: [Vefat eden Kargacıoğlu Hasan'a ait tereke kayıdır].

Antalya kazâsına tâbi' Aşağı Oba karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Kargacıoğlu Hasan'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice bint-i Abdullah ve sulb-i suğrâ kerîmeleri Medine ve Elif'e münhasır olub verâse-i kibâr ma'rifet ve ma'rifet-i şer' iyle tahrîr ve taksîm olunan tereke defteridir.

Fî 18 Câ. Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Erkek deve	2	800	-
Kısrak	2	300	-
Çoğal	2	20	-
Yekûnü'l- ihracât	-	-	1120
Minhe'l- ihracât	-	-	-
Resm-i 'âdî	-	28	-
Kaydiyye- varaka-i bahâ	-	3,5	-
Delâliye ve sâire	-	17	-
Zevcesine nikâh	-	101	-
Yekûnü'l- ihracât	-	-	150
Sahhe'l-bâkî li't-taksîm-i beyne'l- verese	-	-	970
Hisse-i zevce	-	121 guruş 10 para	-

Hadice			
Hisse-i bint-i Medîne	-	424 guruş 15 para	-
Hisse-i bint-i Elif	-	424 guruş 15 para	-

[Sayfa]: 61

88

Özet: [Vefat eden Karakoyunlu aşiretinden Güreşoğlu Osman'a ait tereke kaydır].

Antalya kazâsına tâbi' Karakoyunlu aşiretinden Aşağı Oba karyesinde sâkin iken bundan akdem vefât iden Güreşoğlu Osmân'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmügülsüm bint-i Ali ve sulb-i sağîr oğlu Ali'ye münhasire olub verese-i kibâr ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ile tahrîr olunan tereke defteridir.

Fî 28 Câ Sene [12]67

	Kat/Adedi/Re's	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Kısrak ve tay	2	300	-
Tüfek	1	50	-
Yekûnü't-tereke	-	-	350
Resm-i 'âdî	-	8,5	-
Kaydiye-i varaka bahâ ve delâliye	-	5,5	-
Zevcesine nikâh	-	261	-
Yekûnü't-tereke	-	-	275
Sahhe'l-bâkîli't-taksîm-i beyne'l-verese	-	-	275
Hisse-i zevce-i mezbûre	-	10,33,30	-
Hisse-i ümm	-	241	-

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mahâmîd ve'l-mekârim el-muhtassu bi-mezîd-i 'inâyeti'l-Meliki'd-dâim Rikâb-ı Humâyûn-ı Şâhânem Kapucubaşlarından Teke Muhassılı Şâkir Beg dâme mecduhû ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn'dan Hamîd Sancağı Muhassılı Mehmed zîde mecduhu ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fazâil ve'l-ke'lâm Teke ve sancaklarının hâvî olduğu bi'l-cümle kazâların kuzât ve nuvvâb zîde fazluhum ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mülhakâtıyla Teke ve Hamîd sancaklarında kâin kâffe-i evkâf-ı şerîfenin müdürliği bu def'a 'uhdesine ihâle olunan el-Hâcc Ömer ve sâir a'zâ-yı meclis zîde kadruhum tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki. Mülhakâtıyla Teke ve Hamîd sancakları Evkâf Müdürü ferîk-i evvelin 'azliyle yerine mûmâ-ileyh el-Hâcc Ömer zîde kadruhunun ta'yîni muvâfık-ı irâde-i seniyyem olduğu hâlde vakıf muhâsebesine kayd ile me'mûrluğunu hâvî emr-i şerîfimin ısdârı ve olbâbda sâiresinin icrâsı husûsu mütehayyiz-i ricâl-i Devlet-i Aliyyemden evkâf-ı humâyûnum iftihârü'l-a'lâ ve'l-a'zâm es-Seyyid Ali Rızâ dâme 'uluvvuhu tarafından lede'l-'arz inhâ istîzân olunduğu üzre icâbının icrâsına irâde-i seniyyem şeref-sudûr olmuş ve olbâbda sâdir olan fermân-ı 'âlîşânım mücebince keyfiyyet muhâsebe-i merkûmeye kayd itdirilmiş olmağla mûmâ-ileyhin me'mûriyetini hâvî işbu emr-i 'âlîşânım[...silik] ve irsâl olunmuşdur. İmdi siz ki muhassılınve kuzât ve nuvvâb ve sâir a'zâ-yı meclis-i mûmâ-ileyhimsiz menût-ı emr-i şerîfim ma'lumunuz oldukda, zikr olunan Teke ve Hamîd kazâlarının kâffe-i bi'l-cümle evkâf-ı şerîfe husûsât-ı şurût-ı vakfiyyelerine [silik] mûmâ-ileyhimden müdür-i lâhık[silik] olunacak lâyhâ-i şerîfemde muharrer nizâmâta tevfikân hüsn-i idâre itdirilmesi ve her sene muhâsebeleri görölüb memhûr ve mûmzâ defterleriyle mürettebât-ı hazîne ve harc-ı ferâğve intikâlât ve rusûmât-ı sâire vakt ve jurnalıye hazîne-i evkâf-ı humâyûnuma irsâl ve i'tâ olunması ve selefinin müdür idâresinde bi'l-cümle makbûz ve medfû'unun muhâsebesi bâ-ma'rifet-i şer'-i şerîf meclisçe bi'r-rü'ye defter-i muhâsebesiyle hazîne-i evkâf-ı humâyûnuma tesyâr kılınması ve'l-hâsıl husûsât-ı evkâfının usûl-ı

[Sayfa]: 62

şer' ile on altı bin guruşa ve kahvehâne-i mezkûr dahi cemî'-i tevâbi' ve levâhık ve kâffe-i menâfi' ve murâfık ile tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfsideden 'ârî

bey'-i bâ't-ı sahîh-i şer'î ile altı bin yüz guruşa müvekkil-i mersûm içün vekîli mersûmHace Dimitri'ye bi'l-vesâye ve bi'n-nezâre bey' ve temlik ve teslim iylediğimizde oldahi ber-vech-i muharrer bi'l-vekâle iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl iyledikten sonra min haysü'l-mecmû' semeni olan meblağeyn-i mezkûreyni yirmi ikibin yüz guruşu müşterî-i mersûm Hacesava'nın mecnûn-ı mûmâ-ileyh el-Hâcc İbrahim Efendi'nin zimmetinde olub tahsiline emr-i sâmi sâdır olan alacak hakkına vesâyetimiz ve nezâretimiz hasebiyle nikât ve mahsûb iylediğimizde oldahi ber-minvâl-i muharrer makâss ve kabûl itmekle bizler kiremithâne-i mezkûr ve kahvehâne-i mezbûr semenleri mutâlebesinde müvekkil-i mersûm ... ve vekîl-i mersûmHace Sava'nın ve vekîlleri Dimitri'nin zimmetlerini bi'l-vesâye ve bi'n-nezâre ibrâ ve ıskât iyledik. Fimâba'd zikr olunan kiremithânede ve kahvede bizim ve mûmâ-ileyh el-Hâcc İbrahim Efendi'nin aslâ ve kat'en 'alâka ve medhalimiz kalmayub müvekkil-i mersûm Hacesava'nın mülk-i müşterâyı sahîhi ve hakk-ı sarîhi olmuştur. Keyfemâyeşâ ve yahtar mâlik ve mutasarrıf olsun didiklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'îmâ-huve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fî 15 Râ Sene [12]67

90

Özet: [Akıl sağlığı bozulan Çerîzâde el-Hâcc İbrahim Efendi'ye ait bazı emlakın, vasisi tarafından, Marina bint-i Yorgi'ye satıldığına dair hüccet kayıdır].

Medîne-i Antalya ahâlîsinden ve hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn'dan Çerîzâde el-Hâcc İbrahim Efendi ibn-i Halîl nâm kimesneye bundan akdem cünûn 'ârıza olmağla bâ-irâde-i seniyye tesviye-i umûruna kibel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'iyye vasî nasb û ta'yîn olunan karındaşı Yusuf Ağa ibn-i Halîl ve nâzırını Kiziroğlu Hüseyin Efendi ibn-i Hâcî Ali nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûr mütemekkinlerinden Hacesalye zevcesi şahsı ta'rîf-i şer' ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-rakîm Marina bint-i Yorgi nâm Nasrâniyye tarafından zikr-i âtî şirâda vekîl vekâleti ber-nehc-i şer'î sâbit olan mersûmenin zevci mersûm Hoca İlyaz veled-i Kostandi nâm bâzîrgân muvâcehesinde her biri bi'l-vesâye ve bi'n-nezâre ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb vasisi ve nâzırını olduğumuz mecnûn-ı mûmâ-ileyh el-Hâcc İbrahim Efendi'nin düyûn-ı kesîresi olduğundan düyûn-ı sahîhasına vefâ idecek mikdârının emvâl ve emlâkından bey' ve edâ-i deyn olunmasına hâvî şeref-sadr iden emirname-i sâmi-i hazret-i vekâlet-penâhîye imtisâlen kibel-i şer'den yedimize virilen izn-i hüccet mantûkunca sûk-ı sultânîde münâdî yediyle nidâ ve müzâyede olunan emlakından olub

medîne-i mezbûreye tâbi‘ Çirkin Oba Çiftliği derûnunda kâin ma‘lûmü’l-hudûd ve’l-müştemilât Lagare Desti dimekle ma‘rûf iki ocak ma‘mûr mülk âsiyâbların bir bâb çeltik eteğinin ve hâvî olduğu ikiyüz dönüm mikdârı tarlaların ve yine çiftlik-i mezkûr derûnunda vâki‘ tahmînen otuz dönüm mikdârı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir kıt‘a mülk bağçenin beherinde olan nısf hissesi sûk-ı sultânide ve mecmâ‘-ı nâs olan mahallerde hayli eyyâm nidâ ve bey‘e ‘araz olundukda rağbât-ı nâs inkitâ‘ında müvekkile-i mersûme Marina üzerinde cümlesi altı bin yüz elli guruşda karâr idüb ziyâde ile şirâyâ tâlib-i aheri dahi zuhûr itmeyüb ve meblağ-ı mezkûr emlâk-ı mezkûrelerin el-yevm semen-i misleri idüğü zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî-i Müslimîn ihbârlarıylamütehakkık olmağın bâlâda zikr olunan iki ocak âsiyâbda olan bir bâbçeltik eteğinde olan ve hâvî olduğu ikiyüz dönüm mikdârı tarlalarda olan tahmînen otuz dönüm eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir kıt‘a bağçede olan nısf hisseleri cemî‘-i tevâbi‘ ve levâhık ile tarafeynden îcâbve kabûlü hâvî şurût-ı müfsideden ‘ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile altı bin yüz elli guruş müvekkile-i mersûme Marina’ya bi’l-vesâye ve bi’n-nezâre bey‘ ve temlîk ve teslîm iylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl iyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr altı bin yüz elli guruş vekîl-i mersûm Hoca İlyaz yedinden tamâmen ve kâmilen ahz û kabz iyleyüb efendi-i mûmâ-ileyhin duyûn-ı müsbitesine vesâyetimiz ve nezâretimiz hasebiyle te’diye ve teslîm iyledik. Fîmâba‘d zikr olunan iki ocak âsiyâbda ve bir bâb çeltik eteğinin ve hâvî olduğu ikiyüz dönüm tarlalarda ve otuz dönüm mikdârı eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli mülk bağçede olan nısf hissesinde bizim ve mûmâ-ileyh el-Hâcc İbrahim Efendi’nin aslâ ve kat‘en ‘alâka ve medhalimiz kalmayub müşteriye-i mersûme Marina Nasrâniyye’nin mülk-ı sahîhası ve hakk-ı sarîhesi olmuşdur. Keyfemâyeşâ ve yahtar mâlike ve mutasarrıfe olsun didiklerinde gibbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ-huve’l-vâki‘ bi’t-taleb ketb olundu.

Fî 15 Râ Sene [12]67

[Sayfa]: 63

91

Özet: [Akıl sağlığı bozulan Çerîzâde el-Hâcc İbrahim Efendi’ye ait bazı dükkânların, Hacı Marya veled-i Kastandi’ye satıldığına dair hüccet kayıdır].

Medîne-i Antalya ahâlîsinden ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Humâyûn’dan Çeribaşızâde el-Hâcc İbrahim Efendi ibn-i Halil nâm kimesneye bundan akdem cünûn ‘ârız olmağla

bâ-irâde-i seniyye tesviye-i umûruna kibel-i şer‘den bâ-hüccet-i şer‘iyye vasî nasb olunan efendi mûmâ-ileyhin birâderi Yusuf Ağa ibn-i Halil ve nâzırı Kizir Hüseyin Efendi ibn-i Hâcı Ali nâm kimesneler meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu bâ‘isetü’r-rakîm millet Kocabaşlar Denair oğlu Haçe Istrati zevcesi şahsı ta‘rîf-i şer‘ ile mu‘arrefe olan Hacı Marya veled-i Kastandi nâm Nasrâniyye tarafından şirâda vekîl olub vekâleti ber-nehc-i şer‘î sâbit olan mersûmenin zevci mersûm Denair oğlu Hoca İstranti veled-i Kıryako nâm bâzîrgân muvâcehesinde bi’l-vesâye ve bi’n-nezâre ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm idüb vasîsi ve nâzırı olduğumuz mecnûn-ı mûmâ-ileyh el-Hâcc İbrahim Efendi’nin duyûn-ı kesîresi olduğundan duyûn-ı sahîhasına vefâ idecek mikdârının emvâl ve emlâkından bey‘ ve edâ-yı deyn olunması hâvî şeref-sadr iden emirname-i sâmiye imtisâlen kibel-i şer‘den yedimize virilen izn-i hüccet mantûkunca sûk-ı sultânîde münâdî yediyle nidâ ve müzâyede olunan emlâkından olub medîne-i mezbûr sûk-ı sultânîsinde lonca karşusunda kâin etrâf-ı erba‘adan bir tarafı Kıbrıslı Basmacıoğlu Agori’nin sâkin olduğu dükkân ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i ‘âmm ile mahdûd ve köşe başında vâki‘ bir bâb mülk dükkânı ve yine ittisâlinde kâin mersûm Basmacıoğlu Agori’nin sâkin olduğu dükkânın bir tarafı sâlifü’z-zikr köşe başında olan dükkân ve bir tarafı Burdurî Hâcı Mustafa dükkânı ve tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir bâb mülk dükkânı ve yine derûn-ı sûk-ı sultânîde vâki‘ bir tarafı Merhûm Hâcı Mehmed Ali dükkânı ve bir tarafı Candar Hatîb oğlu dükkânı ve tarafeyni tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir bâb mülk dükkânı ve iskelede vâki‘ etrâf-ı erba‘adan bir tarafı Hanyolu ve bir tarafı Denair dükkânı ve bir tarafı tarîk-i ‘âmm ile mahdûd bir bâb mülk dükkânlarıdır ki cem‘an dört bâb mülk dükkânları sûk-ı sultânîde hayli eyyâm nidâ ve bey‘ ‘arz olundukda rağbât-ı nâs inkitâ‘indamecmû‘ müvekkile-i mersûme İci Marya Nasrâniyye üzerinde on dokuz bin yediyüz elli guruşda karâr idüb ziyâde ile şirâyâ tâlib-i aheri dahi zuhûr itmeyüb ve meblağ-ı mezkûr dört bâb dükkânların el-yevm semen-i misli idüğü zeyl-i hüccetde muharrerü’l-esâmî-i Müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağla zikr olunan dört bâb dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrları tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfsideden ‘ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ve cemî‘-i tevâbi‘ ve levâhıkı ile on dokuz bin yedi yüz elli guruşa müvekkile-i mersûme Hacı Marya’ya bi’l-vesâye ve bi’n-nezâre bey‘ ve temlîk ve teslim iylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl iyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr on dokuz bin yedi yüz elli guruşu müvekkile-i mersûme Hacı Marya’nın vekîli zevci Hoca Istrati yedinden tamâmen ve kâmilen ahz û kabz iyledik fimâba’d zikr olunan dört bâb dekâkîn-i mezkûrlarda bizim ve vasî ve nâzırı olduğumuz mecnûn-ı mûmâ-ileyh el-

Hâcc İbrahim Efendi'nin aslâ ve kat'en 'alâkası kalmayub müşteriye-i mersûme Hâce Marya Nasrâniyye'nin mülk-i müşterâ-yı sahîhası ve hakk-ı sarîhası olmuşdur. Keyfemâyeşâ ve yahtar mâlike ve mutasarrîfe olsun didiklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-huve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Fî Sene [12]67

[Sayfa]: 64

92

Özet: [Atike bint-i İbrahim ile İsmail bin Mehmed arasındaki boşanma kayıdır].

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmii Cedîd mahallesi sâkinelerinden zâtı ta'rîf-i şer'iyile mu'arrefe olan Âtike bint-i İbrahim nâm hatun meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i münhali'i işbu bâ'isetü'l-kitâb İsmail bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i 'ani'l-merâm idüb zevcim merkûm İsmail ile beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmadığından ve zimmetinde mütekarrer ve ma'kûd-ün 'aleyh olan üçyüz elli bir guruş mehr-i mu'accelemden fâriğ olub nafaka-i 'iddet-i ma'lûmem ve meûnet-i suknâm dahi kendi üzerime olmak üzre mukaddem-i mu'accel nâmıyla bana[...] ve iki[...] entari[...] ve bir çift bilezik[...] kuşak ve iki kilim ve beş kapaklı sahan ve iki lenger ve iki tencere ve bir kat yatak ve bir sanduğu kendüye redd û teslim iylemek üzre ve merkûm zimmetinde bâ-tahvîl alacak hakkım olan iki yüz seksen guruş alacağımdan meccânen fâriğa olmak üzereben hâli'aya tâlibe ve mufârakata râğibe olmamla merkûm İsmail beni hâli'a-i sahîha-i şer'iyeye ile hul' iylediğinde ben de hul'-ı mezbûru 'alâ-vechi'l-mezkûr kabûl idüb hukûk-ı zevciyyete ve kendüye redd û teslim iylediğim eşyâ-i muharrere-i mezkûreye müte'allik-i 'âmme-i da'vâdan merkûm İsmail'in zimmetini ibrâ-i 'âmm-ı sahîh-i şer' ve iskât sarîh-i mer'î ile ibrâ ve ıskât iyledim didikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-huve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu. Fî'l-yevmü'l-hâmis 'aşer min şehri-şevvâlü'l-mükerrem sene seb' ve sittîn ve mieteyen ve elf.

Fî 18 L Sene [12]67

93

Özet: [Camuşoğlu Hüseyin'e ait bağa dair hüccet kayıdır].

Ali Fahreddîn-i Sağîr karyesinden Camuşçuoğlu Hâcî Hüseyin huzûr-ı şer'de takrîr-i kelâm idüb 'akd-i âti'z-zikrin sudûruna degin cebheteyn bağ arasında

etrâflarından Kızılca Ağa Hâcî Süleymân bağı ve Koca Boyun oğlu Hâcî Hüseyin bağive Halil ve Gökçelerin Hâcî Hüseyin ile mahdûd on iki evlek mülk bağımızı karyemizde kâin kendi binâ iylediğim mülk bağ [...eksik]

94

Özet: [Bir top kumaş davasına dair hüccet kaydıdır].

Millû Aşireti'nden nâm kimesnenin Zabtiye Velî Ahmed Çavuş'dan da'vâ itmiş olduğu bir top kumaş merkûm emriyle merkûm Veli Ahmed Çavuş Tüfenkçibaşı Ernübût Mehmed Ağa'ya teslim Rüstemezâde Mehmed Ağa ve Karyağdıoğlu Mehmed Ağa ve İbrişim Mustafa şehâdetleriyle sâbit olmuştur.

Fî 9 S Sene [12]70

Ali Fahreddîn-i Kebîr karyesinden Cin Hüseyin oğlu Abdo Zahîrecibaşı Tavuşçu İbrişim Mustafa mahzarında târihten üç ay mukaddem mâlîmdan zâyî' olan bir gözü kör bir re's duru kırsrağım deyu merkûm Mustafa Ağa cânib-i mîrîden iştirâ itmekle.

95

Özet: [Kâmile bint-i Hasan ile Arab Şeyh İsmail arasındaki boşanma kaydıdır].

Kâmile bint-i Hasan zevci Arab Şeyh İsmail bin Ömer ile beynlerinde hüsn-i mu'âşeretleri olmadığından zimmetinde mukarrer ve ma'kûd-ün 'aleyh olan elli bir gurus mehrinden fâriğa olub nafaka-i 'iddet-i ma'lûmesi ve meûnet-i süknâsı kendi üzerine olmak üzere ve mukaddem-i mu'accel nâmıyla bana iyleyivirdiği 2 entari, 1 şalvar kendüye redd û teslim itmek üzere muhâli'a iyledikleri.

Fî 1-5 S Sene [12]70

[Sayfa]: 65

96

Özet: [Mora muhacirlerinden Ahmed Efendi ibn-i Mustafa ile vefat eden ulemadan Hâcî Bekir Efendi ibn-i Bekir'in varislerinden Molla Hüseyin arasındaki bahçe davasına dair hüccet kaydıdır].

Moravî Ahmed Efendi'ye Virilen Bağçe Hücceti Kaydı

Hû

Göhlisâr kazâsında Sögüd karyesinden iken bundan akdem vefât iden ‘ulemâdan Hâcî Bekir Efendi ibn-i Bekir’in zevce-i menkûha-i metrûkeleri Fâtîma bint-i Eyyüb ve diğêr zevcesi Fâtîma bint-i Manav Mustafa nâmân hatunlar ile sulb-i kebîr oğlu Mollâ Hüseyin ve sulb-i sağır oğulları Bekir ve Abdullah’a münhasire olduğu ‘inde’şer‘i’l-enver zâhir ve numâyân oldukdan sonra müteveffâ-yı mezbûrun sulb-i kebîr oğlu merkûm Mollâ Hüseyin Medîne-i Antalya’ya tâbi‘ İstanos nâhiyesi mahkemesinde meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu bâ‘isü’l-kitâb Mora muhâcirlerinden Ahmed Efendi ibn-i Mustafa nâm kimesne mahzarında mûrisim babam müteveffâ-yı merkûm Bekir Efendi’nin terekesinden olub sâlifü’z-zikr İstanos nâhiyesinde Sögüdü Bükü nâm mahalde kâin bir tarafı değırmen harkı ve bir tarafı kara üzüm bağçesi ve bir tarafı Moralı İbrahim Efendi bağçesi ve bir tarafı mûmâ-ileyh Ahmed Efendi bağçesi işbu hudûd ile mahdûd iki göz mülk menzil ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvî tahmînen yirmi dönüm mikdârı mülk bağçesi ba‘d-i vefâtihi benim ile bâlâda isimleri mastûr vârislerine intikâl idüb lakin bağçe-i mahdûd-ı mezkûr akdemce vefât iden ‘ammim Hüseyin bin Bekir nâm kimesne vasî olmak zu‘muyla hâl-i hayâtında târih-i hüccetden altı sene mukaddem ben sağır iken olduğu hâlde mûmâ-ileyh Ahmed Efendi’ye üçbin dörtyüz guruşa bey‘ ve kabz-ı semen iylemiş ise de elhâletü hazihi ben bâliğ ve reşid olduğum ecilden bağçe-i mahdûd-ı mezkûr şer‘an istirdâd olunmak murâdımdır deyu ba‘de’-d-da‘vâ mûmâ-ileyh Ahmed Efendi’den suâl olundukda cevâbında müdde‘î-i merkûm Mollâ Hüseyin’in kable’l-bulûğ vasî-i mansûbu olan li-beveyn ‘ammisi müteveffâ-yı merkûm Hüseyin hâl-i hayâtında târihden altı sene mukaddem müteveffâ-yı merkûm Hâcî Bekir Efendi’nin zarûret-i deyni ve evlâd-ı sığârlarının nafakaya ihtiyâcları ve sağırân-ı mezbûrların vasî-i mansûbları ve verese-i kibâr taraflarından vekîl olduğunu huzûr-ı şer‘de bi’l-isbât bey‘ine izn-i şer‘î lâhık oldukdan sonra bağçe-i mahdûd-ı mezkûr vasî ve vekîli merkûm ma‘rifetiyle bey‘e ‘arz olundukda rağbât-ı nâs inkitâ‘ında üçbin dörtyüz guruşda benim üzerimde karâr idüb ziyâde ile şirâya tâlib-i aheri dahi zuhûr itmediğinden ve meblağ-ı mezbûr bağçe-i mahdûd-ı mezkûrun olvakt semen-i misli idüğü kuzât-ı Müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağın bağçe-i mahdûd-ı mezkûru cemî‘-i tevâbi‘iyle tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı müfsideden ‘ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile ve vasî ve vekîl-i merkûm Hüseyin bana üçbin dörtyüz guruşa bey‘ ve temlîk ve teslîm ben dahi ber-

minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl-ı birle semeni olan meblağ-ı mezkûru vasî ve vekîl olduğu hasebiyle merkûm Hüseyin yedinden tamâmen ahz ü kabz idüb olvechle bağçe-i mezkûr sinîn-i mezbûreden beru mülk-i müşterâm olmağla mutasarrıf oldum deyu def'le mukâbele itdiğinde merkûm Mollâ Hüseyin dâfi'-i mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'nin def'-i meşrûhasını külliyyen inkâr itmekle dâfi'-i mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'den sû-i meşrûhasına mutâbık beyyine taleb olundukda 'udûl-ı ahrâr-ı ricâl-i Müslimînden ve medîne-i mezbûr Antalya sâkinlerinden Çeribaşızâde Yusuf Ağa ibn-i Halil Ağa ve nâhiye-i mezbûr İstanos sâkinlerinden Bahçevan İsmail bin Hüseyin nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka müdde'î-i merkûm Mollâ Hüseyin'in vasî-i mansûbu olan li-ebeveyn 'ammileri müteveffâ-yı merkûm Hüseyin bin Bekir hâl-i hayâtında târîhden altı sene mukaddem müteveffâ-yı merkûm Hâcî Bekir Efendi'nin zarûret-i deyni ve evlâd-ı sığârlarının nafakaya ihtiyâcları ve sağır-i mezbûrların vasî-i mansûbları ve verese-i kibârlar tarafından vekîl olduğunu huzûr-ı şer'de ba'de'l-ısbât bey'ine izn-i şer'î lâhık olduktan sonra bağçe-i mahdûd-ı mezkûr vasî ve vekîl-i merkûm ma'rifetiyle bey'e 'arz olundukda rağbât-ı nâs inkıtâ'ında üçbin dört yüz guruşda mûmâ-ileyh Ahmed Efendi üzerinde karâr idüb ziyâde ile şîrâya tâlib-i aheri zuhûr itmediğinden ve meblağ-ı mezbûr bağçe-i mahdûd-ı mezkûrun olvakt semen-i misli idüğü kuzât-ı Müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olmağın bağçe-i mahdûd-ı mezkûru cemî'-itevâbi'yle tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şûrût-ı müfsideden 'ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile üçbin dörtyüz guruşa vasî ve vekîlleri merkûm Hüseyin mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'ye bey' ve temlik ve teslîm oldahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl-ı birle semeni olan meblağ-ı mezkûru merkûm Hüseyin vesâyeti ve vekâleti hasebiyle mûmâ-ileyh Ahmed Efendi yedinden tamâmen ve kâmilten ahz ü kabz olvechle bağçe-i mahdûd-ı mezkûr sinîn-i mezbûreden beru mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'nin mülk-i müşterâsı olmuştur. Bizler bu husûsa bu vechle şâhidleriz ve şehâdet dahi ideriz deyu her biri vech-i şer'î edâ-i şehâdet iylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olub mücebince bağçe-i mezkûr ve tevâbi' mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'nin mülk-i müşterâsı olmak üzre ba'de'l-hükm merkûm Mollâ Hüseyin bî-vech-i şer'î müdâhaleden men' olmağın mûmâ-ileyh Ahmed Efendi'nin bağçe-i mezkûreye keyfemâyeşâ mutasarrıf olmak üzre işbu hüccet-i şer'iyye ketb ve i'tâ kılındı.

[Sayfa]: 65

97

Özet: [Vefat eden aslen Aydın Milaslı Helvacı Zeybek Mustafa'ya ait tereke kayıdır].

Hû

Fî'l-asl Aydın sancağında Milas kazâsı ahâlîsinden olub Medîne-i Antalya mahallâtından Demirci Kara mahallesinde ta'ammülen sâkin iken bundan akdem vefât iden Helvacı Zeybek Mustafa ibn-i Abdullah nâm müteveffânın zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice bint-i Osmân nâm hatundan gayrı zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmadığından terekesinden rub'u zevce-i mezbûreye ve mâ-'adâsı cânib-i beytü'l-mâle 'âid olduğundan bu makûle bilâ vâris fevt olanların terekelerini bi'l-emâne kabza me'mûr Medîne-i Antalya'da Mâl Müdür Halîl Efendi tarafından vekîl-i müseccel-i şer'îsi zabtiye neferâtından Bacaksız Hâfız Mehmed bin Abdülkâdir ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'letahrîr ve ba'd-i ihrâcü'l-vasiyyet ve'düyûn ve'l-masârif sahhe'l-bâkîden rub hisse-i zevce dahi ihrâc ve tenzîl olunub sahhe'l-bâkî Teke Emvâl Sandığı'na bi'l-emâne vaz' olunmak üzere emîn-i sanduk teslim olunan esmân-ı tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zikr olunur.

Fî 25 R. Sene [12]70

Defterinde olan zimemâtı

	Kat/Adedi/Re's/Kıt'a/Çift/Keyl/Bâb	[Değeri] Guruş/Pâra/Akçe	[Toplam] Guruş/pâra
Değirmenönün'de Fıtık İbrahim'e	-	6,5	-
Aralık'da Durmuş [...]	-	28	-
Murtuna'da İrbaç Dimitri	-	12,5	-
Konya Batak'da Silo zımmiye	-	17	-
Antalya'da Hekim Hamza	-	12	-

oğlu zımmiye			
Moralı Veli Osman zimmeti	-	6,5	-
Aralık'da bağ zimmeti	-	25	107,5
Aralık'da [...silik]	-	30	-
Karabacak İsmail zimmeti	-	50	-
Yeni Osmanlı Hadim oğlu Osman zimmeti	-	58	-
Kanavil'in Mehmed zimmeti	-	7	-
Merahi'nin eniştesi zimmeti	-	35	287,5
Midaslı Sadık zimmeti b�-tahvîl	-	150	-
Kantarcı Sarı Hasan zimmeti	-	18	-
Yank�yl� KabasAli zimmeti	-	08	-
Çolaklı Koca İbrahim'e zimmeti	-	60	-
İstanos'da Hacı İlyaz zimmeti	-	62,5	624
Bağlılar'da Mezit oğlu Mehmed	-	123	-
İstanos'da Bekir Arab oğlu Mehmed	-	6	753

Temola'da Mollâ Ömer	-	753	-
Zuhûr iden nukûd-ı mevcûdesi altun	-	-	-
Adli altun	6 aded	102	-
Cedîd yirmilik	6	120	-
Veznî noksanî yirmilik	1	17	-
Def'a noksanî veznî yirmilik	2	31,5	-
Veznî noksanî 'atîk yirmilik	2	43,5	-
Def'a noksanî veznî 'atîk yirmilik	1	20	-
Hasır dokuzluk	2	18	-
Hasır nisfiyyesi	2	20,5	-
İstanbul nisfiyyesi	3	33	405
Nakl-i yekûn-ı zimemât-ı muharrere	-	-	753
Solak'da oğlu Yusuf'a	-	204,5	-
Solak'da Çunlu oğlu	-	73,5	-
Karcalı'da Avdan oğlu zevcesinde	-	119	1150
Kilim	1	39	-
Yasdık	1	11	-
Çuka nişîn	1	11	-
Köhne entârî	2	11	-

Köhne don- gömlek	2-2	17	-
Bez	1	8	-
Köhne yelek-fes ma'a sâir hurdavât	2-1	9	-
Tabanca	1	39	-
Tüfenk	1	36	181
Zarf	5	61	-
Kebîr bıçak	1	10,5	-
Silâhlık	1	9	-
Nargile	1	4	-
Tepsi-sahân-yağ tabası	1-4-1	24	297,5
[...]	187-2	374	-
Tahîn helvâsı	14,5-3-30	54 guruş 10 para	-
Duhân	150-4	600	-
Terâz ma'a dirhem	-	31	1356 guruş 30 para
Sandık	1	15 guruş 20 para	-
Sağîr sini	1	30	-
Sağîr kapaklı tencere	1	15 guruş 10 para	-
Kürek ve sap	-	5 guruş 10 para	-
Tahîn	25-110	68 guruş 20 para	-
Küp ve tağan	9	52 guruş	-
Hurde demir	-	6	1549 guruş 20 para
Sağîr tahta anbâr	1	16	-
Hurdavât	-	1 guruş 10 para	-
Def'a [...]	-	11	-
Orak	1	3	-

Bir mikdâr hatab	-	10	-
Kebîr helvâcıkazğanı	1-20 dirhem-300	320 guruş 20 para	-
Dükkân gediği	-	151	-
İki aylık dükkân kirası	-	15	-
Bârgir	-	200	2277 guruş 20 para
Nükûd mecidiye altunu	-	405	2682 guruş 20 para
Zimemât-ı muharrere	-	1150	2832 guruş 20 para
Vasiyyet-i müsbetesi vasî muhtâr Tatar Hâfız'a teslîm	-	910	2922 guruş 20 para
Mehr-i zevciyyetü'l- mezbûre Hadice	-	251	26712
Yağcı Şeyh Ramazan oğlu Hâfız Mehmed'e deyn-i müsbet	-	309,5	2362
Cezayirli Berber Hâcî Osman'a edviye bahâsı deyn-i müsbet	-	30	2332
Hamâliye-i eşyâ	-	5	2327
Delâliye-i eşyâ	-	45	2282
Taraf-ı şer'e 'âid olan resm-i kassâmiyye	-	96	2186
Kaydiyye	-	5	-

Taksîm-i şud	-	-	2181
Hisse-i zevce	-	-	-

[Sayfa]: 66

98

Özet: [Ölen Dimitri kızı Afendire'nin varisleri arasındaki menzil ve eşya davasının düşürüldüğüne dair hüccet kayıdır].

Sarı Dimitrioğullarına Virilen Hüccet Kaydı

Antalya mütemekkinelerinden iken bundan akdem hâlik olan Sarı Dimitri kızı Afendire Nasrâniyye'nin verâseti zevc-i metrûku Gürcü Kostant veled-i Yorgi ile sadriye-i kebîre kızı Despino'ya ba'de'l-inhisâr zevc-i merkûm Gürcü Yorgi bi'l-asâle ve bint-i mersûme Despino Tarafından zikri âti husûmet ve mürâfa'aya vekîl-isâbitü'l-vekâlesi zevci Hâcî Kaplan zimmîler Antalya mahkemesinde meclis-i şer' de hâlik-i mersûme Despino Nasrâniyye'nin li-ebeveyn erkarındaşları Hâcî İsteforoz ve Hâcî Yanni üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb târîhden yirmi üç sene mukaddem hâlike olan mersûme Afendire Nasrâniyye'nin târîhden kırk sene mukaddem hâlik olan babası Sarı Dimitri'den müntakil mahalle-i merkûmede vâki' bir bâb mülk menzilde ve sair eşyâda olan hisse-i irsiyyesini karındaşları mersûmân Hâcî İsteforoz ve Hâcî Yanni zimmîlerden talep ve da'vâ itmeksizin hâlike olmağla mürûr-ı zamânla da'vâdan sâkit olub tasaddîyledikleri da'vânın istimâ'ı câiz olmağla mu'ârazadan men' olunduğu.

Fî 5 C. Sene [12]70

99

Özet: [Kaş nahiyesinde bulunan Bayat Çiftliği'nin satışına dair hüccet kayıdır].

Kaş Kazâsında Bayat Çiftliği Hücceti

Antalya hânedânından Miralay İsmail Beg ibn-i Mehmed Ağa Antalya meclisinde ma'kûd meclis-i şer'-i 'âlîde sarrâf tâifesinden Çivioğlu Hoce Hralanbus veled-i Adkim tarafından zikri âti husûsda vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Yordan veled-i Beretamus muvâcehesinde ikrâr ve i'tirâf idüb Teke sancağı dâhilinde kâin Kaş nâhiyesinde vâki' Bayat Çiftliği dimekle ma'rûf etrâflarından bir tarafı dere ve bir tarafı Tekke karyesi hudûdu ve bir tarafı su harkı ve bir tarafı Akçaeniş karyesi hudûdu ve bir

tarafı Körlü mezarlığı ve bir tarafı Kara Çot Kethüdâ tarlasına muttasıl ve bir tarafı Kurnalar Burnu nâm cebel ile mahdûd olub hudûd-ı mezkûr içinde mevcûd fevkânî tahta pûşîdeli ikiyüz mülk menzil ve tahtânî toprak pûşîdeli kebîr mülk ahûr ve tahtânî toprak pûşîdeli iki göz çift damı ve iki ‘aded tahta ve altmış beş re’s öküz ve bin yüz on üç kîle hınta tohumu ve beşyüz yirmi üç kîle şa‘îr tohumu ve sâir mülk olan edevât-ı çiftlik-i mezkûrun nısf-ı şâyi‘ası mersûm Hralanbus’un ve diğêr nısfı ‘akd-ı âtî’z-zikrin sudûruna değın benim yedimde ve tasarrufumda mülk ve hakkım olub sâlifü’z-zikr emlâk ve öküz ve sâir alât-ı çiftlik-i mezkûrda olan nısf hisse-i şâyi‘amı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şurût-ı fâsideden ‘ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile vekîl-i mersûm Yordan’a bi-safka-i vâhide on dokuz bin dört yüz yirmi dokuz guruşa bey‘ ve temlîk ve şâyi‘an teslîm iylediğimde oldahi ber-vech-i muharrer bi’l-vekâle iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl iyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on dokuz bin dört yüz yirmi guruş vekîl-i mersûm yedinden tamâmen ahz û kabz iyledim didikde yine bâyi‘-i mûmâ-ileyh İsmail Beg meclis-i ma‘kûd-ı mezkûrda vekîl-i mersûm Yordan muvâcehesinde zikr olunan Bayat Çiftliği hudûdu dâhilinde vâki‘ tahmînen ve cem‘an beşbin dokuz yüz doksan dönüm mikdârı ma‘lûmü’l-hudûd ve’l-kat‘ tarlalarda olan nısf hisse-i şâyi‘amı dahi kırk beşbin beşyüz yetmiş bir guruş bedel mukâbelesinde ma‘rifet-i sâhib-i arz ile vekîl-i mersûm Yordan’a ferâğ ve tefvîz iylediğimde oldahi bi’l-vekâle tefevvüz ve kabz ve kabûl iyledikten sonra semen-i mezkûrun dokuz bin dört yüz yirmi dokuz guruş ve bedel-i mezkûr kırk beş bin beşyüz yetmiş bir guruş ki cem‘an altmış beşbin guruşa vekîl-i mersûm Yordan’dan tamâmen ahz û kabz idüb fimâ-ba‘d çiftlik-i mezkûr müstakillen müvekkil-i mersûm Hralanbus zımmînin olmuşdur didikde. Mücebiyle bi’l-cümle çiftlik-i mezkûr müvekkil-i mersûm Çivioğlu Hoce Hralanbus’un olduğı hâlde vekîl-i mersûm mecmû‘-ı çiftlik-i mezkûru bir yük yirmi beş bin guruşa Antalya mütemekkinlerinden Sarı Dimitrioğlu Kostanti’ye bey‘ û ferâğ iylediğı dahi işbu mahalle şerh virildi.

Fî 11 C. Sene 1270

Şühûdü’l-hâl:

Müftî Hasan Efendi

Nakîb el-Hâcc Mahmûd Ağa

Azâdan Ali Ağa

Azâdan Hâcî Ömer Ağa

Azâdan Mustafa Beg ve gayruhum.

[Sayfa]: 67

100

Özet: [Kağras karyesi ile Şahab Susuz karyesi arasındaki yaylak davasına dair hüccet kayıdır].

Hû

Kağras Karyesi Halkının Yaylaklarına Dâir Virilen Hüccet Kaydı

Alâiye sancağı mülhakâtından Akseki kazâsına tâbi‘ Kağras karyesi ahâlilerinden nefslerinden asîl ve cerîdede mazbûtü’l-esâmî karye-i mezbûre bi’l-cümle ahâlîsi taraflarından dahi zikri âtî husûsda da‘vâya vekîl-i sâbitü’l-vekâlesi Hâcî Osman Mülâzım ve Hâcî Hüseyin Uğurî kazâ-yı mezbûre mahkeme-i şer‘iyyesine mahsûs odada kazâ Defter-i Hakanî Memûru Fütüvvetlû Ahmed Efendi hâzır olduğu [hâlde] ‘akd olunan meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde sâlifü’z-zikr Akseki kazâsı kurâlarından Şahab Susuz karyesi ahâlisinden Sayarlı oğulları Avcuoğlu Hâfız oğulları Koca Mehmed oğulları hâzır olduğu hâlde muvâcehede ve mahzar-ı hasm-ı câhîdde söze, ağâz ile kadîmü’l-eyyâmından beri kendi yed-i tasarruf ve oğullarında bulunan karyeleri hudûdlarının Çamlıtepe, Ahlam, Bademlitepesi andan Mihail Deresi andan Dikili Boğaz ile Kalkan Dağı andan Oylu andan Soğmakbaşı ve mevki‘leri ile mahdûd olub karyelerinde te’sîsinden bugüne değin aherle hiçbir ‘alâkası olmadığı hâlde sinîn-i aherde cîvârımızda bulunan Şahab Susuz ahâlîleri sâlifü’z-zikr hudûdlarımıza bi-gayr-ı hakkın müdâhale ve tecâvüzle hukûkumuzu ihlâl ve kadîmden beri bilâ-nizâ‘ temellük ve tasarrufumuzda bulunan mârrü’l-arz yerlere dühûl dâiyesiyle karyemizin muzâyaka ve sefâletine sebep olduklarından tecâvüz [...] men‘iyle te’sîs târîhi Fâtih Sultân Mehmed zamânından beri tanılan ve öyle bilinen ve bugün dahi ‘aynen ve hiç değışmeden mezkûr ad ve ‘ünvânları muhâfaza iden arâzimizin te’yîd ve tevsîki ve bu husûsu müeyyed bir hüccet-i şer‘iyye i’tâsını talep ve da‘vâ ideriz didikde, sâlifü’z-zikr Şahab Susuz karyesi ahâlisinden bâlâda mezkûrü’l-esâmî Sayarlı oğlu Avcu oğulları Hâfız oğlu Koca Mehmed oğullarından Hâfizoğlumürâfa‘aya kıyâm ile mârrü’z-zikr Çamlıtepe, Ahlam, Bâdemli Tepesi andan Mihail Deresi andan Soğmakbaşı ve Gökbel ile mahdûd kendi köyelerine ‘âid olduğunu iddi‘â ve dermeyân itmiş ve husûsa bin iki yüz kırk yedi senesi rebî‘ü’l-evvel ayı târîhiyle yazılmış ve Akseki kazâsı Nâibine hitâb

iden bir hükmü ibrâz itmiş ise de mezkûrmezkûr hükümsamân-ı kâdılığınca teşkîl-i tarafeyn ile ahkâmı fıkhiye ve şer'î münîfe uygun bir karâr ittihâzıyla cihet-i şer'îye rabt idilmiş olması dolayısıyla taleb ve da'vâsını kazıyye-i teşkîl âşikâr olduğundan husûs-ı mezkûrun şühûd şehâdetiyle de te'yîd ve tevsîkine zarûret-i şer'-i şerîf-i enverde müdde'âlarını isbât edecek şühûd ihzâr idüb idemeyecekleri suâl olduğunda mezkûr bu husûsda istenilen mikdâr şâhid irâd idemeyeceklerini dermiyân iylemeleriyle irâe itdikleri şâhidler evvelâ bâ-varaka-i mestûre sırren ve ba'dehu mahfil-i şer'-i şerîf ve mahzar-ı hasm-ı câhidde 'alenen lede't-tezkiye 'adl ve makbûlü'ş-şehâde oldukları subût ve tahakkuk iden kesân şehâdetleri ile işbu hudûdlarla mahdûdmezbûr Kağras karyesi ahâlîsinin kadîmü'l-eyyâmdan beri mâlları olduğu müstakillen taht-ıtemellük ve tasarruflarında olduğu ber-nehc-i şer'î subût ve tahakkuk itmekle sâlifü'z-zikr Şahab Susuz karyesi ahâlîsinin şer'en ve kazâen bir hükme bağlanarak bir i'lâm rabt müdde'âlarını reddiyle mezkûr mezbûr Kağras karyesine 'âid olduğunu şer'en de te'yîd ve tevsîk işbu hüccet-i şer'îyye vukû' bulan taleb üzerine bi't-tanzîm Kağras karyesi ahâlîsi yedine i'tâ kılındı. Evâsıt-ı şehri ramazânü'l-mübârek sene ehad ve sittîn ve mieteyn ve elf.

Şühûd [ü'l-hâl]

Medîne-i Antalya es-Seyyid Mehmed Ârif Gafarallahu

Miftâhîzâde Mollâ Hüseyin

Tüccârdan Ahmed bin Dervîş

Hâfız Mustafa bin Ahmed

Muhzır Mehmed Ali ve gayruhum.

SONUÇ

Osmanlı Devleti'nin gerisinde bıraktığı arşiv kaynakları içerisinde önemli bir yere sahip olan şer'iyye sicilleri, sosyo-kültürel bağlamda son derece önemlidir. Osmanlı yönetim hiyerarşisinde önemli bir yer teşkil eden Antalya ve ona bağlı yerlerde, gerek sosyal gerekse ekonomik anlamda yaşanan olaylar ve kayda geçirilen defterler tarihçilerin, özellikle de şehir tarihi bağlamında araştırma yapan araştırmacıların ilgi odağıdır.

Şer'iyye Sicili Defterleri belirli bir usul takip edilerek ve şahitler huzurunda kayda geçirilerek tutulmaktaydı. Antalya şer'iyye sicili defterleri içerisinde yer alan 7 numaralı defterin transkripsiyonu ve genel bağlamda değerlendirilmesi yapılmaya çalışılmıştır. Hazırlanan bu tezde; belgeler hiyerarşik düzene göre transkripsiyon edilmiş, özetleri verilmiştir. Sicilin tetkik edilmesi sonucu, Antalya şehrinin o dönemdeki sosyal ve iktisadi hayatı gözler önüne serilmekte, şehirde ve ona bağlı yerlerde gerçekleşen boşanma, darp, alacak-verecek, alım ve satım, miras davaları, arazi anlaşmazlıkları ve de tereke kayıtlarına rastlanılmıştır. Tereke kayıtlarında ölen bir şahıstan geriye kalanlar İslamî usuller gözetilerek taksim edilirdi.

Şer'iyye mahkemesinde görülen davalar belirli bir düzene göre ve şahitler huzurunda kaleme alınırdı. Antalya Şer'iyye Mahkemesi'nde de gerek davalarda olsun gerekse diğer kayıtlarda olsun bu düzene riayet söz konusuydu.

Sicildeki kayıtlara göre o dönemin gündelik yaşamı, gelenek ve göreneklerine rast gelinmiştir. Şehrin merkezi genelde tüccar ve zanaat ehliyken, taşrada ise tarım ve hayvancılıkla meşguldü. Araştırmanın her safhasında tarih metodolojisine sadık kalınarak özgün bilgiler verilmeye çalışılmıştır.

Araştırmalarda genellikle arşiv malzemesi kullanımı yazılan bilgilerin doğru şekilde kaleme alınmasına sebebiyet verir. Bundan dolayı mevcut bulunan şer'iyye sicili iyi değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu eserden araştırmacıların ve tarihe ilgi duyanların istifade etmesi dileklerimle.

KAYNAKLAR

Arşivler

BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 1-2-N.V. [1]- 3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-N.V. [2]- 30 -31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70- N.V. [3]-72[1]- N.V. [4]-71-72[2]-73-74-75-76-77-78-79-80-81-N.V. [5]-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100.

Kitaplar

- Akdağ, M. (1959). *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi*. C. I. Ankara: TTK Yayınları.
- Akgündüz, A. (2002). *Şer'iyeye Mahkemeleri ve Şer'iyeye Sicilleri*, Türkler, C. X, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları. Ankara 2002.
- Arıkan, Z. (1988). *XV-XVI. Yüzyıllarda Hamit Sancağı*. Ege Üniv. Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- Cahen, C. (2000). *Osmanlılardan Önce Anadolu*, Çeviren: Erol Üyepazarcı. İstanbul: Türk Vakfı Yayınları.
- Çadırcı, M. (1980). *II. Mahmut Döneminde (1808-1839) Avrupa ve Hayriye Tüccarları*. Ankara: Türkiye'nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi (1071-1920): Meteksan
- Çadırcı, M. (2013). *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*. Ankara: TTK Yayınları.
- Çimrin, H. (1991). *Antalya Tarihi ve Turistik Rehberi*. Ankara: Öteki Matbaası.
- Darkot, B. (1978). *Antalya*. C. 1. İstanbul: MEB Yayınları.
- Devellioğlu, F. (2017). *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat*. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.
- Ebu Abdullah Muhamed İbn Battûta. (2004). *İbn Battûta Seyahatnamesi*. Çeviren: A. Sait Aykut. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Halaçoğlu, Y. (2006). *XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun İskân Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi*. Ankara: TTK Yayınları.
- Halaçoğlu, Y.8 1996). *Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*. Ankara: TTK Yayınları.
- İsmail Hakkı Uzunçarşılı, İ. H. (1984). *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilatı*. Ankara: TTK. Yayınları.
- İsmail Hakkı Uzunçarşılı, İ. H. (1998). *Osmanlı Tarihi*. C. I. Ankara: TTK Yayınları.

- Moğol, H. (1997). *Antalya Tarihi*. Ankara: Mehter Yayınları.
- Moğol, H. (1991). *19. Yüzyılın Başlarında Antalya*. Ankara: Mehter Yayınları.
- Mümtaz Talat, Y. (1940). *Osmanlı İmparatorluğu Mülki İdaresinde Avrupalılaştırma Hakkında*. İstanbul: Çatalhöyük Yayınları.
- Ortaylı, İ. (2008). *Türkiye İdare Tarihi.*, Ankara: Cedit yayınları.
- ÖZDEMİR, R. (1994). *Osmanlı Döneminde Antalya'nın Fiziki ve Demografik Yapısı (1800-1867)*. C. IV. Ankara: TTK Yayınları.
- Sami, Ş. (1978). *Kâmûs-ı Türkî*, İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Sami, Ş. (1996). *Kamûs-ı Türkî*, İstanbul: Çağrı Yayınları.
- Sevim, A.- Merçil, E. (1995). *Selçuklu Devletleri Tarihi*. Ankara: TTK Yayınları.
- Sümer, F. (1992). *Kara Koyunlular (Başlangıçtan Cihan Şah'a Kadar)*. c. I, Ankara: TTK Yayınları.
- Texier, C. (ed.). (2002). *Küçük Asya Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi*, C. I. Çeviren: Ali Suat. Ankara: Enformasyon ve Dökümantasyon
- Turan, O. (2004). *Selçuklular Zamanında Türkiye*. Ankara: Ötüken Yayınları.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1943). *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.
- Yusuf Halaçoğlu, Yusuf. (1996). *Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı*. Ankara: TTK Yayınları.
- Yücel Y.- Sevim, A. (1990). *Türkiye Tarihi*. C. II. Ankara: TTK Yayınları.

Dergi ve Ansiklopedi

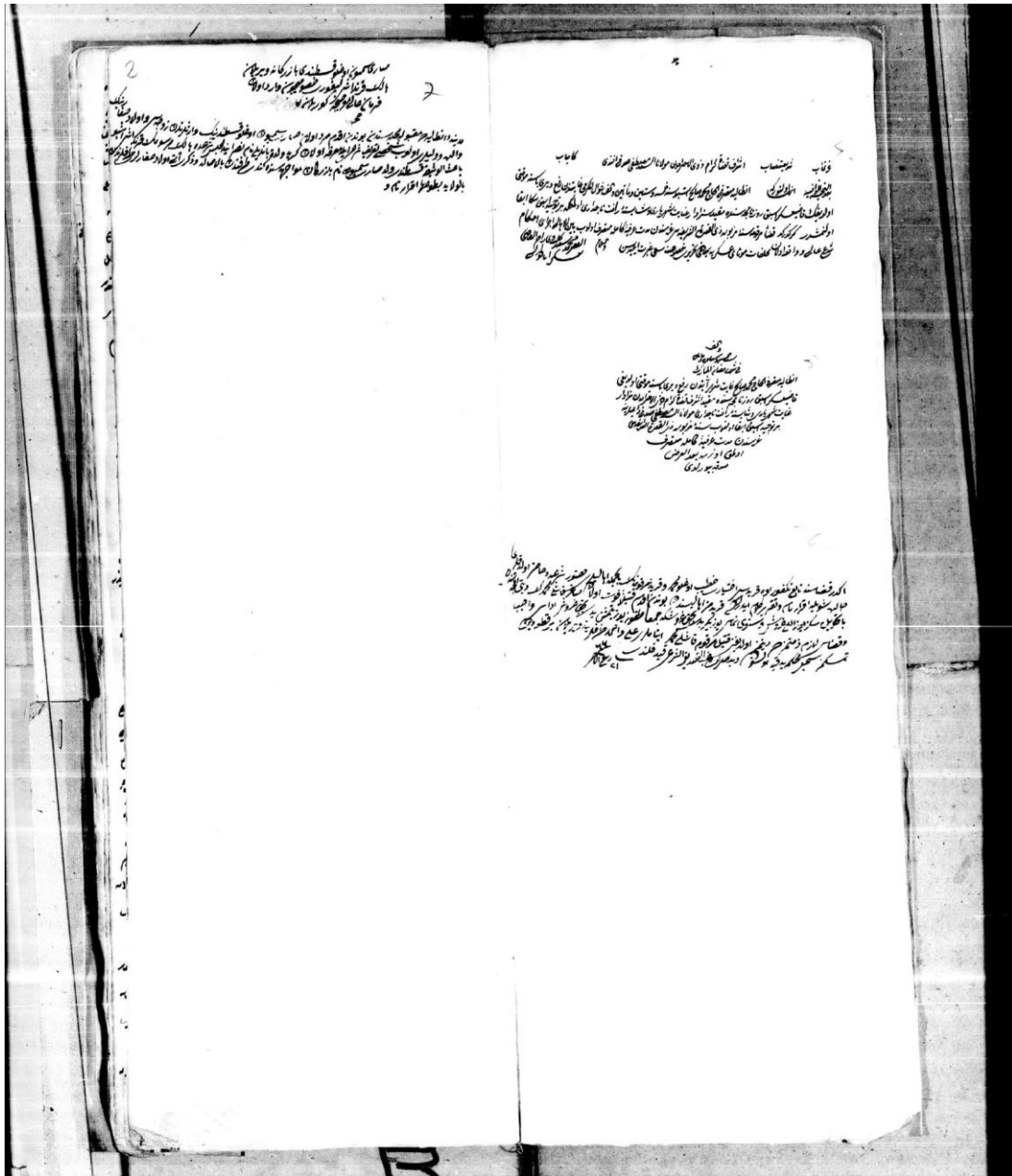
- Akbal, F. (1951). 1831 Tarihinde Osmanlı İmparatorluğunda İdarî Taksimat ve Nüfus. *Bellekten*, 15(60). 617-628.
- Akgündüz, A. (2009). İslam Hukukunun Osmanlı Devleti'nde Tatbiki: Şeriye Mahkemeleri ve Şeriye Sicilleri. *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, (14). 13-48.
- Alpant, A. (1954). Karagülcülük ve Karakoyunlu Aşireti. *Üretim Dergisi*. (58). 21.
- Bozkurt, F. (2013). Osmanlı Dönemi Tereke Defterleri ve Tereke Çalışmaları. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*. (22). 193-229.
- Durmuş, İ. (2013). Transkripsiyon. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, (41). 306-308.

- Gülten, S. (2009). Batı Anadolu'da Bir Yörük Grubu: XVI. Yüzyılda Karaca Koyunlular. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*: (22). 192-193.
- GümüŖü, O. (2007). The Concept of Village Boundary in Turkey from the Ottoman Times to the Present. *ArchivumOttomanicum*. (24). 37-60.
- Kütükoğlu, M.S. (1974) Osmanlı-İngiliz İktisâdî Münâsebetleri I: 1580-1838. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. (4). 71-73.
- Midhat Sertoğlu, M. (1985). ArŖivlerimizin Dünü, Bugünü, Yarını. *Osmanlı ArŖivleri ve Osmanlı AraŖtırmaları Sempozyumu*, İstanbul. 47-52.
- Musa Seyirci, M. (1991). Antalya Yöresinde YaŖayan Yeni Osmanlı AŖireti. *Kültür ve Sanat Dergisi*. (76).

Tezler

- Ak, M. (2012). *19. Yüzyılda Teke Yöresi Yörüklerinin Sosyo-Ekonomik Durumu*, (Doktora Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Beden, A. (2004). *1854-1859 Tarihleri Arasında Antalya (8 No'lu Antalya Ŗer'iyeye Sicilleri Defterine Göre)*, (Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Antalya.
- Dinç, G. (2004). *9 No'lu Antalya Ŗer'iyeye Sicili Defterine Göre 1853-1859 Yılları Arasında Antalya Ŗehrinin İdarî Ve Sosyo- Ekonomik Durumu*, (Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Antalya.
- TaŖbaŖ, E. (2007). *15 No'lu Antalya Ŗer'iyeye Sicili Defterine Göre 1866-1867 Yılları Arasında Antalya Ŗehrinin İdarî ve Sosyo-Ekonomik Durumu*, (Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Ek-2: BOA, MŞH. ŞSC. d. 1154: 4-5-6-7.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Mehmet Salih ÖZCAN
Uyruğu : T.C.

EĞİTİM

Derece	Adı, İlçe, İl	Bitirme Yılı
Lise	: Batman Fatih Lisesi	1996
Üniversite	: Dicle üniversitesi Eğitim Fakültesi Tarih Öğretmenliği	2000
	Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü	2019
Yüksek Lisans :		2024

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görevi
2000	MEB	Öğretmen

UZMANLIK ALANI

Eğitim-Öğretim

YABANCI DİLLER

İngilizce